

Maquiritari: Bible for 1 Kings, 1 Samuel, 2 Chronicles, 2 Kings, 2 Samuel,
Ezra, Genesis, Joshua, Nehemiah, Obadiah

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Genesis

Chapter 1

¹Awadene yaajäntadawä Wanaadi cönamodenäi caju nono mmaja. ²Chäänonge tödööeda cönäjaacä yaawa nono tassedä mmaja tööjema cönäjaacä tuna decäcä Wanaadi amodedä tòwadema cönäjaacä täjato ai tuna ejoodhacäacä³Wanaadi cönädöacä Tawaanato töweiye nädöñojo que cönädöacä tawane conodoi yaawa. ⁴Ashicha Wanaadi wwä cönäâneacä yää tawaanato yaawä tòwö yää tawanato cönsawajoi töjaato acä yeicho jonno. ⁵Yää tawaanato Wanaadi cönetöi yaawä anootoje yää tööjato mmane cönetöi coijaichoje määdä yää awadeenato anoto wanaadi nanodenjödö. ⁶yääjema yaawä wanaadi cönädöadea Töweiye nädönñojo tuna antawä tuna shancwajoonei .que cönädöacä ⁷Wanaadi cönnöi yaawä sancwajotojo,cösançwajojchea tuna toni ijujä yeichö jonno shancwajotojo yaawä wanaadi wädöjödö ⁸nönge.Wanaadi cönetöi yaawä yää shancwajonei cajuje mädä cönäjacä acääto anoto.⁹Wanaadi cönädöacä,tunacomo cajuu onä naadö nejummañojo tooni ijuujö mma yeicho wetä,nono sedejjato ejacaiye yaawä que cönädöacä,mädääje cönejadötöi yaawä wanaadi wödäjödö ¹⁰nönge.Wanaadi cönetöi yaawä sedejjato nonoje tuna wejummajä mmane damaje cönetäi ashicha wanaadi wä cönäâneacä yääje yeichö. ¹¹Wanaadi cönädöaca ,chuutacomo mmaja namoodetañojode eduuwa nono dewä ännenejödödä,woi mmaja ,dee täjujäcacomo mmaja dhadödö jacomo mmaja chääwadäiñe yeichöwacä que cönädöacä,mädääje cönejadötai yaawä wanaadi wodäjödö nönge. ¹²Nono dewä chutacomo cönejacajötoi yaawä äneenejödödö ,woi mmaja dee täjujäcacomo mmaja dhadädäjacomo mmaja chääwadäiñe yeichö wacä ashicha wanaadi wwä cönäâneacä yääje yeichö. ¹³Määdä cönäjacä aaduwaawoto anoto awä wanaadi namodenjödö. ¹⁴Wanaadi cönädöaca tawanato töweiye nödöñojo cajunña ,anoto acä cojaicho töudäje tädöjonnamoje ,anoto wätadö enejutotoje eiye ,wedü wötotojo enejutojoje mmaja. ¹⁵Nono decäi awananöcaneije neñojo cajunñano que cönädöacä mädääje conejadötöi wanaadi wädöjödö nönge. ¹⁶Wanaadi cönaamodenöi aacä yeijonei adaijocomo,toni adaijoto cönnöi anoto yeijonei ,toni mmane coijaicho yeijoneije, shiidichä mmaja cönamdenoichodea. ¹⁷Määdä wanaadi cöni cajunña,nono yeijoneije. ¹⁸Anoto yeijoneije,cojaiccho yeijoneije mmaja ,anoto shancwajoneije yeicho wetä ,ashicha wanaadi wä cönäâneacä yoije yeichö. ¹⁹Määdä cönäjacä acächeato anoototo awä wanaadi namodenjödö. ²⁰Wanaadi cönädöaca ,Nacwancomo mmaja töweye nädöñato wanna ,ännenejödödä tadiiñaamo mmaja nädöñatode nono ejodhacäacä töwaiñöngaamo que cödäacä. ²¹Mädääje wanaadi cönaamdenoicho tameedä ñanno damacwawoncomo ajocomo wiyu ,tameedä na'cwacancomommaja äneenejödä,towä "jimiche naatodö chääwadäiñe yeichö woje. ²²Towö ashichatoje cönaadewöi cönädöacä,jooje adhejaantäcä dama chucamöiyе tadiiñamo mmaja nejammiñatode edää nono dewä töweiyamö que cönädöacä wanaadi. ²³Määdä cönäjaacä ijaatoodeato anoototo ai. ²⁴Wanaadi cönädöacä „,nono dewä nädöñato odoocoja'como äcöönö mmaja,chuutacomo mmaja töweenöca'como wötäädö,ännenejödödä,chäwadäiñe yeicho wa'cä que cönädöacä wanaadi mädääje cönädöi yaawä wanaadi wödöjödö nönge. ²⁵Mädääje wanaadi cönamode'noicho tameedä odööcojacomo ,äcöönö mmaja chuutacomo mmaja töwenöcacomo wötäädö ännenejödä naatodö chääwadeiñe yeichö wa'cä aashicha wanaadi wwä cönäâneacä yääje yeichö. ²⁶Wanaadi cönädöacä "Eduuwaane sooto cänaamodenätäye cönängeiñe cöödötäye ,cöweichocomo nöngene,ñäädä sooto na'de tameedä amodenacomo adhajotoncomoje ,ñanno nacwacancomo tadiiñamojo mmaja äcöönö ,chuutacancomo mmaja ,towenöcacomo wötäädö adhajotoncomoje mmaja" que cönädöacä wanaadi. ²⁷Mädääje wanaadi tönönge soto cönamodenäi yaawä wanaadi nönge dea cönamodenäi dhanwa wodi acä cönamodenöicho. ²⁸Towö aashichatoje cöna'deuwöi yaawa chäwwäiñe cönädöacä "jooje adhejantöcä nono chucannojotöcä,nono edhajöje eichäcäde ,nacwacancomo edhajotoncomooje mmaja ,tadiiñamo mmaja ,nono de'woncomo odoocoja'como mmaja " que cönädöaca wanaadi ñanno aaco'como soto tönaamode'nädö wäiñe. ²⁹Yääjeje edääje mmaja wanaadi cönädöacä chöwäiñe enecäjan'mma äwäiñe wu'a tameedä naatö dhatöödö'jano ,dee chäjödädäjacomo mmaja adhewanshicomojie wetä. ³⁰Ñanno odoocajacomo chuutacancomo ewashi'ñocomojie mmane chuuta manne wua ,ñanno töwenöcacomo wötäädö mmaja tadiiñamo mmaja ,que cönädöacä wanaadi soto wwäiñe yääje cönädöacä yaawä. ³¹Wanaadi cöneenemacä yaawä tameedä tönamodenjödö joje aashicha cönäâneacä chääwä.

Chapter 2

¹Yääjemma yaawä caaju nono tödödö cönääcai tameedä nono dewä natodö. ²Aacä amoojato anoototo ai wanaadi cönäcai yaawä tameedä tönnödö amoode'nädö jäcä towö cönädetai yaawä. ³Yää aacä amoojadoto anooto aashichatoje cönöni ,aashichatoje tödötojoje mmaja yää anooto töwodetajödö weijöcä tameedä tönamodenjödöcä jäcä. ⁴Mädääje na mädä yää wätunnä caju amode'näjödä jäcä yeichö,nono amoode'näjödö jäcä yeichö mmaja mädääje cönöni yaawä wanaadi caju amoode'nädawa nono amooode'nädaawä mmaja.

⁵Chuuta'je'da cönä'jacä chuu wejantijojeda mmaja cajichaana wanaadi nono de'wa conoojo äninñanöjoda dea cönöjacä sotojedä dea töwetadacwajom yejäcä mmaja. ⁶Yaawäne nono acanno,tuna töweeja'ca cönä'jacä tameedä ennäichaneije. ⁷yääjemma yaawä cajiichaana wanaadi dhanwa cönamodenäi nonoche cönajimmai yaawä chäännadö'ai nuudä yeichojoje määdäje dhanwa nudotoje cönädöi. ⁸Cajiichaana wanaadi audaajä cönöni eden ña shii weja'catoojo do'se yää audaajä awä ñäädä dhanwa, tönaamode'nädö cönäni. ⁹Yaawä cajiichaana wanaadi ännenejödöödä chuuta cönataanöjotöi iinñataja'como wönedö aashicha tamemöje mmaja yää audaajä annawäne wanaadi cönöichea wechojo ejeedödö ejö anejja chuuta mmaja cönöni chea yää ashichato conemjönö chöötametojo mmaja. ¹⁰Tuna tööwejaca cönäjacä edeenñanno iiyä natö ñaatötajä töjötojoje iiyä töwäämencantä cöönäjacä acai'cheeato tunaa'cä'wacä. ¹¹Yää awadeto tuna etäna pisonje määdä tuna neja'doa tameedä javilanñano nonodöichöcä yää oro jano. ¹²Ashichato oro weichö inñana yätä tööweiye naadea debelio tooju onise weicho mmaja. ¹³Acäto tuna eetö mane Guijonje , määdä tuna nejadöa cuss ñanno nonodöichacä.

¹⁴Aduwawoto tuuna etöömane'na tigris je määdä neja'döa Asiriñano shii wejacatojo suudawawö acäicheato tuna etöömanena yaawä Eufrateje. ¹⁵yawä töwö cajichaana wanaadi cönädöi ñäädä dhanwa ädhajä aacä täwetadawacajomöje edachöneije mmaja. ¹⁶Edääje wanaadi cönaanontäi yaawä dhanwa tameedädä audajö awä naadö amejaima töncanodeda. ¹⁷yaawone conemjonö ashichato chötametojommane manameiche .awä ameea'jöcä yää anootoi'chädö jonno aneemai'chada määma'de que cönädöacä wanaadi dhanwa wwä. ¹⁸yaawä cajichana wanaadi cönädöaca chääönge'dana määdä dhanwa töjääcäjäeene yeicho yääcä yeichacoono wanaamode'näye iwatanäneije que cönädöacä. ¹⁹Madääje cajichaana wannadi tameedä odocaja'como cönaamode'noicho edää nono dewä natodö tameedä tadiinñamo mmaja dhamwa döiña cönadoicho chuatocomo etääädäcomo wetä mädäje chutacomo na eduuwa Adan cönatoichodöje. ²⁰Ñäädä dhanwa chääwadäiñe chätöcoomo cönetöi yaawä ñanno acöönöje töweiyaamo eetöcoomo chuatocomo eetöcomo mmaja tameedä tadiinñamo mmaja cönetocco dea yaawonw dhanwa wechaconoje töweyemö mmame anedantäda cöneiyacä. ²¹yääje'mma yaawä cajichana wanaadi dhanwa söje cönö'näjöi yaawä innñotame toni shuudadö cunuai yawädeamma cönejiiñäcäi. ²²Yaa dhanwa sudadö tunucadäque töwö cajichana wanaadi wodii cönamode'nöi cönnejö yaawä dhanwa wadädä. ²³Dhanwa cönädöaca mädöne ñäädä juunu aeejäde'amma mmaja wodiije chöötö neñojo dhanwa jonno weajä yeijäcä. ²⁴Yääje yeijäcä dhanwa tumä nishancwade senö mmaja töjiinñamo jadä töwä'dödö wettä yaawä aacä töweichaamenñe tooniño nönge natode. ²⁵Tönwanno anöödä töwonquenñeda töweiyen cönäjato dhanwa ijiinñamo mmaja töjiiyeda cönäjato.

Chapter 3

¹yaawä ñäädä äcäyu joje tösedujä'ne cönäjacä tameedä anejacomo odocoja'como wanaadi namode nädöe'jode'cä töwö cönädöacä wodiwä ²yääje damma wanaadi cönädöacä "tameedä mädä dee ejedödö amejai'chamato? que .

²Yaawä wodi cöneccujääcä önjä tameedä dee ejedödö anejai ñää weichamene. ³Audaajä annawa naadö mmaane amejaicha ñaa na wanaadi yää anamejoda ñaa wä anajojoda maja ñaa wämadöqueiñe que cönädöacä wodi.

⁴Yaawä äcoyu cönädöacä wodi wä yäjeda yeichame amiäädä awechaameiñe. ⁵Töwö wanaadi dhowanäcä na tönönge adäjai awechaco tösedujane yää ejedödö amejäcä äwäiñe,ashichato chötammejai mato yaawä conemmjönö mmaja. ⁶Yaawä wodi cöneneacä yää dee ajeedödö inñataje tamemje ,yäje yeijöcä cömjötäi yaawä cönämai yää jeje töino wwä cuntui iiño daja cönamechea yaawä. ⁷Yaawä dea mma cönäawushichoicho töwonquedanñe cönädantoicho yaawä yäje mma yawä higuera adö cönsocaicho tuwejuichomoje. ⁸Yaawä tönwanno cönetäi cajiichaana wanaadi wäämannäjödö audajä ai chomomödawä yäjemma yaawä dhanwa wodi mmaja cönotonetoicho andajäaca chutadotaca wanaadi tänedöcomo queiñe. ⁹Yawä cajichana wanaadi dhanwa cönadejai cönädöacä ¹⁰Dhanwa cönädöacä audajä ai awäämannöjö wetanä töside wäjanä töwonqueda weijöcä yäje yeijäcä wotonetai. ¹¹Wanaadi cönädöacä ¹²Dhanwa cönädöaca määdä wodi wechaconoje öwwä munedö yää tamemö nutui äwä öwö wamei yaawä. ¹³Yaawä cajichana wanaadi cönädöacä wodi wää ¹⁴cajichana wanaadi cönädöaca ¹⁵cajichana wanaadi cönädöaca äcäyuwä määdä tödojödö weijaca äwä amäädä tameedä anejacomo odocajacomo ejoddecä mäntunanöade awenöque mötade nono

Chapter 4

¹Dhanwa cönnöcöi töjiñamo Eva acä wodi cönwensutai cönennui yaawä Cain wodi cönädöaacä niñencadö na danwa wanaadi niwatadöque. ²Yää jemaja cönennuchai dacono Abel da'ja yawä Abel cönädöi oveja edajotoncomoje Cain mane cönetadawacacä nono jacä. ³Cönejadäacä yawä numa yeije Cain cönnejä tönnätötädö ejedödö dhame ofrendaje tödödö wetä wanaadi wä. ⁴Abel daja quene cönnejä awadeto wennuajä täcönö tönedachädo inñataje tönemadö towö wanaadi cönajoi Abel ofrenaichödö mmaja. ⁵Cain mane iyää ofrenda iñödö, towö anajäi'cha cöneiyacä mädäje Cain cöcäjacö joje töwätöma täniyude cönäjacä. ⁶Towö wanaadi cönädöacä Cain wä ¿anecotojo ca töwotäma manä täniyude mmaja?. ⁷Ashicha awä tödöajäcä ¿anajächa cä eichö weiya? coneda awä tödoajäcä mane conemjönöjemma na yawä amädämma chonecasemma yawä yawäne amädä ma awantañajai ma. ⁸Cain cönadewöi tacono Abel wä yääta cönejadäadowä tönwanno cöcäjato adaja aca Cain cönammäi tacono Abel wadödä cönemai yawä. ⁹Yääjemma yawä towö wanaadi cönadewöi Cain wä ¿Ashicha adhacono Abel nai? towö cönödöacä yowanöcäda ¿Öwö ne ñädä yacono edachäne?¹⁰Towö wanaadi cönädöacä ¿Anecämö ca m ödöi? adacono aquiyö yadeja nono de'wonne . ¹¹Eduuwa mane emajödöje ma nono dewä äntadö maducaichö äwä ajäichö wetä adamädöque adacono acöquiyi . ¹²Yaawä awä ñatötädawä nono dewä, edä jonno mane töwö awö ontuda nadé töjodudu yanejea'jä inñanmodoto je made nono dewä. ¹³Cain cönädöacä wanaadi wä yentunmanjödö adajödeja nadea öwä adädö etode. ¹⁴Chänönge mmaja yawä amäädä cöjacanuji edä anto edä nono jonno öwö mane wotonetade wade ojonna öwö wade yäne jeajö iyamotoje nono dewä ñädö yedantadedö yemade. ¹⁵Towö wanaadi cönädöacä ñädä Cain nemadedö , ñädä jäco nejadöade acä anooto dewä chuseijadö yawä wanaadi cönnadacañai Cain jäcä enejutojoje aneja wä edantajäcä ñäädä sooto amanmämchade yeichö wetä. ¹⁶Madäje Cain cöntömä wanaadi jonno nudä cönäjacä Nod nono dö dewä Eden wötödö. ¹⁷Cain cönnöcöi töjinñamo acä towö wodi cönwensutai wodi cönenuhai yawä Enoc , Cain cönajontäi jata cönetäi yawä tönnedö etöjöi Enoc. ¹⁸Enoc cönennacai cönenui yawä Irad, Irad cönäjacä Metusael ämöje Metusael mane cönäjacä Lamec amöje. ¹⁹Lamec mane acä töjiinñantocomo cönöi chätö cönäjacä Ada je yäjato atö quene Zila. ²⁰Adan cönenuhai yawä Jabal towö jonöjacä ñonno ejematotojo aca töweije cönöjatodö jaca jacomo mmaja ömotäncomoje cönöjacä. ²¹Dhacono etää mane cönäjacä Jubal towö cönäjacä arpa sam juda yecwanamo ömotoncomo je. ²²Zila mane cönennuchai Tubal Cain towö cönäjacä tamedää täijacomo töjecomodo edhajoje Tubal Cain jaduicho mane cönäjacä Naama. ²³Lamec cönädöacä töjiinñantocomo wä Adan y Zila yadedu etatöcä änwananno lamec jiñantomo etatöcä äwänñie yetunuchöjodö weijäcä dhamwa medecä yaijujötojodö weijöcä. ²⁴Cain mane cönjotoicho acä amodoto wacä mädäje mmaja Lamec nijotatode acä amojato sototacwacö. ²⁵Adan cönächea töjiinñamo acä towö wodi cöneinuchai aneja tönnedö towö chötä cönetäi Seth cönädöacä wanaadi önnedö cuntui anejadaja Abel önwacanojödö Cain wä ne ematödä. ²⁶Cönennui yawä Seth nedö mmaja towö chötö cönetäi Enos iiyää anooto weichö soto cönajontojocho towadewödöcomo wanaadi etö joi.

Chapter 5

¹Edää yää Adan atöödö etöcomo imennajä yawä wanaadi dhanwa amoode'nä daawä tönönge cönamodenäi.

²Dhanwa cönamodenäi ,wodi mmaja ashichato cönnöichä jäcäiñe yää anooto awä dhanwa amoodeñadaawäiñe Adanje cönetoch. ³Adan cönäjacä 130 wedu inñedö awadeto cönennuadawä Setje cönetäi. ⁴Set wenuje 800 wedu Adan cönäjacä yawä yää jeje cönennecai dhanwacomoje ,wodiñamoje mmaja . ⁵Adan nudä cönäjacä 930 wedu cönämäi yawä. ⁶⁷⁸Set cönäjacä 105 wedu inñedö Enos cönennuadaawä. Yää jeje Enos wennutoje 807 wedu Set nudä cönäjacä.

Chapter 8

¹Noé jäcä Wanaadi cöntö'tai yaawä, jaadaca aca tameedä odocaja'como chuutacancomo jadäiñe yeichö jäcä, odocaja'como inñejenca'como jadäiñe yeichö jäcä mmaja. Yääje yeijäcä jejeichä Wanaadi cönne'joi joojato nono de'cäi, tuna cönaajäntäi yaawä töseede'tadö. ²Nono o'nono tuna weejödö cöneedennai yaawä, conoojo mmaja cöneedennai chea, tòwiiñadö cönä'cai yaawä. ³Tuna chuumaa jä jo'wadootoje cönse'de'taacä yaawä, ciento cincuenta anoototoai cönsede'tai.⁴Jaadaca cönsede'tai yaawä aacä amäjato (7)nuunätoai, amoojadooto de'wä aacä amäjato anoototoai yeichö, jöö Araratjödö de'wä. ⁵Tuna jo'wadootoje cönsede'tai amoojadooto nuunä (decimo) aca tödöjoone. Jööcomo cöneeja'cajäätöi chea yaawä tooni nuunä anoototoai.⁶Cuarenta anoototoai yeichö yaawä, Noé cönä'ducal jaadaca mentaanai'chädööje inñödö cönä'ja'dö. ⁷Cönanño'jojoi yaawä tonoodo judumato jödo'na, ñäädä tonoodo cönämamnäjöi yaawä cacääcäi nono sede'tadö jonaane.⁸Yaawä jaduuma daaja cönanño'joi chea, tuna tòwa'dhana yeichö eneedö wetä tòwwä, ⁹yaawä'ne jaduuma anendatä'da cöneiyacä tòwä'totoojo, cönennacai chea yaawä yöifä mmaja jaadaca döiña, sö'je deea yeijödö weijäcä tuna. Noé tajäädöque cönänwojoi chäwwadäädä, cönaamonno'joi yaawä töjaadä jaadaca aca.¹⁰Aacä amoojato anooto mmaja cönwomooçöi chea yaawä, jaduuma anño'jodö wetä yaawä tòwwä. ¹¹Jaduuma cönnencacai chäwwadäädä yaawä cho'mamödawä. Eneecä'ma, oliva adö ajamjacaanö dha'me cönä'jaacä töjootödö jäcä. Mädääje Noé towaanäcä cönnöi tuna töseede'ta yeichö. ¹²Töwö conwomooçöi chea yaawä aacä amoojato anooto mmaja, jaduuma anño'jodö wetä mmaja yaawä tòwwä. Yaawäne jaduuma ennaca'da cöneiyacä chäwwadäädä mmaja.¹³Yaawä seisciento uno wedu Noé weichö, nono cönsede'tai, yää cönä'jaacä awa'deeto nuunä yeichö, yää awa'deenato anooto nuunäichädö yeichö. Noé cöna'ducal yaawä jaadaca a'duneije cönä'ja'dö, cöneene'mai yaawä jödo'na, cöneenea acä yaawä nono sedeeje yeichö. ¹⁴Aacä nuunätoai, veintisiete anootoichädö awä, nono sedeeje cönä'jaacä yaawä.¹⁵Wanaadi cönä'döa acä Noé wwä. ¹⁶Adheeja'cacä jaadaca acanno amäädä, ajinñamo mmaja, ännacoomo mmaja, ännacoomo jinñantomo mmaja. ¹⁷Ajaadä u'cacääto tameedä canno odo'caja'como, tadiiñamo mmaja, nono de'wä töweenöca'como wötäädö mmaja, ejaamöiyeto tameedä nono weichö wa'cä," quee cönä'döa acä.¹⁸Mädääje Noé cöneeja'cai töjinñamo acä, tönnacoomo mmaja, inñacoomo jinñantomo jadäiñe mmaja. ¹⁹Tameedä odocaja'como mmaja, tameedä töweenöca'como wötäädö mmaja, tadiiñamo mmaja, tameedä yää jaadaca aca cönä'ja'todö cönä'toicho.

Chapter 10

¹canno ñanno noe atödö weijäcomo

Joshua

Chapter 1

¹Yää'jeje Moisés wääma'jäcä ñäädä Wanaadi anoonö, Wanaadi cönadewöi Josue wä Nun needö, ñäädä inwacano adhajä Moisés jeje Töweiyemö cönädöacä: ²"Yanonö Moisés töwäma na eduuwa. Jääje yeijääcä anöncä, iyääcä edä Jordan amädä a do coto canno soto nono wuadö Israel weichö wänñe. ³Öwwä tuena chäwadaínñe yeicho'coomo iyää chuta netajatodö. Äwä wuadö, Moisés wä wecammanedö'jemmaja. Shii wejacatojo jäcä ämudaatö do'se cönäncui En-Seme ña cönta cä yää ⁶Yäätädä eichä, jä'dujem maja. Amä'dä mödöa'de canno soto nono dö' cömoje ñannö awa'de'camowä tue möje wecamimane'dö. ⁷Yäätädä eichä, jä'dujemja. Odho wa'dädä eichä'de Moisés tame 'dä wanontä'nä cönecammaichö tödödö' jäcä. Chojonnoma mäcumeché ämuda'to ämudemjö'nödöse jenñemma, äwä chanaca'dö weetä mö'ta'dö döö'ña. ⁸Yeichöje adha'deucuiä'de edä ja'je'da wanontanä jä'cä. Chä'jä'cä ätöta'jäcä'de, ano' coijaimaja, äwwä tödödö weetä tameedä chä'jaä'caä imennajä naadö. Yaawä, Taewaíñe maa'de chanacaneijemmaja. ⁹¿Mä'däje jönca mananontäne? ¡Yäjeyeijä'cä jäduje eichä'de yää'tä'dä maja! Tösa'de'da eichä. Cado'damma mä'döjoi'che. Adhedhajä Wanaadi ajadä na' anenñaja ätädö wadäi." ¹⁰Yää'jemma jaawä Josué cöna'non toi'echo Ñanno soto edhajo'ton'como: ¹¹"Ojon'como sooto na'to'dö'döña ecammatä'cä, chäwwäiñe: 'Täwan'shiiy'i'como anejodöyeto aduuwa'wä anototo'ai edä Jordan niyää'ato'de nomongato'de yaawä tö'nono'dö' comoje tödödö weetä iyää nono adhedhajä Wanaadi Nuua chädhajäje aweichö'como weetä." ¹²Canno Ruben weichö duwenita, cadita, Manase wäjimmätädö wäiñe Josué cönädöa'cä: ¹³"Ätö'tatäcä Moisés wa'dewö'jödö. Ñädä Wanaadi sotoi, chäwäiñe cönecammai edääje cönädöa'dawä: Adhedajoton como Wanaadi äwäiñe Nuua ajädudu'como töwö Nuua edä nono. ¹⁴Ajinñan'ton'como, ännacontoncomo adhecono'como maja naa'tode iyää nono Moisés äwäiñe cuntuichö Jordan mänsedä'cä. Ñanno jädu'ja'como adha'contomo Jadä nötato'de níwata'to'de, ¹⁵adhedhajonton'como adha'conto'mowä wäde'ta'to'como cuntuichö jeda äjimmäton'como wwäiñe yääde' tato'como u'a'jäcä, tönonoedö como chäwäiñe edhajä'tajäcäiñe maja. Ñääda cajíchana awanaadíyö'como Nuua. Yaawä änwananno adhenaca'tode ononodö'como Neene de cäi esetädö weetä äwäiñe, iyää ononodö'como Moisés wä cantuichö Jordan mänsedäcä shii weejaca'tojo dööse naadö." ¹⁶Ñanno cönecujä'to yaawä Josué cönä'döato chääwä ñaa nöödöa'demma'ne tameedä äwwä ñaa anontä'jödö, äwä ñaa anontädö wadäi ñaa nöta'de. ¹⁷Owoije ñaa na'de Moisés woíje ñaa cönä'ja'döje mmaja. Yäämma ñaa nijumma, adhedhajä Awanaadíyö ajaadä yeichö Moisés jadä cönä'ja'döje mmaja. ¹⁸Ñäädä äjääcä nä'jädu'taadö, Ñäädä owoije'da naadö, nääma'ñojode. Yäätädä jäduujedä aweichömma ñaa nijumma."

Chapter 2

¹Yääje mma yaawä, Nun, nnedö Josué, cönenco'jaicho tacade'a aacä dhanwaacomo. Sitim ñaancomo, cuimencädö'wetä chä wwäiñe. Edääje cönä' döaacä. Nono eneetantäcä, Jericó ñano jata mmaja. "Tönwanno cöntonto cönä'döicho yaawä masudui e'saca Rahab tätö coijaicho ija'do'jodo wetä, tötöejemojonu. ²Cönečämaicho Jericó ñano cajiichaana waä: Enecä'ma dhanwa'como Israel weichö cönönodö'como emmenca cö'nejoto que cöwädöato. ³Cajiicha'ana Jericó ñano cönaanontäi Rahab döiña: "Ija'canö'jocooto ñanno dhanwaacomo adhe'saca naatoodö, tönwanno cöneejoto cönönodö'como emmenca, que cönadöato." ⁴Yaawäne' Ñäädä Ñanno wodí'a'cädhana'como cönä'doicho cönetonetoicho yaawa. Wodi cönä'döaacä chäwäiñe: "Ee döoiñaane' dhanwaacomo cööne'jotone; yaawääne, yoowanääcä'da näjaanä äashancomo ca nä'jantodöjäcä. ⁵Cho'monga' jäcä mma cöontonto, jata nata' tado ädutogo cuinädö acä yä döä' jäca. Yoowanääcä da na, äasha cöntonto dööjääcä. Tamja'ne ääta' comjäcä ejoodöjai maato; chöjamodawa, que cönöaio moyaatata watadudu owajo." ⁶Yaawäne määdä wodi cönadoicho maa decaí, acaanataato de' wä ctoone'tädöcoomo wwtälculaawa Ecäjä töonjacadö dotaca. ⁷Mädääje ñanno dhanwaacomo ajecanamo cönaajecaicho Jordán' ewaca wöyootojo jona tödöene. Jata acanno yeeja caconjäca deamma jata nata'tadö cönaata'dui. ⁸Woodi eneiñe cönön cuicha wä ärealadea cönäjato Ñanno dhanuacomo etonetacomo. ⁹Yawä töowö cönä döaacä: "Yoowanaäcä na äwwäiñe edä nonoodö, ecamma jödö cajichana awanaduiyo como wwä. Töowö ñäädä Wanaadi cabono cajunña'no cojodenñano maaja. ¹⁰Ñaa cöneetai, awedäto'comooje sewechato cujäi sede'namjö jödö cajichana awanadäyöcomo wwä, Egipto ñanno awejaca comojeje. Ñaa cöneetai chea acä cajiichaanacomo amorreo töjaajo'jocomo äwwäiñe, ñanno Sehón, Og, Jordán mänsemjo. ¹¹Mädääje adheecadööcomo eta'jö'cä jooje tääwanö jäcä tösaade ñaa na ñaa jäädudu cönaätamei, ñäädä cajichana awanadiiyöcomo tawä näädä Wanaadi cajuña naado, edänono de'wä naadö mmaja. ¹²Yääje yeijäcä cajichana Wanaadi etöjoi ecammatäcä öwwä ashicha junca ajääcainñe waanä öwö, niäädajemmaja anwanno ashiicha cijal nato dea jaaja nödödö jäcä ¹³jaaja ewaanacajai aweichö como, maama mmaja, yacontomo mmaja." ¹⁴Ñaanno dhanwacomo cöneccujä'a'to cönä'döa'to: ";Chäängena! Adheewontajaiñe ñaana töwämädö jonaae, anecjocomo wwaiñe ñaa ecamma'da weiya'jäcä. Yaawä ñaa nonoodöje cdä nono wäjäcä Wanaadi wä, aashicha ñaa m1nnöaato'de." ¹⁵Ñä dä woodi mmai amääajä cönä'jaacä jata cudaadai de' wä. Yääje yeijäcä töwö ato que cöneenö' täicho menyaana tai. ¹⁶Töowö Cönädöaacä chäwäiñe: "Jöödo'taca äjäncomo adheedantätäñei' da eiyeto ädheuujiñamo. Iiña ootone' tätää'cä'deaaduwaaawä anooto' cäwa'cä, adhuujiña amo yennacaadöcoomo wa' cä. Yää'jeje aäma'tajai maato' dea." ¹⁷Ñaanno dhanwacomo cöönädö' a'to chääwwä: "Chääänönse töwaa camma'jödö ñaa nödöäde, yää ñaa wwä me'catäicho. ¹⁸Yaawä edä jataacä ewa'täcä'de ñaa wennaca' jäcä edä ato seweichato inchö'dääcä'de mentaana, jäcä chaojoi, ñaa manö'täichö dea, äm mai ene'ju'tojojo. Yaawä adhe'saca I' juu ma tcooto'de oomo, aanö mmaja adhaacontomo mmaja tameedä oomo wä'jimnä' tädö mmaja. ¹⁹Anceja adhe'sacanno yeeja'caaja ääma wadäädä, yääma'jäcä, yojatooje na'de, ñaa wojatoojönö. ²⁰Aneejacomo wwäiñe ñaa ceamma'jä' jäcä, töwääcomma'jödö nönge ännö'da ejai ñaa na yaawä. ²¹Chääänönge na Aneecammadööcomo nönge nei'nojo'de; quee cönä döaacä Rahab. Yejaäcadawwaiñe. Cöntonto yaawä. Yää'jeje töowö yääato seweichato cöuincho däi mentaana' jäcä. ²²Tönwanno cöntonto yaawä jöö do'taca yääätä cönä'jaato aaduwaawä anootato' cä'cuia'cä ujiinñamo' jödö wennacol'dö como' cäwa'cä. Ñaanno ujiinñamo aquee' cunujicho' tamedä yeichö wa'cä. ²³Ñaanno aacä dhanwa'como cönä'täicho jöö do'tacanno Josué döiña cönenacaicho, Näädä Nuu Needö chäwwä cöneecammajäätöicho tameedä töjääcäine jeeja'dätä'jödö. ²⁴Edääje cönä'döa'to Josué wä: "Chänöonga'todamma ca'nna mä'dä nono cajiichaana nu tuudu cöwäiñe. Taamedä yää jaatawon'como tösa'denaato cöjäcäine.

Chapter 3

¹Yää jenamma naadöje tööjenaacadä Josue' cönä'jäi Sitim ñanno cönejacaicho yaawä. Tuna Jordán wadädä cöntonto, töwötameedä Israelita töjaadä cönadoicho yäätä cönäädeteetaícho tuna iyätäädä owaajo.²Yaawä aaduwaawä anoototo ai, Ñanno ädhamo cönaademaicho soto wejaata'ta'como waadäi; ³edääje soto cönaanon täicho: "Äwwäiñe eneeajäcä acajiichanaichomo Wanaadi wääcamma'jödö ewöötö jatuwa adä'dö äwwäiñe eneajä'cä Ñanno sacerdote Levita weichö wwäine inchäcäiñe ojoncomode. ⁴Chuu'nädöje yeichö tu'junne'na adhantawäiñe noventa metroto'cäwa'cä. Joojemma chä'wadädä mötätäiche, awäiñe' tääne jeichö weetä ätototo'como odhowanääñeda'ne edä äma yeiyajä." Josué cönä'döaacä soto wwäiñe: "Änwanno' jedaad heeconecatäcä jenamma acajiiehanaíchomo täneemö nödööa äjäcäiñe." ⁵Yääjeje sacerdote wwäiñe Josué cönädöaacä: "Jatuwa Wanaadi wääcamma'jödö ewöötö annätäcä soto owaajoiñe ädöötä'cä." Määdäje yää jatuwa Wanaadí wääcamjödö ewöötö cönanäjöicho cöntonto yaawä soto owaajoiñe. ⁶Cajiichaana cönädööacä Josué wwä: "Edää anooto jonno joaje täneeque männöa'de tameedä israelita emjataawäiñe mädääje dhowaanäcäi na'de ajaadä weichö Moisés jadä wä' jaa ejuennöje mmaja. ⁸Amäädä anontäcooto'de, Ñanno sacerdote coomo Wanaadí wä'camma'jödö jatuwa adäänna'me naato'dö: 'Yaawä tu'na Jordán jawä äwädöa' comjä'cä na'ewa nedenna'ña'to'de." ⁹Yääjemma yaawä Josué cönä'döaacä israelita wwäiñe: "Ä'täcä, sa'dä acajiichanai'chomo Wanaadi a'deddu metääeäiye. ¹⁰Yääjeje edä wejadää'jäcä odhowanääcäiñe nädöa'de Wanaadi Nudä'to adhantawäiñe yeichö tōwö odhoowajoiñe nijaacanö'jaato'de ñanno cananeo, hitita mmaja, heveo ferezeo, gergeseo, amorreo, jebuseo mmaja. ¹¹;Eneetäcä! Ma, tameedä edä nono. Edhaajä wääcamma'jödö odhoowajoiñe na'däato'de Jordán Iyää'tädawä. Odhowajoiñe jaatuwa Nadä'ato'de iyä Wanaadí wä'cammajödö.

¹²Amoojadooto (doce) de'wä aacä dhanwaacomo ane'tä cooto, eduuwa toonishai israelita weichö. ¹³Yäawä Ñanno sacerdote jatuwa adäänna'mo nacwa yäätaja' comjä'cä Jordán nedhaatoca'de. Tuna ö'jodheedä'no nedenna'de yaawä yää jäduujeca'wä I'chä'dö nädame'wa'jade too'niyaä, tuna dhooco'cono, jäduuje Inchä'dö nedenna'dede.

¹⁴Yaawä, Jordán i yä täädö wetä israelita wääma'tacomjäcä, sacerdote dhowaajoiñe cönta'to jatuwa dha'me, ää Wanaadi wädcamma' jödö imennaajä ewöötö. ¹⁵Yääjeje Ñanno jatuwa adäänna'mo Jordán cwawä cönäädöicho (Nacwa yäta'jacom' jäcadeamma cönsedetai tu'cuma Jordán cönäjaacä yääwä äiña aiyotojo cuñadaawä yci'jäcä), ¹⁶öjonaadä töde'que tuna we'juuma' jädö weijäcä Adán ñano mänseedä'cä yää Saretán ñano jata. Jö' wacaada wötäänäje dea tuna cönä'jaacä Araba ña tödööene yää saayu'jano Dawa. Yaawä soto Jordán määnsenjoona cöne'dätoicho. Jericón ñaano jaaca amoncheda. ¹⁷Ñaanno sacerdote jaatua cajiihana wäcammajödo ewöötö adään'namo cöneedennaicho nono sedeetajä annawääne iya Jordán tameedä Ñanno Israel wedäätädööcomo cwaacä mänsenjona.

Chapter 4

¹Yääwä tameedä soto wwäiñe Jordán i' yä' a'jäcä, cajichana Wanaadi cönädöaacä Josué wwa: ²"Amoojadooto de'wä aacä dhanwaacomo ane'täcooto, tooni shai iju'jäcoomo waadäi. ³Manontäiyeto yaawä Amoojadooto de'wä aacä, täju eiye, Jordán annawääne, sacerdote weden'na'como naatoodö döötä nono sedeja'to'dewä adääjai maate yaawä yäätä coijaicho ämjado'joto'como döötä." ⁴Yääjä'jeje, Josué cöna'deejaicho ñanno amoojadooto de'wä aacä'como töne'tä'jödö; Israel weichö toonishai chääwa'däiöe ñaneetoichodö. ⁵Chäwwäiñe Josué cönä'döaacä: "Cajichana Awaanadiiyöcoomo wä'cammajö'dö ewötö owa'jo ojoncomo Jordán anna'wäne. Awaadäiñe täju anannä' täcä omootaichomo de'wä, amoojadooto de'wä aacä tuju yeichö wetä, israelita ju'jäcoomo naadö'cäwa'cä. ⁶Edää ätö'tato'comooje naa'de, yaawä äcuude edääje ännä'contoncomowwä adheecamma'ja'comjäcä naadönaane: ¿Aaqueene töwä' dö'se yeichö mäda täju awwä yeichö? ⁷Edääje ä'döjai maato yaawä: 'Tuna Jordán cöneedhatoocai jatuuwa cajíchaana wä' cammajö'dö ewötö owajo, yaawä Jordán cwa'wäimäädä cöneja'dätäichawä tuna Jordán cöneedhatoocai. Mädä tuju na yeichöje israelita tö'tato'comooje yää jenaadä yeeja'dätä'jödöjäcä.' ⁸Ñanno cönnöicho yaawä Josué wwä ta nontä'jocomo nöngé, tönwanno amoojadooto de'wä aacä täju cönnancuicho Jordán anna'wä'nee, Josué wä cají chaana cö'ne'camma i chöje. Tooníshai israelita ju'jäcoomo naadö' cäwä'cä. Yäätäju cönaadäicho yaawä töweejata'toto'como döifña. ⁹Yääjeje Josué cöni'juuma täju amoojadooto de'wä aacä tuna Jordán annawääne, sacerdote wedena'como cönäja'dö dö'tä. Eduuwa na'dö jooha tödöene yää ñiju'mmaju' como yäätädäna eduuwa. ¹⁰Ñanno sacerdote, Wanaadi jatuuwaí dha'me cönä'ja'todö, yäätädä cönä'ja'to Jord'an annawääne, israelita wwäiñe tödöötaame tameedä Wanaadi waanontä'jödö, yää Josué wwä cöneecammaichö, tameedä Moisés wanontä'jödö mmaja. ¹¹Soto tamjäine cöne' dätoicho yaawä. ¹²Rubén weichö, Gad weicho, Manasés annaichocä wacä conejadotoicho Israelitadomo owajo tawewaçänätamo nöngne cönäjato, Moisés cönädöadöje chawaiñe. ¹³Cajichana Wanaadi emjatawä (cuarenta mil 40000) sotocomocwacä chöimöngue yädöacomo tòwewänätamo Wanaadi emjatawä cönejadotoicho tòwewanätädöcomowetä nono acanajato jedicoñano nono dö dewä. ¹⁴Yää anoto cajichana Wanaadi Josué tacade connoi Israelitacomo emjatawä tönnonto cönäjato, Moisés tö'nnontä cönäjatodojemmaja nudä yeichö Wanadädä. Tönnönto cönäjato. Möises tönnontä. ¹⁵Yääjeje cajichana Wanaadi cönadewö Josué wwä: ¹⁶ Anontocoto canno Sacerdotes arca adännamoje natoodö, yejacadö comowötä jodadan ñaanno que cönödöacä. ¹⁷Mädäye Josué cönanontäi Sacerdotecom, cönädöacä: "adhejacatäjodadan jodadan ñaanno que cönädöacä." ¹⁸Yawä ñanno Sacerdotes cajichaana Wanaadi nödödö arca adännamoje cönäjatodö cönejacaicho jodadaiñanno, yejacadöcomojedearmma ijuducoomo nono Sedejato conetajaicho yaawö tuna jodadan cönäjadöjemmaja cönädöichea acachea anoto owajo cönäjadöjemmaja. ¹⁹Ñanno soto cönejacaicho jodadan ñaanno amojadä anototoai Diez 10 yeichö awadenato nunä. cönädöichö yaawä Gilgaiña jedicoña shi wejacatojo dööse. ²⁰Amojadoto dewä acä tojucadaichomo cunucaichodö jodadan ñaanno, Josué cönnöy Gilgaiña. ²¹Towö cönädöaca Israelita wäiñe wawö äwäljimmatädö tömötonco'mo ecammajäcä ocude "¿Aqueneto ediä tojuco'mo määdä?" ²²Edääje edeje adötäcade chäwwäiñe: "Edääi Israelita quiniyätoicho jodadan ecu'du tujuduco'moque nono sedejatoai dewä." ²³Acajichamei Wanaadi jodadan e'cuudu cöönsedenamjööi owonoje, awedätädöwetää sedejato dewä yääje maja töwödea acajichanaai Wanaadi cönnöchejeda yää (daamää seweichato), towö Wanaadi cösedelenamjöi cöjäcäñchädaíñe cöwejadätädöco'mo watää. ²⁴Määdäje, tamedä soto towanäcainé cödöato cajichaana Wanaadi jodujatoje yeicho änwanne mmeja acajichaanaichono Wanaadi ashicha todöttoojo äwaiñena jeichöje.

Chapter 5

¹Yaawä amorreos cajiichanaanaichomo, ñanno tuna Joodadan dö'se cönä'ja'todö wäiñe eta'jäcä, tameedä cananeos cajichaanaichomo, Mar Meditarraneo ña cönä'ja'todö wäiñe eta'jäcä mmaja, iyää Wanaadi Joodadan inshe'namjö'dö, Israelita we'dätäädöcoomo wetä, shaadöcoomo cöneejä, töweewä'täse'daiñe tödöene, Israelitacoomo nontädööje.²Iyää anooto Cajiichana Wanaadi cönä'döaacä Josue wä: "Täju cömö'cäje ännöcä, tameedäädä dhanwaacomo Israelita circuncidhaaje tödööjocooto'de yaawä" quee cönä'döaacä. ³Mädääje Josue täju cömö'cäje cönnöjoojätöi, circuncidhaaje cönnöjoojätöicho yaawä tameedä dhanwaacomo Israelitacoomo, colina de Aralot ña.⁴Edääje yeijäcä Josue circundhaaje ñanno cönnöjoojätöicho: tameedä dhanwaacomo Egípto ñanno cöneeja'caichodö, yä'jajo'jocoomo weijäcä jata jemjönö aca Egípto ñanno töweeja'ca'jejeiñe.

⁵Circuncidhaaje tödööe yeijäcoomo yeichaame ñanno tameedä dhanwaacomo Egípto ñanno cöneeja'caichodö, ñanno tameedä mudeshichä jata'jemjönö aca cönennuichodö mmaane circuncidhaaje tödööe'da cönä'ja'to⁶Israelitacoomo cönoojimaicho jata'jemjönö aca cuarenta añoto'cäwa'cä, soto cönä'jajoicho dea yaawä ñanno tameedä töweewänä'taamo cöneeja'caichodö Egípto ñannode, Cajiichana Wanaadi a'deddu woije ännö'da yeijäcoomo weijäcä. Cajiichana Wanaadi ta'deddu cuntui yaawä nono aneenejo'da töweichojo chäwwäiñe, iyä nono ñeecammadö cönä'ja'dö dhadajocoomo wäiñe, inñataaje natö wa'tattoojo ñano, inñataaje äcöönö inñejencatoojo ñano mmaane.

⁷Ñanno nacoomo'jödö janñoone Cajiichana Wanaadi circuncidhaaje cönnöjoojicho Josue wwä, circuncidhaaje tödööe'da yeijäcoomo weijäcä jata'jemjönö aca cönoojima'todaawä.⁸circundhaaje tameedä töwä'döja'jäcäiñe, täsacaiñe cönä'ja'to yaawä tameedäädä, töwääjöchö'tädööcomo'cä wa'cä. ⁹Cajiichana Wanaadi cönä'döaacä yaawä Josue wwä: "Edä anooto awä ema'jödööje äwä'döjoodöcoomo Egípto ñancomo wä wacoichaja" quee cönä'döaacä. Mädääjeene eduuwa yää Gilgal ñanooje chäätö na, eduuwa naadö jona tödööene.

¹⁰Israelitacoomo cöneeja'toicho Gilgal ña. Celebraaje cönnöjoojicho ääma'da wei'jä anootoichädö, amoojadooto de'wä acäichea anooto yeichö, cho'mamöödawä, yäättä yeejataata'como cönä'ja'dö dö'ta acaanajato Jerico ñano de'wä. ¹¹Yää jenamma yaawä ääma'da wei'jä celebraaje tödö'jeje, yää anooto awä dea, cönääwashinchoicho yää nono de'wäno äwanshiche, pan levadura'jemjönö cönä'jaacä, änña shaddaaejä mmaja.¹²Iyää anooto awä mmaja, mana töwä'medö cönä'cai, yää nono de'wäno äwanshi ameea'jäcä chäwwäiñe. Mana cönaatamei yaawä Israelitacoomo ewanshöyöje cönä'ja'dö, yaawä'ne yää wedu cönääwashinchoicho Canaan ñano äwanshi yeeja'caajäque.¹³Josue amoiche'da yä'döa'jäcä Jerico ñano jäcä, töwö ene'madö cönaajäntäi, cöneeneaacä yaawä tooni dhanwa towaajo, yaanöngajä jiidi, tököömöi dha'me. Josue cöntämä yaawä chäwwadäädä, cönä'döaacä: "¿Iñaa jadääca manä, iñaa tu'detomo jadääne manä? quee cönä'döaacä.¹⁴Töwö cöneccujä'acä cönä'döaacä: "Ajaadoncomoojönö öwö, ätu'de'tomo jadoncomoojönö mmaja. öwö ñäädä Cajiichana Wanaadi sotoi edhaajätoncomo. Yääje yeijäcä weeja sadä" quee cönä'döaacä. Yaawä Josue tä'mudhe cänä'döi töjeechaichöque noono tajoojoone ije'taca, tönoiñe eneedöque, cönä'döaacä yaawä chäwwä: "Yaanontäjäto'se aweiya'jäcä, canontäjä'cä, osootoi öwö." quee cönä'döaacä.¹⁵Cajiichana Wanaadi sotoi edhaajätoncomo cönä'döaacä Josue wä: "Asaajatui u'cacä, äwätajaajä naadö dö'tä nossaje je'da weichojo madä", quee cönä'dööacä. Mädääje Josue tösaajatui cunu'cai yaawä.

Chapter 6

¹Eduwa, Jedicónñano womontojo mönaatatacomo cönatadujätöi isdaedita töwenätamo jacänchädänñe, ane'ja ejacajaicha cönäjacä, ane'ja omonjacjammaja. ²Töwö Wanaadi Josué wä cönädöacä: "Ätötä'cä'a, Jericonñano adhenwawä untujödö chädhajontocomo mmaja shotoichomo töwewänätamo judujacomo maja."³Jata awodhecäcä ä'tädö como tujunne'na, ñanno dhanwa'como towewänä'tamo wö'ta'tode jata awodhecäcä anoto wadäi. Acä amojato ewacä mädä tödötäcäde. ⁴Acä amojato yeijocomo ñanno Wanaadi wä töwade'wamo acä amojatonmaja carnero detaichomo'jödö tätöe'mö chawänñe adädö tujunne cönäjacä jatua. Adännamo owajo. Acäämojato anoto yädöa'jäcä awodentä'cäde dhaeodecäcä acäämojato'de, yaawä ñanno Wanaadi' wä töwadewamo netönñatode iyä tätö'emo⁵Tönwanno iyä tätö'emo carndo detaijödö numache netuña'to'de, yawä etödö chäwänñe yätajäcä tamedä soto juduje nichätömönña'tode, yawä ichudadachäjöö'dö wejucadö weetä. Yawä ñanno Israel nacontoncomo, niwää'näta't'de, töwadänñe chäwadädänñe nöta'to'de."⁶Yawä Josué Nun ne'dö, Wanaadi' wä töwadewamo wanñe cönädöa'ca: "Jatua a'däta'cä iyä Wanaadi wäcammajö'dö, Wanaadi' wä töwadewamo aca' amojato nenñato iyaä carnero detaichomo'jödö tätö'emo adäyeto Wanaadi wäcamma'jödö jatuwai owajo adäye'to." ⁷Madäje soto wänñe cönädöa'cä: "Ojoncomo awodhentäcä jata awodhecäcä, ñanno dhanwacomo töwewänätamo nötä'ña' to'de iyä Wanaadi wäcammajödö jatuwai owayo."⁸Josué töwänñe yädöjödö nonge ñanno soto, acä' amojato Wanaadi wä töwadewamo cönadocho acä amojato carnero detaijödö tätö'emo Wanaadi owajo. Ichädöcomo wadäi iyä tätöemö cönetöa'to. Iyä Wanaadi wäcamonajödö jatua inchäcädänñe cönadä'a'tp tönwanno. ⁹Nanno dhanwacomo töwewänätamo Wanaadi' wä töwadewamo owajo cöntato, tönwanno cönetö'a'to iyää tönetödäcomo, ñanno Wanaadi' wä töwadewamo cöntato iyä jatua Wanaadi wäcamma'jödö adädön cäcä tönetödö'como wenñaje etöancädä.¹⁰Yawä Josué cönanontocho ñanño soto, cönädöacä chäwänñe: "Tacadeda awodhentäcä, acatönto'como anotochädö öwä ecammadöcwacä. Yawäne acätömödö comomma tödöjaí mato."¹¹Mädäje Josué cönnöi iyä Wanaadi jatuwai cömjacai jata awodhecäcä toniemma iyää anoto awä. Yäyeje tönwanno cönomomö'chä töweichocomo taca yätä coijaicho cömjadojoicho. ¹²Yawä jednadädä yawanadawä Josué cönäjäi yawä ñanno Wanaadi' wä töwadewamo Wanaadi jatuwai cönadocho. Ñanno acä amojatoto como Wanaadi' wä töwadewamo cönadä'a'to'dö iyä carnedo detaijödö tätö'e'mö, Wanaadi jatuwai dowajonñe cänadä'a'to, äcumejä tö'da cönojoimato, töshiwoichomo etöancädä cöntato. ¹³Ñanno töwewänätamo juduya'como dhowajonñe contato, ñanno anejacomo mmame iyä jatua Wanaadi wacamma'jödöncäcä cöntato, iyä tätöe'mö cönä tacä wenñaje.¹⁴Yäjenamma nadöje jaata awoodhecäcä cönawodhenmöncho toniye, yäyeje cönenncacaicho töwecho'como donña. Mädäje tönwanno connöcho acä amojatoto anoto.¹⁵Yawä acä amoja'to anoto yädöa'jäcä shii we'ja'cadö owajödä jenadädä'cä cönäjoicho, cöntonto yawä jata awodhecäcä töwawodhenmödö' como wetä awade connöchödöjd mmaja, yawäane acä amojatoto anoto ewacä cönawodhemöncho. Iyä anoto awä tönwanno cönawodhenmöicho aca amojatoto' cwacä iyä jaata awodhecäcä.¹⁶Yawä acä amojatoto anoto yadö'a'jacä, ñanno Wanaadi wä töwadewamo tishiwoichomo cönetöicho. Yawä Josué cönanontoicho ñanno soto cönädöacä: "¡Äcätöntäca! Eduwa äwanñe Wanaadi nutui edä jata."¹⁷Wanaadi canontätäne, tamedädä jata como, tamedä dhacancomo mmaja, acocha'jo'tä'de. Ñäda Rahab'mma masudwijato manematäiche tamedä ñanno chäsacomcomo mmaja. Ñanno dhanwacomo cönennojajo'como etonetäjocomo weijäcä.¹⁸Änwanno maane, odhowadadanñe eichacä iyä tödöjä'a'jä yonomjä'töjöjöjäcä, äwanñe iwänätadawä, annödö'cocojemma männötäche. Määdäje tödöajä'cä, conemjöönä ajäcanñe nade Israel weichöjäcä yäye yeijäcä tamedädä acochajodö tujumne'na.¹⁹Tamedädä iya jödaata, oro mmaja wodonce tödö'jä'a'jä mmaja saja'dadichomo mmnae tödäje tödödö tujunnena Wanaadi wä tuemöje. Mädä äwanñe adädö weta Wanaadi wwä u'a'jä shomatojo taca.²⁰Yawä soto wänñe iya tätöe'mö yäta'jäcä, tujuma tameda concätömöncho yawä iya imududu'chomo cönejucai tonwanno cönomomöcho yawa jatacä, sadonna töwadäñne cöntonto chäwadädäñne. Mädaa'je jata töwän'comoje cönnöicho.²¹Tamedädä cönacocha'joicho soto ñanno iyä jatawa cönäja'todö tösadächo moque, dhanwacomo wodiinñamo mmaja, mödeshi mmaja incho como'cämmaja, chäcönöcomo bueye mmaja, oweja, burro mmaja.²²Yawä Josué cönädöacä ñanno acä dhanwacomo nono emmenca cönatanontojoichodo wänñe: "Masudui esa'ca ojoncomo. Ucata'cade ñada woodi tamedä ñanno chäjada natodö chäwä mädöaquennö jeda."²³Mädäje ñanno äjömanö como nono emmecanna' mojödö chäsa'ca cönomöicho Rahab ucadö wweetä. Tönwanno yömö'cä yenö'cä mmaja dhacontomo maja tamedä ñanno yäjimmä'tädö chäjadä cönäjato'dö. Tönwanno cönadoicho anenñeja isadaedita weichocomo cönäjadö dönña'da anenñaja.²⁴Jata cönäacwacho tamedä dhaca cöna'jadö. Jödatamma odo mmaja tödöjä'ajä ewötö vodonee sajadadi mmaja cönsomaicho Wanaadi wä täjenjöñö wajä shomatojo maa taca.²⁵Mädäje Josué cönewanacai ñäda Rahab wodii masuduijato tameda ñanno yäjimmätädö mmaja, amädä yeichö'como wetä. Eduuwa nadö jona tödöe'ne isadaedita como jadänñe dhadaichö como nato, ñanno aca dhanwacomo nono emmecanamo Josue anono

Chapter 6

etonetä'jocomo weija'ca Jedicó nñano emancanna'mo'jödo.²⁶Mädaje yawä Josué tadedu cuntui cönecamamaichea cönädö'acä: "Coneda ñädä dhanwa na'de etä jata amää'jä'cä Jediconña. Awadeto inñedö imududu amotojo ewacatojo aca nätmaja'de dhaconocammane inñatatajo näma'de." ²⁷Josué jadä Wanaadi töweiyé cönäjacä yawä tamedä jata weichö wacä chöötö tacade cönaja'cämono de'wä.

Chapter 7

¹Yaawäne ñanno Israelitacomo chänöngejönö cännöicho iyää tödöajä shancwajajä acoichajotocomoje eijaicho cänajojoicho. Acán, Carmi nedö, Zabdi nedö, Zera nedö maaja, Judá weichö, quencicho iyää inñödöcomo shancwajö, yääje yeijäeä CAJICHANA WANAADI cänätömai Israelitacomo jäcainé.²Yääjemma yawä Josué ñanno dhancwacomo cönennojaicho Jericoñanno Haiña, tödöene, yää cänöjacä Bet Avén jäcä amoicheda shii wejacato sudawawä. Edääje töwö cänödöacä: "Ojoncomo enetantäcä iyää nono." Mädäje ñanno dhanwaacomo cäntonto Haiñanno cäneneato yawä. ³Yaawä tönwanno cänennacaichodea Josué doiña cänödöato chääwä: "Tamedöda soto ennojacoto Haiña. Acä mide o aduwawämiide mma ennojacoto Haiñano yänötädö wetä chäwaiñe. Tamedäada dhamma chadawacajocotode iyää wäänö aca. Wannadamma töncwanno nato.⁴Mädääje yaawä aduawä miide tocwacämma cäntonto ñanno töwewänötamo, yawäne tönewanno maane cänönejeicho ñanno Haiñancomo dhanwacomo nontädäcomoje. ⁵Ñanno dhanwacomo Haiñancomo cänmajioicho toni sototo dewä amojadoto dewä toni amojato (36) dhanwacomo towewänätamo tönwanno cänajecaicho iyää jaya natatadö Sebaim jonno, täjwjano jona tödöene yawä tönwanno wäätänöje cänöjato jöö jananno yäätö cänmajioicho. Mädäje ñanno soto tösade cönajato täwanöcomo jadädä cänejäducajochodea. ⁶Yawä Josué töwomö cänshiichai. Töwö, ñanno maaja inchoncomo Israelita tujujocomo decäcä cännöicho yää wedennäta, Wanaadi jatuai jetaca tämudhe cänödöicho yäätä cänöjato chomomädä jona tödöene. ⁷Yawä Josué cänödöacä: "¡CAJICHANA WANAADI! ¿Anecotojo canno soto waiñe Jordán miyäjone? ¿Mädäje ñaaautudu weta canno amorreo waiñe ñaa jajodä wetä? ¡Jordán mänsemmo deammane ononmojai ñaa cänöjacä!⁸¡CAJICHANA! ¿Aaquene ädööjai waanä, eduuwane daja Isadaditacomo tögäcanacajonato cänönejeichodea tutudetännamo owaajo queja? ⁹Eduuwamane tamedä ñanno cananeocomo tamedä nono dewäncomo maja etataicho ñaa jäcäyejadötöjödö. Tönwanno ñaa awodentatode mädäje tönwanno nödöatode ñaa etöjacä yencuachöjödöcomo wetä tamedä ñanno soto edä nono dewoncomo. Yääje yeijäcä, ¿anecämö mädotai edduwa amädä adetö jäcäichödä?¹⁰CAJICHANA WANAADI cänödöacä Josuewä: "¡Anöncä! ¿Anequenei tämudhe maanö ajedö nono jäcä tajojone? ¹¹Conenjöñ töwacä Israelita cännöicho. Tönwanno yadhedu ännöda cäneiyato iyää wanontöjödö. Yää shomajä cänöjadö cänemenmäcäicho. Tönwanno cänemenmöicho yää dewä maajajene töconenadiyöcomo cänmomediochodea, yää tämenöcomo tönnjöjtödöcomo jadä quenejodöjioicho. ¹²Yääje yeijäcä, canno Israelita tutudedöcomo chanacajaicha naato. Yääje yeijäcä cänönejeicho tutudetönnamo jonnoiñe, tönwanno deamma cänejodöjioicho töwatametocomo. Yawäne ajadäiñe waade, iyää tödöajö anetonetädäcomo naadö chonemajocä¹³ianäncä! ematäcoto canno sotoi eca'macä chäwaiñe: jena'matoje yesomajötädäcumo wetä ecocaiyetode. määdäje cajichana Wanaadi nädöa Israelitacomo wä "adantawäiñe dea na iyää 'tödäajö' shomajö cänäjadä ñanno acoichojotocomo Israel ewänötöjaichadea nato ñanno tutudedö jadäiñe. töweiñe yyää tödöajä samajö cänäjadö utuducäwacä imyää acoichöcomo.¹⁴yääje yeijäcä jena'ma tamedä yeichöcomo tuja'ne naato soto adaichöcomo wadäi cajichana netadö täwaijimätädadä yejödä tuju'nena. Ñanno cajichama netädä tämedä dhanwacomo tonishai yejödöcomo tuju'ne naato. ¹⁵Mädäje yejadotojona ñädä etajö iyää tädäajö emenmecajö chäwä yeiyajäñäädä yacwadä wetä töwama jöno chäasadä, tamedä chäwä madää majä cajichana töjadaiñe yeichö jonno yäsacwajojödä wajäcä, cone'jö' nö' majä tödöjödö wejöcä Israel antawaiñe. ¹⁶yäje'ma yawä jenadäne Josué cänöjöi jenadädäcä, cännejoto ñanno Israel amoicheda tödöene dhadaichöcomo wadäi yäje'ma yawä juda atödä cänätotojoi. ¹⁷Judá wäji'mätädadä cänejöto Josué amoicheda tödöene, Zera wäjimätödä majä cänetoichodea cännejoto tomishai Zera wäji'mätädä: Zabdi cänötogoichea. ¹⁸töwö cännejoto Zabdi wäjimätädä tonishai soto majä, ñädä Acán Carmi nedö, Zabdi medö majä juda weichö cänetoicho¹⁹Yäje'ma yawä Josué cänödöacä Acán wä önnedö chönnöato'ma eca'macä cajichama Israelita wanadicomo jetaca, äca'macä echäwä Por favor eca'macä ¿anecämä mädäne? monojenä. ²⁰Acán cäne'cwäjötöi: chänöato mädä cone'jöñö Edä iyö ännöjödä: ²¹Yawä wädäntöne shamajö camisha dewono Babiloniañano iñataje, acäato cäcwacä jädata, Oro tödöajö majä inyötamiñe yeichö cänöjacä kilo anaichocäawacä, wenemame wajäiñe yawä. mätä metonetödöna monoaca campamentoiamawäne, iyää jadata dhonänä.²²Yawä Josué tösotoi cäne'nojaicho, eänccatömöicho campacuto inyödö aca yawä yöta cänöjacä iyää tödöjöajä. cäne'mencaicho, cänedanfoicho etonetajä iyää campamento iñödö aca, iyöa jadata cänajacä dhonö.²³Töwanno cänaajoicho iyää tödöajä cänäjadä Campamento annawöne, cännejoto yawä Josué doiña, tamedä ñanno soto israelitacomo doiña, tönwanno yäötä canamichaicho cajichana jetaca.²⁴Yöje ma yawä tamedä ñenno soto iraclitacomo Josué judä cänöjato, cänaajoicho yawa ñädä Acán Zera nedö, jadata, camisha, oro inñacomo dhanwacomo, wodiñamo majä, chöcäntomo jaca, mula, oveja, oveja, chösadö tamedö chowä cänöjadä tamedädä cänadoicho inñä valle de Acorña.²⁵Yäje'ma yawä Josué cänö'döaca. "Anecotojo mädä añña wadädä menene cone'jöñö, chajichana nenc'ade cne'jöñö äjäcä eduuwa tödö'ene. Tamedä Israel täjuque töwöjötödö cänajätoicho

Chapter 7

cäiñacwaicho yawä.²⁶ Mädäje tönwanno yewä cännöicho yötäna cänäcai tädecwade töwcichö jonno. Mädäje yeijäcä eduuwa tödöene iyää etöna valle de Acor.

Chapter 8

¹töwö cajichana cänödöacä Josué wä: "Tasadeda eicho, ejöduque jöda maja eichödes. Tamedö ñanno soto töwewönötamo adocoto ajadä. ädhänu'täcä. enecäma, öwä wune cajichana Haiñano. iyää jata mono maja.

²änwanno mädöato' de jericoñano jata mödötänecdöje dea, chajichanaichomo mädötöhedäjé maja. Eduuwamame adójai mato inshomadöcomo'jödö chääcönöocomo'jödö maja ännödöcomoje. jata cadecäcä adheconecatöcä minñöshiehätäye"³Yääje'ma yawä Josué cänämatai tamedä tösotoi töweewänätamo jadäiñe Haiñano jata äwänötödö wetä. Yawä Josué tösotoi cänmencaicho 30 aduwa'wä midetowacä (treinta mil, 30000) ñanno dhanwacamo jädajacomo jädajacomo dhea'ma coijai che'amma töwö cäne'nojaicho. ⁴Edaje töwö cänödöacä Enetöca'ma, cänwano quinñoshitäye mädä jata inchadecäcä cäweichöcomo que. Amoiche'ma mätöiche jata jonno, chönönge töwödöed'he'mma eichöcä. ⁵öwö ñanno maja jadä natodö iña nötade jata ca. Yawä iña wadödä yejacaco'möcä. yawä iña wadödä yejacaco'möcä ñia wönötödö weta iña necatön'adhe töwanejedä wetä chojo'noiñe. ⁶Tönwanno ñaa ajecatodhe, jata jonno amoiche ñaa wödödö jonane- Yawa tönwanno nödöatode "Yonejedöcomo määdä cänontädöcumaje awadene cänöjatodöje'maja" yäje yeijäca quecatöntöyiye cänejetöyiye.

⁷Yawä önwanno adhejacatode owotonetacomo jonno. mädöje majöiyatode iyöö jata. töwö cajichana Wanaadi nuadhe öwöiñe iyöö jata. ⁸Yawä äwäine iyoöä jata chanacajöcä yacwatöcäde yawä. cajichana neca"majädä nöngedea. mädäje'ma wädose wöjanä. ⁹Josué cäne'nojaicho cäntonto yawä towä töwennoshichotocomo döiña, yäätä cänotonetoicho yawä Betelñano Haiñano yeichöantawä, iyää jata haiñano jäcä shii womontojo judoiñe.

¹⁰Josué mame yää jenamma naadöje tööjenacadä cönäjai, mädäje chönönge tösotui töwödöe yeichöcomo cäne'menca. yääjeje Josué, inchoncomo Israeldañancomo, cänwänötoicho iyää jata Haiñano. ¹¹Yaawä tamedä dhanwacomo töwewönötamo chääjadö cänöjatodo jata wadädä contonto. yäädä cänejatatoicho yawä, shii weja'catojo suda'wawä ämu'demjönö dö'se. Yaa cönäjacä acaanajaato, jöö antawä, Haiñanojata je'taca. ¹²Töwö täjadö tösotoi cänetoicho o ijaatodea miide. yätä eönnöicho wennoshichönöje, Betelñanoäcä Haiñano yeichö antawä, jata jäcä shiiwomontojo döse. ¹³Tamedä töwewönötamo cämatatöicho ñädä chädajotoncom cänöjacä shii wejacatoja suda'wawä, dhantai töwewönötamo mane cänöjato shii womontojo döse. Josué mame iyää coijaicho cänmadojoi acanajato awä. ¹⁴Yäje'ma yawä cafichana Haiñano cäneneato ñanno Israelitacomo we'juuma'como. Yääje yeijäca töwö cönejacai yawä iwänätäilñe, yätä Jordán nacwatödö jetaca. Töwö dhowanä cäda cänöjacä jatancadedö wennoshichänöje yeichö como. ¹⁵Yawä Josué tamedä ñanno Israelitacomo yöcanacajojöcomo nöngé cänencutoicho cänö'nejeicho yawä dhowayoiñe jata'jemänä aca. ¹⁶Yawä iyää tamedä jatawoncomo cänatadejajoicho ajecadöcomo wetä, Josué ajecadö weetä yawä, mädäje cöntonto amonche iyää jata jonno.

¹⁷Tonichö dhanwa ononjoda cänciyacä Haiña, Betelña maja. Israelita ajecadööcomo jäcäichädä, mädäje iyää jata cännömoicho taduqueda. ¹⁸Yawä cajichana cänödöacä Josué wä "Asucujiyo adenwawö nadä ijotötäcä Haiñano wadödö. öwö wuade Haiñano" yaje'mma yawä Josué tösuucujiyö tönwawöcönöjadö cömjotö'täi jata wadödö.

¹⁹Yawä ñanno sudaocomo yätä yutonetacomo cänöjatodö inñoshichädäje, tamjäne cönejacaicho iyää inñadädä iitötädä ene'ajäca, töwaiñe. tonwanno cänecatömöicho, cönomomöicho o yawä iyää jataca, yawä dea mma jata cänñacwaicho. ²⁰Yawä ñanno dhanwacomo Haiñancomo cänöjedenacaicho, cäneneato täncadedöiñe. cänedantoicho wedeichö wejacädö iyää jata acanno, cajuña dädä quenejacacä wedeichö mädäje yönejetocomo jedä cänödöjoi. Mädäje ñanno Israelitacomo Soldados cänönejeatodö jata jeimänö acä cänennacaicho dea yawä iwänötödöcomowetä. ²¹Josué²²Ñanno anejacomo sudaao Isaraeritañancomo ñanno cöno cönejacäicho yänäfanñe ñanno dhariwacomo hainñancomo yätan como cönäjajicho sudaao Isadaeritacomowa annejacomo esento dhantaia ai manse nnammaja jhantai, isadaerita cöneonotoicho hainñancomo tonichä ö detodanconeinyacä änejadam maja. ²³Nadämma nudä cönnöncho cajichana hai ñandma ñada cönajaichadö cönnejoto Josué Jeteca.

²⁴Yawa yä wejadätajäje, Isada'edita cöna coichajö soto töjajodöcomo haiñancomo jatadö yä jatajemajonö amoncheda cönajecaichodö, tamedädä yäcadöcomo döññasurji cöneinscsicho haiña, tönwanno cönwonoteicho sucujiche. ²⁵Ñanno itä anoto cönejucaichodo dhanwacomo wodiñamo'maja , cönajato amojadoto dewä acä mide, tamwdä haí jata oncomo. ²⁶Tajädö anenötädä Josué cöneiyacä iyä sucuje tömännajödö ariemajoda co'neiyacä Haiñancomo acoichapodo janne²⁷Yawa ñanno Isawrita'como tacönöcomije cömnöicho chäcönöcomo cömnöicho chäcönöcomo jödö, mädäje töwö cajichana cönanontäi Josué. Madäje Josué cöiñawai Hañanco jata yeichödaje tamäda yeichöwet madäjetöwö cajichana cönanontäinJosué. ²⁸Madäje Josué cöiñawai Hañanco jata yeichödaje tamäda yeiwetä madäje iyä jata cönetämaicho. eduwä nadö jona tödöene. ²⁹Yawä ñadä cajichana haiñano ñadä cajichana Haiñano cömjönkö caicho de ajadäi tödödöjo, chomomomödö jonane yawä shiwomomödawä, Josué cönanontäi cajichanä equejödö enötä chuta jocomo cöñemaicho yawä iyä jata natatajo. yätätoju quinijummaicho chäquejödö deedä madaje chuta täju jato yatädäna eduwa nadö jana tödöene. ³⁰Yajema yawä Josué cönö saqrificio dötojo cajichana isaraerita'cama wicnadöyö wonojw, Evaijödo dewä. ³¹Ñadä chanenaata cajichana ononö Moisés

mädaje wanontanä cönnöi ñanno isaerita comowaiñe mädaje imennajä cönajacä wanontanä ajedaichadö jacä iyä Moisés ninajödö. saquidificacion dötoro tödöjamatö taju yajödäto ewacäjönö que sejadadiche chonecajä jönömmaja. Cajichana wonoje ofrenda cöñfiawaicho aneje saquifício maja connöchodea, iyä ashicha weña cutädö.³²Yadä soto nenedöcomoje. Ñamno cönmeiñä toju jacä cönejoincäi moisés wanontasö.³³Jäjemma yawä isaraeitañancomo. cajichana como maja Wanadí jatuwai dötä, yää yäcammäjödö imennaaejä ewötö, sacerdote enwawä cönajadö Dhantai jatuwa wesedä cöñä'jaito, Ebal'jödö dösedaja ajicato chäjacnñe cönñoicho iyä isaerita jatacooncomo.Moisés cónanontaiche jedea, Wanadí yäye cönahonta'i.³⁴Yää,jeje Josué tameedä wanontäjä imennajä cöna'de'tä; yawä, yää jajedä jäcä nnadö töwö cöna'detai aashichato we'jödö maja conenmojörö wei jödömaja mädaje yä jajedä wanunntädä jajedai'chadö imema'ja' cönäjacä,³⁵Tamedadä Moisés wanontäjödötöwöcöna detoroi anäntaiñoncada. Tamedä isaraerita comonejräöjona maja.

Chapter 9

²Yääjemma yawä yää nono de'woncomo cajichanacomo cöneetaicho Israelita yäcainé yeeja'to hitita weichö , amorroo mmaje cananeo, ferezeo heveo, jebuseo maja. ¹Yatä cönenumäicho maa tawa Josué wänätotojo jacä isaraeta maja. ³Yawä cabaón ñaneoma cō'neyaicho jericöña Josué nödö'jödä haiñancono maja. ⁴mädaje tönoanna cöntätamme, cöilcho töweichocomo. tamon'täämo nön'ee tönwanno cñncwontäjatöicho, camisha jenadojocomo awä täcönöcomodewä cönnoichosacu jenadojo. Jenadojo wino ewötöjödö cännöichodea yecone'majatöjödö atajääajä maja. ⁵tösajatuchamo maja cönewaicaichomo maja cönewacaicho dea jenadojo shojo ajä maja towomöcomö qwajenadojo awa'nemoicho tameda iyä yudacomo snawashinö como tösadtahäe cñnojace camadaje'maja, ⁶Madaje tönwanno cöntonno Josué wejatatajä cönä jadödöñä Gilgaiña tönwanno cönadöato Isaraeritacomowä: amonchanno iña nejä yaje yeijäcä ajadäiñe tòwadeuwöseiñanä otödedö eda cöweichöcomo weta. ⁷Yäjemma yawä dhanwacomo Isaraeritacomo cönädöato ñanno Heveo wäinñe: sadoncomo jeíñenma anwannö, ämoncheda iñajäcä. aquene majä otudedö jeda cöweichocomo iña adeufäfödödedez. ⁸yawä ñanno cönadöato Josuewä adanonöcomoje iñana; yawä anäcamo ¿änwanno? ashánno ¿ metäne? ⁹Ash'annu ¿metäne? tönwanno cöneaco yawäiña cönejä, sadä tödöene acajichanaí Wanadí ecadö etajäcä. Ejitonña inñöjödö iña cönetai, ¹⁰Awäiñe Amorreo cajichanaíchomo töjajojo'como maja Jordan manscmjo, ñanno Sehón, Hesbonñano, Og maja Basanñano, Astarotña ijatadö cönajadö¹¹Yaje yeijäcä iña edhamo inchoncomo iña ennojaneto, tamedä iña nonodö dewoncomo maja, eaaje cönadöato iñawä: adewanshiyö como dame amatätäcä, tamedä ätädawaiñe tujunnato dhame'maja, chajadänñe adhnuma'täeade edäje caichacade osotoi iña yajeyeijäcä adheconecatäcä iña jadä. ¹²täsacanno iña cönejaichawä sädä töwejödö wetä. eda iña udu cöna'jacä ecaweno hoje eduwammane, tötiäjamma ena töcamada maja. ¹³Edä vino ewötö tödöenoje cönäjacä awadene adötä dawa. enecäma eduwammane töweshijäena iña womö, iña zajatni maja, tòwatame'jäena amonchanno iña wejöjödö weijacä. ¹⁴Yañanno Isaraerita cönumejaicho chawanshiñö como cajichana ecammajo'döjödä. ¹⁵yäjemma yawä Josué cönnöi yancanoneda chajadänñe töweichocomo chäjajadöiñe oludedöjeda tñweichocomo cöneccammi'chea töjaemnejada yeicho'como maja, ñanno soto edhajotoncomo maja cönäcammai'cha chawañe. ¹⁶Yawä aduwawa anototoai Isaraerita Wadewöjomomoje chajadönñe, towanacaiñe cöinöicho amoincheda töjäcäne Yeichö como. ¹⁷Yäjemma yawä aduwawä anutotoai Isaraeritá cöntonto ijatacäiñe iyä ijatada como cönäjacä Gabaonñano cafiraña, Beretñano, kiriati,jearimñano maja. ¹⁸Ñanno Isaraerita töjajaiñeda cönajato chädhajotoncomo jadañe tòwäcamma'jocomo werjaca cajichana Isaraerita coneda tòwadeuwö'como jacä. ¹⁹Yajamma yawä chädhajutuncomo cönadöacä tamedä sotowaiñe: cöncuanno cäcammatäne cöcäjichanachomo Israel Wanadíyöcomo atöjoí yaje yeijaacä conenjönö tödöjaicha cato eduwa. ²⁰Edä cödöatode ehäjacaiñe, conenjöna Ejadätäda yeichö wetä cöjäcäiñe cade'ducomo utujödö yeijäca cöwäiñe; nudä cödöatode. ²¹Cajichanacomo cönädöato tösotoichomowä "nudäaneñato" yääje ñanno gobonitacomo cönejato wato eiñämo, tuna adännamoje maja isadadiracomo wädädä. Yääje, cajichanacomo wädöjödö nönge. chäjäciñe. ²²Josué cönadejaicho yawä, cönädöacä chäwaiñe. ¿anocotojo iña maceutätäne edeje mädöaquennawä amonchacomo iñä etänno, amonchwda aweichameiñe iña jäcä?. ²³Eduwa mädäjacäñchadä, emajocomoje matode dantai äncwanno shotoichomoje matode, wato acänamoje tuna adännamoje Wanaadi maichaca. ²⁴Töncwanno cönecwäjäato cönädöto Josuéwä. Osotäwä ecammajä cönäjadöje cajichana Wanaadi cöneccamanmai tösotoi mojeswä nono utudä vhäwä. yää nono dewäncomo acoichajödö como moja yaäjä yeijäcä tösade ñaacönäjacä ñaatö jajïñe awcijäcäiñe. yääje mädä ñaa cönnöi. ²⁵Enecama Eduwa ajadänoje ñaana eduwa, yää chanönge äwä nichötadöje ñaa dötojo tödöcade. ²⁶Mädäaje Josué cönnöi chäjacäiñe, cunummicaiche Isadadiracomo wääñe yeichöcomo jonne ämjajodañe Isadadiracoo cöneiyato. ²⁷Yää amoto awä Josué ñaanno ijummannamojemaja jatä nödödö. cajichana Wanaadi yademetoj o döiñamojo. Edää anoto nadö jona tödöene. yeichocomo cajichana Wanaadi necamadö

Chapter 10

¹Yawä Adonisedec, jedusadenñaō cajichana, cönetai Josué wä Hai ñanno jaata acoichojoyödö töjajocomo mmaja, yää jaata jedicoñanno cönnöichodöjemmaja towö cönetai chea gabaón ñancomo jadäiñe Israelita wadeuwöjocomo ätudedöjeda töweichöcomojädä chäjadäiñe. ²Yäje yeijäcä Jerusalenñano jata jaata tösade cönäjacä yää Gabaónñanno jaata adaijotoje yeijäcä, haiñanno ejodhecä tomedä jodupeiñe cönäjato dhanwacom yää jatawoncomo. ³Yäje yeijäcä cajichaana Jerusalenñano Adonsedec tosotoi cönanontoicho yäitoncomo cajichanacom döiñañe Hoham, Hebronñano, Pirean ñano jarmut ñanno, Laquis ñammo, Debir cajichana Eglón ñanno mmaja. ⁴ätäcä öwodädä cöwänätantäye Gabaónñancomo Josué jadä cönadewöicho Israelita jadäiñe otudedöjeda toteichöcomo wetä. ⁵Yäjeje maja ñanno ijatodea cajichanacom amorroeo weicho dea: cajichaana Jeruseleñano, cajiichaam Hebrónñanno maja, cajichaana Eglón ñano maja cönejoto tösötoicho tögewänätamo jadä Gabaónñancomo cönanontoicho yawä. ⁶Gabaón ñancomo tanonöcomo cönanontoicho Josué döiña, Gilgal tögewänätacomo mmaja que cönädöatö: madacä ñaa watäcä ñaa ewaewanacatantäcä, tamedä canno ñamno jöö dewoncomo amorroeo cajichanacom towojodëe naato. ⁷Josué cononcui Gilgaiña tamedä tösotoi tögewänätacomo jadäine jodujacomo mmaja. ⁸Yäjeje mmaja cajichaama Wanaadi cönädö Josué wää: "Tösadeda eichä monentido canno chanacatocomo awäa wua, ajuntacano jedu naade acanacanei jeda mmajä. ⁹Yawä jadhedä Josué cönädöi Gildalñanno coijaicho wadadädä tögewöjäye. ¹⁰Cajichaana Wanaadi cönsadöjanäcäi chudedö Israelita emjatawä ñanno cönamöiñacaichodö adaijoto wewänäque Gabaónñanno cöntajecajoichodö yää ämatai töjaancädäiñe cönajecaicho Bet Horón ñano emadö tai azeca, Macedainña tödöene maja. ¹¹Yawä tönwamno cöñanejata israelita jonnoiñe cönatato jöö Bet Horón ai, cajichana Wanaadi conenojai toju adaijocomo cajuñanno chäjacciíñe Azecaiña tödöene cönäjajoicho yawai. tönwanno jojecajene cönäjajoicho toju wamedö añodöje, Israelita tögewänätacomo imjajocomo ejadhecä ¹²yäjeje Josué cönadewoi cajichaana Wanaadi wää yää anooto cajichana Wanaadi cuntui Israelitacomo dhamwacomo wäiñe chanacatojo Amorreos jäcäiñe mädäje Josué cönädöaca Israelita emjatawäiñe: "Shi adhedennacä Gabaonña nunci adhedenacä Ajaloïña." ¹³Shi cönedena nünämaja cönedenaichea soto wojetedöcomowaää tududedöcomojäeä. ¿Tomenäda canai Jaser jajedäi jäcä? shi cönedena caju antawä; äncödöda cönäjacä yawä Israelita wojetädöcomo cwacä. ¹⁴Määdä nöngato ejadätäda cönäjacä jenadä, mädäje ejadätäda nadede cajichaana Wanaadi soto woije öññöjödo Israelita jucäinchädäinñe yewänätäjödö weijäcä ¹⁵Josué Israelita jadäiñe cönenacaicho Gilgañancomo wäidetatocomo aca. ¹⁶Cajichanaeomo Ijatodeatocwacä cöñanejeicho cönotonetococho yawä nono töcajäca macedaiña. ¹⁷Josué towanäcä cönedantoicho yawä nono töcajäi aca macedaiña. ¹⁸Josué cönädöacä: "Tojuu adaijocom esecatäcä nono töcajäaca tödöene suddau mäitä tödötäcä yawä edachänamoje. ¹⁹Yätädädä eichäca otudetoncomo chanacatacä cajichaana Wanaadi nua awäiñe chanacatojo" que cönädöacä. ²⁰Mädäje Josué tamedä shtoi Israelita como maja cönäcaichoo tutudetomo töjajodöcomo acochajai tödöjone wannadamma cönäwenacaicho jataca cönädöcho yawa. ²¹Mädäje yäjeje Josué, tamedä shtoimaja cönenacaicho täncanodeda täwejatatacomo cönajado döiña macedaiña; Aneja adeujaicha cönäjacä yawä coneda Israelitacomo jäcä. ²²Yäjeje Josué cönädöaca: "Aducatäcä madä nono töcajä enetäcä yawä ijatodea cajichanacomo natadö." ²³Tönwamno cöñoiche yawä Josué waije. cönejato ijatodea cajichaananocomo nono töcajä acanno; cajichana Jerusaleñano maja, cajichaana Henbrón ñano maja, cajichaana jamutñano maja cojichana Laquis ñono maja, cajichana Eglón ñano maja. ²⁴Eneajäcä chawäiñe cajichanacomo Josué wadädä towö Josué cönadejaicho tösoi Israelitacomo, cönädöacä yawä suddau adhejotocomo wäiñe ñenno ewänätä chäjadä cöneyatodö, edäje: ijuducomo shimöcomodewaiñe tödötäcä que cönädöacä mädäje cönnoicho yawä töwö yaije. ²⁵Yäjeje cönädöacä cönädöacä chawaiñe: "Tösadeda eichäca äcatoncada maja. joduje eichäcä tösadeda maja. madä cajichaana Wanaadi nödöade ätudedöcomo jadä awewänätädäwaiñe" que cönädöacä. ²⁶Yää jemma yawä. Shii omomjai yä'döa'jäcä josue cönanontäideejäcanno enötojodöcomo. yadö acachäquejödöcomo cönnöjoi yotonetotomoje cönäjado aaca. ²⁷yä'jeje yadö naa'tado cönaducho täju adai'jotoque. yätädeana yäätäju eduwa nadö jona tödöene. ²⁸Yäwa yää anoto awä dea Josué cöcana'caiche Macea nano Jata. Sauda'oue cönjajoicho tamedädä, chädajotoncomo maja, tooni'cha nudä ännä'da cö'neiyacä. chajichaanaichomo cönnöi yawa Jerico'ñana cajichana cönnöicho jemima. ²⁹Macea ñanno Josué cöntämä yawä Libnaña, tó'sootoi Israelita Jadäiñe. Yotonno cöntämä Libnañancomoiwänätäiñedata. ³⁰Cajiehana wanadi cuntui Israelita'como waiñe chajichaanaichomo chanacatojo maja. Tonicha nudäto andetöda cönei'yato yaawä Josue chajichaanaichomo cönnöi Jericó ñano cajichana cännöicho'emonaja. ³¹Yäjeje Libna ñanna Josué cöntämä Israelitajadäiñe laguisña. yäätä töwädöajäcä jaata towä cönejatatoicho. Yätäno cönewänätäicho yawächäjäiñe. ³²Cajichana wanadi cuntui Israelita'como waiñe Laguisñana tönwanno sauda que cömjajoicho yääjatawoncomo, chäcönöcomo maja. Tamedä mädä cönejadätäi aacoto anototoai. yawä Libna ñancomo cönnöchodoje nimajañanno Israelita Laquis ñancomo cönnöichodea. ³³Yawä Horam, Gezer ñano cajichana conejä tó'sotoi tögewänätämö jadiñe, Laquis

ñancomo iwatäňe ñanno majas Josué wa cönäcana'cajoichodea,tame'dädä Josué cömjajoicho.³⁴Yää jeje Laquis ñanno Josué contämä Israelita jadañe; Eglan ña köntänto. yawä jata töwä cönejatatoicho: yotonno cönewänä'täicho yawä chajadäiñe.³⁵Yää anoto awädea cönacan'a caicho. Sauda que cömjajoicho tamedädä. tamedädä cönacoichajoicho. Laquis ñancomocönnöichodöjemma. ³⁶Yää'mma yawä Eglonñanno Josué contämä Israelita Jadäiñe, Hebrón ña köntämä yätäncomo Jadañe cönewänätäicho yawä.³⁷Tamedädä Saudaque cönjajoicho'chajichanai chomo jadädä cömjajoicha'dea ñanno ijatadöcomo jäcä amoncheda cönäjatodo. Tamedä chäcönöcomo mmaja, shecä tadowñato ännäconeiyacä, Egon ñanncomo cönnöchodöjemma'ja.³⁸Yätänno Josué cönenacai Israelitajadäne, debir ñano dötäcä köntämä chäjadäñe cönewonotoicho yätäcä towejadätädawwäiñe.³⁹yää täcomo tamedädä cönanoichaicho chajichanaichomo mmaja, cömjajoichodea ñanno ijatadöcomo jäcä amoncheda cönäjatodö majas. Sauda que cömjajoicho tamedädä taoichaneiña. chäcönöcomo majas Josué nudoto änämäda queneiyacä, Hebrón ñancomo, Libna ñancomo cönnöchodöjemma'maja, chajichanaichomo jadäjödödä cönjajoicho.⁴⁰Mädäje Josué concanacai tamedä ñonodäcomo. töwö cöncanacai tamedä jöö dotacancomo jadädä. Néguevñamo majas, woichawoncomo majas. Tamedä cajichanacomo necetädäcömoje cönäjadö. Tameda concanacaicho tadoñato jeda tödöene. Shecä aquetödöene, cajichana wanadi wä tanontäjödö nöng'e dea ñäda Israelita wanadi'yöcomo.⁴¹yawa dea Josué sauda que cöncanacai cabes bames ñana, Gaza nano jona tödöene, tameda ñonodödö comomma, Gsen ñanno, Gabaon Jona tödöene.⁴²töwö Josué cajichanacomo cöna'joicho, tamedä ñonodöcomo cajichana wanaadiwä töwatäjödö weijäcänäda Israelita'como wanaadiyöcomo.⁴³yääje'mma yawä Josué tamedädä Israelita'como majas cönennacaicho Gilga ña towejatatacomo doiña.

Chapter 11

¹Yää'Jemma yawä näda Jabín Hazor ñano cajichanai chädö cönetai tamedä näda wejadötajödö yääjeyeijäcä töwö tösotoi conanontoicho cajichana'como'wä ecamma,tujumua tuwejummadöcomo wetä ñanno cajichanacomo cönöjato, Jobab, madon'ñano, Simrón ñano cojchana maja, Acsaf ñano maja. ²Jöö dota'cancomo cajichanacomo wäämmaja cönecamjoichea. shii wejaca'tojo suda wawono wadädä Jordanñano wadädä maja, cineret'ñano wädädä maja, shiiwadädä maja, Dor ñano cajichana wadädä maja, näda shii wejacatojo Suda'wawä nada.

³Cananeo wadädäñe mmaja cönanontoichodea, ñannonanno shii wejacajo dösencomo, Amorreo'ñancomo maja, Hittitacomo, wadädä maja, ñanno jöödotacancomo, Hermón Jödö dewoncomo. ñanno mizpa ñano nonodö dewä natodö waädä'ñemaja.⁴Tamedä cajichana'como cöne'jummaicho töwewano'tamo jodäñe: Imecutädö ejodhe ñanno töwewonotamo cönäjato, dama jawäno sadada toweiyen aichö wacä. joje Caballo chäwäiñe cönäjato, tadada maja, iyää yewä wewonototojo. ⁵Tamedä tönwano cönojodöicho yawä, Israelita'como iwänätadö'como wetä, tö'nwano conejatatoicho yawä, Merom ñano jawa, Israelita yänätädöcomo wetä.⁶Yawä cajichana Wanaadi cönä döacä Josué wä; "hocotoncache: Jenamma eduwa nadäje tamedädäcanno wöö jacatode äwäñe." chäcönöcomo Caballo judu aiyocäde, tadada yau'cwajäcäde yawä. ⁷Yawä Josué tamedä tösotoi töwewänätamo connejoto, yätä Meron ñano jawa, yääta cönwonotoicho yawä.⁸cajichana Wanaad ñano cana'cato como cuntui Israelita como waiñe. Cajichana Wanaadi wä tanontäjödö nöng'e Josué cönnöi, Caballo Judu como cönacäjätoi, tadada maja cönñaewajñtñi'che.¹⁰Yää jemma yawä Josué töwennacada wä Hazor conemai ñäda töwanontämäje cönäjado chajichanaicho mmaja sauda que quenemaicho. ¹¹Yawä sauda que tamedädä cö'njajoicho, tamedä iñojätödöcomo jadädä, shecä nudäto onomjoda queneiyadä, töwäcadöje, jazor cöñaewa yawä.¹²Määdäje'mmaja Josué anejajata connöchea cajichana'como jadädä töwä sauda que cojajoicho tamedädä ñanno chajichanaichomo. Moisés wä tanontäjödö nög'edea ñäda Wanaadi anoña. Yääje Yichame jöö de'wono jata änñacwada Israelita töweiyen cönäjato, yäämma jöö dewono cönñaacwaicho, Nazor ñano mma.¹⁴Yääje mma yawä Israelita cöncanacaicho tamedä jata chäcönöcomo jadädä sauda que cömjajoicho tamedädä, tonichä nudoto ännämäda queneiyato. ¹⁵Jenadä cajichana Wanaadi wanontä'na coneccamai Moisés wä, Moisés cuene'cammai, Yawä Josué wä. näda janñone tamedä chänöng'e connöi wanotänä atainñocancädäda. ¹⁶Josué cöncanacai tamedädä ñonodöcomoje cönä'jadö, Jöö como mmaja, Néguev ñano mmaja cöncana'caichea tamedä Gosén ñano mmaja, Jordán ñano nonodö maja, tamedä Israel ñajöö cönäjädö mmaja, woichomo mmaja. ¹⁷Cöncana'caicho tamedä chajichanaichomo. Ñanno jatadöcomo cönäjaca Halac Edom ñano jäcä amoncheda, Baal Gad ñano jona tödöenc. yää Libano woichö awä nadä Hermon Jödö o'nänado.¹⁸Numa Josué cönewänätai tamedä cajiehacacacomo jadaine. ¹⁹Tonichäjata econecada coneiyacä ñanno töwewänätamo Isadaditaco Jadäiñe. ñanno heve cowoma cöneconedicho Gabonña cönäjatodö. tamedäjata cönäjado.cönatajoi, jaicho wänäque Isaaita cowowaiñe.,²⁰Cajichana Wadaddi chea chäwanöcomo cöntäijannäcaí, wänä wejödäwetäi yäädödö wetä acö chajodö wetä tamedäda wentenje änetä töweicö amenejöda, Moiseswä cönäadöje. cönädöadöjedea.²¹yääjomeaua yäwä anedawä aneto anea Josué cönejä anaceo cönacöichajolcho yäwä. Edäacönnöi Hebro nonodö dewä waja, tamedä isadaditacomo nonodö deapä acojaque tödñene Josué conacoichajoí Jatacomo. ²²Tonicha anacro adetöda cöneiyacä Isadatacomo nonodö dewä, Gazañawa, Gatñawaja, asdedña cönädetö.²³Mädäje Josué tawedänana cönajai, cajichana Wanadi cönödödöje Moisés. Josué cuntui casaímjäje Isadael waiñe comecamoi chäwaadäiñe adadachoncune wcichö Wadäi. Mädäje mono cöñändetaí wänä jäca Yeicho.

Chapter 12

¹Caanoñanno Edwwa cajichamacome Edä nono Edewäncomo ñaanno Issadaditaco como cöncanaconmo Isadatitacomo cönajäieno conedajataichodea Jordan nonodä shii wejadatojo wadädä, shicoejaeatojo döse. arwen ñaano tuna Jacäcä, Hermonjädäña tödöene. tawedä adawäño maja shiwejacatojo döse. ²Sehan, amoreo como cajichavaichomo wejatatajä cönäjacä Hesbónña töwö töwanontä cönäjacä aroerñanno. yääna arnónñano nonodö ejiyöje yää nonodö annawäna. amoncheaa amonitacomojacä.³Sehón cönanontöcha arabaña cineretñano dama cucaca tödöene shii wejacatojo döse, Dama.Araba dama nono dönä tödoene daama sayujan shi wejacatejo döse Bet jesimot dööña tödöene shi womontojo Wadädä amoncheda pisga jödö jäcä. ⁴Og Basáñane cajichana, refalitacomo wädetöja como täöö yaatadö cönäjacä astorotña Edreiñanaja. ⁵Töwö töwaBnanta cönäjacä Hermon jöödöña solcaña tamedä Basán maja gusureo maacateos jatadö wäcuenätädö yööña tödöene. Galaad annawa sehon monodöaca tödöene ñäädä cajichawa heslanlano.⁶Moisés cajichana Wanadí sotor, esdadiyacomo wajo cöncanacaicho. Moisés cajichana Wanadí cuntuí yää nono Rubenitacomo weiechocomeje, gaditacomo wää maja Manasés weichö annaicho wäcä natodö.⁷Canno ñaano cajichama como Edä nono dewänvomo ñaano Josué Isdaditacma maja cöncanacaivhodö Jordanña shii wajacatojo döse. Baal Gad jonnotödödä libano nonodö Halac jöödöinä tödöene seir jäcä amoncecha Josué cuntuí nono esadaditoco wää yeichoconaje. ⁸Töwö euntuí jöcomo acacawo maja arabäñano maja jöö maja Neguey yää Hitatacando amorreo como cananeomo,Ferezeeocomo, Heveocomo, Jebuseoscomo nonodö.⁹Comno cajichama como jadä cönäjadea, ¹⁰cajichana Jericoñano, cajichana Haiñano yää Beterlñano näcä nadö. ¹¹Cajichana Jedualeñano cajichana Hebronlano. Cajichana Jakmutñano, cajichana iaquiñano ¹².Cajichana Eglonñano, cajichana Jezerñano¹³Cajichana Debirñano cajichana Gederñano. ¹⁴Cajichana Hormañano, cajichana aradñano ¹⁵Cajichana libnañano, cajichana aradñano. ¹⁶Cajichana Maceañano, cajichana Betelñano.¹⁷Cajichana Tapuañane, cajichana Heferñano. ¹⁸Cajichana afecñano cajichan Jaronñane, ¹⁹Cajichana madenñane cajichana Hazorñano. ²⁰Cajichan simron cajichana acsaf.²¹²²²³²⁴Cojichana taanacñano, cojichana jocneam carnueloñano Cojichana dorlamo dor nomodö dewano, cajichana tirsañano maja tamedädäeo cajichana como cönäjato el tocvacä.

Chapter 13

¹Josue inchomje cönä'döi yaawä, Cajiichana Wanaadi cönä'döaacä chawwä: "Inchomje mma eduuwa, yaawä'ne jooje deea na yaawä nono töcaana'caamö.² Edä yää nono töcaana'caamöje naadö: filisteo nonoodöcoomo tamedäädä, tamedäädä mmaja gesuritas nonoodöcoomo,³ (Sihor ñano, yää jata Egipto ñano shii weja'catoojo dö'se naadö, Ecron ñano wötätojo cu'nädö aca tödöene, yää shii weja'catoojo suda'wawä naadö mmaja, yää cananeocoomo tönnödööcomo je töne'tä weneenetoodö; Edä jataacomo mmaja chaanacadö a'que naadea ijaatdea filisteo cajiichanaichomo weicho'comooje naadö, Gaza ñano, Asdod ñano mmaja, Ascalon ñano mmaja, Get ñano mmaja, Ecron ñano mmaja, aveos nonoodöcoomo jadäjödödä mmaja).⁴ Shii womontojo suda'wawääncomo mmaane, tameedäädädeea a'que na chaana'cadö cananeo nonoodöcoomo, Mehara ñano mmaja, yää sidonios wäncomooje naadö, Afec ñano chaanacadö mmaja a'que naadea, yää amorreos ñano cu'nädö aca tödöene naadö,⁵ giblitas nonoodöcoomo mmaja, tameedäädä libano ñano mmaja, yää shii womontojo suda'wawoono, Baal Gad ñanno mmaja yää jöö hermonjödö o'nä naadö, Lebo Hamet ña tödööene.

⁶Jöö Libano'jödonña naatoodö mmaja, Misrefot Maim ña tödöene, tameedä Sidon ñancomo jadäädä. öwö wija'canjäato'de canno, osootoi israelitacomo owaajonñe. Asegudaaje maane tödöötäcä'de Israelita wäiñe u'tojo ñoonodööcomo öññödööcomooje neene je, öwö wecammaneedöje.⁷ Yääje yeijäcä yaawä, u'jä'täcä'de edä nono aacäichea amoojato tribus natoodö wäiñe, annai Manases weichö naatoodö wäiñe mmaja." quee cönä'döaacä.

⁸Yeichacoono annaicho Manases weichö, Ruben weichö jadäiñe, Gad weichö jadäiñe mmaja, chäwwäiñe cönä'tui shii weja'catoojo dö'seeno nono joodadan ñano, Moises necaamo'jödö woije,⁹ ñoonodööcomo cönä'jaacä yaawä Aroer jonno, yää Arnon eccudu wääcumeedö jäcä naadö, (jata annawäéne naadö jadäädä) acaanajaato Medeba ña tödööene, Dibon ñano wa'cä amooinche yeichö;¹⁰ tameedäädä jataacomo Sehon chäädhaajäje cönä'ja'dö, ñääädä amorreos cajiichanaichomo, Hesbon ñano, amonitas nonoodöcoomo cu'nädö aca tödööene;¹¹ Galaad nonoodöcoomo jadäädä mmaja, yää gesuritas weicho'comooje cönä'ja'dö, maacateos weicho'comooje mmaja, tameedä Jöö hermonjödö ñanno, tameedäädä mmaja Basan ñano, Salca ña tödööene;¹² tameedäädä Og ne'se'tädööje cönä'ja'dö mmaja, ñääädä cajiichana je cönä'ja'dö Astarot ña, Edrei ña mmaja (canno cönä'jato refaitas weichö wäädetö'jäcoomo) Moises nichaana'ca'jocomo cönä'ja'to, imja'canö'jä'jocomo mmaja.

¹³Yaawäéne' gesuritacomo ämja'canö'jo'daiñe Israelita cöneiya'to, maacateos ämja'canö'jo'daiñe mmaja. Eduuwa naadö jona tödöene Gesur, Maaca mmaja Israelita antawäiñe naato.¹⁴ Levi weichö wwä mma Moises äntu'da cöneiyacä ñoonodööcomo. öññödööcomooje yeichojo cönäätäcammai, täjemjönö Cajiichaana Wanaadi wono u'ajä, ñääädä Israel Wanaadiyö wwä, töwö Wanaadi cöneammaichöje Moises wwä.¹⁵ Moises cuntui Ruben weichö wäiñe ñoonodööcomo, yä'jimmä'tädööcomo wanna yeichö woije.¹⁶ Ñoonodööcomo cönä'jaacä yaawä Aroer jonno, yää Arnon eccudu wääcumeedö jäcä naadö, jata annawäéne naadö jadäädä acaanajaato Medeba ña tödööene.

¹⁷Ruben wwä mmaja cuntuicho deea Hesbon ñano, tameedä jataacomo acaanaja'como naadö mmaja, Dibon ñano mmaja, Bamot Baal ñano mmaja, Bet Baal Meon ñano mmaja,¹⁸ Jahaza ñano mmaja, Cademot ñano mmaja, Mefaat ñano mmaja,¹⁹ Quiriataim ñano mmaja, Sibma ñano mmaja, yää jöö de'wäño Zaret Sahar ñano mmaja.²⁰ Ruben wwä mmaja cuntuicho deea Bet Peor ñano, Pisga ñano mmaja yaato, Bet Jesimot ñano mmaja,

²¹tameedäädä jataacomo Sehon chäädhaajäje cönä'ja'dö, ñääädä amorreos cajiichanaichomo, Hesbon ñano, Ñanno Moises cöncana'caichö Madianñancomo cajiichaananocomo, cajiichaana Evi, Requem mmaja, Zur mmaja, Hur mmaja, Reba mmaja, ñanno cönä'jato cajiichaananocomo Sehon ne'se'tädööje.²² Israelitacomo deea cöneemaicho tököömöichomoque Balaam, Beor nedö, ñääädä chö'tamme'neije töweiyе cönä'ja'dö, töjimmä jadäiñe yäätä.

²³Ruben weichö weicho'como cu'nädö yää tuna Jodadan ñano, mädä yää chu'nädö. Mädä cönä'jaacä Ruben weichö wwä nono u'ajä, cönä'tujäätoi yä'jimmä'tädö wanna yeichö woije, jata adaijäcoomo, jata she'cäncomo'cä mmaja.²⁴ Edää yää Moises nutu'jödö Gad weichö wäiñe, yä'jimmä'tädö wanna yeichö woije:²⁵ Ñoonodööcomooje cönä'jaacä Jazer ñano, Galaad ñano jataacomo tameedäädä, annaicho'cä wa'cä amonitas nonoodöcoomoje cönä'ja'dö mmaja, Aroer ña tödööene, yää Raba ña naadö shii weja'catoojo dö'se.²⁶ Hesbon ñano jonnoto'jödöödä, Ramat Mizpa ña tödööene, Betonim ña tödööene mmaja, Mahanaim ñanno mmaja, Debir nonoodö de'cäi tödööene.²⁷ Acaana jaato dö'seeno mmaane Moises cuntui chäwwä, Bet Aram ñano, Bet Nimra ñano mmaja, Sucot ñano mmaja, Zafon ñano mmaja, yää cönä'jaacä yaato Sehon ne'se'tädööje cönä'ja'dö mmaja, ñääädä cajiichaana Hesbon ñano, tuna jodadan ñano chu'nädööje, Dama Cineret ñano wä'tädö jona tödööene, yää Jodadan ñano shii weja'catoojo dö'seeno.²⁸ Mädä cönä'jaacä Gad weichö nonoodöcoomo je u'ajä yä'jimmä'tädö wanna yeichö woije, jata adaijäcoomo jadä, jata she'cäncomo'cä jadä mmaja.²⁹ Edää yää Moises nutu'jödö annai Manases weichö nonoodöcoomo je. Cönä'tui annai Manases weichö wäiñe, yäjimmä'tädö wanna yeichö woije.³⁰ Ñoonodööcomo cönä'jaacä Mahanaim jonno, tameedäädä Basan ñano, tameedä Og ne'se'tädööje cönä'ja'dö mmaja, tameedä jataacomo Jair ñano mmaja, yää Basan ña naadö, yää sesenta jataacomo naadö;³¹ annaicho'cä wa'cä Galaad

ñancomo jata, Astarot ñancomo mmaja, Edrei ñancomo mmaja (jataacomo Og ne'se'tädööje cönä'ja'dö Basan ña). Mädä cönä'jaacä Maquir wä'jimmä'tädö wä u'ajä, ñäädä Manases nedö (annaicho'cä wa'cä Maquir wä'jimmä'tädö wä'iñe u'ajä, chääwadäiñe).³² Edää yää Moises nutu'jödö chäwwäiñe ñoonodööcomooje acaana jaato Moab ñanno, yää Jodadan maadädä'cä naadö Shii weja'catoojo dö'seeno Jerico ña. ³³ Moises äntu'da cöneiyacä Levi weichö nonoodöocomo. Cajiichaana Wanaadi, ñäädä Israel Wanadiyö, ñäädä chäwwoncomooje töweiyemö, aashichaato, töwö cönä'da'döje chäwwäiñe.

Chapter 14

¹Eedä iiyä caa'se'njä nono Israelitacomo wäiñe cöönätuichö cananñano nonodö deewä naadö. Wanaadi wono Waa'de'wödö Eleazar ecöö'necamoi Josué wä maaja näädä Nun needö', Israelitacomo aadaichomo jeenadojocomo ädhamowäinfië cönätuichea.²Jää caa'sem'ja chäwwäiñe tuemöjecönäjadö wääcanacanäque cuntuicho aacäshea amojato jata weichö wacä, ainaicho jata weichö wacä majä, määdäje cajichaana Wanaadi ta'de'ddu cönecamajoi Moisés wä. ³Moisés wä ua'jä cönä'ja'ca caa'sem'ja acä iiju'jä soto weichö cwa'cä Jodanñano maadädä dä anaicho soto weichöcomo cwacä maäja, yaawäne levitawäine caa'sem'ja äätuda cööneiya'ca. ⁴José wääjinmätödä maane aeämma cöönä'ja'cä. Manasés Efraín maaja yöönono caa'sem0ja toni yaatoca'jä äätuda cööneiyaca Levita wäiñe, yaawäne yeichocomo mane cönätaí jata Wadäi, nono chöcönöcoomo weichocomo majä töwoijenñe tönödöcomo ejodötojo majä. ⁵Israelitacomo cönnöicho Wanaadi necanmajödö nönge moise wä mädäje nono cö 'näutui yääwäñe.⁶Yäätonno, Judá atödö cöntonto Josué, waadädä Gilgal ña, Jefone nedö cönääja'cä Caleb, Cenezeo cönädö acä chäwwä; odhowaacä na Alannadi wadeewö'jödö Moisés näädä Wanaadi anoonö wä, äjääcä öwö jääcä mmaja Cades Barmeña. Moisés cönää'jada wä wä'jaquene aacä soto wedu, ñäädä wanaadi anoonö, Cades Barnea ñanno yenno'jane nono emencadö, wetä täcammamö dhame wejä, yewanö jääcä cönä'doje wecammane yaawä.⁸Ñanno jjimmä jjadä soto weanöcoomö cöneecato'ncaicha cönwansumaicho tösaade yechö'como wetä, yaawäne cajuchana wanaadi jaadä'dea wäjaquene. ⁹Yaawä Moisés cönääcammai yää anoto awä, conädo acä, yää nono metaajaaneedö onoonodöö'je na'de ännacomo nonoodöcooje mmaja na'de yeichööje, yäättäädä Cajiichaana Wanaadiyä jaadä, aweijàcä.¹⁰¡Enecamma! aacä sotooto de'wä ijaatoodea wedu wa cajiichanaa nuudä yödödö jeda na, töwö cöneccamma döje, jenaadä Moises wä cajiichaana cönee camadö jeda cönaadeuwöö, jaata jemjöno ai Israelita wötätamenñe jenecä ma eduuwa! acäichea sotoo de wä ijatodea wedu wwa eduuwa.

¹¹Jädujedeawä awaadene Moisés yanontänjä aquenö awoto nö dea ayäättädä jaduudu'na awaade wääjaquennöjeda, awaade j1duudu cönääjadä wacädea eduuwaujä juudura ewänätä täjaiwa ennacajai mmaja¹²Eduuwa, yäje yeijäcä yää nono jöö jana, yää jenaadä cajuchaana öwwa cöneecamaichö yää anoto awä. Yää anoto awä metaquennö anaceo coomo yäättä yeichöcomo ada'ijä mmaja ija'tado'coome tucuudadaicha mmaja, yäättöne öwö cajichana yeishe, ijjacanäjodöcono weta öwö cajichana que'necamadöjedeo.¹³Yaawä Josué ashichato cömöi Caleb jääcä, ñäädä Jefone nnedö Hebrón ñanno ñoonodöje cuntui. ¹⁴Yääje yeijöcä, Hebrón ñano Caleb nonoodöje cömädöi, ñäädä jefone nnedä enezeo yeichö eduwa nadö jona tödöene Israelita wanaadi yööcomo jadö tätä yeijädö yeijäcä.¹⁵Hebrón ñano e'tä cönäjacä awadene Quiriat Arba que yäje iyeijäcä wewänätäjeje täncanodede nono'na.

Chapter 15

¹Edä yää Judá weichö norroodöcoomo ecammajä, yäjiimmätädowä u'ajä, adaijä yeichö cönäjacä Edom ñaano Wäcu'nacadö joona shii womontojo sudaawawä ämu'dato döse, yää zin ñaa'no chu'tajemjönö jaadä; yääje yeichame amoiche'cä'dea jene cönä jaaccä shii womontojo Wadädä cönäjacä. ²Dama sayu jano jo'na todööne cönäjacä shii womontojo shudaawawä ämu'demjönö do'se yäcadö, bahia jonno järwacaadädä.³Yäjeje amonche yeichö cönäjacä shii womontojo jöö Acramim jödö zin jödö töjaadä emmaja cönäjade'a, shii Woomontojo sudaawawä ämu'demojonö döse ju'du wadädä cades Barneaña, Hez Jaadä, Adar judu, carca wädadä ädödadä.

⁴Asmo'n töjaadä'ene mmja Egípto näno tuna jacäcä'dötäcä daama joonaa tödö'e'ne määdä yää chu'nädö shii woomontojo do'se.⁵Daama sayuujano jona tödöö'ene tajujiñe yeichö, Jordán cucwa yequencadö shii wejaacatojo amuudato do'se bahia jonno daama Jordán cu'ca töque'ncajo'ne. ⁶Cänäänucacä Bet Hogla. Bet araba töja'da'ene mmaja shii womontojo ämuuda'to do'se. Yääjemma yaawä Rubén needä ñäädä Bohán cunänucacä täju de'cäi.

⁷Yääjemma yaawä yäcu'nadö cöna'nuca'cä Debir jona tödö'e'ne yätonno Acor, Wadädä, yätonno shi wejaacatojo sudawaawä ämu'daato döse Gilgal waadädä Adamin jödö dacäcä cönäjacä yää na jööcomo do'tä, yätonno tuna ju'ducomo semes töjaadä cönäjacä Rogel dönña todö'e'ne. ⁸Yääje Ben Hinom jödöjoichaja cänämucadea yää jaata jebu's ñaa na'dö shii womontojo sudawawä amudaro do'se (yää Jerusalén ña'no)yäätonno cönäncadea jöödecäi tödöeme yätonno cönä'nuca'dea Hinom decäichaja, shii womontojo ämuda'to natame'adö shii womontojo ämuda'to dö'se. ⁹Yääje mma yaawä, yää tonno yäcunacadö cönäjacä jöö coomo' cä jadä nonoacanno tuna wejaaca'dö yää Neftoa ñnano, yäätonno cöntacä jatacomo Wädadä yää monte Efrón ñnano, Baala awoodhe'cäcä cönääcumecä (Quiriat Jearim que mmaja chääötä). ¹⁰Shii womontojo su'dawa'wä ämu'dato dö'se (edä'jemaja chä'tö Quesalón) !quee! Bet Semes, timnajo'dö de'cäcä mmaja,¹¹Ecrón dö'täca cöne'jacacä yäcunacadö. Sicron Wadädä yäcumedo Monte Baala jödñ töjadä'ne mmaja, yä'tonno cönäjacä Jabneel jo'na tödö'e'ne. Daama jo'na tödö'e'ne. ¹²Yää chu'nädo cöna'jacä Mar Grande Waadäda shii woomontojo ämu'da'to dö'se ija'cä'ca mmaaja. Määdä cönä'ja'cä Judá weichö awo'dhecä'cä'ñe yäcu'nacadö, tönwano'jeedea yeejaangacoomo.

¹³Chänge Josué wwä cajichana Wanaadi Wanoontä'dö tödö'tojo, Josué nutuu'jödö Caleb wwä, ñä'ädä jefone ne'dö, JudáWichö anta waiñe nono cönemmai, Quiriat arba, Hebron je mmaja (Arba cöna'ja'cä Anac umö). ¹⁴Yääjemma yaawä Anac nacomo Caleb aduwäncä'dä cömjacanöjicho Yätonno: Sesái, Ahíman, Talmai mmaja, Canno cönäja'to Anac weichö. ¹⁵Mädä jonto'jödä Debir Wäjiimä tädö chu'dedöje cönäjacä (Dwbie edäje mmaja chaä'tö Quirit Se'fer)¹⁶Galab nedö "Ñäädä dhanwä Quirial Sefer" najä'yadedö, chääwwä wu'ade önnedö Acsa jirñamoje.

¹⁷Yaawä Otoniel, ñäädä Quenaz,ne'dö, Caleb acono. ñäädä cönäjäi, Caleb tönne'dö cuntui ñäädä Acsa jirñamoje yeichö wettä. ¹⁸äcu'de'cä yaawä, Otoniel waadädä Acsa cöneeja töwö cönaquimai nono dato ecätödö jacä töomö wä. yääwö woodö cönotö; cawadö chö nöngato dewonno, Caleb tönedööwö cönädöacä ¿anecömö mijunmanö?.

¹⁹Acsa cänecujötäi cänödöaca: "Ashichaato ännöcä jäcä, öwä uetäda yää Néguev nonodö, tuna juducä mmaja änucä öwä." Yääjemma yaawä Caleb cuntui tunajudui yääcänöjacä cawä, nonojo mmaja.²⁰Yää cänöjacä Judá nacomo nödödöcomojödö yääjimmätadä waiñe cänötujätäi yawä.²¹Judanacomo jataadöcomo cänöjacä shii womontojo döse amoiche yeichö, Edom, eran Caseel, Edar, Jagur,²²Cina, Dimona, Adda,²³Cedes, Hazor, Itnán,²⁴Zif, Telem, Bealot nonödö wäeoedö jona tödöene.²⁵HAzar Hadata, Queriot Hezrón, (edäje törwädöse yeichö Hazar),²⁶Aman, Sema, Moladä,²⁷Hazar Gada, Hesmón, Bet pelet,²⁸Hazar sual, Beerseba, Bizatia,²⁹Baala, lim, Esem,³⁰Eltolad, Quesil, Horma,³¹Siclag, Madmana, Sansana,³²Lebaot, Silhim, Ain, Rimónñana: maja tamedädöto tooni sototo dewä acächea amojato(29) jatacomo iyää jatacomocä jadä yoojöajä.³³Jöö como dötäcä cönäjacä jo shii womontojo wadäädä Estaol. Ñacomo cönäjato. Zora, Asena,³⁴Zanoa, En-Ganim, tapúa, Enam,³⁵Jarmut, Adulam, soco, Azeca,³⁶Saaraím, Aditam, Gedera mmaja (Aanecämö mädä Gederotaim). amajadoto dewä achächea imecatädöcä wacä, jatacomo cönäjacä jatacomocä jadäädä majä.³⁷Zenán, Hadasa, Migdal,³⁸Dileán, Míspa, Lacteel.³⁹Laquis, Bascat, Eglon.⁴⁰⁴¹Cabón Lahman, Quiltlis, Gederoth, Betgagón, Naama y Macea. mädäcä wacä jujatonnoto tooni (16) chocä imecatädöcä wäcä cönäjacä jata como jatacomo jadäädä maja.⁴²Libna, Eter, Asán,⁴³Jifza, Asena,Nezib⁴⁴Keila, Acib Maresa, ñano mmaja mädäcä jatcomo cönäjaca aacächea amojato(9) tamedäädä jatacomocä jadäädä.⁴⁵Ecrón, ñano awodhecäcä jatacomocä cönäjadö⁴⁶yotonno Ecrón ñano dama adaijoto jona tödöene, tamadäädä ñänno amoncheda cänäjato Hsdodñano dötä tamedäädä maja.⁴⁷Asdod ñano jatacomocä dhawqdhecäcä nadö tamedäädä iyätä jatacomocä nadö maja:Gazañano, Jatacomocä awadecäcä iyää jatacomocä maja tunacäcä Egípto ñano Wadaadandö Dama adaijato Wadäädä Dama ijäcä! tödöene.⁴⁸yäätämjööcomo, Samir, Jatir, Soco,⁴⁹Dana, Quiriat sana (edä iyäDebri).⁵⁰Anab, Estemoa, Anin.⁵¹Gosén, Holón Giloñano maja. mädäcäwacä cönäjacä Jatacomo amojadoto dewä tooni'(11) iyää jatacomocä jaadä.⁵²Arab, Duma Esán,⁵³Janum Bet tapää, Afeca,⁵⁴Humta, Quiriat Arba, edäiyä Hebrón Ziori maja edäcäwacä cönäjacä acächea amojato(9) cönäjacä jatacomo, tamedäädä jatacomocä jadä.⁵⁵Maön, Carmel, Zif, Juta,⁵⁶Jezreel,Jocdeam, Zanoa,⁵⁷Caín Guibeá y timna. mmaja

edäcäwäcä cönäjacä amojadä(11) jata como weijödö, tamedäädä jata comocä jadä.⁵⁸ Halhul, Betsur. Gedor.
⁵⁹ Maarat, Bet Anot y Eltecon mmajá. jata shimäñaacomo.⁶⁰ Quriat Baal, (Qiriat Jearim ñanno que töwädösechi) Rabá majá. Jata aacä too waacä cöönajaca, jate coomo cöjadä jödädö.⁶¹ Chuta jenmönömña cönäjcä Bet arabá, Midin, Secaca. ⁶² Nibsán, sayujanö toni amajadö to cuacä jata, má wanamjänä comocö jadädä.⁶³ Jebuseos como mane, Jerusalenña cöna todö, Juda atödö,, ämacanö joda cöneyato, Juda atödö Jebuseo como Jadänñe töweiyöcö edduwa jona tödöene.

Chapter 16

¹Jose weichö nono ecanmadö, Jordan ojonna adäijä cönödo, shi wejacatojo döse tunacoomo judönña nadö, chuta jenmaña womomädawä, yaä jatä jä dötaca Betelñano nadö antai. ²Betel jonno Luz jona tödöene, Ataro täjadöene nöwe yeichö, arquitacomo nanodö, ³jöwacadö Jafletitas nonodöcomo shii womontojo wadödö, jöcödä Bet- Horón nonodö como jona, Gezer jona maja, näca däma jacä. ⁴edä nadöje José atödö, Manasés Efrain maja cönajiocho tönonodio como. ⁵Efraín atädö nonodö. Yäjinmä todö wanñe cönötui: shi wejacäcätojo döceno noño wocänö tödo cönajacä atarot Adar öjanadä, janno. ⁶Yotono dama jona tödäene. Micmetat, jonno, ijuntai wadädä shi wejacatojo döce tanat siló jóna tödöene Jonoa ñano töja döene maja. ⁷Janoa Jonno jöwacadä Atarot jona tädöene Naarat maja Jerico täjadöene, Jordan Jona tädöene. ⁸Tapúa jonna yocuniöcadö conäjacä tanäcöcöö cañä däma jonna tödöene. Mödöje cönäjacö Efraín atödö wäiñe, ⁹Manase atödö wäiñe, uajo cönajadö wäiñe ijatäda como cöcöjadea jatacomo jadä ¹⁰ñanno Cananeo ämajacanöjoda coneiyaato Gerzer ñanno. Mödaje cänaneo comö nata Efrain jadönñe edö anoto ñadä jona. tödöene. yaawäne. yaawäne yaanao soto yayedenñe tänta dawacajo cönajato ñamincha döcomoay,

Chapter 17

¹Edääje cönäjacä Manases atädö wä nono ecamajä (awadeto cönajacä José nedö), edoje na Maquir cöna jaeä awadeto Manasés nedö, towö cönäjacä Galaad öömö. Galaad Basan ñaano nonodö cöna jaco ecamaja Maquir wajnmätödö wänne, danwa töwewanä tooto Maquir cönäjacä. ²Nono cönotjötä ñanno Manasés atädö wänñe chäwadanñe, Abiezer, Helec, Asriel, Siquem, Hefer Semida Maja. canrilo cönajato Danwacomo Manasés nacomo José nedä, etacomo yajumätädö wänñe.³Zelofehad cönajacö Hefer needö, Galad jadö, Maquir needö, Manasés needö. Danwa jedä inñadö cöanajecä woödöña, onma inñäcomo woodöñamo cönajacä Malaa, Noa, Hogla, Milka Tirsa mäja. ⁴Ñaadä Eleazar zacerdote woodöñamo cönejoto chäwadödö Josué Nun needö ädajö como döñña maja yääje cönödöato. Waanadöñamo wänñe tömö acontomo jadänñe.⁵Yää nono amojaadä yato yatoajä ecämajä cönajadö Manasés wä Galaadña Basanña maja, Jordanñano mänsenjö näädö. ⁶Ñanno woodö Manasés nacomo cönäjochodea tönäcontoncomo jaadä. yää nono Galaadñano Manasés datö atöodö wwönñe cönotuichea.

⁷Manasés nonodö cöönejamö Aser jonno Micmetat jana tödöene, Siquem ñanno shi Wejacatajo cönäjadö döse. yääje yeijaacä yöcunucadö. . ⁸(tapua nonoodö Manases wonooje cönä'jaacä, yaawäne' jataacomo tapuanña cönä'ja'dö yää Manases nonoodö cu'nädö awäiñe maane, Efraín weichö nödöödöcoomo je cönä'ja'cä.)⁹Cananñano cu'jäi wedha'to'cadö jona'to'dö ene, edä jaata'como shii we'jaca'tojo tu'na wadäädä Manasés jaatadö'como Efraín wano cönä'jacä. Manasés nonodö wä'cadö cönäjacä shii womontojo tuna wa'däädä yääca'dö cönä'jacä dama jona tödö'ene. ¹⁰Iyää nono shii we'ja'catojo döse cönä'jadö Efraín wo'no iyää cönä'jacä, Manasés nono,dö cönä'jacä shii womonto'jo döse dama jona tödöene. Inña shii womontojo wadäädä, mäsenna ojodö'jorai cönäjacä Isacar maáne shii womontojo suda'wadä wadäädä cönäjaca.¹¹Yää jemmaja Isacadéñna Aser ña maja, Manasés waiñe cönä'jacä Bet Sean ijatadö'como maja, Ibleam jatadö'como maja, ñaannu dornña'como soto jaatadö como maja, ñanno tannacmñan'como soto joatado'como maja, ñiaanno Meguido nña'como soto ijaatado'como maja. (iyää aduwawädeto jaata Náfet jaatadö'como). ¹²Yaawä Manasés wäjimmä'tadö äncana'cada cöneiya'cä iyää jaata'como, ñanno canane'como yääta'dea yei jö'como weijäcä.¹³Yaawä ñanno Israelita'como wäjudu'ta'comjäcä, tönwanno canaeo'como tada'wajuichomo joje'cäjene cuntui'cho yaawä yaawä'ne tameedädä amja'canö jodaiñe cöneiya'to.

¹⁴Yää jemma yaawä José wäjimmätädö conä'do a to Josué wä cönä'dö ato: ¿aquene yeijäcä toonimma inña wänoje töweiyemö tooni shaimma mua'ne'a. Jooje iña weicha'me ñecuta'como tuju'ma iña weichame ashichato wannadi tönnöe weneene iña jäcä? ¹⁵Josué cönädöacä chäwäiñe: "Joja'como soto aweiya'comjä'cä yääje yeiya jäcä änwanode'ane ojon'coma chuta'ca yaawä mätonno ija'canö jojaimaato tönono'do'como dewä yeicho como jonno, canno ferezeo'como canno maja Refaias como mmaya määdäje tödö täcä, Efraín nono'dö sheeca sacä de'ja nadea äwanno aweicho'como"¹⁶José wäjimätädo cönä'döato: "Edä chultä'ja no chäwacäda cöweicho'como na canno canane'como maane tameedä carro seja'dadi, chäwäiñe töweye'na yewä'nätotocomo, canno Bet Seán ñan'como, nato döje maja, ñanno Jezreel ñan'como nato'döje maja ¹⁷Yaawä Josué cönä'döacä, José esacan'como wäiñe Efraín waiñe maja, Manasés wäine maja: "äwanna ñanno soto wanna'como jädu'jacomo amädä äwä'nojede'amma määdä nono uajä tödö jaichama" ¹⁸määdä jöö'jano äwärno jem maja na deede chuu'ta jano yeicha'me, mijä'canöjatode äwäiñe yeichö weetä yäättä amon'checäjene yääcadöjona tödöene määdäje äwanno mijä'canö jato'de ñanno cananco, carro seja dadi yewänä'toto'como töweye yeicha'me chäwäiñe tö wanno jäduje yeichamenñe.

Chapter 18

¹Yaawä cōne'jummaicho tameedäädä Israelitacoomo Silo ña. ²Yäätä tönwanno cōnaamäicho mmaa a'dhato mma töwe'jummato'comooje, nono cōnaajoicho deea ñeenedööcomooje.³Yaawa Josué cōnä'döaacä ñanno soto israelita coomo wäiñe. ⁴Ane'cäämö miyomocato aaquene yeijäcä ononodööcomooje annöda maato madä nono adhaadai'choncomo uwä cajichana wanaadi cōneecammaichö? ⁵Aduawa danwacoomo äneedantä täaca äju, jäcomo matoodö waaoläi, ñanno wanontäiyeta yaawa nono enmeca, mädä täcaamo'da naodö yää'jeje äwwä ecammajäätiyeto. ⁶Tönwano aacä amoojato cäwa'cä yaatocaajai ñaato, Judá atöödö mmaja tönoonodööcomo de'wa dea ejai ñaato, ydä shii weja'catooho döse naadö yää Moises chäwwaiñe cuntuichö, näädä wanaadi anoonö que cōnä döaacä Josué israelita wwäiñe. ⁷Nanno nono emmenca töettaamoje cōnä'ja'todö cōneesomaajätöicho töwäama tä dööcomo wetä yaawä Josué cōnä döaacä chäwwaiñe: Tameedä nono weichö wa'cä nono eneetantäcä. Iyaatocaadö jääcä äwä'ca'comjacä sadä adhennacaatäca'de Silo ña, öwö yää nono jääcä wä'cana'canä wödöiye'de Jehová owaadäädä; quee cōnä'dö aacä Josué chawwaiñe. ⁸Nanno djanwaacomo cötonto yaawä tameedä yää nono wadaadäädä cōnämännöjöicho yaawä cōnä'ja'dö tönwanno cōiñatoo jätöicho. Jajeeda jääcä cōmmennäichö yaawä yää'jeje cōnennacaicho yaawä silo ña, Josué wejaata'ta'como doiña.¹⁰Yaawä yäätä siloña Josué yää nono cōneecamoi israelita waadäiñe, wanaadi owaadäädä wä'cana'canä todöödö'jo yaawä yäätä siloña.¹¹Benjamín atöödö wwaiñe cōnecaamaii yää nono cōonatu iyäjimmätädä iju'ja wwadaiñe yää nono ecamma'ja cōnä'jaacä Judá wäejimätödö wadädä José wäejimätödö wadädä mmaja. ¹²Yää shii weja'catooho jääcä ämu'dato do'se naadö, Jorda jonno yocunacadö wajontädöjonno shii weja'catooho jacä ämu'dato döse nada Jericó jonno, shii womomtojo döse naadö jöö como naodö wadäödö dä jonna tödööene Bet-avén ñajata'jemmönö jonane.¹³Shii weja'ca'tojo jääcä ämuden jönä dö'se yocunnacadö nuato (yää dea Betel ña nadä de a). Yää yocunacadö cänäjaacä Atorot-Adar ña tödöene, shii weja catojo jacä amuden jönnö döse Bet-Horón jööcomo Jonane.¹⁴Yocunacaolö cōnesadömicha yawa: shi womontoja sudäwawä ämudenjono dö'se jööcomo Bet-Horón geltacanno. mädä yocunan'cadö cōnäjaca Quiniat-Baal ña tödöene (Juda atöödö toni jata cōnäjacä shii womontojo do'se määdä yocunacadö cōnäjacä).¹⁵Shii wejacatojo jääcä omudenjönö dö'se Quiriat-Jearim ña cōna jantäi Ecron jonno yocunacadö cōnäjäntai, Neftón na'cutadö mmaja. ¹⁶Jööcomo janane yocunacadö jona tödöene jööcomocä anta wä ifñe Ben-Hinomña jumtaca'dä, jööcomo cä antawwä Refaimña shii wejacatojo jacä omuda to do'se töjado jone cōnöjacä Hinom ña jöocomocä ocoocä cōnä jaacä, Jebuseocomo tuna jacäca shii wejacatojo jacä omudenjönö döse, En-Rogel ña jöö'wacäädä cōtaacä.¹⁷Shii wejacatojo jääcä ämudaatö do'se cōnäncui En-Seme ña cōnta cä yää wadäädä cōnejacai geliotñanno wadädä mmaja Adumin junta'dä cōnonucaca uju'na'dä Bohan ñanna tooju wadädä daja, Ruben neduwä ¹⁸Bet-Arabá risco omudato döse, sudawawa Arabá ocäcä tödöene mmaja.¹⁹Bet-Hogla sudawawä yocunätädö cōnäja cä daama sayujano bahia omudato cläse sudawawa yäcanatödö cōnäcä, omuden'jönö döse sudawawä Jordan inchomodadö cwacä. ²⁰Shii wejacatojo döse Jordan ñano jona tödöene mädä conojaca Benjamín atöö nonodä uajä yäjimotödö wadai tonishai cōnotui, tamedada dawedecäcä maja.²¹Benjamín atöö mane jätado coomo na, ya nadö ya jimätädä cōnöjacä Jericó, Bet Hogla, Emec Casis,²²Bet Arabá, Zemaraim, Betel,²³Avim, Pará, Ofra,²⁴Quefar Haamoni, Ofni, Geba maja yääwä.²⁵Töweiyé cōnöjadea jatacoomo Gabaón, Ramá, Beerot,²⁶Mizpa, Cafira, Mozah,²⁷Requem, Irpeel, Tarala,²⁸Jerusalén ñano dea mädä Zela, Elef, Jebús Guibeá Quiriat maja. Amojadota dewa acächea cōnäjaca jatacoomo yää jatacomocä maja mädä cōnäjacä nono Benjamín atöö woncoomo.

Chapter 19

¹Simeón aacädeto cönäjäi, tonishai chäwadaiñe datödöwä conotui Judá atödö antawä datödöcoomo cönöjacä.
²Datödöcoomo cönöjadea, Berseba, Seba, Molada, ³Hazar Sual, Bala, Ezem, ⁴Eltolad, Betul y Horma. ⁵Simeón wä töweiyw cönäjadea sacag ñano, Bet-Marcabot ⁶Bet-Lebaot, Saruhén mmaja. amojadoto cwacä aaduwawä jatacoomo cönäjacä, jatacoomo cä mmaja. ⁷Ain, Remón, Eter, Asán mmaja Simeón wä, cönäjadea dacächea jatacoomo cönöjacä jatacoomo mmaja.⁸Edä jatacomo cönäjacä Baalat. beer (iyää Ramat cönöjadä Neguey ña nonña). Edä cönöjacä simeón casemjödä töweichöwönñe cuntui tñwñ jinmä tödöwö cunto yea. ⁹Judeá ñancomo wechocomoje cönödäi, Simen casanjödä dhatödäwonñe. cönödöcho nono maja adaijo nono vajä yeijöcä juda atödä wönñe, Simeon wo cönotuisasenjo juda utödö ai.. ¹⁰Zabulón atödö wö cönotuii adöawö deto wocanaca tojo, conatui yöjöönmöto döwö. Casenmjö cunödä cönäjacö sadı täcoi tödöene. ¹¹Madädä yejodocadä shi womontojo Wadädä tajojone tuna töcoi tödäene jocheam jetaca nadä. ¹²Sariñanno cunödä cänäjacä shi wejacatojo sudäwawo, Quislot tobar cunädäjenodä yotonno Deberatnña wadödä jafionñä tödöene. ¹²Yotonno shiwecacatojo dösenno jedanñanona iyö jeje ita-cazinñowadädä; neañanno wadädä. ¹⁴Mödä yocinöcadä cönnäi shi womontojo shudawäwo wadädä hanaton wadädä maja acanajato nono döto natamea yää jettenñadä. ¹⁵Acä aamojadotodewö acä cönojacä, jatocomo katañano, naglaal, simron, idala Belenñano maja. Shatodö como maja. ¹⁶Eda iyä Zabulón weichö casemjö cunotuchö, jatacomo shatadö como maja.¹⁷Isacar wö acochia to wocanacatojo cönoui, yöjomötodöwö conotuchea. ¹⁸Ñanno jezreel, Quesulot sunem maja ñonodö como maja. ¹⁹Hafaraim, Sihon Anaharat maja. ²⁰Rabit maja, Quisión Abe maja. ²¹Remet Ganim ñano, Hadan ñono. ²²Sahazima, Bet semes cunödäaca conajacä tobör töcäi tödöene, Jordan jacäi jödäene maja.²³Isacar weichöwö edä casennjö cönoui yäjönmö tödö wönñe moja, jata como, shatadö como maja.²⁶²⁴Haser weichö shatodöoto wocana catojo cänajoi yöjör mötodönnë cöalamelec, anuchea. ²⁵Edä jata como maja Helca, Beten, Acsaf. Alamelec Amad, Miseal ñamo maja. shi womontoja dö'senno carmelojödä sijor libnat nano Wadädä chunodäna. ²⁷Bete dagon shi wejacotojo yöjjedehacadä na mädöje amunchena Zabulonña tödöene, ²⁸yotonno acanajato jafe wadädä. shii wejacotojo nña tödöene Bet cmec Meiel ñano maja tñdñene. ²⁹Rama cunödö wocumedö wadädä yöjeje jörtificada tiro jata wadädä, Hosa ñanno cuhodö wadädänocumea Aezib ñano nonodö ahama janone, ³⁰Uma, Afec Rehob ñano maja, (22) jata cönöjacä shatadöcomo maja. ³¹Edä iyä Aser wichö caseimjä yöjomötodöwönñe Cönotachö maja jata como, shata döcomo maja. ³²Neftali weichöwö cönoui shatodea toni amojato cöneduai wocanacatojo, yöjommotodö wönñe maja cuntui. ³³Hele ñanño chunödö como cönojacä saananim weichö jonno, adami neceb wadädä jobneel wadädä lacm jonno amunche cönöjacä;; Jordan töcäi tödöene. ³⁴Chunödä wojedena cadana Aznot Tobar Hucocnña hödäene Zabulón tajojone shi womontojo döse, Aset dönña tödöene shi wonnfojo shudawawö juda ñano cönajacä jordan wäwä. ³⁵Jota jodujacomo cönöjacä Sidim, Zer, Hamat, Racat , Cineret ³⁶Adama, Ramá, Hazor, ³⁷Cedes, Edrei Hazor ñanno yawö³⁸Iran ñamo maja cönöjadea Migdael, Horem, Bet Anat Bet Semes ñanno maja. Amajadote dewo acöchöa jata, shatadöcomo maja. ³⁹Mädä cönöjacö casejmjö Neftali weichö wö yöjommö tödö wonmaja, jata como maja shatadöcomo jadädä. ⁴²⁴⁰Dan weichö wö cöneduai(7) wocanacatojo, yöjommotodöwö cönati chea. ⁴¹Casemjöje yonadö como conitui Zora, Estaol, Irsemes jadädä.

Chapter 20

¹Yääjemma yaawä cajiichana Wanaadi cönädö'aacä Josué wwä: ²"Israeditacomo wäiñe edaje a'dha'deucwäde: 'Annajäichäcä yää jaatacoomo Moisés wwä wecaamane'döjedea. ³Määdä töödötäcää'de ñääda soto töwoijeda töweichacono emaneijödö yeichocomoje. Määdä jaatacoomo naade yotoone'toto'comoje ñäädä ujiliñeiже na'de'dö wwä soto waama'jödö jo'tä'nei.⁴Ñaadä tooni jaata'ca näneejea'de yää jaata nataatajo nedeenade yaaeä, necammajä'aade yaawä töjäcä yeejadä'dö yää jaatawongo comoo inchoncomo wääiñe mmaja. Yaaje yeijäcä jaataca namännä aato'de yeichojo nu'aatode yaawä töjaadä'ñe yeichö weetä.⁵Ñäädä soto aneeja we'aajäcä ñäädä soto wäämaajö'dö jo'täneije, yääje yeijäcä ñaanno yää jaataeoncoomo äntu'da naato'de cajichanacomo wäiñe ñäädä soto emneijödö. Ñ'anno määdä tödöojaicha naato, yaaje yeijäca näädä töwiuje'da töweichacoono emaaneijödöje yeijäcä chu'de'tancäädä'da emaneijödö yeijacä mmaja. ⁶Ñäädä soto emaaneijödö yää jaatawä yeichö tujunnena ñanno a'ca'maajonnamo chääjä'cä yaa'deujätödöcoomo yäca'döcomo cä'wacä, ñäädä yää anooto Wanaadi wwä töwa'deuwemöje naadö wämädö joona tödöene. Näädä töwoijeeda töweichacoono emaaneijödö tööja'tacäi ennacajai nadea, töwääneje'jödö jonno."⁷Yääje yeijäcä israedita'coomo cöne'toicho Cedes Galilea nña Neftalí noonodö antawä, Siquem ñaano cönäjacä Efraín noonodö Quiriat-arba ñoonodö aacä yeichö antawä (Hebrón nñano naadöjermmaja) Judá nñano noonodö antawä. ⁸Jordán nñano manse'däcä cönäjacä Jericó ñaano shiiwoontojo sudaawa'wä, Beser nñano cönajoichodea chuta jemjono aca jöö cönä'ja'dö yää cönajacä Rubén weichö noonodö; Ramot cönajacä daja Galaad nña Gad weichö; Golán cönäjacä Basaña Manasés weichö.⁹Määdä yää tameeda jaatacomo israeditacomo waiñe edhaajä'täjä'ajä ñanno töjaadäinë anenñajancomo natodö weichocomoje, ñäädä aneeja täweichacono emaneijödöje nadö yää jaataca täjaiña ane'ja'jato töjacä eja'dadä'täda yeichö weta. Näädä yäämaajodö jo'tanei wwä äämada yeichojona ñädä soto emaaneijödö, äcaamajonnamo wäiñe ecammadö joonane.

Chapter 21

¹Yaawä levita wä'jimmä'tädö edhaajätoncomo cöneejoto Wanaadi wä töwa'deuwemö Eleazar wadääädä, Josue Nun nedö wadääädä mmaja, Israelitacoomo antawäiñe yä'jimmä'tädöcomo ju'jäje cönä'ja'todö wadääädäiñe mmaja.

²Tönwanno cönä'döa'to chäwwäiñe edääje: "Cajiichaana Wanaadi cönaanontäi Moises ai, iñaa jataadö u'tojo äwwäiñe, ñaa weichojoje, nono saddu jano iña ecöntomo ewanshiñö töweiyе yeichö wetä", quee cönä'döa'to.

³Mädääje Cajiichaana Wanaadi waanontä'jödö wojje, Israelitacoomo cuntuicho töwwäncomooje Wanaadi nutuudu jataacomo, saddu'ja'como nono jadä, levita weichö wäiñe.⁴Edä yää yeedenna'jödö yaawä sorteо tödöödö que coatitas wä'jimmä'tädö wäiñe: Wanaadi wä töwa'deuwaamo Aaron wä'jimmä'tädö Wanaadi tadaawajui tödönnamooje cönä'jatodö wäiñe cönä'tui, amoojadooto de'wä aaduwaawä jata u'ajä cönä'ja'dö Juda weichö wwä, Simeon weichö wwä mmaja, Benjamin weichö wwä mmaja. ⁵Ñanno dhantai coatitas wä'jimmä'tädö wäiñe mmaane cönä'tui sorteо tödö'jeje, amoojadä jataacomo, Efrain weichö wäiñe u'ajä cönä'ja'dö, Dan weichö wwäiñe mmaja, annai Manases weichö wäiñe mmaja.⁶Gerson wä'jimmä'tädö wäiñe mmaane cönä'tui, amoojadooto de'wä aaduwaawä jataacomo, Isacar weichö nödöödöcoomoje cönä'ja'dö, Aser weichö nödöödöcoomoje mmaja, Neftali weichö nödöödöcoomo mmaja, annai Manases weichö nödöödöcoomo mmaja Basan ña. ⁷Merari wä'jimmä'tädö wäiñe maane cönä'tui amoojadooto de'wä aacä jataacomo, Ruben weichö nödöödöcoomoje cönä'ja'dö, Gad weichö nödöödöcoomoje mmaja, Zabulon weichö nödöödöcoomoje mmaja.⁸Israelitacoomo cuntuicho sorteо tödööe Wanaadi tadaawajui tödönnamo wäiñe edä jataacomo, nono saddu jano jadääädä, Cajichaana Wanaadi wanontä'jödö cönä'ja'döje Moises ai. ⁹Juda weichö wäiñe, Simeon weichö wäiñe mmaja, cuntuicho edä jataacomo nonoodö, chäätöcoomo waadäi eetä na yaawä. ¹⁰Mädä jataacomo cönä'tujäätöi Aaron wä'jimmä'tädö wäiñe, ñanno coatitas antawäiñe cönä'ja'todö, Levi weichöje mmaja cönä'ja'todeea tönwanno. Tönwanno awa'deetoje sorteaje yä'döjo'jocomo weijäcä.¹¹Israelitacoomo cuntuicho Quiriat Arba ñano (Arba cönä'jaacä Anac ömööje), yää Hebron ñanooje naadö, Juda nonoodö jööcomo' jano antawä naadö, saddu' jano dawoodhecäacä.¹²Yaawääne' jataawono natööcomo mmame, jataacomo'cä mmaja, tu'e cönä'jaacä Caleb wwä, ñääädä Jefone nedö wwä, inñödööje.¹³Aaron Wanaadi wä töwa'deuwemö, wä'jimmä'tädö wäiñe, cuntuicho Hebron ñano, saddu' jano jadääädä, yää cönä'jaacä jata, wäänejeetojooje, ñääädä töwoije'da soto emaanei'jödö weichojoje, Libna ñano mmaja saddu' jano jadääädä,¹⁴Jatir ñano mmaja saddu' jano jadääädä, Estemoa ñano mmaja saddu' jano jadääädä.¹⁵Holon ñano mmaja cuntuicho deea saddu' jano jadääädä, Debir ñano mmaja saddu' jano jadääädä,¹⁶Benjamín atödo Gabaonwä ñionodö cuntuicho Adaijä jodhatomaja, töwö, Geba nonodö maja adaijä jodhemmaja.¹⁸Anatot nonodö adaijäjodhemmaja Almón nonodö adajaäcönäjäcöjacä jata jonno. Jödana, acächea jata weijödö.

¹⁹Wanadíweno Wedewödö wäinñe jatacomo vajä cönäjacä Aarón atödö tönwano tamedäädäto jata cönäjacä amojato aduwawä ñionidöcomo maja adaijocomo.²⁰Mädäjenmaja coat weichö yädetääcomo wäiñe, coat wichö jadä natodö dewita weichöcomo wäiñe jöweiyе cönäjacajatacomo chäwwäiñe wajä wacanacnä que, Eraín atödöwonnaiñe.²¹Siguenñano chäwwäiñe cönätaí nönöjadädä Efrain nonodö antawä yää jata cönäjacä wotonetotoje godä töwoijeda soto nemadö Gezer ñonodö adaijä jodhemaja.²²Kibsaim nonodöadaija cönäjacä jodhe maja Bet Horon adaijäjodhe maja, aeächea jata tamedäädäto cönätaí.²³Danatödöwä coat weichäwä cönätaí el teque nono adaijö jodhemmaja,²⁴Aajalon nonodö adaijä jedhemaja Gat Rimon nonodö adaijä Jodhe maja. acächea tamedädoto jata cönäjacä.²⁵Manasés weichö anaicho, coat weichöwä cönätaí taanac'wä nonodaijä jodhe maja Gat Rimón wä maja nono adaijä jodhemaja, acä jata wicho wacä.²⁶Toni amojato cönäjacä tamedädoto jata coalitas wäjínmätodö wäiñe, nona jadädä.²⁷Manasés weichö annaicho, Gersón wäjínmätädömaja, canno cönäjato anejacomo levita wäjínmätädö tñnwanno cuntuicho golanwä Belsanña ñonodöcomo Jadädä töwoijeda aneja emaneijödö wotonetotoje yää jata, Beester'a maja ñanodö Jadadä. Acäjata tamedäoto.²⁸Gersón atödöwä cisónñano cuntuicho Isacar weichöcomo nonojadädä deberatñanómaja nonojadädä.²⁹Jarmuthñamo nonjadädä En-ganínñanomaja nonjada, acächea jata tocwacä.³⁰Aser weichöwä cuntuicho Miseal Nonojadäda, Abdonñano nonojadadä maja,³¹Helcatñano nonojadädä Rehob ñano maja nonojadadä, acächea jata tocwacä.³²Neftali weichö cuntuicho Gersón wajínmätädöwäiñe cede Galileañano nonojadä. wotonetotoje toni jafa anejacomo töwaijedaiñe tönema cönöjatodö; Hamot-dor nonojadädä cartonñano maja nonojadädä aduwawa jata tanudädoto cönäjacä.³³Amajadoto adulaloä tamedödoto jata cönäjacö tamwdädä Gerson loäjinmatädö weno nono dicomo maj.³⁴Amajadoto adulaloä toimedödoto jata cönäjacö tanedädä Gersón luäjinmatädö neno. Nonodicemo maja. Levíta como wädetöjocomo, Erari wäjímatädömaja, Zabulón wichö wä cuntuicho: Jocneam nono jadädä, cartañano nono jadädämaja.³⁵Dimna nono Jadädämaja Naabil ñamo maja nonojadädä, ocächea jata tamedädoto eönäjocä.³⁶merari wäjínmätädö cuntuicho rube wichö waiñe: Beser nono jadädä, Jahaza nano nono Jadädä maja,³⁷Cademotñamo nono Jadädä maja Mafaa nonojadädä maja Mafaa maja nonojadädä maja, Acächca jata tocwacä.³⁸Gad weichö, cantwicho Ramot ñamo Galaadnña nonojadädä, jöwoijeda soto emanäjö dö

wuelocomojo tonijato töweiye cönäjacä Mahanaimñano nonojadadä.³⁹ Marari wäjinmätädöwä Hesbón majä chäwwai ñe cõñötui ñonodöcomo, Jazerñano nono jadädä majä. acaichea jatatowacä tanedädoto cönäjacä.

⁴⁰Merari wäjininätödö otoichamowä cönätui edä tatacomo, Levita weichö cönäjätödö, toni amojato acä jata tamedädato. Cuntuido wäcanacanöque chäwáiñe.⁴¹ Levita Jatadöcomo ajaíyaja Ismelitacomo Jatodö annawöine. aca soto toni amajato cänäjacä jata ñonodöcomo majä.⁴² Edä jatacomo chäwasai töweiye cönäjacä ñonodöcomo . Madäje cönäjacä tanedä jata como jäcä.⁴³ Madäje cajichana cuntui Israelitacomo nonodö töwadewöjödö nöngedea utajojäcä dhadaichomowä Isaelitacomo töwwaiñe edhajätogäcä.⁴⁴ Yäjeje cajiwana yadetatocomo cuntui yaichocomo Wadia , dhadaichomowä töwäcämmajödö nönge, ehudetomotonichä aque chanacajaicho tamedä cajichana cuntui chudetonco chänwawáiñe.⁴⁵ Cajichana wadewöjödö chäwáiñe cönäjacä imencacäda, atanedä öshichato töncammajödönöng. ännödada cöneiyacä tamedä cönnöi.

Chapter 22

¹Mädä cönejadöawa Josué cänadejajoicho Rubenitacomo, Gasitas coiia majas Manase whichö ainacho moja.

²Chäwaiñe töwä cönädöaca:" chänönge nödötäne ainwanno tamedä Moisés nanontäjödö cafichana anoniänwanno yadeddu voije nödötäne neeanmojödö nöngé. ³Edä anoto Jonane anwamo äjinmätonconuo änsacwada mato, Edawa nadö jonane. cajichana Wanadi wanontödö nödötäne äwwaiñe majas nadöje. ⁴⁵Tödöene tödötäcäde wanontänä Wanaadi sotoi necammajödä, cajichana Wanaadi ijummacä. Ye'cheke yoije e'chäde, yanontäjädö shomacä, tödöancädä mmaja, ya'demecancädä mmaja adhewano jadädä, ätotjätödö jadädä mmaja.

⁶Mädäje Josué ashichato quee cönäsancwai tönwa'nno cönennacaicho dea töjatacainé mmaja.⁷Yaawane, Manasés weichä anaichocwacä Moisés cuntui ñnowodöcomo ecammajä cänäjadä Besenña, ñanno yaato que'ne, Josué ñonodöcomo cuntui ijinmotocomo jäädä, Jordán mänsenjo. Mädäje Josué ashichato cönnäi, shatacönñe cäänenojaicho yaawa. ⁸Cönäädöa'cä chä'waiñe: "Ajatacönñe adhennacatacä äjädötaichomo dha'me, adhecoñtomo mmaja, jödata tödöajä mmaja, oro mmaja, bronce mmaja, hierro, jojato camisha mmaja.

Ecamotäcäde ajinmotoncomo jaadä, iyä ätödetomo nödödöcomo jäädä.⁹Yääje mma yaawä Ruben weichö, Gad weichö mmaja Manasés weichö annaichocwacä cänennacaicho töjjayacänñe, Silonña israelitacomo ñämädöcomoje, iyä Canaan ñaano noonodö de'wä. Tomwanno cöntonto Galaad ñaano waadodo, tönonodöcomo de'cäi, iyä cha'waiñe yätuajä cänäjäda cajichana wwä contuichö. ¹⁰Yaawä towwanno cönejotodawä Canaan ñano noono naa'dö, Ruben weichöcomo gaditas weichacomo mmaja, Manasés wajinmätodö annaichococwacä mmaja, tönwanno cönnöicho sacrificio tödötojo Jordán mänsenjona, adäijä sacrificio tödötojo tädö'a'jä cönäijacä.

¹¹Israelitacomo töwaiñe etajäcä iiyajäcä edäje cönädöa'to: "¡Enetäeamma anwanno Rubén, Gad, Manasés weichö annaichocomo anwanno mödöto sacrificio tödötojo Cananñanonodö wäcunätädö aawä, Galanña nnadö, Jordanñano jäcä amoncheda naadö, Israel nonodö dösetöwö na."¹²Israelitacomo waaiñe edä etajäcä Silonña weejumanä cönnöicho taamedädä cönejumaicho, yaawä tönwannocontonto wänä äjäcäiñe tödödö wetä.¹³Yääjeje israelitacomo cöneinojaichodea wätunnä ecammamei rubenitacomo wadädänñe, galitanñacomo Manasés weichö annuicho wadädänñe mmaja, Galanñano nonodö decäi mmaja tönwanno mmaja cänenojaicho ñäädä sacerdote Eleazar ne'dö Finees täätö. ¹⁴Chäejadä cöntonto tooni amojatocwacä ädhamo, chäwadänñe cajichanacomo jenadojocomo israelitacomo, ädhamoje cönäjato israelitacomo jatawä.¹⁵Tönwanno cönejoto Rubén wadädä, Gad, Manasés weichö annaichocöcwacä canödöato chawwaiñe: ¹⁶"Edäje nädöato Wanaadi jadoncomo wejunmadö: '¿Aqueene yeijäcä yätädäda ätotjätödöcomo ännöda maato que israelita wanaadöojo, juntacadädä mmato edä anoto töwasancww mmato coojichäna Wanaadi jaadö aweichöcomo, ääänwanno sacrificio äännödöcomo tödötajo määdötäne edä anoto maatodö eajichaana Wanaadi jääcä töwöjudutä mmat?

¹⁷¿Coonemjönäjaiñone ca iña conenadöyönai chäwacäda yeichö wetä? Yääje yeijajäcä conemjöno jonno eco'cadedeaca iña nai. Määdä conemjöno jääcä cönejä cajinoi Wanaadi jadoncamo wejumacomo waadädä.

¹⁸¿Eedä anoto jonnoca cajichaana Wanaadi jono mänsacwato? Cajichano Wnaadi jäcä majoi mäjadaratodea eda anoto, töwätäma jenanma yeichojoisa israelitacono wejunacoono jäcöiiñe.¹⁹Yää anonodöcomo töconema yeijajäca, äjaneomode yawä yää nono cajichawo Wanaadi tabernáculo nadö dööta. Yatä eichäcäda edajatätäcade ännödöcomoje. Cajichana Wanaadi jäcomma mäjädotätäche. Ñaa jäcä majas mäjädotätächede Wanaadi yademetijo tödäje amädö jäcä, cajichana Wanaadi yademetijo töweiyе yeichamemoja. ²⁰¿Conemjöno ännödaca Acán cöneiyacä ñäda Zera nedö cönamenmöichawä, Wanaadi wä uäjäjäcä? ¿Conmjönodaca cönejadäta isadaditacomo jäcäiñe? Acán cönämai töconedadityöque.²¹Yääjemma yawä Rubén wajimmatädö, Gad wäjimmatädö annaicho wacä Manasés wäjimmatädö majas cöneçüaatp ñanno isadaditacomo edäjotoncomo:

²²¡Cajichana Wanaadi jädujato! ¡Cajichana Wanaadi jädujato! Töwö dowaneque, isadaditacomowä dowanequeiñe tönnöjo majas, Ojode cöweichöcomo yeijödö yeijajäcä cadeducomo ännöda cöweijocomo yeijödö yeijajäcä jeinñemma Wanaadi juntaca, cäwanacataiñedaña edä anoto awa ²³altar tädöajäcä cöwaiñe ofrenda tödötojoje täncanodeda weichojo jäca, mädä cajichana Wanaadi nejemajade cöwaiñe²⁴; Ng'jn! Mädä iña cömnöi äcude ännacontoncomo icammajainato yejadatäjödö iñaa nacowowä: '¿Anecämö nejadäanä äjäcäiñe cajichana Wanaadi jäcä.²⁵Yääje yeijäcä cajichana Wanaadi cönnöi Jordán, yäcunacadoje ajädänñe iña weichojo. Äncäanno Ruben weichö Gad weichö majas cajichana Wanaadi jadäncomo jönä äncwanno yäje yeijäcä änacontoncomo iña nacomo nowanomato cajichana Wanaadi yademetödöje.²⁶Yawä iña cönäacä: 'Altar cännötäyo ofrenda tñdñotojo jönö, sacrificio tödötojo jönö majas.²⁷dowanequeiñe yeichö wetä iña, äncwanno majas iña cäcä natodedömmaja, cajichana Wanaadi wä tödöjai iña weichö, iña ofrendai, iña sacrificio, ofrenda täncanodeda weiña jacano majas, ännacontonomo anecammada yeichö wetä acudu iña nacomowä; "Wanaadi jadancojomedo yeichöcomo."²⁸Yawä iña cönädöacä: 'M1d1 iña wä täcamma yeijajäcä, iña wäjimmatädö waiñe acude, edeje iña ädöjaiña: "¡Enetäcama cajichana Wanaadi altar nöngatoma mädä ñanno jenadojäcomo nödödöcomo jödö

ofrenda tödötojojönö, sacrificio tödötojojöcmaja ajadäiñe iñaa weichö enejutojomma.²⁹ Amonche iñaa jäcä neñojo cajichana Wanaadi jäcä iñaa watömatojo, eduwa iña näsanuaja chäjadä iña wötadñ wetä, altar tödödö wetä ofrenda tödötojo, sacrificio, tödötojo, tödäje cajichana Wanaadi altar jönö yää tabernáculo dötänadö.³⁰ Yawä Finees ñadä sacerdote, adamo jatawäncomo maja, isadaditacomo wajimmatädö maja chajadäiñe cönäjato, tömcwanno cönetato Ruben weichö, Gad weichö, Manasés weichö wadewödöcomo maja, cönädöato, ashichaca näneanto.³¹ Finees, Eleazar nedö sacerdote cönädöacä Rubén sotoi waiñe, Gad sotoi waiñe, Manasés sotoi waiñe maja cajichana Wanadi cöjadaiñe yeichö conenjönö annödane aweiyacomo cajichana isadaditacomo mewanacatane Wanaadi encwawänno.³² Yäjemma yäwä Finees, Wanaadiwäno wadenwödö nedö Eleazar, Rubenitañancomo jödö cajichanacomo cönennacato Gaditañancomo maja, Galañano nonodö dewänno cöntonto, Cananñano nonodö decäi cönennacaicho, isadaditacomo wadädä tadenjäcomo iññacadöwetä.³³ Wanaadi cmjatawä ashicha cönäjacä yää ñecammadöcomo isadaditacomo waiñe. Ashichoto Wanaadi cönnöi isadaditacomo jäcäne wänatödö jacä adewöda cöneiyacä Rubenita ñonodöcomo acoichajodö yäta yejatatacomo cönäjatodö.³⁴ Rubenitacomo Galitañancomo maja sacrificio tödötojo cönetäicho: "Eneijödöje", edje töcwanno cönädöato: "Eneneijödö cantawaiñe töweiyena nädä cajichana Wanaadi täto.

Chapter 23

¹Yaawä wanna anoto yejadätötöjeje. WANAADI cuntui Israelita waiñe yödetatocomo tamedä chudetomo antawaiñe, yaawä Josué inchomme cänöjacä. ²Yawä Josué cänadejaicho tamedä ñanno Israelitacomo, inchomcomo, cajichanacomo, emmecannamo, töwewänötamo edhajötoncomo maaja cönödöacä chäwaiñe: "Inchommewa eduuwa. ³änwanno tamedä tönene mänetöne cajichana AWANAADIYÖCOMO tönnöe yeicho tamedö jata weicho waacää ashicha aweichöcomo weta, CAJICHANA AWANAADIYÖCOMONE ajadäiñe yewönötajo⁴iEnetäcäma! öwö äwainñe wunee jata töcanacajönö önnacontoncomo wäiñe töweiyemöje, tamedä yää jata wacoichajonedö jadädä, Jordán jonno Dama adhaijoto jona tödöene shii womontojo wädädä. ⁵Töwö cajichana AWANAADIYÖ nijacanöjatode. ajäcanchödöiñe töwö nennojatode, töwö CAJICHANA najöiyade yää nono, yaawä änwanno mäjädutatode, CAJICHANA CAWANAADIYÖCOMO necammajödö mönge yeichö wetä. ⁶Yääje yeijäcä äjädutätäcä, yätädä eichäcä de yawä tamedä tödötäcade yää wanontönö jajeda jäcä tamedä tödötäcade yää wanontönö jajedajäcä Moisés nimennöjödö nadä, mäjedennacäiche adamädöcomo ämudenmö jönö dööse ämudato dööse jadäjödö maaja, ⁷Canno soto ajadöiñe cönommochodö jadä mojodötäiche, yanadiyöcomo jadäjödödö etöjaicha maato, chötöcomo joi jadäjödödö äcammajaicha maato, yademejaicha tämudhe ädöjaicha maaja. ⁸CAJICHANA WANAADI wadädämane tämudhe adöäjai maato tönnöe mänetönedöjeedää anoto jonane. ⁹Mädaäje töwö CAJICHANA ojonnoñe cämmacanöjoicho ñanno soto ojodhacoomo jädujacomo maaja. eduwa maane tonichö aquena ajäcäiñe töwöjödutömö. ¹⁰Mäcäcämmödä dhanwa yeichame jojacomo ätudetännamo nönejeatode, CAJICHANA WANAADIÑE Ajadäiño yewönötajö, töwö CAJIHANA, tadhedu cuntuichöje. ¹¹Yääje yeijöca etatöcä, jimmataca CAJICHANA WANAADI. ¹²Yawääne äncadedöiñe tödöajöcä, tämudhe äwädöacommöcä ñanno yäädetöjöcomo ajadänñe naatodö jetacamñe, chöjadäiñe äwädäacommöcä, owojodöacommöcä änwannto tönwanno maja. ¹³Yääje yeijäcä adhowanäcäiñe neñijo CAJICHANA WANAADI änucada natode canno soto ajadononñe. Tönwanno quene trampa aca neducatode nataijujäyatode chäwänñe inchacotawäiñe adhesocatode wesocaque, öwamadöcomo jonane eichacäde eda nono dewä eichäcäde WANAADI¹⁴Eduwa maane tamedä edää nono emadätaí wööta, anwanno tamedö adhowanöcäinñe adewanöcomo odotadöcomo jadädä tonicho tadhedu äwänñe tönecammajödö ännödada CAJICHANA WANAADI yeichö. Tamedä öwänñe töwätuena yää, aquena inchudujönö jedada. ¹⁵Yaawöne tamedä CAJICHANA WANAADI tadhedu cäneccammai, määdäje töwö CAJICHANA awadädäiñe neneadhe tamedä conenjönö töwö CAJICHANA WANAADI cuntui äwäiñe töwö CAJICHANA dea nacoichajade edää nono. ¹⁶CAJICHANA WANAADI määdä nödöade ajäcänñe äwänñe ennomajäcä yää tadhedu cuntuichö, töwö cänanntöi yätädä aweichöcomo jäcä. Awanno ätacommöcä nadänane yanadiyö como wadädä yademeque tämudhe ödöemmaja jitacanñe, yawäne CAJICHANA ajäcäiñe nötämade, yawä mäjaatode tanmöne yää nono ashichato CAJICHANA cuntuicho janno.

Chapter 24

¹Yaawä Josué conejummai isadaeditocomo jadäiñe, siquemñano jatawä. töwö cönadejaicho ñanno Isaeditacomo inchoncomocä, tädhamo jadä annencannamo, suddau edhajotoncomo jada maja, tonwanno cönädöacä Wanaadi emjatawä. ²Josué cönädöacä tamedä soto waiñe: "Edä iyä cajichana isadaeditacomo wanadöyö nee cammadö: "Mädäje jenadä adhadachoncomo towekiye conajato, Nacor umotoncomo tonwanno chataja tönwademeque cönäjato. que cönädöaca. ³Yawa öwö omotoncono wadejane Eufratenñanno, canaánñano nonodö decäi wadane inñedö isaac aaijojedhatödö wune. ⁴Isaac wä wuneto jacobu Esaú maja. Esaú wä mame seir nonodö wune ñnonodö neneje, Jacobo nacomo mane cönäjato Egito namcomoje que cönädöaca cajichana wanadi. ⁵Moisés mane wadojone Aarón maja Egito ñano conemijönö aca. mädäjejeyätonno manucane yawä. ⁶öwö wädäneto adhadachoncomo Ejitonñano nonodö jonno, tuna dinña conejoto yawa. Ejitonameomo cönajecaicho tada dowa esetannamo maja amunche tuna seweichato dötä tödöjone. ⁷Yawä çöntötacho Wanaadi wa töwadeuwodocomo, töwö cönnöi tojato ejitonancomo antawäiñe maja. tuna cönnejoi chäwadädäiñe inñadödöcomo wetä äwwamno meneaquene ejito ñancomo jaca wodömedö. yäyeje tönnöjae majaqueña jatajemjöö aca numa. ⁸öwö weneno Amorreo nonodö decäi Jordan mansenjo yatadöcomk cönäjatodö tönwano cönewonotocho ajadänñe, chanwawaiñe manutäne yaawä awwanne majachäne ñonodöcomo öwö iyä wacoichajone anwanno adhowajodaiñe. ⁹Yawä Balac ñadä zipor nedö, Moabñano cajichana, Israelitacomo jäcä cönädutäi, töwö cönennojai Balaam ñadä Beor nedö caneda yadeuwödö wetä. ¹⁰Yäye yeichame Baam wadeuwödö anetada weiyaquene, ashate töwö cönnö, yae yeijaca chäjadonnoiñe yeichö wewanacane. ¹¹Madaje Jericoña mädötäne Jordán dötäcä änawamno. Jericonancomo cajchana awanatätäne, Amorreananco jadaine, Ferezeo, Cananeo, Hitita, Gereseos, Heveo, Jebuseo ñancomo maja, äwwäiñe chanacatojo wune, adhonoiñe wödöneta.

¹²Odhowajoine sanwa wennojaneta, tönwamno cönadoichodö, ñamno acä (2) Amorreo ñancomo cajichanachadö, yänejedöcomo wetä. ñadä cönejadätäi yaichadöco, shimadaichomo jäcä maja. ¹³öwö ononodöcomo wune iya tacutäjönö iyä jatawä ännöda meiyaqueñmö maja. Eduwane täncanodeda matode, mäwashinchäatode uva ejedödöque oliva ñatödajä maja ¹⁴Eduwa mane Cajichana Wanaadi ñontätäcäde, yademetäcädede tamedä awenchöco jadä, chanönge aweichocomoje maja: chutajäjonno asacwajötäcä; adhadachocomo tönwademeque cönajatodo Eufrate mansedä Ejitoña maja, Cajichana Wanaadi mane yademejai mato eduwa. ¹⁵Yadaquene äwwañne chänöngeda Wanaadi yademebödö yänejäcä änwanomma michitamecato änäcö miyademeccato chutajajä adhadachoncomo tönwademeque cönäjatodö Eufrates mänsedä, Amorreo Wanaadiyñicomone iyä matodö nonodö dewä, "yawane ñaa mane cajichana Wanaadi niyademeccade ¹⁶Shotoi cöneçujooto yawä cöna'döa'to: "Cajiichaana Wanaadi änsancwada inñaa naade aneja chutajä wadädä tötädöquee, ¹⁷cajiichaana Wanaadi cönne'jä cöwadädäiñe cädachoncomo Egito ñanno nonodö jonno, shotoichomoje coweichöcomo, jonno tänemö cönenjoi cöwaiñe cadachätäne dea sadä cöwadädöcomo jonane. ¹⁸Cajiichaana Wanaadi cunucaicho tamedä soto inña owadädä amorreñañancomo mmaja. Inña mmaja cajiichaana Wanaadi niyademeccade, inña cajiichaanai mädä Wanaadi." Quee cönädoato. ¹⁹Yawäne Josue cñäädöacä soto wäiñe: "Änwanno cajiichaama Wanaadi wadädä täjaichamaato, Wanaadi conemjönö jemjönöje yeiyäjäcä töwö Wanaadi; töneñatoje yeijäcä maja towö Wanaadi; towö anencwanojoda nade conenjonö anödöcomo. ²⁰Enomjajäcä awäiñe cajiichaana Wanaadi, chuyajä yademeca jäcä maja äwäiñe ajadäñeda Wanaadi weichojo nade yaawä amaminchatodede. Towö adhacoichajatodede ashichato tödöjeje äjacainñe quee cönädöacä. ²¹Yawä ñanno soto Josue wä cönä'a'to: "Ng'jn', iña Wanaadi niwademe'ca'de." ²²Soto wanñe Josué cönadöa'cä: "Änwanno dea mma enennajojädöje Ma'tode, anwanno owuijenñe Wanaadi yademeccö." Jödö äwanñe yeijäcä tönwanno cönädöato: "Inña dea'mma eneneijödöje naade." ²³Josué cönädöacä chawänñe: "Eduwadeamma, anejacomo Wanaadiyö' como awanñe nadö enonjatäcä, adhewanö' como jadäda Wanaadi ijunmatacä ñadä Israede Wanaadiyö'como, ²⁴Edää'je ñanno soto Josuë'wä cönadö'ato: "Inña Wanaadi niya'de'meca tówanaadiyö'je yeijäcä. Dhadee'du iña neta'de." ²⁵Yawä Josue tade'du cuntui soto wänñe iya anoto awä. Towö cönnöi tacadeda wanontänä Siquenña. ²⁶Josué cönmenäi wanontänä Wanaadi jajedai jacä töwö täju adaijoto cönanna'jöi yäta connöi yawä, iyä chuta roble o'nä Wanaadi weichojo yönöñato acodane. ²⁷Josué tameda soto wanñe cönädöacä: "Eneetaca'ma edä täju' na'de cötötato'como connöjomoco ecamma neije iya Wanaadi wadewö'jödö cöwänñe. Maadä na'de ujuntaconñe töwekiye möje, anedawa ijomedajäca owanaadiyö'como je yeicho jonno." ²⁸Mädaje Josué cönennen jaicho ñanno soto amonche,ixa chäwadänñe ñonodöcomo nene ecammajä cönajadö döñña. ²⁹Yaawä edäjeje, Nun nedö Josué, Wanaadí anonö, cönämai 110 wedu töweichö. ³⁰Töwanno cönewa'caicho tönono' döcomo uäjä wäca'döaca yääya Timnat Sera weijö'como Efraín weijö'como jööjanooaca, Gaas ñanno chuuta shii womontojo wadäädä. ³¹Ñanno Israelita'como anooto wadäi Wanaadi tönwa'demeque töwekiye cönä'jato Josué jaadä anooto wadäi ñanno incho'comocä töwee cönäjato Josué wadädä; ñanno tameedä israelita'como jäcäiñe Wanaadi tönnöe cönä'jadö enennamo'jödö. ³²José

yeejo'como, iyää ñanno soto judú Egiptonñanno yeejä cunu'caichodö, tönwanno cönewacaícho yaawä Siquemña, iyää Jacobo she'casacä cönejemmaíchö Hamor naacomo wäiñe, Siquem ömö wä, töwö cöne'jemai cien jödata weijödö cä'wa'cä määdaje inñödö'como töweiyé cönädöi José naacomo nödödö'je töweiyemöje.³³Ñäada Aarón needö Eleazar cönä maíchea yaawä. Töwanno cönewa'caicho chäquejödö Guibeanña, iyää chäwä wajä cönä'jadö. Iyää Efraín jaatadö jö'dota'ca cönäjadö.

1 Samuel

Chapter 2

¹Yääje mma yaawä Ana edääje odaaje cönädöacä: "Yewanö jäcä tacwaiñe wa Jehová nutuudu woije. Töwö yoije dea wäjäduta. Joonada naato ñanno tu'detännamo, chäwwä yeewanaacajödö weijäcä.²A'quena yotonnogeda Ashichato Cajiichana, A'quena yotonnogeda änöngato, a'quena täaju nö nagato cäwanaadiyö" como."³Ojodhe aweichömma mäntö'tammecäi, wäquimajänä mmaja äntai mänjacanöjoiche. Cajiichana Wanaadi tameedä dhowanäcäna töwö cöweichöcomo ne'menca yaawä.⁴Ñanno dhanwacomo jäädujacomo naiyoatode shimaada ejuudu aiyodö nöngé'ma, yaawäne töwö jäduje nödöatode ñanno jädujemjönocomo⁵Ñanno ämijeda töweichameiñe cönetadawacajoicho tuducomo jäcäichädä; ñanno que'ne ämijie cönäjatodö ämijeda cönädöjoicho. öWö queene ennecajönö yennecane siete tocwacä, yaawä ñäädä woodi jojacomo inñacomo, jädöjeda cönädöjoi.⁶Töwö Wanaadi ämatäna weifä tunue mmaja. töwö tödenötäna áwaa aca tödöene tönadonca mmaja.⁷Töwö cajiichana Wanaadi wentumme dö'jotäna tönsomaque döjotä mmaja. dho'noncomoje dötä mmaja, yawäne adaijä dötä mmaja nadea.⁸No'sajato acanno wentumjato tönannäe mmaja töwö. wedennä acanno ijummanei tönannäe töwö ajimadö wetä Cajiichanacomo jadäiñe yaawä töwö najäiya taatei ashichato. Yaawäne nono atäi Cajiichana wwono määdä, tamedä yewä töwö cönnöi.⁹Töwö nedachade tösotoi chänönöacomo juducomo, yaawäne ñanno conenjönöcomo mane töjato aca nodöatode täjäduudu eijacha weifäna.¹⁰Ñanno Cajiichana juntaca natodö, nätmaminchajatode; yaawä töwö nenojade yetötömadö cajuñanno. Töwö Cajiichana nemencade nono dhacosadöcomo wadäi. Töwö Cajiichanaje tönetädö wä ijäduudu nuade yaawä adaijä ijäduudu nödöade ñäädä töneichöwä.¹¹Yää'jeje, Elcana cöntämä Ramaña, täsaca. töwö mudecäcä töwetadawacajo cönäjacä Cajiichana wonoje Sacerdote Elí chäjadä töweiyé cönäjacä.¹²Yääje mma yaawä Elí naacomo dhanwacomo cönäjato conedaiñe. Tönwanno dhowanäcäineda cänäjacä Cajiichana Wanaadi.¹³Määdäje ñanno töweiyé cönäjato Sacerdote como sooto jadäiñe anemmädä dhanwa töjenjönö utudawä, ñanno Wanaadiwonocomo wade'wödö jadäncomo wetadawacajodö töwee cönäjato aduwoto yedö ashatojo dhame iyä juinujödö yesedötame.¹⁴Ñäädä mma ashatojo ewacajai töweiyé cönäjacä adinñö aca, tamedädä iyä tönasha cönäjacä, yaawä Wanaadiwono wadeuwädä töwonoge deamma töneiyé cänäjacä. tönwanno mädä tönnöe cönäjato Silon ña tamedä ñanno tö'tä cönäjato inña.¹⁵Määdäje mmaja chaatö asu'cadö owajo Wanaadi wono wadeuwödö anoonö iiña täwädöe cönäjaacä: "edääje töwädöancädä Wanaadi wono wadeuwödö wänoje ijuunu tasu'cajöönö ännecä, asucajä ämjummada töwöna, tasuucajönö mmane."¹⁶Yääje ñäädä dhanwa töwädöe cönäjacä chäwwä: "chaatö ya'cwacä awade, yääjejene ämjummadö wacä maadöiyé yaawä." Yääjeje töwö nödöa: "äjö, yääjeje ucäde öwwä, yääjeda yeiyajäcä jäduuduque mane'wajinñade".¹⁷Ñanno dhanwacomo äjömanöcomo conenadiyö cönäjacä jooje Cajiichana Wanaadi emmatawä, tönguinñemeque cönäjatodea Wajiichana wä töje 'mjönö uajö.¹⁸Yaawäne Samuel mude'cä'cäje töweichame Cajiichana wonoje tönnöjäe cönäjacä yomö täjeto cönäjacä yade'wödawoto.¹⁹Töwö yenö yomäcä töncae cönäjacä. Weedu waadöi töiño acä täje'mjönö tödöe töwoncudawä, chääwwännoje tönnée cänäjacä.²⁰Elí ashichato tunue cönäjacä Elcana wä jinñamo wä mmaja yaawä cönödöacä: "Cajiichana nuade jojecäjene ännacomo määdhä woodi aca, Cajiichanane töwö ecaetöda ". Yääjeje tönwanno cänennacaicho täsacaiñe mmaja.²¹Yotonnomaaajene töwö Cajiichana Ana cöniwatäichea, yääjeje mmaja cänwensutaichea. töwö tönnacomo cönennuichaicho aduuwawä dhanwacocomä, acä wodiñamo mmaja. Samuel nejeedö mmane Cajiichana owaadädä cönaatönöacä.²²Elí mmane inhomje cänöjacä, yaawä töwö cänetai tamedä iyä tönnacomo cönnöatodö ñanno Israelitacomo jäcäiñe, tönwanno tönnöque cönäjato ñanno woodinñamo mma wejunmatojo natatajo töweiyé cänäjatodö jadäiñe.²³töwö cönädöacä tönnacomo wäiñe: "¿Anecätojoje määdäje tönnöe mänetäne?" Tameedä ännödöcomo sooto öwwä necammajäato coneda aweiöhöcomo.²⁴ng'jn, önnacomo; Coneda adhecadöcomo weetane. Änwanno cone'jönö mödöjato Cajiichana sotoi wäiñe.²⁵"Dhanwa cone'jönö tödöajäcä Cajiichana jäcä, ¿Änäcö adeujaiñai iwatädöje?" Yawäne tönwanno anetada cänäjato tumutoncomo adeddu mädäjene Cajiichana necanmadö yeiyetöda yäja'tocomo.²⁶Samuel nejedö mmane ashicha cönennejencacä Cajiichana wa'cöje soto wacö'jeiñe mmaja.²⁷Yääjemma yaawä Wanaadi anonö

cönädöi Elí döiña cönädöacä: "Edääje Cajiichana nädöa: ¿Adhaadaichoncomo wäiñe tä'ne änejodaca töweiyе wäjaquene Faraón anonöcomojo Egípto ña yeichöcomo?²⁸ Öwä tòwadeuwamoje we'täneto tamedä Israel atödöcomo antawäiñe, töwomöcomo awä yewontädöcomo iyää Sacerdote wo'mö awä íchädöcomo wetä, Sacrificio dötoojo de'wä soto nenedöcomo öwänoje chäwwäiñe utuudu wetä, ashichato ijodö yacwadö wetä mmaja. Chääwanshiñööcomojo töweiyemö cönäjacä yää sotoi Israelita nutuuducomo.²⁹ ¿Anecäämö e'nei ö'wäno täjenjönö uajä töncöiñemeque mänetäne, yää weichojo tawä tönnöjo wäänenedö? ¿Ännacomo woijeiñe mödöjato, umjummadö nöngeda, anecämö e'nei Israelita nutuuducomo ashichato jäcuinche adhejuiyato änwanño?.³⁰ Eedääje Cajiichana Israel Wanaadiyöcomo nä'döa: 'Eduuwa mmane edä ännöda wade, ashichato wödöade ñanno ashicha yödonnamo jäcäiñe, yawäane quinñemenamo jojedaiche wiijummatode.³¹ Enecä'ma, iyä anoto aca yädöödö mädä, yaawä öwö manenwejiñade äjädudu que omo wäjimmätäda jädudu mmaja, soto nosamme yädöajäjeda nade adhatödö antawä.³² Mäncädöade tödötojojeda aweichame weichojo dötä. Israelitacomo wä ashichato eneejotame, öontontanö aneneda maade adhesaca.³³ Änwanno tameedäda mänjacanöjotäne yää yaatei döajä jonno, adheenödu aneneda wödöade yaawä senato ai aweichö na'de. Tameedä ä'maichawä nennuatödö äwäjimmätädö näjaatode.³⁴ Edää iyää ääwä wenejadö, ännacomo acää natodö Ofni, Finees jäcäiñe töwejadäemö: Tönwanno a'nädäcädä näjaatode iyää anoto dea.³⁵ Öwö wene'tade öwwöno wadeuwödö chänöngato, tòwä töjatadö nöngé nödöade yewanö jäcä naadöje mmaja. Täige inmai wamäade; tòwö yowajo nämännäade tòwö Cajiichana ne'tädöje na'de yeichödäje.³⁶ Tameedä adhesawä nu'dä yonomjacomo natodö, tä'mudhe jietaca äädöe neatode, tooni jödata cä, tuducomo cä mmaja ecatädö wetä yaawä nädöatode: "Yääcä, sacerdoteje weiñä tadalafilä änucä tuducä chanacadö we'tä".

Chapter 3

¹Mudecäcäje töweichö Samuel töwetadawacajo cönäjacä Wanaadi wänoje. Elí anonöje, yää anooto awä Wanaadi a'deddu weiñäje ä'tada töweiye cönäjacä, wänetönä'ai anenedammaja. ²Yaawä yää anooto awä Eli, tänuque wädönäje cönäjacä, töcamai de'wä cönädetacä. ³yaawä Wanaadi wäno adhawa ätunquejöda dea yeichö, Samuel mane Wanaadi weichojo taca wönönäje cönäjacä, Wanaadi arcai jäcä amoncheda. ⁴Yaawä Wanaadi cöna'deejai Samuel, töwö edääje cöne'cujäacä:"E'täwa"; quee.⁵Elí döiña Samuel cönecatömöi yaawä, edääje cänä'döacä: "Eetä wwa, cadeejanäca". Elí cönädöacä, Adhadejada weiya, ännötade quee cönädöacä, mädäje Samuel önöque cöntännea. ⁶Yääje mma yaawä Wanaadi cöna'deejaichea: "Samuel". Edääje Samuel cönädöacä "Elí etä wa cadeejanäca" Elí cöneçüjaacä adhadeujadawa, ännötade quee cönädöacä.⁷Yää anooto awä Samuel Wanaadi jooje dhowanäcäda cänäjacä. Wanaadi tō'wadewe yeichö dhowanäcäda cänäjacä. ⁸Yääwä aduwaawädeeto Wanaadi Samuel cönadejai. Samuel cönammöichea yaawä, Eli döiña tötdöjemma. cönädöacä: " Eetä wa cadejaanäca ". Yaawä Elí cöntötai Wanaadi wä mudecäcä adeejadöje yeichö. ⁹Edääje Elí cönädöacä Samuel wwä "ännötade, eduuwa adhadeja'jäcä, edääje caichäde: Adhadeucä Wanaadi, öwö adhanonö etadöjewa". Samuel önöque cöntännea yaawä töweichojo döiña mmaja.¹⁰Yääje mma yaawä Wanaadi cönädöi Samuel döiña. Tönadejatöjedea Samuel cönadejai "Samuel, Samuel", yaawä Samuel cönädöacä. "Adhadeucä öwö adhanonö etadöjewa que cönädöacä". ¹¹Yaawä Wanaadi cönädöacä Samuel wwä: Etacä eduuwa Israelña äwwä tödöemöjena, tamedä etannamo ijaá'nai yäcatoncamo ñanno etannamo nichätänön'atode. ¹²Yää anooto awä Elí juntaca wädöade tamedä yäjimmätädo mmaja, wecammanedö wödöade yaajäntäjödö jonno yäcadö joona tödöene. ¹³öwö edääje wädöaque, öwö chäwwä wecanmane tömichomoje yeichöcomo tamedä yäjimmätädo conemjönö dhowano jäcanchädä, inñacomo conemjönö cönnejoto towadädäñe töwö anene'nanöjdaiñe cöneiyacä. ¹⁴Mä'dä wojjato ännödada wa'de Elí wäjimmätädo jäcä, chonenadiyöcomo yeichöje täncwannojoda naade chonada sacrificio uutudu ejaiña, ofrenda utuudu mmaja; quee cönädöacä.¹⁵Yaawä Samuel cönnöcöi jenadäne tödöene; Wanaadi weichojo natatadö cönaducai yaawä. Samuel tösaade cönäjacä Elí wwä tönenejödö ecammaseda. ¹⁶yaawä Elí, cönadejai Samuel cönädöacä: " önnedö, Samuel ". Samuel cöneçüjaacä: " Eetä waa ".¹⁷Elí cönädöacä "Aqueene äwwä nödöanä Wanaadi?Dhadedu öwwä manetonetäi. Wanaadi mma amaminchano joojecäjene. toni'chä äwwä ñeecammadö jäcä momjome'däi tadedu necammachöje äwwä, quee cönädöacä. ¹⁸Yaawä Samuel tamedä coneçammajätöi, etoonetancädäda. Elí cönädöacä: " Wanaadi tunjummadö nönge nödöa chänongato dö'se. ¹⁹Yaawä Samuel ashicha cönennacai Wanaadi töjadä yeijäcä. Tamedä dhadedu sooto wäiñë ñecammajödö ejadätädada töweiye cönäjacä. ²⁰Tamedä Israel, Dan ñanno Beersebaña tödöene, sooto owaanöcäiñe cönäjacä Samuel Wanaadi anonöje yeichö dhadedu ecammaneije, neeneje yeichö mmaja. ²¹Määdäje Silo ña Wanaadi töwanejodö cänajäntäi chea Samuel wwä, ta'dedu ecammajä'ancädä.

Chapter 4

¹Samuel cönadeuwöi tameedä Isdaeditacoomo wää. Isdaeditacoomo nejacaicho eduuwa Filisteo jadäiñe töwewänäätädöcomo wetä. Tönwanno cönejatatäicho Ebenezer ña, Filiteocoomo mane cönejatatäicho Afec ña.

²Filiteocoomo chänönge cöneconecajätöicho töwewänäätädöcomo wetä Isadaeditacoomo jadäiñe, wänä wajäntajäcä, Filiteocoomo cönacacaicho ñanno Isadaeditacoomo acäichea miide soto cönäjajoicho wänä aca.

³⁴Yääwä soto wädöacomjäcä töweichocoomo döiña inchocoomo Isadaeditaiñan coomo cönädöato: "¿Ane'cä'menei Cajiichana Wanaadi cöcanacajoto eduuwa Filiteocoomo wäiñe? Echantäcä Cajiichana Wanaadi jatuwai Sidon ña nadö, etä yeichöwetä cödötäiñe cädachäneichomoje cutudetäneichomo jonno." Yaawä cönanontoicho dhanwacomo Sidon ña; Inñanno cönnejato Cajiichana Wanaadi amodecoomo edhajätoncomo jatuwai, yää dewä cönäjato Que

Chapter 5

¹Wanaadi jatuuwai emenme'cajä'cä Fidiiteo wäiñe, Ebenezer ñanno cönäädöicho Adod ña. ²Töwanadiiyöcoomo Dagón maichaca cönaamänäjöicho yaawä, Dagón wötaajä nnäcä cönnöicho. ³Yää jenamma naadöje Asdod ñancomo wä'jää'comjäcä, Dagón cöneedantäicho Wanaadi jatuuwai je'taca nonojo yeejuccajä. Cönannäjöicho yaawä yeichojo döötä mmaja tödöödö wetä. ⁴Yää jenamma naadöje mmaja tōwä'jä'comjäcä yeichojo taca Dagón do'tadömma cöneedantöicho, Wanaadi jatuuwai o'wawä nonojo yeyuccaaejä. Töjöncä'e cönä'jaacä, dhamäädö a 'näädäncädä tacä'e mmaja, mōnaatata o'nä yä'meaajä. ⁵Yääje yeijäcä eduuwa naadö jo'na tödööene, Dagón weichojo ta'ca töwoomomööda wäiñe, mōnaatata o'nä äätaja'da naato Asdod ñancomo sacerdotecoomo, shooitoichomo mmaja. ⁶Yaawä yä'ja'to'comooje Wanaadi töwaawojä'eïñe cöncädä'ñaicho ñanno Asdod ñancomo, ijaatadööcomo awoodhecääcäiñe cönä'jatodö mmaja. ⁷Yää enea'jäcä töwwäiñe, tönwanno cönä'döa'to; "Israelita wanaadiyööcomo jatuuwai sadä eija'cha na, cöjääcäiñe cone'da yeijäcä, cöwaanadiyöcoomo Dagon jäcä mmaja."⁸Tameedä tädhajätoncomo cönijuumaicho yaawä ñanno Filisteos weichö; Cönädöato chäwwäiñe: "¿Aaquene cöödöato Israelita Wanaadiycomo jatuuwai?" Tönwanno cone'cwajäato: "Gat ña adööjätäcä, quee." Gat ña cönaadäicho yaawä Israelita Wanaadiyööcomo jatuuwai. ⁹Liña chäwwäiñe adää'jajäcä Wanaadi chäähäcäiñe cone'da jeene cönä'jacä. Tameedä yää jatawäncomo dhanwacomo cönaawojäätöicho yaawä inchoncomo, mudeeshi'chä jadäiñe jödöödä. ¹⁰Wanaadi jatuuwai cönaadäjoicho yaawä Ecrón ña. Liña yä'döa'jäcä ñanno Ecrón ñancomo cöncätömuicho, edääje töwädöancädäiñe: "Cödöiñanñe nädoi Wanaadi jatuuwai cöwä'jaatocomoje, tameedä cöjatawoncomo wä'ja'tocomoje mmaja; quee töwädöancädäiñe." ¹¹Tameedä Filisteos edhaajätoncoomo cöni'juumaicho yaawa. Cönä'döato chäwwäiñe: "Yeichojo ta'ca Israelita Wanaadiyööcomo jatuuwai adääjötäcä, tameedä cäja'to'no, cöjimmätoncomo mmaja;" quee cönä'döa'to. Tameedä yää jatawäncomo jooje tösaade cönä'ja'to Wanaadi töjääcäiñe cone'da yeijäcä. Jooje cönäntunaanö'a to. ¹²Ñanno dhanwacomo ä'jajo'da cöneiya'todö töwaawojä'eedä cönä'ja'to. Caju ña tödööene yecadautöödöcoomo cönäätaacä.

Chapter 6

¹Aacä amoojato (7) nuunä wanaadi jatuuwai cönä'jacä Filiisteo noonodöcomo de'wä. ²Yääjemma yaawä ñanno Filisteocomo, cönadejaicho ñanno Wanaadi wä tòwadeuwamo chötanmenamo mmaja; Edääje cöna'dö'a'to: "Aaquene cöödöato eduuwa Wanaadi jatuuwai jäcä? Iiña wä ecammatäcä aquene inñacajain iñanai yeichojo dönña mmaja." ³Ñanno Wanaadi wä tòwadeuwamo chötameenamo mmaja edääje cönädöato: "Wanaadi jatuuwai äwwäiñe adääja'jäcä, tasse'da mma manadojotäiche, aashiichato äntuuduocomo je'damma manadojotäiche. Iyää conemjönö ännöjo'coomo chäjäcä, mädääje änwanno mäjiichö'tato'de, odhoowanäcäiñe nö'döa'de yaawä ane 'cäämö e'nei amaaminchaato ñäädä iwanadiiyöcoomo." ⁴Tönwanno cönä'döa'to: "Aane'cäämö ashiichato ujai caato conemjönö cönnöjoocomo jaatuwa jäcä inña'cada'wä tadojoomö?" tönwanno cöneccujä'ato: "ijatodea tumor odoote tödö'ajä, ijatodea asööcö cu'ta'a'jä odoje tödöjä mmaja, ijatodea Filiteo edhajätoncomo weichö cutä'döje cönä'jacä, määdä oodo döajä que cönä'dö'ato määdä cädäichedea cönwanno Filisteo edhajätoncomo mmaja cäätämaminchajaato." ⁵Yääje yeijäcä änwanno äcunnöjä'tojocomo chu'tätäcä asööcäcoomo cutajä mmaja määdä soto chädäñaneichämoje nadö ashiichato uancädä Israelita Wanadiiyöcoomo wä. Mädääje äjimmätoncoomo maminchadööcoomo tòwö e'nomjajai naichö jääcä, onoonodöcoomo awaanadiyöcoomo maminchadööcoomo mmaja. ⁶Ane'cätoojoje adhewanöcomo mäntäijanöca tädödeade, Egipto ñancomo, Faraon nöngenñe mmaja? Yaawä Israel wanaadiyöcomo wwä cönätämamichajoi choda'wä; ⁷Yaawäne; chäwwä tòwäätä 'maminchajoodöcomo quee cömjacanöjicho jönca? Tadaada anaamode'nätääcä tödöenöne adännamooje i 'wadö'tääcä'de yaawä aacä jaaca tönneca'como, nono shaca'nöddö onoonejaajöncomo, iiña cöntonto adäta'cade chäwötö'como taca chojonnoiñe amunche. ⁸Yaawä Wanaadi jatuuwai annu'täcäde tadaada de'wä. Iiñäcä aneeja jatuuwa'cä aca conemjönö ejeematojo oodo ewaacancädä unmichatäcä de yaawä. Ennojatäcä'de yaawä chämadö tai. ⁹Ene'madööje eichäcä'de yaawä; Yeichojo wadäädä jatuuwa chäwwäiñe adää'a'jäcä, yää Bet Semes ñano eemadötai, cowanäcäiñe na'de yaawä wojatooje edä cädäi weichö. Aneñaja ichä'comjäcä mmane, cowaanäcäiñe na'dede yaawä jönaawännoje yeichö, quee cönä'döa'to jöwaiñamo Filiteocomo. ¹⁰Ñe 'cammajocomo nöngä ñanno dhanwaacomo cönnöicho; Aacä jaaca cöniwadö'täicho iiñacoomo cä'jacomo quiniwadötoicho yaawä cadeeta jäcä iinñacontoncomocä chä'sa'cainyeichöcomo taca cönaduicho. ¹¹Wanaadi jatuuwai tadaada de'wä cönannucuicho yawwä, aneeja jatuuwa'cä aca wawoojänä cu'taajä mmaja. ¹²Bet Semes ñadäädä cönäma'toicho yaawä. Yää äämätaichea ñanno jaaca sa'donna cöntonto, töweecadajä'ancädäiñe, ämu 'dato dö'se ääseca'da, ämu'demjönö dö'se ääseca'da mmaja. Filisteos inchäcäiñe cöntonto dea Bet Semes ña tödööene. ¹³Yäätä ñanno Bet Semes ñancoomo trigo cönaamu'ca'to. Tönwanno cönanmäicho cönäje'dennacaicho jatuuwa eneedö weetä cönaucwaichaicho yaawä. ¹⁴Iyää tadaada wä'döa'jäcä Josué nonoodö'jödö Bet Semes ñanno aaca yomon'a'jäcä, yäätä cönedennai yaawä, tooja adaijoto döötä tadaada cönaacä'jätöicho wa'toje Wanaadi wwännoje jaaca sacrificio je tödödö we'tä. ¹⁵Wanaadi jatuuwai Levitacomo cöneenötoicho, iyää jatuuwa'como chäjadä cönä'jadö oodo tödöjä'a'jä ewöötö'como tooja adaijoto de'wä cönnö'jätöicho. Ñanno dhanwacomo Bet Semes ñancomo yää anootodeamma ashichaato cuntuicho täjemjönö yacwadöque Wanaadiwä. ¹⁶Yää eneeajä'cä, ñanno ijaatodea'como Filisteo edhaajätoncomo Ecron ña cönennacaicho. ¹⁷Edä yää ñanno Filisteocomo ädha'mo oodo döajä Wanaadiwä cuntuicho'dö conemjönö tödö'jödö eje'jödööje: Tooni Asdod nutuuduje, tooni Gaza nutuuduje, tooni Ascalón nutuuduje, tooni Gat nutuuduje, Ecrón nutuuduje mmaja. ¹⁸Chädhajätoncoomo waadäi yää asööcö cu'taajä oodo döa'jä cönäja'dea Filisteo jataadöcoomo ä'wäncomo ejiiichö'täjooto'como yää jaata tumu'duduicha'como, tumu'duduicha'como mmaja. Yää tooja, Josué nonoodö'jödö awä Wanaadi jatuuwai a'teije cönä'ja'dö, Bet Semes ña dea na, eduuwa naadö jona tödööene. ¹⁹Yää'jeje Wanaadi woije cönä'jajoicho 50.070 dhanwaacomo Bet Semes ñancomo, Wanaadi jatuuwai aca töwwäiñe ene'mäjödö weijäcä. jooje soto cönamoicho Wanaadi wä wanna soto töjajo'como weijäcä. ²⁰Ñanno Bet Semes ñancomo dhanwacomo cönä'döa'to: ""¿Änä'caamo shinähjai naicho Wanaadi ashichaato jadä weiñä? ¿Änä'cö wadädäädä ijaatuwai adojojai caato e'tonno quee cönä'döa'to?" ²¹Tönwanno tanoonöcoomo cönennojaicho soto Quiriat ñancoomo, Jearim ña'ncocomo dinñanñe, edääje cönä'döa'to: "Sadä Wanaadi jatuuwai Filisteo'como cönnejoicho; enötätääcä ajadäiñe ajatacäiñe madäätäiye quee cönä'döa'to.

Chapter 7

¹Quiriat Jearim ñanno dhanwacoomo cönejoto Cajiichana arca chädö we'tä. Abinadab e'saca cönadoicho jööjano doiña. Tönwanno cönconecaicho tönnacontoncomo Eleazar Cajiichana arca chädö edachäneije yeichö wetä. ²Iiyä anoto joonotojödödä, arca cönäjacä Quirat Jearim ña, wanna anoto cönäjacä, toni soto weduto cwacä (20). Tameedä Israelitacoomo wentunje cönäjato Wanaadi tunujiye cönäjato.³Edääje Samuel cönäköacä Israelitacoomo wäiñe: " Adhewanöcoomo jadädä Wanaadi wadädä aweacomjäcä, shancwatäcä wanadichomo anejacoomo mmaja, juanñamo adhantawäiñe wenenetodö mmaja, Wanaadi wadädä aweacomjäcä adhewanöcoomo jadädä awwäiñe töwömma yademacajäcä, adhewanacatode Filisteo jonnoiñe." ⁴yäjenma yawä, Israelitacoomo töwanadöyöcoomo cönenomjaicho Baales juwaiñamo töntötamecacoomo mmaja Cajiichana Wanaadi mma tönwademeque cönäjato yaawä. ⁵Yääjeje Samuel cönä'döacä: " Nejunmañato

Chapter 8

¹Yaawä Samuel inhomje töwädöa'jäcä tönnacoomo cöneewaacaicho Israelita emmencannamooje. ²Inñedö awadeeto cönöjaacä Joel, yää jeaato eetö cönäjaacä Abías. Beerseba ña emmencannamooje tönwanno cönäjato. ³Yaawäane; tumöötöntomo nöngé' da tönwanno cönäjato, chääönögeda tönemmencañe cönäjato, Wanaadi wojeda mmaja cönäjatodea, täjeemadööcomo wojieima, ashichato ännöda mmaja. ⁴Yääje mma yaawä tameedä Israelita edhaajätoncomo Ramá ña cönejuumaicho Samuel jadä tòwadeuwödööcomo wetä. ⁵Cönädöato chawwä: Edääje äwwä tòwädöse ñaana. "Amäädä inhomje ma eduuwa, ännacomo naato amäädä aweiijödö nöngeda. Yääje yeijäcä ñaa cajiichanaije aneeja e'täjaima ñäädäne ñaa emmencaiyede, taneedä aneejacoomo jataacomo naatodöje mmajane: quee cönädöato." ⁶Yääje yädöödöcomo Samuel yacöjeda cönäjacä: "aneeja ñaa emmencaneije Cajichana anetäcäde," quee yädöjocomo. määdäje Samuel cönadeuwöi yaawä Wanaadi wwä. ⁷Wanaadi cönädöacä Samuel wwä: " sooto wa'deuwödööcomo wojedea tödööcäde; chäwwäiñe tuujenneda amäädä aweiijäcä ", öwööne jo'maato, töcaajichaanaichomoojeda weichö wetä. ⁸Egipto ñanno öwwä töjacajocomo jonno tojödöödä eduuwa naadö joona tödööene, töweijocomo nöngeda naato eduuwa. Aneejacoomo wanaadijacomo wwäiñe tödöödö wetä yenomjatä weneeneto. Yääje mmaja ädhödöatodea amäädä eduuwa. ⁹Dhadedducoomo meta'de; yaawäane chäwwäiñe sadonna ecammajaima töcaajichaanaichomo wwä yädöjootocomo, chääänöngé yäätuujancädäiñe. ¹⁰Tameedä Wanaadi wadeuwöjödö tòwwä Samuel cöneecammajäätöi yaawä ñanno tòwwä töcajichaanaichomo e'canamo wwäiñe. ¹¹Edääje cönädöacä: Edääje na'de ñäädä cajiichana, adheehajätoncomooje töweiyemö. Ännacontoncomo tönnödö tadaada aca newaacato'de, täcöönñcoomo cawaayu de'wäiñe nödööato'dede, tadaada adännamooje. ¹²Suddau edhaajätoncomooje ne'taatode, dhanwaacomo anejacomo anejacomo, aacä soototo de'wä amojadäcoomo. edhajotoncomooje naa'de. cajiichaanacomo netatode miidecomo suddau. Anejacomo naato'de ñatöödö edaichännamoje, amu'namoje mmaja. Towaanojonacomo ne'taatode shimada, tadaada amoode'nännamooje. ¹³Ännacontoncomo wodiñamo maane nadäatode juushimijotojo tödönnamo je, äwansi ejodönnamoje, uu ecaunamooje mmaja. ¹⁴Onono dööcomo ashichaato neijä'a'tode, anaudädööcomo, anaatödööcomo jadä jödöödä, tanoonöcoomo wwäiñe tu 'jäemö' je. ¹⁵Trigo, vino mmaja amoojadotocwacä naatö ejedöödö muatode, acushanaacomo ejemato'comooje , dhanoonöcoomo ejemato'comooje mmaja. ¹⁶Adhaanonööcomo äjömaanamo aashichacomo chäwwänöje netaadawacajatode, tömmai amännamooje mmaja nödööato'dede adheecönööcomo burro mmaja, netadawacajatode chowwonoje. ¹⁷Töwö neiyade tooni amoitatotocä wa'cä adhecönööcomo ovejacomo, änwanne maatode yaawä dhanoonöje. ¹⁸Yää anooto awö Wanaadiwä töcäde awadeutaameiñe, aneetada nade töwö, quee cönädöacä Samuel sooto wwäiñe. ¹⁹Samuel wwä töwäätuujadöcomo eta'seda, sooto cönäjato yaawä cönädöato: ""!Anejja cajiichana weichö ämjumnda iiña naa! ²⁰Aneejacoomo nöngéiñe tuwe'she ñaa na, tädhajä cajiichaana ñaa nijumma ñaa owaajo ewääänäta töweejacamöje: quee cönädöato. ²¹Tameedä yääje ya'deuwödööcomo Samuel cöneetai, yääje yaawä Wanaadiwä Samuel cöneccammaichea. ²²Yaawä Wanaadi cönädöacä Samuel wwä: "Dha 'dedducoomo ane'täcäde: quee cönädöacä" Yääje mma yaawä Samuel cönädöacä ñanno dhanwaacomo Israel wwäiñe: "Awaadäiñe ajaatacäiñe täájai maato eduuwa quee."

Chapter 22

¹David cöntämä yotonno töwootenetädö wetä yaadö acä yää Adulam je chääötö cönä́jádö yää etájäcä, yuichomo, tameedä yuumö wä́jimmä́tädö mmaja, yöiña cänä́döicho chääjadä töweichöcoomo wetä. ²Tameedädä ñanno yäntunamjödööcomo, töwwäiñe täjemaamö ejeemajaichoöncomo mmaja ñanno tácwaiñeda cönä́játodö mmaja, Tameedädä tönwanno tujuuma chääjadä cönejunmaicho. Chäädhajäätöncomoje David cänä́döi yaawä, chääjadä cönä́jato yaawä 400 dhanwaacomo.³Yaawä David cöntämä Mizpa ña, yää Moab ñaano jata, töwö cönädöacä Moab ñaano cajichaana wwä: " Jaaja, maama mmaja jaadä naato. Ajaadäiñe nötä́ñato, Wanaadi wwä yäädötoojo yoowanääcä yä́dödö wácä. ⁴Töwö cönnomoicho Moab ñano Cajichaana jadä yuumö, yeenö cönonomjoicho chäjadä, yaadö tawä David weichö wadaadädä. ⁵Yääje mma yaawä ñäädä Wanaadi wádeuwödö ecammajä́nei Gad, cönä́döacä David wwä: "Yaadö awä́daane eichä́de eduuwa adhejacacä, äjäne yaawä Judan ña. Yäätonno David cäntämä, Haret ñaano chuutaca tö́täädä wetä."Saul cönetai David ecaadö etájäcä töwwä tösootoi jadäiñe, yaawä Saul shuucu cönä́jácä Guibea ña, natö tamarisco ónä Ramä ña, tusuucuijiiyö dháme, jooje shootoi dhawoodhecääcä cönä́játo.⁷Saul cönä́döacä tösotoi wäiñe ñanno dhawodhecääcä cönäjatodö: "¡Etaatäcä eduuwa änwanno Benjamin atöödöcoomo!" ¡Isai nédö újai äwwäiñe nai onoonodööcomo anaatödööcomo mmaja? Töwö nödö́átode tameedädä änwanno töweewänä́taamo, miide (1.000) wácä́como edhaajätoncomooje jeiñe mma, ⁸Änwanno tameedädä öwwä anecammáda mato önnedö tadeddu utuudu näädä Isaí nédö wä. Cöntäda mato änwanno tameedädä. Anéquénei änwanno anecammada maato önnedö níwátädööje yaanonö jääcä näjoduta. Eduuwa töwö notoneta, womóca äwwadödö yojudutädö wétä. ⁹Yaawä Doeg, ñäädä Edom ñano, ñanno Saul sotoichomo jadänñe, cöneccujä́acä: "Isaí nnedö weneeaqueene Nob ña yä́döaaejä, Ahimelec ñäädä Ahitob nédö. ¹⁰Töwö cönecatäi Wanaadi wä tö́wátädö wétä. Äwanshi cuntui cömö mmaja Goliat wä ñäädä Filisteo weichö. ¹¹Yaawä Cajiichana cönanontäi tösotoi adejájo Ahitob nédö Ahimelec, tameedä yuumö wä́jimmä́tädö mmaja, Nob ñancomo Wanaadi ádeddu ecammenamo mmaja. Cajiichana wadädä cöneejoto tameedäädä. ¹²Saul cönä́dö́ácä chäwwä: " Etacä eduuwa amäädä Ahitob nnedö." Töwö cöncwjäjtöi: "Eetäwa, yeedhajä. ¹³Saúl cönä́dö́ácä chäwwä: "¿Anécätoojoje jääcä aatádeucwe mädötääne Isaí nnedö acä? Uu múne chäwwä, sauda mmaja, oodaje mä́döne Wanaadi öwatädä wetä jääcä yä́jödútädö wetä Jehova wwä chäwwonoje ecamajäancäda eduuwa naadöje tödöjoone?"¹⁴Yaawä Ahimelec Cajiichana cöneccujä́töi cönä́döacä: "¿Änäcä adhanonööcomo antawaiñe David wácä ashichaato tönnöe weneene, änö́cöcä Cajiichana jonöje nai, äwoije chäänonge tödöönei adhésaca chänönge tödöemö jaiñoone. ¹⁵¿Awadenato odaje wäddöanö Wanaadi äwatädöcoomo wetä? ¡Jääcä amöinche neiñojo määdäjä weichojo!. Yää ajääcä töwojudútä mecammadö ñaa owanöcä́da cönä́jaacä jaaja wäjimmätädö wwäiñe tacaadéda cönäjádea. medeeje osootoi dhowanöcänñeda na edä wejátädö."¹⁶Cajiichana cöneccújäjtöi: "Äwá́játocoomo määdä eduuwa, Ahimelec, tameedä oomo wäjimmä́tädö mmaja. ¹⁷Töwö Cajiichana cönä́döacä töjadäncoomo suddau wwäiñe: "Ojoncoomo töjátantäcä Wanaadi ádeddu ecammenamo, David jadäncomoone yeiyácoomo, töwö dhowanäcä yänejéjädö, öwwä aneecamáda cöneiyáto." Yääje yeichame Cajiichana sootoi ämjajoda cöneiyato ñanno Wanaadi ádeddu ecammenamo.¹⁸Yaawä Cajiichana cönä́döacä Doeg wä: " Yääje yeiyájääcä amäädääne töjä́coto Wanaadi wä töwádewamo." Yää anoto awä sauda quee Doeg cömjajoicho (85) tócwácä Wanaadi ádeddu ecammenamo ñanno tajeedédato yooḿcoomo. ¹⁹Nob ña Doeg cöntämä yaawä yää Sacerdoote jataadöcoomo. Iiña mmaja sauda quee dhanwacomo, wodiiñamo cömjajoicho, mudeshíchä mmaja, shushu jäcunchácomo jadäiñe jödöödä oveja, jaaca, cawayu mmaja cönamöiñä́caichodea.²⁰Tooni mma Ahimelec needö, ñäädä Ahitob needö, Abiatar täätö, cönänejei David öncäcä. ²¹Abiatar cöneccammai David wwä Wanaadi ádeddu ecammenamo töjaajójocomo Saúl wwä.

²²David cönä́döacä Abiatar wwä: " Yäätä Doeg Edom ñaano eneeájäcä yoowanöcä cönä́jacä Saúl wwä ecammatojo chäwwä. ¡Wojatooje cönä́jajoicho tameedä oomo wäjimmätädö! ²³Tösadédaane eichä jaadä́nooje eichä́de mäwanacaiye. Ñäädä yemásenaadö adhémase mmaja nadea."

Chapter 27

¹Yaawä täwanö jonno David köntö'tajäacä: "Aneedawä anoto awä Saul amädö canaadöje wämade; A'quena ashichato jeda öwwä, cone'dada ejaiña Filisteo nonodöcomo de'cäi wänejedö, yaawä Saúl yencanotäda ejai nichöta, Yaawä Israel nonodö wadädä weiyajäcä yujijaicha nöchö'ta; Mädääje änejejai yaawä äwanacajai mmaja chänwawonno quee köntötajäacä."²Yaawä David köntämä 600como dhanwacoomo jadäiñe ñanno chäjadä cönäjatodö, ñäädä Aquis mmaja Moac ne'dö, cajiichana Gat ñano. ³David cöneejatatai Aquis jadä Gat ña, ñanno tösotoi jadäiñe, chäwadäiñe chäsadöcomo cönäjacä, töwö David a'nä'dä töjinñantomo jadä cönäjacä, ñaadä Ahinoam Jezreelite ñano, ñaadä Abigail mmaja Carmel ñano, Nabal jinñamo jödö. ⁴Mädääje Saúl wwä cönecanmaicho, David wänejejödö Gat ña ujuichö cöne'nomjai yaawä.⁵Yaawä David cönädöacä Aquis wä: "jääcä ashichato enejoacä, anecanmaacä jata woi ja'no yäätä yejata'täiye: ¿Ane'cotojo cajiichana jatäcäi weichödeade chänönge'da nichöta öwwä. ⁶Yää anoto awä Aquis cuntui Siclag ñano chäwwäiñe; Yääje yeijäcä eduuwa na Siclag, Judá ñancomo cajiichanacomo jataadöcomoje edä anoto tödöene. ⁷Yäätä David yejatatajä cönäjacä tooni weduuto de'wä aacäichea nuunä, Filisteocomo nonodö de'wä.⁸David tösotoi jadäiñe cönwänätäi jatacomo, ñonodöcomo edhajätancädä mmaja, ñanno Guesuritacomo, guerzitascomo, Amalecitacomascomo mmaja; Jenaadä yeichö jonnoto jödöödä tönwanno iyää nono de'wä töweiyen cönäjato, Shur ñano, Egiptoñano amuinche nadöje mmaja. ⁹Tameedä David yää nono de'woncomo tömjaiñe toweliye cönäjato, ñanno dhanwacomo, wodiiñamo mmaja tonichä ännämäda; Chääcönöcomo jadä tönadä cönäjato, ñanno ovejas, bueyes, burros, camellos mmaja, yoomöcomo ja'daiñe jödö'dä, Aquis doiña töweiyen cönäjacä yaawä.¹⁰Aquis töwä'döe cönä'jacä. "¿Á'sha ewänätä weiye eduuwa?" David töne'cujäe cönäjacä, "Sur ña weiya, iyää Judá ñano nonoodö," "iyä Jeremeel," "Quenitas nonoodö coomo de'wä quee jeiñe mma.¹¹David toonichä dhanwa, wodi nu'dä ännömä'da töweiyen cönäjacä, "Gat ñancomo wwäiñe täcammajätödö queiñe, mädääje David cönnöi." Mädääje dea töwö töweiyen cönäjacä Filisteo jadäiñe töweichö wadadädä. ¹²Yaawä David ade'ddu Aquis cönecamjäi, cönädöacä, "määdä töjatadö Israel ñano wacö'jönö cönnöi; yääje yeijäcä yeichöje sotoije wödöa.

Chapter 29

¹²Yaawä Filisteocoomo cöne'jummaicho töwewono'tamo jadäiñe Afec ña; yaawä israelita cöne'jatatoicho tuna töötota Jezreel ñano dötä Yäjemma yaawä Cajiichana'coomo Filisteo jadoncomo cönedhatocaicho cien to'cwa'cä mil to'cwacä mmaja töwewonotamo Aquis jadoncomo, David jadoncomo mmaja dhanwa'como töwädachä cönäjato töwä'mannäancädäiñe Aquis jadä.³Yäjemma yaawä töwewä'nätamo edhajotoncomo Filisteo cönädöacä, "¿Anecämö nödöanto canno Hebreo etä?" Aquis cönädöacä aneja cajichana Filisteo'ñano wä. ⁴Näädä jönö'ca määdhä Israel cajiichanai, jadä töweiyе cänä'jadö, iyä aña dea, anedantäda weiyaquene conenjönö inñödö döiña yädöjödö jona tödöeene?⁵Näädä Filisteo edhajätoncomo cone'da cänä'jacä chäjäcä; tönwanno cönädöato: Nötoñojo mädä dhanwa, enna' caiyede iyä jata munedöiña; iña jadämma manennojai ewänätä, iña tudedö 'jemma ädöno wewänätänä wadadädä, ⁶Yäjene ejaiña täncano'deda tädhajä dötä? ⁷adädöne ojumma'dana töwewänätamo jadaiñe?⁸Näädä jönöca mädhä David, töwecantaña cönäjadö töwänwan'cädä Saúl cömja'joicho miles'tocwacä quee töwädöancädä, David mmame diez mil to'cwacä quee?⁹Yäjemma yaawä, Aquis cönadejai David cönädöacä chäwwä: "Cajiichana Wanaadi nudä nadöje mmaja aashicha madea amädä, mädäje mmaja jadä aweichawä töwewänätämöje aashicha töwâne mänene yem'jatawä; Cönem'jönö anedantädawa ajäcä döiña awejöjödö jonnoto'jödödä eduuwa jona tödöene, yawäne cajiichanacoomo mmame ajadäda naato." ¹⁰Yääje yeijäcä tämcانodeda adhennacacä eduuwa, Filisteo cajiichanacoomo anaquinmadaiñe aweichö wetä.¹¹David cönädöacä Aquis wä, "¿anecämö'ca wödöne? ¹²anecämö'ca wenejoone äwwä osotoije wädöjonnotojödödä eduuwa nadö joona tödöene, ewänätäda weijödö cajii'chanai tude'tomojadä?" ¹³Aquis cöne'u'cwajä'acä yaawä David; yaawäne Filisteocoomo cajiichanaichomo mane edääje nädöato: "Mädä wänä aca täja'cha na iya jaadä."¹⁴Yääje yeijäcä ä'jäcä jenadädä acajiichanai sotoi menene'todö jadänñe; Jenadädä äwäjajäcä jeiñe mma äjane'de." ¹⁵Yäjemma yaawä David cänä'jäi jenadädä'cä, shtoi mmaja, jenadädä tö'tädöcoomo wetä, Filisteo nonodöcoomo de'cäi tö'tädöcoomo wetä. Yawäne Filisteocoomo mane cöntonto Jezreel ña.

Chapter 30

¹Yääje mma yaawä aduwawä anototo ai, tösootoi jadäiñe David cönädöi Siclag ña töjatadö tödha'cwa cönedantäi Amalecitas wäiñe tönwanno cönwonotoicho Neguev ñano, Siclag mmaja. ²Yaawä cönädöicho wodiñamo tameedä yäätä cönäjatodö, mude'shiichä, adaijocomo mmaja. Tonichä ämjajoda cöneiyato, yawäne mmane cönadäicho tö 'tädawäiñe. ³Yaawä David shootoi mmaja cönädöicho töjaatacainé, todha'cwajäe cönedantoicho, yaawä töjiñantoncomo, tönnacontoncomo mmaja, tadä cönedantoicho jedeesuje. ⁴Yääje'ma yaawä David ñanno soto chäjadä cönäjatodö mmaja, cönamoicho, tänacuducomo jeeda tudö'ene. ⁵A nädäncädä David jiiñantomo tadä cönäjato jedeesuje, Ahinoam ñäädä Jezreelita, Abigail mmaja ñäädä Nabal jiiñamo carmelita ñano. ⁶David tösaade cönäjacä yaawä, täjuque töwälötödöqueiñe, täämädä jäcä soto wadeuwödöcomo weijäcä, tameedä ñanno soto coneda cönäjato, tönnacontoncomo jumnei; Yaawä David cänäjödutäi töwanadiyi jäacä. ⁷Yaawä David cänädöacä Abiatar wä, ñäädä sacerdote Ahimelec ne'dö: "Sacerdote womö eneecä ö'waadädä; quee." Yaawä Abiatar cönnejä David wadädä. ⁸Yaawä David cönadeuwäi Wanaadi wä cöneccammajoi, cönädöacä: "Töwewänätamo äwwä ajecajäcäiñe, ¿Ejoodöjaiñeca wanä?" Töwö Cajiichana cöne'cwajäcä cönädöacä: "Ee ajeevacäto, mejoodöatode, "Adääacomo mewanacatode yaawä, quee cönädöacä." ⁹Mädääje David cönämatäi yaawä 600 co'mo tösotoi jadäiñe. Besor soodö de'cäi cönä'döicho, yäätä dhantai cäno'nomjoicho. ¹⁰Yaawäne David mane mänseedäcä ajecadöcomooje cöntämä ñanno 400 co'mo dhanwacomo mane cönonomjoicho töquincha töweijäcäiñe Besor soodö iyäjaicha cönäjato. ¹¹Wooi awä cönedantäicho dhanwa Egipto ñano, yaawä cönnejoto David wadädä; tuna yocödöje cuntuicho, yuudu mmaja cunntuicho dea cönäwashinchäi yaawä. ¹²Yaawä tönwanno cuntuicho dea hijos panje tödöajä tonichä yatocajödö, acä uva cä ejedödö mmaja. Tuwasuta cönäjacä ämiicanaadöje mmaja, aaduwawä anoto, aaduwawä coijaicho mmaja. Yaawä töwäwashinchäje töwö cönäjödutäi. ¹³David cönädöacä chäwwä: ¿Änäcö jadoonoca amäädä? ¿äshanno meene? töwö cönädöacä: "Ejipto ñano dhanwa äjömanö öwö, amalcita anonö öwö, aduwawä anoto wa cädäichajödö määdäje yedaaejä nänne etää. ¹⁴Neguev iyä cereteos ñano ñaa cönwänätäi, Juda ñancoomo mmaja, Neguev Caleb ñano mmaja, Siclag ñano ñaa cönna'cwai yaawä. ¹⁵David cönädöacä: "¿iiña adäjai maanö ñanno döifaiñe? töwö cönädöacä" Wanaadi etöjoi äwäcamajäcä yema'da aweichojo, yeedhajäjödö'wä yuutu'da aweichojo mmaja, yööiñaiñe adhadäjaiñe wa, quee cönädöacä. ¹⁶Yääñaiñe cänädöicho yaawä ñäädä egipto ñano, yäätä ñanno cone'jöncomo cönäjato yämcantacoomo, töneijätö'jocomo ca wäwashinchänje cönäjato töwocödöcomo enöödöje mmaja. ¹⁷Yää anoto jonno yääjenammato coomomödö jona tödöene David cönwänätäicho. Tonichä änejeda cöneiyacä, ñanno 400 como äjömanamo mmane camello de'wä cönänejeicho. ¹⁸David cönewanacaicho tameedä ñanno amalecita nadä 'jocomo; anädäncädä töjimñantomo David cönewanacaicho yaawä. ¹⁹Tamedädä cönewanacaicho, inshomadöcomo, iñacontoncomo mmaja, ñanno woodiñamo cä, dhanwacomo cä mmaja. Töwennacadawä David cönnejätöi tameedä chäwwäncomo jödö. ²⁰Täconöcomo mmaja cönadoicho dea, ñanno oveja, jaaca mmaja, ñanno dhanwacomo dhawajoiñe cöntatodö töcä'de cöneccammato. Tönwanno cönädöato: "Edää iyä David newanacadö tönsomadö." ²¹Yaawä David cöneejä Besor soodöña ñanno 200 coomo dhanwacomo yonomjo'como döifaiñe töquincha töweijäcäiñe yäätä cönäjatodö. Ñanno dhanwacomo dhowajoiñe cöntonto töwojodödöcomo wetä David jaadä, sotoi chäjadä cönäjatodö jadäiñe mmaja. Yaawä töwojodöacäiñe cönadejaicho. ²²Yaawä ñanno conemjönöcomo David jaadä cönewonotoichodö cönädöato: "Canno dhanwacomo tå'da cöjadäiñe cöneiyato. Yääje yeijäcä dhäwäiñe tu'emjeda na cöncanacadöcomo, iyää mösooma. Töjjiiñantoncoomo mma nadäiñato, tönnacontoncomo mmaja, nötäñato yaawä." ²³Yaawä David cönädöacä: "Mädäjedane ejai caato jimmä, Cajiichana Wanaadi cöwwäiñe inchöodu jäcä. Tameedä cutudetännamo nadäejätö'como quichanacatodö, Töwö dea cädaichätäne ñanno conenjömcomo cöjajodöcomoqueiñe. ²⁴¿Änäcö mädääje awa'deuwödöcomo anetadö deade? Cano cönsomadöcomo edaichä'namojödö wäiñe utuudu tujunnena cöncanacadöcomo, töweewänötamojödö nöngiñe dea; Mädääje dea nödöatode tonwanno. ²⁵Mädääje David wanontänä cönnöi, wätasetotojo Israel ña eduuwa joona tödöene tödöene mädääje na. ²⁶Siclag ña David wä'döajäca, töwö cönadojoi täjemjönö töncanacadöcomo töjimmä inchoncomo Judañancomo wadädäiñe, edäaje töwädöancädä: "Edää iyä täjemjönö awwäiñe ñaa nutuudu Cajiichana tudetännamo wännoiñe ñaa nichanacajödö; quee." ²⁷Betel ñancomo inchoncomo wadädä mmaja cönadojoi chea, Ramot ña mmaja, iyää Negueg ñano jata, Jatir ña mmaja, ²⁸Aroer, Sifmot, Estemoa ñancomo wadädä mmaja. ²⁹Töwö cönadojoi chea Racial ñancomo inchoncomo wadädä, Jerameelitas, Quenitas ñancomo wadädä mmaja. ³⁰Ñanno wadädäiñe mmaja Horma ñancomo, Corasán ñancomo, Atac ñancomo mmaja. ³¹Hebron ña inchoncomo cönäjatodö wadädäiñe mmaja, töwö David cönadäjojätöi tösotoi jadaíñe töweijödö wadäi.

2 Samuel

Chapter 1

¹Saul wääma'jeje, Amalecita cana'cadööcomo'jo, David cönennacai Siclag ña. Acä anooto yääätä töwö cönä'jacä yaawä. ²Aaduwaawä anoototo aiSaulsotoi'jödö cönä'döi, töwoomö töshijä'e nono tuju'ja de'wä mmaja. David wadäädä töwä döa jäcä, ñontädö eneejodööje tä'mudhe cönä'döi.³David cöneecamma'joi: "¿Ashannoto we'ajä amäädä?" Töwö cöne'cujäacä: "Israelita wejaata'ta'como awänno wäänejeeajä öwö. "David cöneecammajoi yaawä: "Aaquene mäjaatäne aneene'jödö ecammajä'cä." Töwö cöne'cujäacä: Wänä jonno Israelita cönäänejeicho. Jooje soto cönä'jajoicho, Saul iiñedö Jonatan jadä'jödödä, quee cönä'döacä. ⁵Yaawä David cönä'döacä wätunnä ecammajä'nei wä: "¿Aaquene odhowanäcä cönä'döi Saul, iiñedö Jonatan wä'jajo'jocomo? quee cönä'döacä. ⁶Näädä äajömaanö cöne'cujä'acä: "Gilboa jödö de'cäcä wäämannäjöödawä, Saul wedatäne, tä'se'jiiyöje tusuucujiiyö ajäichöje, tadaada de'wäncomo wwäiñe taje'cadööje, cawaayu de'wäncomo wwäiñe mmaja. ⁷Töwö cönä'jedennacai yaawä ya'deejadööje. 'Eetä wa'; quee we'cujä'ne. ⁸Töwö yecamma'jone: '¿Äänäcö jaiñoone amäädä?' quee. Öwö we'cujä'ne: "Amalecita öwö quee." ⁹Yaawä töwö cönä'döacä: 'Á'cäde, äsuucujiiyö quee cämaata, nudä dea wa. Jooje niye'nunga wä'jödö. ¹⁰Ye'wä jiidi wammödö'jo, wemaane yaawä, yoowanääcä yeijödö weijäcä aadoncajaicha yeijödö. Iju'jä de'wäno jemöi wu'cane yaawä, dhajä'möichö'jödö mmaja, äwwännoje sadä eneejödö wetä, amäädä yedhajä," quee cönä'döacä ñäädä amalecita. ¹¹Yääje mma yaawä David, chääjadäncomo mmaja, töwoomöcomo cönshichajätöicho. ¹²Saul, iiñedö Jonatan junneiñe wentumje töwaamoancä däilñe cönäänema'to töco'mannä'ene, Jehova sotoi Israelita junneiñe mmaja, sauda canaadöje yä'ja 'jocomo weijäcä. ¹³Yääje mma yaawä David cönä'döacä, äajömanö wwä, ñäädä Saul wääma'jödö ecammajänei: "¿Äashannoto we'ajä amäädä?" Töwö cöne'cujä'acä: "Amalecita öwö, aneiñajaano we'ajä nnedö; quee cönä'döacä. ¹⁴David cönä'döacä; "¿Aaquene Wanaadi ne'tädö emaadö onnontäda meiyaqueene?" quee cönä'döacä. ¹⁵Yaawä David tanoonö cöna'deejai cönä'döacä chäwwä. "Mää'dä emaata, quee." Töwö cömwäi yaawä emaadöje mma. ¹⁶David cönä'döacä chäwwä: "Owoijato mä'dä awäämadö, mädääje äwä'cammajödö weijäcä Wanaadi enjatawä wemaane; Quee." ¹⁷Yaawä David edääje cöneecanta ñaacä Saul iiñedö Jonatan junneiñe. ¹⁸Chääjäcä Juda atöödöcomo owaanomadöcomo cönaannontäi yaawä. Edääje Jaser jaje'da'chädö jäcä imennajä na. ¹⁹"Jööcomo de'wä tötäntänao'ne naato ñanno Israelita tacaada'camo! ¡Aaqueene mädääje cöne'du'caicho ñanno jädu'ja'coomo! ²⁰Gat ña maneecammajä'täi'che, Ascalon ñano jataacoomo awä maneecammatäi'chede, a'cwaicha'noto ñanno Filisteo wodiiñamo, ta'cwaiñe änwa'notoode ñanno circuncidaje ä'döjöncomo nnacoomo. ²¹Äawanno Gilboa jödö juu de'woncomo, äade'cäcäiñe conoojo iiñaiche, Wanaadi weichojo ta'ca äde'wänno amu'crajä anaadäjä'töicho 'dede, iiña ñäädä jäduuja'como edhajätoncomo wääma'jödö weijäcä, Saul woowontotojo töshimi'joda yeijödö nöngé na eduuwa. ²²Jonatan töjaayai dha'me töwennaca töweiyé cönä'jaacä soto aquuiyö ämjajo'dada, tutu'de 'tännamo ämjajo'da'da mmaja, Saul tösaudai dha'me töwennaca cönä'ja'dea. ²³Cö'wwäiñe tujunne cönä'jato Saul, Jonatan mmaja, soto wacö'jeiñe. Nudä töweichawäiñe tujuuma töwäämannä'e cönä'jato, töwä'jajoodawäiñe mmaja, a'sancwa'da. Dimooshi e'jodheiñe tamjä'ne töötä cönä'jato, mado e'jodheiñe mmaja ijääduduucomo. ²⁴Änwanno wodiiñamo Israelita, Saul junne aamotääcä, ñäädä iiñataaje owontä'täiñe cönä'jadö, ñäädä owo 'moodöcomo oodo döajä tunu'e cönä'jadö. ²⁵¡Aaquene mädä wacä töwä'ja'e naicho ñanno töweewänä'taamo tösaademjöncomo! Jöö de'wä Jonatan cä cönäämäi. ²⁶Äjääcäichädä yeewanö niye'nunga amäädä weichacoono Jonatan. Caado cönä'jacä öwwä adhaacä weichö. "Äwwä jummadö mmaja, woodi acä wä'jummanä e'jodhecä. ²⁷¡Aaquene mädä wa'cä töwä'ja'e naicho towewänätamo jäduujacomo, töwännanö'e naato tamedädä, quee cöneecantaañacä David!"

Chapter 2

¹Yää'jeje David Wanaadi cöneecamma'joi cönä'döacä; "¿Juda ñano jataaca änu'jai wanä?" Wanaadi cönä'döacä chäwwä: "Iiña ädhäänu'cä," David cönä'döacä: "¿Ääshäno jataaca ñaa nänü'canä?" Wanaadi cöne'cwajääötö: "Hebron ña." quee cöne'cwajääötö. ²Iiña David cönä'secai töjiliñantomo jadäiñe, Ahinoham tätö Jesreel ñano, Abigail mmaja ñäädä Carmel ñano jiiñamo'jödö. ³Tösootoi David cönaadäicho dea, chäawadäiñe ijimmätoncomo mmaja. Tönwanno cöneejetatäicho Hebron ñano jataacomo awä. ⁴Yääje mma yaawä Judá ñancomo David döiña cönä'döicho. David cöne'täicho Juda atöödöcoomo cajiichaanaichomooje, i'ju'jä de'wä aceite a'cancädä. Yaawä tönwanno cönä'döa'to David wä: "Jabes Galaad ñancomo ñanno Saul equeejäö aashiicha ewaacannamo'jödö."

⁵Yaawä David tanoonöcoomo cönenno'jaicho Jubes Galaan ña edääje cönä'döa'cä chäwwäiñe: "Aashicha Wanaadi ädhöödötäi'ñojo, cöcaajichaanaichomo jödö äwwäiñe wentunje ene'jödö weijäcä. änwanne aashicha mewaaacatäane Saul equeejödö. ⁶Eduuwane, tòwö Wanaadi nödö'ñojo iyä tenecamma'jädä äwwäiñe. Öwö mmaja weneejade äwwäiñe aashicha wätäsetä'dö iyä ännöcommo jäcanchädä. ⁷Yääje yeijäcä äjädu'tätääcä änwanne. Tösaade'daane eichäcä; Adhedhajätoncomo Saul wäämajäö weijäc, Judä ñancomo wwäiñe töcaajichaichomooje tätä wa öwö eduuwa. ⁸Yääje mma yaawä Ner ne'dö Adner, Mahanaim ña cönäädäi, Saul nnedö Isboset. Cajiichanaje Saul cönä'ja'dawä ñäädä, Adner cönä'jaacä shootoi töweewänätaamo edhaajätoncomooje. ⁹Yääta Israel ñancomo cajiichanachomooje tòwö cöneëwaacai Isboset, ñanno Galaad ñancomo, Efrain ñancomo, Benjamin ñancomo mmaja. ¹⁰Aacä soto wedu (40) Saul ne'dö Isboset cönä'jaacä, tòwö Israel cajiichana'chädöje cönä'jaacä aacä wedu to'cwa'cä. Judä ñancomo mmane David dea. ¹¹Hebron ña Judä atöödöcomo cajiichanachomooje David cönä'jacä aacä amoojato (7) weduuto de'wä tooni amoojato (6) nuuma.

¹²Yääje mma yaawä Ner ne'dö, ñäädä Abner cöne'ja'cai Saul nnedö Isboset sotoi jadäiñe Mahanain ñanno Gabaon ña tötädö wetä. ¹³Servia nnedö Joab cöneeja'cai chea yaawä, David sootoi jadäiñe. Isboset sootoi cöneejodöicho Gabaon tuna wa'donnatojo dö'tä. A'nädäncädä yääta cöneedennaicho äje'taca, tuna ewöötö tantawäiñe. ¹⁴Yääje mma yaawä Abner cönä'döa'cä Joab wä: "Nammöiñato canno äjäjömaanamo, cöwwäiñe töne'mataameiñe a'cana 'cayeto." Joab cöne'cwajääcä: "Nammöi'ñä'to," quee. ¹⁵Cönammöicho yaawä a'cwa'cäi wanna yeichöcomo, amoojadoto de'wä aacä (12) Benjamin atöödöcoomo, ñanno Saul nnedö Isboset sotoi, amoojadoto de'wä aacä (12) mmaja David sotoi. ¹⁶Äätäwaadäi tuju'coomo jäcä cönaatajoicho yaawä, tösaudaichomo quee tusuudadööcomo jäcä töweewädöcomooje. Määdäje tooniyä tujuuma cönä'jajoicho tameedädä. Yääje yeijäcä yeeja'dätä'jödö nono eetö na Hebreo a'de'cweifie: "Helcat Hazurim," yää Gabaon ña naadö. ¹⁷Yää anooto awä jäduuje cöneewänä 'täicho, David sotoi wwäiñe, Abner sotoi Israelita cönä'jajooicho. ¹⁸Yääta cönä'jato aaduwaawä Sarvia ñancomo: Ñanno Joab, Abisai mmaja, Asael mmaja. Cawaadi wa'cä tamjä'ne cönä'ja'cä Asael weca'tömöödö. ¹⁹Asael cönä'je 'cäi Abner amuncheda sadonna ocumejä'töda. ²⁰Yaawä Abner töncadheedä cöneene'a'cä cönä'döa'cä: "¿Asael ca amäädä?" Töwö cöne'ccujätäi: "Ee, ñäädä öwö." ²¹Yaawä Abner cönä'döa'cä chäwwä: "Aneñajaane adheeca'töncä aneejaane maneemaiye, yaichadö jödö eichö jemma." Asael mmane aje'cadö etöö'ma'se'da cönä'jäcä. ²²Dhai mmaja Abner cöna'deuwäi yaawä cönä'döa'cä: "yaaje'cadö etöömacä. ¿Ane'cätoojadhemajai wanä? ¿A'queene ädui Joab emjataawä töjöiyeda ejai wanä?" quee Abner cönä'döa'cä Asael wwä. ²³Tötöoma' seda yeijäcä, Abner cönwäi shuudadö ai, inchadeeju'jä ai tösuucuijöy töja'canöjoone. Yääta deamma Asael töwääma cöne'du'cäi. Yää 'jeje tameedä yää ääma taichomo wötäädöcoomo Asael equeejödö eene' cöneedennaicho. ²⁴Yääwä Joab, ñäädä Abisai mmaja, Abner cönä'je'cato. Cho'momöödawä cönä'döicho Amma jödöiña, yää Gebeon ñano jata'jemjönö eemadö'tai Gia ñano je'taca naadö. ²⁵Tameedä Benjamin atöödöcoomo jööde'cäi Abner jadä cöne'juumaicho yääta cöneedennaicho yaawä. ²⁶Yaawä Abner cöncä'tämöi Joab wädäädä cönä'döa'cä: "¿Yeichödääje ca cönwannoje dea wä'ja'näje ejai caato? ¿Cone'da cöweichö'coomoje yeichö odhoowanääcä'da ca nai? ¿Äachännawä'cätoojie töjimmätoncoomo aje'cadö osootoi wäiñe aneedennanö'jö'da maanä?" quee cönä'döa'cä Abner. ²⁷Yaawä Joab cöne'ccujääcä: "¡Wanaadi yeichödoto, määdäje a'dö'da mei'jo mmane, jenaadäane tödöjoone sotoi töjimmä 'toncomo aje'cadööcoomo neiyato!" Wanaadi dhowaanäcä yääje yeichö, quee cönä'döa'cä Joab. ²⁸Yaawä Joab täätöemö cöneetöi tösootoi edennanö'jödööcomo je. Israelita anaaje'cadaiñe cöneiya'to yaawä, änwanä'tätäiñe 'da mmaja. ²⁹Yaawä yää coijaicho wadadädä Abner tösootoi jadäiñe contonto Araba chä'cä, Jordan na'cwatadö quiniiytäicho dea, mädääje cöntonto Mahanaim ña tödö'ene. ³⁰Joab cönennacai Abner aje'canei'jödö. Tösootoi quiinjunmaicho, Yaawä Asael a'quee cönä'jacä chäjadäiñe, David sotoi töwe'wänätamo mmaja diecinueve to 'cwacä. ³¹David sotoi cömjajoichodö mmane cönä'jato 360, ñanno Abner sotoi, Benjamin atöödö mmaja. ³²Asael equeejödö cönaadoicho yaawä Belen ña, yuumö ewaadö dö'tä ewaacadö wetä. Yää coijaicho wadaadädä Joab tösootoi jadäiñe contämä, Hebron ña cönaawanaicho yaawä.

Chapter 3

¹Nuuwa wewänätänä cönäjacä Saul sotoi jaadä David sotoi jadäiñe. David jädujecämma cönä'döa'cä, Saul quene shotoi töweejäducä'cämma cönä'döato.²Hebron ña David cönä'jadawä cönennujaicho inñacomo. Awadeeto inñedö cönä'jacä Amnon, Ahinoam ne'dö cönä'jacä Jezreel ñano.³A'cäädetö inñedö, Quileab, Abigail ne'dö, Nabal jinñamojädö tōwö cönä'jacä Carmel ñano.⁴A'cäächeato David ne'dö cönä'jacä Adonias, Haguit ne'dö. Shatodeato que'ne Sefatia ñäädä Abital ne'dö.⁵Toni amoojatoto (6) quene Itream Egla ne'dö David jinñamo tōwö cönä'jacä. Canno ñanno David nacomo Hebron ña cönenuichodö.⁶Edä mmaja cöne'jadädea Saul sotoi wäiñe David sotoi wänä'tädwä Abner cönä'judutäi Saul sotoi antawäiñe.⁷Saul jadoono töweiyé cönä'jacä Rizpa chätö, ñäädä Aja ne'dö. Edääje Isboset cönä'döa'cä Abner wä: "¿Ane'cotojo omo jadono jödö enawä ännöcöi?" que cönä'döacä.⁸Yääje mma yaawä Abner joje cönä'tomai yääje Isboset tōwwä wadeuwöjödö yeijäcä, edääje cönä'döacä: "¿Öwö ñäädä so'na ju'jä Juda ñanno? Eduuwa weneja oomo Saul sotoi wäiñe yäätädä weichö, dhacontomo wäiñe tameedä yeichacontomo wäiñe mmaja, yääje yeijäcä David wwä ädhutudaiñe wa. ¿Eduuwa quene cämenta chänönge'nöque määdä wodi jääcä? que conä'döacä Abner.⁹Edääje mmaja Abner cönä'döa'dea, mädääje jeiñe mma Wanaadi cusejaiñijo. Jojecäjene ejaiñä David cajiichanaje ännöjoda weiyajäcä Wanaadi tadeddu inchujödö nöngé.¹⁰Saul nutu'ñojo cajiichana je töweichö, mädääje David Israelitacomo cajichanaije ädöiyé Juda ñancomo mmaja Dan ñano jonno Beerseba tödöene."¹¹Ane'cwajutöda Isboset cöneiyacä Abner wadeuwödö, tösademma cönä'jacä.¹²Yääje mma yaawä Abner cöne'no'jaicho Tanönö David döiña tadeddu edääje eecammajodö wetä: "¿Änääcö nonoodöca eedä? Yaacä adha'deddu äänönge coödöiyé, Yaawä amäädä menea'de öwwä äwaatädö tameedädä Israelita weejödö äwwadädä.¹³Chänönge na quee cönä'döa'cä David: "Caaddeddu chänöngatoje cödöiyé. Yawäane yäämma we'caa äwwä, Mical ännejöda aweiyajacä ñäädä Saul ne'dö yenejacha dea ma."¹⁴Yääjemma yaawä David cönennojai tanoonö Isboset döiña, Saul ne'dö edääje tōwä'döancädä: "Jiñamo Milca eene'cä, chääjacä weejemanedö ijaatodea soto (100) Filisteo anwawäncomo jotöödöji'jä.¹⁵Mädääje Isboset cöönei'joi Milca iiño jonno, Lais nne'dö Paltiel tätö.¹⁶Chääjadä iiño cöntämä, tö'tancädä cöna'moacä Bahurim Ña tödöene. Yääje yaawä edääje Abner cönä'döa'cä chäwwä: "Ämmai chaca adhennaca'cä quee". mädääje yaawä tōwö cönennacai.¹⁷Israelitacomo iinchoncomo wäiñe Abner cönaadeuwäi cönä'döa'cä: "Jenadojo jonnottöjödöä acaajichanaichomoje David töödöse maato.¹⁸Eeduwanie tödö'täcä. Mädääje cajiichana wädöetödä David jääcä: 'Yaanonö David wwä sotoi wewanacaajade Filisteo Jonnoiñe, tameedä ñanno chu'de'tannamo jonnoiñe mmaja quee.'"¹⁹Totoiño Abner cönä'deuwäi chea Benjamin jaatawoncomo wwä. Mädääje Abner cöntämä hebronña David wä a'deuwe, ecammajätödö we'tä tameedä Israelitacomo wäiñe, tamedädä mmaja Benjamin esacancoomo töödöse naatodö jääcä.²⁰Yaawä Abner toni soto'coomo towa'cä (20) tōsotooi jaadäiñe cönä'döicho Hebron ña David ene'dö wetä, chääwashucomo David nöcho'necadö cönä'jacä.²¹Abner cönecanmajätöi David wwä: "Äwö wanönga'de tameedä Israelitacomo wi'jummatode äwwänoje, amäädä yedhajä caajichanai, tönwanno atade 'cwe ä'döiyeto adhacä änsummädö woije ñaa caajichanaije meiye. quee cönä'döa'cä Abner." Mädääje David cönennojai Abner, täncanode'da Abner cöntämä yaawä.²²Yääjemma yaawä David sotoi Joab mmaja cönä'döicho ewänätaneijödö, joje cönnejoto iinñäjätödöcomo jödö. Yawäane David jadä dä Abner cönä'jacä Hebron ña, David amuinche cönennojai, mädääje täncanode'da Abner cöntämä.²³Yaawä Joab cönä'döi chawä tōwewänätamo dha 'meiñe, edääje tönwanno Joab wä: "Abner ñäädä Ner ne'dö cajiichana David döiña cöneiyacä, yaawä cajiichana cönennojajoi Abner, täncanode'da tōwö cönennacai.²⁴Yääjemma yaawä Joab cöntämä cajiichana döiña edääje tōwö cänä'döa'cä: "¿Ane'cämö amäädä mödöi? ¡Ene'cäma, Abner ädöiña neiya! ¿Ane'cotojo mennojaichea, tōwö nötämä eduuwa?²⁵¿Odhowanä'cäda ca nai määdä Ner ne'dö Abner, neiya tōwö adhencutä'dö wetä mädääje towaanäcä tödödö wetä tödö'se maadö, tameedä mödöa'dö mmaja?"²⁶Yaawä David e'sacanno Joab cöne'jädawä, tōwö tōsotoi cönennujaicho Abner ncäcä, Yaawä tönwanno cönnejoto Abner Sira cu'jai wadädä, yawäane David dhowanäcäda cänä'jacä.²⁷Hebron ña Abner cöönenacaichawä, Joab cönä'döi mönatata adojoto annawäne tacadera chäwwä towa'deuwödö wetä. Määtä Joab cönwääi shootö jääcä mädääje tōwö cönäämai. Mädääje tōwö tacoono Asael emajödö cömjötäi.²⁸Edääje tōwö David cönä'döa'cä mä'dä tōwwö etajääcä: "Necetädöje naatodö öwö mmaja toowänchadä ñaana cajiichana ñäädä Ner ne'dö. Quee cönä'döa'cä David.²⁹Abner wäämajödö nä 'dhemaiñijo'de Joab jujä'decäcä yoijatoje yeijäcä tameedä, yöömö e'saca natoodö mmaja. Tameedä Joab wäjiinmätädö aque'dada meoñojö'de cäädäi tätämjönö, wojano, secumjato mmaja, täasejichaato wä'jeimadö."³⁰Mädääje yeijäcä Abner cönemaicho tacontoncomo Abisai emäjödö weijäcä Gabaon ña wäänä awä.³¹David cönä'döa'cä Joab wä, tameedä soto chääjadä cönäjatodö wwä mmaja: "Oowomöcoomo shijjätäcä, adhewontätäcä womú tajichödhato awädä Abner equejödö döö'tä wentumje eichäcä." Cajiichana David cönojjoimai äquejä adädö ncäcä äwä döiña tödöene.³²Hebron ña Abner equejödö tönwanno cönewacaicho. Cajiichana David cöönamoi jääduje cöncätömöi Abner ewaadö dötä, yäätä soto cönä'jatodö tameedä cönamoicho'dea.³³Cajiichana

David wentumje cönä́jacä Abner jääcä edääje cönecantäñäi: "¿Mädääje ca Abner wäämatojo cönä́jacä tääne 'juquenjönö wämaadö nöngé? ³⁴Töömöeda adhamädö cönä́jacä. Sejaadadi atajädaicho quee äjudu tömöedä mmaja. Dhanwa conemjönö tödönejödö töwe'du'ca töweiye naichöje." Cönaamoáto dea yaawä tameedä soto Abner junne. ³⁵Tameedä soto cöne'joto David wäwashinchädö wetä ano'dea cönä́jacä, David ta'deddu chänöngatoje cönnöi: "Tumjumadö woije yöödöñöjo Wanaadi, ane'jajato mmaja nödö'ñöjo jääcä, uu aneja, aneja mmaja öwä onejajäcä shii womomödö owajädä quee cönä́döa'cä David." ³⁶Tameedä soto wacö'comje cönä́jacä David cönnö'a'dö, mädääje yacötöcomo cönnöi, yääje yeijäcä tameedä cajiichana cönnöa'dö soto wacö'jeiñe cönä́jacä. ³⁷Yääje yeijäcä soto tameedä Israelitacomo yää anooto awä towanöcäiñe cönnöicho, Cajiichana nijummadöjönö cönä́jacä Abner emäädö ñäädä Ner ne'dö. ³⁸Tanonö wäiñe cajiichana cönä́döa'cä: "¿Odhowanäcäiñe' da ca nai toni dhanwa tacaadato täne'jucato mmaja edä anooto yäämajödö Israelita ñä? ³⁹Edä anooto jodujeda wa, cajiichana weichame chänönge amoichajä. Canno dhanwacomo Sarvia ñancomo, äwwä yeichö conemjumcomoje naato. Cajiichana nichuseijaatode choonediyyö coomo woije, choonasene mädääje nädöja'tode.

Chapter 5

¹Yääje mma yaawä tameedä Israelitacomo cöne'joto iju'jäcoomo waadäi David wadädä Hebron ña cönä'döa'to chäwwä: "Eduuwa ädoiña ñaa nädoi, äwajimmätädoje ñaa na. ²Jenaadä dea, ñaa cajiichanaje määdöne Saul cajiichanaje yeichawä dea, tòewänätamo edhajotoncomoje ñaa wwänoje aasshicha tòewänätä mäjaquene. Äwwä dea Cajiichana Wanaadi cönä'döa'cä: 'Amäädä chäadhajätoncomoje ma'de sootoi Israelita meda'chaatode quee, soto cönä'döa'cä David wä. ³Mädääje Hebron ña cönä'döicho tameedä Israelita edhajatoncomo, David wä a 'deu'we, yääta cajiichana Wanaadi wwänoje David cönä'cammai chäwwäiñe. Mädääje töcajichaichomoje cöneewacaicho yaawä. ⁴Tooni sotooto de'wä amoojadä (30) wdu David cönä'jacä cajiichanaje tòwäwaacadawä, aacä sotooto wedu (40) cajiichanaje cönä'jacä. Hebron ñancomo, Juda ñancomo mmaja cajiichanaichomoje cönä'jacä aacä amoojato (7) weduuto de'wä tooni amoojato (6) to'cwa'cä nuuma. ⁵Yaawä Jerusalen ña, juda ñancomo jadäiñe Israel ñancomo cajiichanaichomoje cönä'jacä tooni sotooto de'wä amoojadäto de'wä aaduwawä (33) wedu. ⁶Yääje mma yaawä Jerusalen ña Cajiichana David cöntämä sotoi jadäiñe, Jebusita iwänätäiñe, Jerusalen ñancomo mmaja, ñanno yää de'wä cönä'jatodö. Tönwanno cönä'döa'to David wä: "Sadä ä'döjacha maa amäädä David, jáäduuje'da maato etääncomo tänuquemjönöcomo acaana'cawaiñe naato, secumjacomo mmaja." David eijaicha na sadä. ⁷Yääje yeichame, David yää cöncanacai Zion ñano mädääje töjatadöje tödödö wetä. ⁸Yää anooto awä David cönä'döa'cä: "Ñanno Jebusitas iwänätä nötatodö, nötä'ñato, tuna wötotojai najecañato ñanno tonunquenjöncomo ñanno secumjacomo mmaja, änäcamo ñanno David tude'tomo." Yääje yeijäcä soto yääje nä'döato: "Tänuquemjönö secumjaton mmaja mma taca ämonjachana. ⁹Mädääje David yääta cöne'jatai Zion ñano jatawä täijato mududu tawä, cönetäi yaawä yää jata David jatadö quee. Täijecä jene cönconecai mududucomo cönnöjä'täi jata awodhecäcä, mma awodhecäcä mmaja täije cönnöjätäi chea, tamedädä dhaca mmaja. ¹⁰David jooje'cä jeene joduuje cönä'döa'cä, joojecäjene täne'juque mmaja, cajiichana Wanaadi anonö edhajatoncomo chäjadä yeijacä. ¹¹Yääje mma yaawä Tiro ñano cajiichana Hiram tösotoi cönennojaicho David wadäädä, dee cönä'däjoi tabla tödhatocamö, mma amännamo caja tödö'jänamo mmaja. Mädääje tönwano David mmai cönä'mäicho. ¹²David dhowanäcä cönä'jacä Wanaadi woije Israel ñancomo cajiichanaje tòwä'döjödö. ¹³Yaawä Hebron ñanno cöntämä Jerusalen ña cönä'döi, joojecä mma woodiñamo töjiiñantomoje cönnöicho inñia Jerusalen ña, yääta tòweichö jooje cönennecaicho yaawä jooje dhanwacomo, wodiiñamo mmaja. ¹⁴Canno ñanno inñacoomo Jerusalen ñancomo wennua'como: Samua, Sobab, Natan, Salomon, ¹⁵Ibar Elisúa, Nefeg, Jafía, ¹⁶Elisama, Eliada, Elifelet. ¹⁷Yaawä Israelita cajiichanaichomoje David ewaacajödö etajäcä, Filisteo wwäiñe, cöntonto yaawä iwä'nätä. Yää etajäcä tòwwä cönätäi yää wäänä awä tòweichojo taca. ¹⁸Filisteo cönä'döicho yaawä Refaim ñano woichö wadaadädä. ¹⁹Yääje mma yaawä David cönä'deuwöi Cajiichana Wanaadi wä. Töwö cönä'döa'cä: "¿Filisteo ca wiwänätanto? ¿Chanacato'como ca iña wä mutai? Cajiichana Wanaadi cönä'döa'cä David wä: "Iwänätäcoto, Yaawä wua'de äwwä Filisteo chanacatocomo." ²⁰Mädääje David cönwänätäi Baal Perazim ñano, cöncanacacido yaawä. Töwö cöne'cujä'acä: "Yoowajodä tude'tänname Wanaadi niwäänätäicho tuuna wadonnajä jadhedä tòweconge tòweiye naichöje quee cönä'döa'cä." Mädääje yeijäcä yää Baal Perazim je jata cöne'täi yaawä David. ²¹Yäätädä tòwaanadiiyöcomo cutaajä Filisteo cönnämoicho, David sotoi cömjacaicho yaawä. ²²Yää'jeje Filisteo cöne'jummaicho dea Refaim woichö awä tòewänätädöcomo wetä. ²³David cönä'deuwöi chea Cajiichana Wanaadi wä, Cajiichana Wanaadi cöne'cujä'acä: "Ñenedöcomoje'da ädötäcä, tawodhentäne awodhentätäcä chuta dö'senno ejoodötäcäde. ²⁴Yaawä yejöödöcomo nönge yätajäcä chutacomo dotali jäduuje iwänätätäcäde yaawä. ²⁵Mädääje David cönnöi Cajiichana necammajödö nönge, töwö Filisteocomo cömjajoicho, Geba ñancomo, Gezer ñano jona tödö'ene.

Chapter 6

¹Yaawä David quinijunmaicho dea tameedä ñanno dhanwacomo Israelita ñancomo e'tacomo. Tooni sotooto de 'wä amoojadä miide (30.000). ²David tōwājudutädöjo cōönämatäi tameedä tōsotoi jadäiñe Baala ñano, Juda ñano eneejödö wetä Wanaadi wanontädö imennajä ewötö, Cajiichana Wanaadi angede edhajotoncomo e' tööjoi e'täjä naadö. Angede (querubines) antawä tödöajä naadö. ³Jatuwa cōnannucuicho yaawä, tadaada tödö'eno de'wä, tōnwanno Abinadab maichacanno cunucaicho, jöö de'wä cōnä'jadö. Uza, Ahio mmaja, nacoomo tadaada tödöenö adännamoje cōnä'jato. ⁴Tōnwanno cunucaicho yää tadaada tödöenö Jatuwa yewäädä iyää Abinadab mai jöö de 'wä cōnä'jadö owaajo. Yääje mma yaawä tameedä Israel mai jöö de'wä cōnä'jadö. Ahio cōöntämä jatuuwa adäädö owaajo. ⁵Yääje mma yaawä tameedä Israel mai acancomo David mmaja cōönajontoicho yecwadö Cajiichana Wanaadi wää cōnwademecato dee amoodenöjäajä quee, iyää arpas, liras, pandereta, cascabeles, cimbalos mmaja. ⁶Nacon niñatötädö aca cōnäädäichodawä, bueye como cōönejucotoicho, yaawä Nacon cōnonwojoi Jatuwa ajäichö we't, yääje cōönäjäi. ⁷Yääje mma yaawä Wanaadi Cajiichana cōnä'tömai Uza jääcä. Wanaadi cōnmamiichai chonenadiyö jotäädöje. Jatuwa nnäcä Uza cōnämai yaawä. ⁸David tōwāätöma cōnä'jacä Uza maminchäjödö weijäcä Cajiichana Wanaadi wwä. Tōwö cōnetai yaawä yäätä Perez Uza ña noje. Mädäaje chäätö na eduuwa Perez Uza ña noje edä anoto naadö jona töödöene. ⁹Yää anoto David cōönontäi Cajiichana Wanaadi. yääje tööwö cōnä'döacä: "¿Aquene öwadädä jatuuwa e'jai ñai eduuwa?". ¹⁰Yääje yeijäcä David adä'jacha cōnä'jacä yää Jatuwa tööjatacäi. Yää önwacanojödö, Obed Edom ñäädä geteo weichö mai nääcä cōnummichai. ¹¹Yää Jatuwa aduwawä nunooto cwacä cōnä'jacä Obed Edom geteo weichö mai chaca, yääje yeijäcä tōwwö Cajiichana Wanaadi aashichato cōnnöi chäajäcä tameedä ñanno chä'sacancomo mmaja. ¹²Yaawä cajiichana David wä cōnä 'döa'to: "Cahiihana Wanaadi aashichato nöödöi Obed Edom jääcä tameedä ñanno chäjadoncomo mmaja yää Jatuwa imaichaca yeijäcä," Yää Jatuwa weetä cōneiyacä Obed Edom maichacanno David jaatadö ña cōnäädöi tacwaiñe. ¹³Yaawä ñanno Jatuwa adä'daawä tooni amoo jatootócwacä yäätaja wäiñe, tooni buey sacrificio tooni cuushi toojuyaato mmaja. ¹⁴David cōönänwai Cajiichana Wanaadi nenedöje tameedä tööweichöque; Sacerdote woomö aawä tääljeto. ¹⁵Yääje, David tameedä Israelitacomo mmaja, yää Jatuwa cōnaadöicho tamäädöcomo aai töshiiwoichomo e'töa'ncädä. ¹⁶Yaawä yää Jatuwa woomomö'dawä David jatacäi, Mical ñäädä Samuel ne'dö, mentanatai cōne'nemacä. Ñäädä woodi cajiichana David wajaanömjätödö yäänwadö mmaja cōöneneacä, Wanaadi nene'döje. Ñäädä wodi täwaanö jonno quinquinñemecöi. ¹⁷Ñanno cōnäädöicho cōnamääänöjöicho, yaawä cōnnöicho yeichojo dö'tä, Yaatä David namäädö yeichojo cōnä'jadö tawä. Yääje mma yaawä David tääljemanjönö yacwajä cuntui. Tääljenjönö tääncano'deda weichojo mmaja, ñäädä Cajiichana Wanaadi wwä. ¹⁸Yaawä David aashichato tääljemjönö ya'cuajä tääncanodeda weichojo mmaja sacrificioje töödödö tööwä'cäjäcä, tōwö aashichato cōnnöi jaata jääcä, ñäädä Cajiichana Wanaadi Angede edhajotoncomo e'töjoi. ¹⁹Yaawä tōwwö cōönecamoi tameedä sooto wäiñe, ñanno jojaacomo, tameedä Israel wäiñe mmaja, tameedä dhanwacomo woodinñamo mmaja, yääje tamedä sooto cōntonto, tōwaadäiñe cōntäjätöicho täsadöcomo wadäi. ²⁰Yääje mma yaawä David cōönennecai töjinmä döiñaiñe aashichato tödödö weetä. Mical ñäädä Saul needö, cōntämä David acä tōwäädantädö weetä yääje cōnä'döacä: "¡Liñataje nái nejoi Israelita cajiichanaichomo edäa anoto, toonicomo nacoomo nene'dö coomoje, ñäädä iiñamoodoto ishejöödö nönge töjöiyeda, töwoije dea tōwewoncøjäe töweiye naichöje. quee cōnä'döa'cä!" ²¹Yääje David cōne'cwajä'acä ñäädä Mical: "Määdä wödööne cajiichana Wanaadi nene'döje, tōwö ye'täane oomo edääje tameedä yäjiimmätädö mmaja, tōwö yetäane Wanaadi sotoi edhajatoncomo, Israel ña yeichö. ¡Ta'cwaiñe waade Cajiichana Wanaadi emjatawäl!" ²²Öwöö wa'de edäa wödöichö ejodhecä, weneade conemjönö töödödö jääcä. Ñanno yanonö nacoomo jäcä adha'deuwöichö, aashicha dea yödöatode. ²³Mädäaje Mical, ñäädä Saul ne'dö, ennecada cōnä'mai.

Chapter 7

¹Yaawä Wanaadi nutuudu woije tutu'detännamo cana'ca'joocomo weijäcä, tömmai chaca täncanoodé'da cajiichana wäädeeta'jäcä. ²Cajiichana cönä'döa'cä Natan wwä: "Ene'cäma, cedro döaajä ömmaije yeichame, Wanaadi jatuuwai tödö'ajä cönä'jacä camisha ewötö antawä." ³Yaawä Natan cönä'döa'cä cajiichana wwä: "Äjääne, adhewanö jäcä ätö'tajätödö woije tödööcä, Cajiichana Wanaadi ajaadä na." ⁴Yää cöijai chawä Jehova a'deddu Natan wwä cönäätai, cönä'doa'cä: ⁵"Yaanonö David wwä edääje ya'deddu ecammata, 'Edääje ná'döa Jehova: 'Weichojoje ömmai amä'se ca ätö'tajä'änä?" ⁶Egipto ñanno Israelita ija'canöjo'jocomo jonnotojödöödä eduuwa jona tödöene mma taca eecha wa, öwö ö'tancädä wännene camisha ewötö ca. ⁷Israel atödöcomo jadäiñe weichö wadadädä, ⁸adhedhajotoncomo wwäiñe mädääje töwä'döe ca wa'nö, öwö Israel atödöcomo wajäiñe pastoriaje tödödö wetä töwä'döancädä: "Ane'cäämö e'nei cedro döajä ömmai anaamäda mato?" ⁹Eduuwane yäje ca'chä'cä yanönö David wwä: Edääje ná'döa Amoode edhajätoncomo Jehova: 'Oveja edaichädöcomo jonno mänu'cane sootoi Israelitacomo edhajätoncomoje aweichö wetä. ¹⁰Ajaadä wäänene, awaademaadö waadäi, odhowajo ätu'de 'tännamo cana'cancädäiñe töneejuque männöne dea, edä nono de'wäncoomo täneeluca'como antawäiñe. ¹¹Öwö Israelita nonodöcomo wuade yeichöje yäätädä täncanode'da yeichöcomo wetä conemjönö como wwäiñe. Awaadene cönäjatodö'jedane yei'shenñe wä. ¹²Untudu woije ämencannamo sotoije töweichawäiñe.

Ätudetännamo jonnoiñe äwädeetatocomo wua'de mädääje odhowanäcä tödööcä Jehova wwä adhatödö aashicha tödöötocomo mma töweiyenä naichöje. ¹³Weduchädö watamea'jäcä adhadaichamo döiñaiñe äwä'döajäcä, amäädä adhatödö dea änwacanooje wewa'cade sootoi cajichanaichomoje. ¹⁴Töwö yeetöjoi weichojo namääade. Öwö wöije dea tumu'dei de'wä Cajiichanaje na'de yeichöje. ¹⁵Yuumöje wa'de awö, töwömmane önnedöje, conemjönö chäwwä tödööa'jäcä imaaminchannamoje soto wödööato'de, dee ajäädö quee mude'cäcä aiju'jätöödö töweiyenä na'chäje. ¹⁶Yääje yeichame wentumje dea weneea'de ane'nomja'da Saul we'nomjaneedöje'daane. ¹⁷Äncäcäädä adhatödö dea naatode yeichödäje na'dede yaanontodöcomo. ¹⁸Tameedä mädä a'deu Natan cönecammajätäi David wwä. Wäneetönä nöngato töneene'jödö chäwwä ecammancädä mmaja. ¹⁹Yaawä David ä'saca cönoomomöi Jehova wwä a'deuwe cönä'döa'cä yedhajä Jehova: "Änäcä jaiñoone öwö, änä'camo mmaja ñanno wäjimmätödö mädä wa'cä eduuwa naadö tödööene yeedachädö wetä? ²⁰Yaawäne, edä yää she'casa cä adhenjatawä, Cajiichanai Wanaadi. ²¹Amäädä töneamma mma ñanno osotoi weichocomo, töne'nejo mmaja madädä yeichojo, amäädä yedhajä Wanaadi! ²²Chäwäcä äwwä wa'de' tojojeda wa tötajätödö odhowanöcä na yedhajä Jehova? ²³Adhewanö jäcä ätötajätödö woije, tameedä mä'dä joojato michö'tammene öwö ecammajätödö wetä. ²⁴Ojodhato danma amäädä Cajiichana Wanaadi. Änöngato jeda na edä nono de'wä aneeja Wanaadi je'da na ñaa wwä tacadato.

²⁵Osotoi Israelita nöngacomo jeda mmaja nato dea edä nono de'wä. Ñaa mma töjää'cäjene osotoije ñaa na amäädä anewanaacadö? Edä amäädä mödööne tameedä äwwänoje yeichöcomo wetä, tönoiñe täinemäje mmaja yää ajaatawä. Ñää jummajödö weijäcä Egipto ñano ñaa mijacanö'joone anejacomo soto jonnoiñe iwanadiiyöcomo jonnoiñe mmaja. ²⁶Amäädä Jehova osotoije ñaa mödööne yeichöödäje ñaa Wanaadiyöje aweichö wetä. ²⁷Eduuwane, amäädä Jehova yeichödäje yää awa'deuwöjödö nöngö chäänönge tödö'cäde. Yää öwö anecammajätödö, osotoi jäcäiñe mmaja. ²⁸Yeichöje töneejuque aweichö wetä, edääje soto ná'döatode yaawä, 'Israelita cajichanaichomoje na ñäädä amoode edhajätoncomo,' öwö jimmä mmane ñanno osotoi David atöödö, joduuje naato'de. ²⁹Amäädä amoode edhajätoncomo, Israelita Wanaadiyöcoomo, adhanonö ai mecammane immai amä'tojo. Yääje yeijäcä öwö adhanonö edääje e'catädö onnontäda wä'janä. ³⁰Yaawäne, Cajiichana Wanaadi ñäädä mma amäädä chänöngato dha'deddu, yää aashichato mädöne adhanonö wä mecamma ne'dö. ³¹Yääje yeijäca eduuwane we'ca'a aashicha yäätädä äwwä tödööto'como, yeichödäje adhenjatawä eiyeto'de, yääje äwädöjödö weijäcä amäädä Wanaadi, aniwatädöque aashicha ñe'ñatode ñanno ömmai chawä naato'de yeichödäje.

Chapter 8

¹Yääjemma yaawä yää'je'je David cönwänätäicho Filisteo coomo a'quee cönä'döjoicho. Määdäje David cönaajäi Gat ñano dhawodecäcä cönä'jadö mmaja, Filisteo coomo cönäätänwajiiña joicho chäwwä.²Yää'jeje Moab ñancoomo a'quee cönä'döjoicho dea, yaawä dhanwacomo tösoi cönoonejaicho nonoojo töweemotäö coomojo. Mädääje töwö cönonejaicho aca yesadiimincha jocomo'cwacä töwä'jaamo, toni yesadiimincha jocomo' mmane töwawanacomo. Mädääje Moabitas ñacomo David sotoi je cönä'döicho cöna'jäntäicho yaawä ejeemadö täjemjönö u'tuudu mmaja.³Mädääje dea David cönwänätäi Hadad Ezer ñäädä Renob ne'dö, cajiichana Soba ñano, ñäädä Hadad-Ezer mmane köntämä tönoonodö inñacase töwwä yeicho wetä mmaja iyää tuuna Eufrates Jadäö. ⁴David jedeesuje cönä'jäicho tooni soto miide (20.000)to'cwacä töweewänätamo, 1700 to'cwacä cawaayu de'woncoomo mmaja. Cawaaju töwwö cönnöi tadaada mmaja, amoojato sotooto de'wä (100) mma töwewänätamo je yeichöcomo wetä.⁵Yaawä Arameos ñancoomo Damasco ñancomo mmaja, cöneejoto Hadab-Ezer ñäädä cajiichana Soba ñano iwa'täiñe. Töwö David cömjajoicho 25 mil to'cwacä Aremeos coomo. ⁶Yäätä Aram ña, Damasco ña mmaja, David tösotoi töwewänätamo cönnöicho, ñanno Arameos coomo mmane chäjaadoncoomoje cänä'döicho täjemjönö cönnejoto dea chäwwädäö. Mädääje Wanaadi tu'nue cönä'jacä David wä chanacatojo i'chäädö waadäi.⁷Yaawä David cönnannäjäi escudo oro duajä, ñanno Hadab-Ezer sotoi woncomo jädä cönnejä yaawä Jerusalen ña. ⁸Mädääje mmaja Beta ñanno Berotai naño mmaja, iyää Hadab-Ezer naño jata, töwö David cönnejä jooje bronce coomo.⁹Yaawä cajiichana Toi ñäädä Hamat naño, Hadad-Ezer ñancomo wätujocomo David wwä, töwwö e'tajäcä, ¹⁰Yaawä cajiichana Toi cönennojai tönnedö Joram, aashichaato uu'e David wä ta'cwaiñe töweichöque, Hadad-Ezer ñancomo chanacajödö weijäcä chäwwä. Töwö Joram cuntui chäwwä mösooma jödaata döaajä, oro döaajä mmaja, Bronec döaajä mmaja.¹¹Yaawä cajiichana David yää cönnöi Wanaadi wänooj, tameedä jata töncanacajätöjödö iyää plata döaajä, oro mmaja. ¹²Yäätä Aram, Moab ñano, Amón jataawä cöneummaicho, ñanno Filisteo, amalecitas mmaja, Hadad-Ezer mmaja, ñäädä Rehob ne'dö, cajiichana soba ñano.¹³Mädääje David täneejuque cönä'döi, yaawä töwennacadawä arameos ñancoomo töwwö chanacajeje, tösotoi jadäiñe ñanno 18 mil coomo. ¹⁴Yaawä Edom ña, tösotoi töwewänötamo cönnomoicho dea, mädääje tösotoije Edom ñancomo tösotoije tödöödöcomo wetä. Wanaadi tunu'e cönä'jacä David wä chanacatojo i'chäädö wadäi.¹⁵Yaawä Israelita coomo cajiichanaije David cönä'jacä, sooto emmencaneichomoje mmaja, aashiicha yätäsetäseiñe töwö cönä'jacä. ¹⁶Shotoi töwe'wänä'tamo edhajotoncoomoje cönä'jacä Sarvia ñäädä Joab ne'dö, Acu'shana weichö imennänei cönä'jacä Ahilud ne'dö ñäädä Josafat.¹⁷Sacerdote je mmane cönä'jato, Sadoc ñäädä Ahitob ne'dö, Ahimelec mmaja, ñäädä Abiatar ne'dö, imennäneije cönä'jacä Seraía.¹⁸Benaía mmane cönä'jacä cajiichana eda'chännamo edhajetoncoomoje, David nacoomo mmane cönä'jato cajiichana coomo yäätujaneichomoje.

Chapter 9

¹David cönä́döacä: "Töweiyee canai aneeja Saul wäjimmö́tädö, Jonatan tumjuma wicheköque, aashichato tönnöe wäneenedö weneejoije? ²Saul wäjimmätädö töweiyee cönä́jacä, dhanonö́jödö Siba je chääätö, ñääädä cöna 'deujaichodö David eneedö wetä chäwwä. cajichana cönécamajoi: "¿Siba ca amääädä?" Töwö cöné́cujä́cä, "Ee öwö ñääädä adhanonö". ³Yääje mma yaawä cajichana cöneecammájoi: "¿Saul wä́jimmä́tädö töweiyee dea caanai, chäwwä weneejoije aashichato tönnöe weichö Wanaadi wä?" Siba cönécujä́acä ñääädä Cajiichana: "Jonatan ne 'jödö töweiyee dea na ñääädä secumjato". ⁴Cajiichana cönä́döacä: "¿Ääsha ca töwö nai?" Siba cönécujä́acä ñääädä Cajiichana: "Enécäma, Maquir e'saca töwö na ñääädä Amiel ne'dö Lodemar ñano". ⁵Yääje mma yaawä, cajichana David cönaanontäi eneejödö wetä, Lodemar ñanno, Amiel needö Maquir mmai taacanno. ⁶Mädääje cöneeja Mefiboset ñääädä Jonatan ne'dö, Saul ne'dö mmaja, David döiña cönä́döi tǻmudhe cönä́däi chäwwadädä, töjeechaichö quee nono tajoojone, David tönoiñe töneene töweichö eneejödö cönä́jacä chäwwä. David cönä́döa 'cä: "Mefibose". Töwö cönécujä́acä: "¡Enécäma, öwö ñääädä adhanonö!"⁷David cönä́döa'cä: "Määcatonca'che oomo Jonatan tumjuma weijäcä, aashichato äjäcä tödö' se wa, ataamudu Saul nonodö́jödö äwwä wu'ade, yeichöje mäwashincha' de meesai de'wä". ⁸Mefiboset tǻmudhe cönä́döi cönä́döa'cä: "¿Äänäçö ca öwö, adhanonö tacä öwööde mädä́wa'cä aashicha yödöödö wetä äwwä, sö'na wäämajödö nöngato?". ⁹Yääje mma yaawä cajichana cönaadejai Siba, Saul anoonö́jödö cönä́döa'cä chäwwä: "Tameedä Saul wä cönä́ja'dö, yäjimmä́tädö wäiñe wu'a 'de, adhedhajä jano jaadö́jödö wwä mmaja. ¹⁰Amaadä, ännacomo, osotoi mmaja niiñatö'ta'tode noonodö aaca, yää naatö ejeedödö namu'cato' de adhedhajä jaadö́jödö chäwanshiinö töweiyee yeichö wetä, Mefiboset adhedhajä jaadö́jödö mmame yeichöje näwashiincha' de meesai de'wä". Yaawäne Siba nacoomo cönä́jato (15), shootoi mmame cönä́jato tooni soto to'cwacä (20).¹¹Yääjemma yaawä Siba cönécujä́acä ñääädä cajichana: "Osootoi je naadö tameedä nödö' ade cajichana naanontäjö wojie." Edääje mmaja cajichana cönä́döa'dea: "Mefiboset mmame cajichana nacoomo nöngeliñe dea meesai de'wä näwashiincha' de quee, cönä́döa'cä." ¹²Mefiboset ne'dö cönä́jacä tooni ñääädä Micaía tǻtö. Tameedä ñanno soto, Siba e'saca tönnöque cönä́jatodö Mefiboset sotoi je cönä́jato. ¹³Mädääje Mefiboset cöneejata'täi Jerusalen ña, yeichö je töwa'washiinchä töweiyee cönä́jacä cajichana meesai de'wä, a'nädä tu'juudeque ä'taaja'da töweichame.

Chapter 10

¹Yaawä cajiichana Amon ñano wäma'jeje inñedö Hunun, cajiichanaje cänä'wacai inwacanoje. ²David cönä'doa'cä: "Aashicha weichö wenejade Hunun wä, ñäädä Nahas ne'dö, aashicha töweichö yuumö enejo'jödö weijäcä öwä." Yääje mma yaawä David cönennojai tösotoi Hanun döriña wentumje yeichö iwatä, yuumö wämajädö'jäcä. Shootoi cönommöicho Amon ñancomo nonodö de'cäi. ³Yaawä Amon ñancomo cajiichanacomo cönä'döa'to tädhajätoncomo Hanun wä: "¿wentumje owo enedö'que ca tösotoi enno'jajödö meca'nöanä David wä?" ¿Jata wänä'tädö owajo emmencadöje'da ca nichö'tanä? quee cönä'döa'to. ⁴Yää etaadö'jo Hanun cönajoicho ñanno David anoonö, annai chätamu'jotöcomo cöncajoi, yomöcomo mmaja shidiyyööcomo tō'cäcä cönaa'cojojötöi chea, yaawä tōwö cönennojaicho yätänno. ⁵Yaawä tōnwanno cöneccammajätoicho David wä, yaawä tōwö cönennojaicho chäjadäiñe ojoodö'e. yaawä ñanno dhanwacomo töjöye cönä'jato jooje. Yääje cajiichana cönä'döa'cä: "Jericon ña yomotäcä adheta'mujotö'como wa'tadö wa'cä. Yaawäne ennacajai mato dea. ⁶Töjäcäiñe David tōwä'töma yeichö towanäcäiñe yädöa'jäcä Amon ñancomo tanonöcomo cönanontäicho, täjemamoje cöne'catoicho Arameo ñancomo, Bet Rehob wä, soba wä mmaja, 20,000 tōweewänätamo, Maaca ñano cajiichana wwä 1,000 to'cwa'cä cöneccatoicho, Tob wä mmane 12,000 mil tōweewänätamo. ⁷Yaawä David wä yää eta'jäcä, Joab cönennojai tösotoi tōwewänä'tamo jadäiñe. ⁸Yaawä ñanno Amonita cönejacaicho cönesa'dimiichaicho dea, tōwewänätätocomo nöngé iyää jata natatajo, yääje ñanno weichameiñe Arameo soba ñancomo, ñanno dhanwacomo tob sotoi mmaja, Maaca sotoi mmaja, woi awä tōnwanno yejatatacomo cönä'jato. ⁹Yaawä Joab cönendantäicho ñanno tōwewänätamo towajo inchadhedäiñe mmaja yesadiminchaocomo, tōwö cönmenciaicho Isaraelitacomo wewänätänäjäcä towanojo'nacomo deamma, yäätä tōwö cönnöicho arameo jadäiñe yewänätädöcomo wetä. ¹⁰Ñanno tōwewänätamo wädetöjocomo mmane tacono Abisai wä cunummichaicho Amon ñancomo wänä'tädöcomo wetä. ¹¹Joab cönä'doa'cä, "Arameo canacadöje yeiya jäcäiñe, cöwatätäcäde. Yaawäne Amon ñancomo acanacadöje yäneajäcäiñe öwö'daja maniwatade. ¹²Ä'jädutäcä quenejotäiye cöjäduduocomo quijimmätoncomo wä, cöjatadöcomo Wanaadi nutuudu jäcanchädä, tōwö cajiichana töwoije cödä'a'tode." ¹³Yaawä Joab cöntämä tösotoi jadäiñe Arameo döiñaiñe ewänätä, tōwä'nejemma tōnwanno cönä'nejeicho ñanno tōwewänätamo Israelita nontädöcomoje. ¹⁴Yaawä yää arameo wänejedöcomo ene'ajäcä Amon ñancomo wäiñe, tōnwanno mmaja cönä'nejeicho dea, Abisai sotoi nontädöcomoje, yaawä cönennecaicho töjatacäiñe. Yääjemma yaawä Joab cönennacai chea Jerusalen ña. ¹⁵Yaawä Israelita wwäiñe tōwä'canacäjodöcomo edanta'jäcä ñanno Arameo cönejummaicho dea. ¹⁶Yää'jeje Hadad Ezer cönennojaicho tōwewänätamo Arameo, ñanno Eufrates mänsenjoncomo. Ñanno cönenncacaicho Helam ña, Sobac töcajichanaichomoje, ñäädä Hadad Ezer sotoi tōwewänä'tamo edhajotoncomo. ¹⁷Yaawä David tōwwä ecammajäcä, tōwö quinijummaicho tameedä Israelitacomo, chäwwäiñe Jordan iyä'a'cä Helam ña cönä'döicho. ¹⁸Ñanno Arameo cönesadiminchaicho täwewänätädöcomo wetä David jadä. Ñanno Arameo cönä'nejeicho Israel ñanno. Yäätä David cömjajoicho 700 töwe'wänätamo tadada de'woncomo, 40,000 mil töwe'wänätamo cawaju de'woncomo. Ñäädä chädhajotoncomo Sobac, cönwoicho cönämai yaawä yäätä. ¹⁹Yaawä ñanno cajiichanacomoje cönä'jatodö Hadad Ezer dö'senno, cönenneato Israelita wäiñe yäcanacajodöcomo, mädääje tōnwanno atade'cwe cönä'döicho Israelita jadäiñe, shotoichomoje mmaja. Yaawä Amon ñancomo iwatä'sedaiñe mma cönä'döjoicho ñanno Arameo tösadöcomo e'nei.

Chapter 11

¹Yaawä weedu wajäntädawä, cajiichanacoomo töötä cönä́jato töweichöcoomoje ewääänätä, David tanonö cönanontäi Joab tameedä ñanno Israelitacomo tòewänätamo mmaja. Tönwanno cömajoicho Amon ñancomo tòewänätamo. Yaawä Raman ñano cönaawodhentäicho. David mmane cönonomjoi Jerusalen ña.²Iyää coijaicho awä David cönammöi töcamai de'wonno, tömmai jöodoodoi cawäato de'cäcä cönademacä, yäätonno wodi inñatajato wejijö cöneeneacä. ³Yääje mma yaawä, David cönanontäi, tòwö soto cöneccammajo'ato ñäädä wodi dhowanäcäiñe yeichö. Yaawä aneejammädä cöne'cujää'cä: "Betsabe jönöca määdä, Eliam ne'dö, ñäädä ne'cä Urias jiiñamo hitita ñano?" quee.⁴Ta'deddu ecamnei David cönennojai, yaawä ñäädä cönnejoto chäwädädä. Tòwö cönä́doi ije'taca, yaawä tòwö cönnöcöi dha'cä (tucu'nädä ä'camje tòwö cönä́jacä). Yääje mma yaawä tòwö cönenncaci chea tå'saca mmaja. ⁵Ñäädä wodi cönwensutai, yaawä ta'deujödö cönadojoi David wadädä cönä́doa 'cä: "wensuude waa quee."⁶Yääje mma yaawä David cönennojai ñäädä Joab cönä́doa'cä: "Enee'jocä Urias ñäädä Hitita ñano." Yääje mma Joab cönennojai Urias David wadäädä. ⁷Yaawä Urias cönä́doi David cöneccammajoi, aaquene Joab nääjanö, aqueene nääjanto ñanno tòewänätamo, aqueene mmaja nääjannea iyää wänää. ⁸Yaawä David cönä́döa'cä Urias wä: "Äjääne adhe'saca, ääjudu cho'cacäde yaawä quee." Yääje mma yaawä Urias cömtämä cajiichana e'sacanno, yaawä Urias wennacadawä cajiichana täjem'jönä conadoloi chäwwä.⁹Yaawä'ne Urias mmane cajiichana nata'tajo cönnöcäi täädajä sotoi jadäiñe, tää'saca tå'dä tòwö cöneiyacä. ¹⁰Yaawä cöneccammaicho David wä, "Urias tääda tää'saca cöneiyacä quee," David cöna'doacä chäwwä, äwä'dödö jönä'ca määdä? ¹¹Ane'cämenei adhe'saca tääde meiya dea? Urias cöne'ccujätoi David cönä́döa'cä: "Ä'sa tawä Wanaadi jatuwai weichame, osotoi Israelita, Juda ñancomo mmaja, yedhajä Joab jadäjödödä, woi awä yeichameiñe. ¹²A 'queene mädääje yeichameiñe öwö ye'saca ämonjai wänä äwäshinchä, jiiñamo enaawä önnöödö wetä mmaja? Nudä aweichödä, edääje wäcamma, määdä tödöjacha wa öwö, quee cöneccujää'cä Urias.¹³Yaawä David cönä́döa 'cä Urias wä, "Eetä eichä eduuwa, jenamma mmaja, yaawä jeene manenno'ja'de." Mädääje Urias cöno'nomjoi yaawä aacä anooto. ¹⁴Yaawä David cöna'dejai Urias tömmai cha'ca yääwashinchädö wetä, tödä'cwato enöödö wetä mmaja, David cöne'daujoi yaawä. Yää coijaichawä tädhajä anoonöcoomo jadaïñe Urias töcamai de'wä cönnöcäi, tömmai chaaca ä'tä'da mma cöneiyacä. ¹⁵Yääjemma yaawä yää jenamma naadöje Joab wadäädä David jajeda cömmennäi, Urias wä cöna'dojoi yaawä. ¹⁶Edääje David commennäi: "Tòewänätamo owajoiñe Urias tödö 'cäde jojato wänä awä chäjadonno ä'secacäde yaawä aijujätöiyeto yämaadö jonane."¹⁷Yääje mma yaawä Joab cönenemacä yää jata awodhentajä, towanäcä suddau jäduujacomo yeijäcä ijetcacaiñe Urias cönanontäi. ¹⁸Yaawä yää jatawoncomo dhanwacomo wejaca'comjäcä, Joab sotoi jadäiñe cöne'wänätoicho, wannada mma David sotoi cönä'jajoicho yaawä, Urias mmaja cöñemaicho yäätä ñäädä Hitita ñano. ¹⁹Yääje mma yaawä David wadädä tameedä wä'nä yeejadätödö ecammajä'e tanonö Joab cönennojai. ²⁰Tòwö cönä́döa'cä tanonö wä: "yaawä cajiichana wä ecammadö äwä'cäjäcä iyää tameedä wä'nä wejadätödö, cajiichana ätomajai nichö'ta, yaawä tòwö adheccammajotai; ²¹'A'neecotojo amuicheda jata jäcä mötäne dea? ²²Edääje David commennäi: "Tòewänätamo owajoiñe Urias tödö 'cäde jojato wänä awä chäjadonno ä'secacäde yaawä aijujätöiyeto yämaadö jonane."²³Yääje mma yaawä Joab anoonö cöne'jacai cömtämä David döiña, yaawä tòwö cöneccammajätäi tanontäjödö nönge. ²⁴Yaawä ñäädä shotoi cönä́döa'cä David wä: "Ñano iña tu'de'tomo jädäjeiñe cönä́jato, awaanede ñaa weijädö nönge; Tönwanno iña wadädä cönejacaicho, yaawäne ñaa ene'döjo inñadädä mmaja cönenncacaicho dea tönnatataköomo wadädä mmaja. ²⁵Yaawä ñanno inñatajajoncomo cönwäjätöicho osotoi tòewänätamo imududui de'wonno, wanna'damma cönä'jajoicho ñanno osotoi, adhanonö Uria ñäädä Hitita ñano mmaja cöñemaicho dea." ²⁶Yääje mma yaawä, David cönä́döa'cä Joab anoonö wä: "Edääje caichä'de Joab wwä: 'Cone'da mma meiche, cu'naichane wewänätänawä wä manä yeiyajä, tawäjudutäne ä'judutäcä, jata michana'caye, amäädäne Joab jäu'täneije meiye.' quee cönä́doa'cä David.²⁷Yääje mma yaawä Urias wäma'jödö shinñamo cöne'tai, jooje wentumje cönä́däjoi yaawä töiño junnei. ²⁸Yaawä yää wejadätäje, David cönanontäi chääwtä tå'saca yeicho wetä, yaawä shinñamoje tòwö cönä́doi, inñedöje cönenncaci yaawä. Yawääne Cajiichana Wanaadi mmane yacöjeda cönä'jacä yää David cönnöicho.

Chapter 12

¹Yääje mma yaawä Cajiichana Wanaadi Natan cönenno'jai David döiña a'deu'we. Yoiña tōwä'döa'jacä yääje cönä 'döacä: "Ane'ja jatawä cönäjato aacä dhanwacomo. ²Tooni cönä'jacä töjöödötai chaato, tönsomaaque mmaja, yeichacoono mmane cönäjaacä wentunjato. Ñäädä dhanwa töjöödataichato chääcöntomo jooje cönä'jato oveja, jaaca mmaja. ³Ñäädä quene dhanwa wentumjato wä cönä'jacä, tooni oveja ne'dö cä mma, ñejeemadö cönä'jacä, ñäädä oveja cä chäjaadä cönennejäncai inñacomo jadä mmaja. Tänaawä inñö'näjödö, tänaawä töjaadä mmaja ñeewashinchädö, yää mmaja yocödööje, inñacomo enaawäiñe töweije cönä'ja dea. ⁴Aneedawä anooto awä, dhanwa cönä'döi tönsomoocato mai chaaca. Ñäädä tönsomoocato taccoono aminñä'ca'seda cönä'jacä. Chäcönö oveja quee wentumjato cönenwjöi ñai yaawä, tömmai chaaca yä'döa'ja ewashinchätoojeje." ⁵David jooje cönä 'tamaí yaawä ñäädä töjöödataichato jäcä, yaawä jäduuje cönadeuwöi Natan wä: "Wanaadi nudä yeichö joi wecamma, tōwämäamöje na ñäädä mädäaje tödönejödö. ⁶Ñäädä mädäde nejeemade aacäichea oveja nacomo'cä quee ñäädä wentumjato tijöiyeda mädäaje tödönejödö." Yaawä Natan cönä'döa'cä David wä: "¡Amäädä ñäädä dhanwa! Edääje Cajiichana Israelita Wanaadiyöcomo nö'döa: 'Awä mane'täne Israelita cajiichanaichomo je Saul jonno manewanacade. ⁸Owwä wune adhedhajä esadöjödö, wu'ne dea adhedhajä jiiñantomo jödö mmaja. Tameedä Israelita, Juda ñancomo jadäiñe jödödä mmaja. Chäwacäda dea yää äwwä chötajäcä joojecäjene utuudu weiyaquene. ⁹Yääje yeijäcä, ¿A' necätojooje Cajiichana Wanaadi a'deddu michöiñemene, yää conemjönö chämjatawä mödö'nedö? Urias hitita memajone ijiñamo ijiñamo äwwä tödödö wetä. Amäädä memajoone Amon sotoi jadäiñe yewänätädawäiñe. ¹⁰Yääje yeijäcä eduuwa mmane yää sauda adhatödö jonnoiñe atameda na'de yeichödäje, cujummada aweijsödö weijäcä, Urias hitita jiiñamo äwä eijödö weijäcä mmaja. ¹¹Edääje Cajiichana Wanaadi ná'döa: 'Ene'cäma ä'mai chaca dea cöinemjönö äjääcä na'de. Adhemjata wä dea ajunñantomo wua'tode ädö'tono wwä, a'no chänawäiñe nánu'catode. ¹²Amäädä mödööne tacade'da cöinemjönö. Öwö mmane a'no mämjöichade tameedä Israelitanñancomo nene'dööcomoje.' ¹³Yääje mmaja David cönä'döa'cä Natan wä: "Cajiichana Wanaadi ocne'nadiiyö cönencuannojoj amaadä awichö mmaja. ¹⁴Yääje yeichame edä conemjönö mödö'nedö Cajiichana Wanaadi jäcä, ñäädä ännedö wennuajä nääma'de. ¹⁵Yaawä Natan cönenncuai chea tömai chaca. Yääje Cajiichana Wanaadi shichu'cä wennuajä cöncädäñäi, ñäädä Urias ijumñamojödö David wä cöntuicho. ¹⁶David yääje tōwänemancäda chääjäcä odaaje cönä'döa'cä, nonojo tōweemo'täjödödä Cajiichana Wanaadi coijaicho cömja'däjoi. ¹⁷Imaichawoncomo inchoncomocä chäwwadädä cöntonto annä'jödö wetä, tōwonmö'seda tōwö cönä'jacä chäjadäiñe towäawashinchä'seda mmaja. ¹⁸Yaawä aacä amoojato anoototo ai shichucä cönäämäi. Ñanno David sotoichomo tösade cönä'jato ecamma'seda shichucä wämajödö, tōnwannoje dea cönä'dewaato: "Shichucä nudä yeichö tōwade'we chäwwä cäjaatäne, tōwömmane ca'dedducomo anetada cönä'jacä. ¿Tōwacöje ca eduuwa cone'da ä'döjoojai ñai shichucä wämajödö ecammajäcä cö'wäiñe?!" ¹⁹Tōnwannoje dea ya'dejä tödöcomo eta'jäcä David wä. Tōwö David dhowanäcä cönä'döi tōwääma yeichö. Tōsotoichomo wä yääje cönä'döa'cä: "tōwääma ca shichucä nai." Ee, tōwääma na quee cöne'cujaato. ²⁰Yaawä nonojo tōweichö jonno David cönänmöi, cönejä yaawä tōwoomö cöncamjiyacai cöneeshimijoi chea yaawä. Yääje cönomomöi, Cajiichana Wanaadi weichojo taca yäätä cönwademecöi, yää'jeje tōnmaichaca cönenncuai chea, yaawä tōwö tåwanshiyö cöneecatäi cönä'washinchäi yaawä. ²¹Yaawä dhanonöcomo chäwwä cönä'döa'to: "¿Ane'cotojo ca mädä mödööne? Amäädä mänemane mamonedea shichucä nudä cönä'jadawä, yää'je shichucä wämajäcä amäädä adhanmi mäwashinchäi chea quee." ²²David cone'cujaacä: "Yaawä shichucä nudä cönä'jadawä wänemane waamoacäne dea. Edääje wödöaquene: '¿Cajiichana Wanaadi wentumje yenea'jäcä shichucä adoncrajai ña quee?' ²³Eduuwa mmane tōwääma na, ¿Ane'cotojo wänemaadö deade eduuwa? ¿Yäämajä jonno adoncrajai wänä? Awä yoiña wöta'de, tōwö mmene döiña ennacajaicha na quee." ²⁴Yää'jeje David töjinñamo Betsabe enaawä cönnöcöi iwadödä wetä. yääje ijiñamo inñedöcä dhanwa cä cönenncui, Salomon je cöne'täi ñäädä shichucä. Cajiichana Wanaadi cumjunmacä ñäädä shichucä. ²⁵Cajiichana Wanaadi a'deu cönadäjoi profeta Natan ai, chäto e'tädö wetä Jaledias je, yääje yeijäcä Cajiichana Wanaadi cumjunmacä jooje. ²⁶Yääje mma yaawä Joab cönewääñätäi Raba ñancomo juntaca iÿä Amon jataadö neene. ²⁷Yaawä Joab tanoonö cönennojaicho David wadädä edääje cönä'döa'to: "Raba jadäiñe iña cönewonätäi, ñaa cöncanacai yaawä. Yää tuna jadäjödädä ñaa wääna. ²⁸Yääje yeijäcä tameedä osotoichomo ijummacäto yää jata miwääñätätäiye edhajätätäcäde yaawä, öwö mmene waneedhjätöno, öwö yetöjoi määdä täiye yaawä. ²⁹Yääje mma yaawä tamedädä David tōsotoichomo cönijummaicho yaawä. ³⁰Yää'je David corona cönajäi Cajiichana nödö' jödö yää corona cönä'jacä oodo döajä inñatajacomo täjucocomäcä mmaja, yääje iña corona David jujä cönnöicho yaawä, yää jata inshomajätödö cönajä 'chea. ³¹Tōwö David yätääñcomo soto jooje cönadäicho yojeda chaduawacojodöcomo wetä, serrucho, wöwö quee, pico sejadadi tōdöajä mmaja. David dea cöntadawacojicho horns, ladrillos tödö jäcä. Määdäje dea cönnöicho tameedä Amonita ñancomo jadä jödödä. Yääje David cönenncuai tōsotoicho jadäiñe Jerusalen ña mmaja.

Chapter 13

¹Yääjemma yaawä yää'jeje Amnon, David ne'dö tudöi Absalón jaduichö Tamar, tumjumma cönä'jacä jooje inñataje cönä'jacä tōwö Tamar. ²Amnón jooje töcädäichane jödödä töjadu'chö cumjummacä, dhanwa acä ejönö cönä'jacä tōwö, yääje yeijäcä tödötojojeda cönä'jacä Amnon wä. ³Amnon weichacomo töweiye cönä'jacä Jonadab ñäädä Simea ne'dö, tōwö David dui. Jonadab cönä'jacä dhanwa tösejecato. ⁴Jonadab cönä'döacä Amnon wä: "Ane 'quenei anoto wadäi wentunje manä? ⁵Yääjemma yaawä ecamcase'da ca manö? Amnon cöne'cwajäacä: "Dui Adsalom jaduichö Tamar wijumma jooje. ⁶Yääjemma yaawä Jonadab cönä'döacä chäwwä: "Acamai de'wä adhemotäcä cädäijato nönge mänejoysi yaawä. Oomo wea'jäcä adhene ecammajocäde: 'Jaduichö Tamar ennojaicha ca manä, yeewashiñö anejodöije nenedöje, tänwawonoque yewashinchäiye?' quee caichäde. ⁷Amnon cönemotäi yaawä chädäichajä nönge, yaawä cajiichana cöne'jä enee. Amnon cönä'döacä cajiichana wä: "Jaduichö Tamar nejöinjo döiña yewanshiyyä anejodöije tönwawonno yewashinchäiye yaawä que cönä'döacä." Yaawä David Tamar e'saca cöntämä cönä'döacä chäwwä: "Äjäiyö Amnon mai chaca äjääne chäwanshiyyö manejodöije quee cönä'döacä."

⁸Yaawä Tamar cöntämä töjäiyö Amnon e'saca, töcamai de'wä cönä'jacä tōwö tōwemotä. Chämjatawä yuduu cöneca'wöi yaawä. ⁹Yaawä sarten de'wänno uu enö'tajäcä cunuacä yaawä chäwwä, to'caseda tōwö cönä'jacä yaawä. Yaawä Amnon cönä'döacä neja'caiñato tameedä etä natoodö que, mädääje tameedä cöne'jacäicho yaawä.

¹⁰Yääjemma yaawä Amnon cönä'döacä Tamar wä: "Sadä'ne uyu ene'cä ännötojo tacä'ne, adhenwawonno cäwashinchäiye." Tamar tönecauwödö cönannäjöi yaawä, Amnon wönö'tojo ta'ca cönamännöjöi yaawä.

¹¹Awansi tö'wadädä adä'dawä tōwö Tamar cönajäi, cönä'döacä chäwwä: yenawä ädhonu'cä jaduichöcä que cönä'döacä." ¹²Tōwö cöne'cwajäacä: "Määdäje neiñojo, yayacä wojeda canajäi, mädäjeda weiñö nai Israel ña. Jäcämma conemjöön männöi. ¹³¿A'quene yeconeçaiyede weconemajä? ¹⁴¿amäädä na? Israälitacomo antawäiñe cone'da adhecadö ejai na dea yaawä! Cajiichana wä adhade'cwäde yenwontäda ca ejai nichötano äwä. que cönä'döacä. ¹⁴Yaawäne etaseda Amnon cönä'jacä, jäduuje tōwö cönä'jacä Tamar ejodhe'cä tänawä cönnöjöi yaawä.

¹⁵Yaawä Amnon Tamar e'wöse cönä'jacä jooje. E'wöse cönä'jacä tumjumma töweijödö ejodhe'cä jeene, Amnon cönä'döacä chäwwä: "Aanöncä äjääne quee cönä'döacä." ¹⁶Tōwö cöne'cwajäacä: "¡ön'jö! conedajeene ejai ña yennojadö eduuwa yödöjödö ejodhe'cä quee cönä'döacä!" Yää aneetada amnon cönä'jacä. ¹⁷Yaawä tanonö cönä'dejai cönä'döacä chäwwä: "Ijaacanö jäcä mädhä wodi sadännö mönatata a'ducäde yaawä inchäcädä. ¹⁸Yääjemma yaawä dhanonö cömjacanöjoi jödonä mönatata cönadui yaawä. Tamar womö cönä'jacä sewechato inñatadö, iyää cajiichana ne'dö dhanwa acä ejönö womö'como. ¹⁹Yaawä Tamar tujujä cönajäi wedennuque tōwomö cönshichaichea. Tamädö tuju'jä de'wä cönejacai, tōwamoancädä cöntämä yaawä. ²⁰Jiyöö Adsalon cönä'döacä chäwwä: "¿Adhäcä cä näjanä ajiyyö Amnon? yääje yeijäcä ä'cwätädä eichä jaduichö. Äjöiyö mä'dä yääje yeijäcä conedamma ätö'tajätäiche." Yaawä Tamar cönä'jacä töjöiyö Adsalon maichaca. ²¹Yaawä tameedä iyää eta'jäcä cajiichana David cönä'tamai jooje. ²²Absalon anecammada cöneiyacä Amnon wä, Absalon tōwääätäma cönä'jacä chäjäcä töjaduichö Tamar wojeda yeijödö weijäcä. ²³Yääjemma yaawä aacä weduutoai Absalon sotoi cöneejoto oveja ijootödöcomo cöncato Baal Hazor ña, yää Efrain nonodö dö'täno. Absalon tameedä cajiichana nacoomo cönadeejaicho. ²⁴Cajiichana döiña Absalon cöntämä yaawä cönä'döacä chäwwä: "Ene'cöma osotoi yecöntomo jotödö töcadöje nato. Jaadä machomo änwanne adhanonöcomo mmaja. ²⁵Cajiichana cöne'cwajäacä: "Tääda ñaana adhaquiñuducomo jemma ñiaa eiño." quee cönä'döacä weiñäje tadätame cajiichana tö'täsedä cönä'jacä. Ashichaato jemmane chäjäcä cöna'dewöi. ²⁶Yääjemma yaawä Absalon cönä'döacä: "Ä'täsedä aweiyaçä yacoono Amnon ñötäñojo ñiaa jaadä." Cajiichana cönä'döacä: "¿Ane'cotojo Amnon ajaadä täjaiña ajaadä?" ²⁷Absalon weiñäje David cöne'cammajacä, mädääje Amnon cönennojai yaawä dhacontomo mmaja. ²⁸Absalon tösotoi cönanontäicho yaawä cönä'döacä: "Aashicha etatäcä. Amnon tōwädacudu yajäntajucä vino quee, edääje wädöade: 'Amnon aijutäcä quee,' yawädeamma ematäcäde. Tösadera eichäcäde. ²⁹Yääjemma yaawä cönemotäi yaawä cöndäjäcä tösa'deda mmaja eichäcäde." quee cönä'döa Absalon. ³⁰Mädääje Absalon sotoi ñecammajödö nönge cönnöicho. Yaawä tameedä cajiichana nacono täcönöcomo cawayu de'wäiñe cönänejeicho. ³¹Yääjemma yaawä ämatai i'chädöcomo awää deamma David wä cönätaidä: "Absalon cömjaicho cajiichana nacomo tameedädä tonichä ä'detöda cöneiyacä. ³²Yääjemma yaawä Cajiichana cönammöi, tōwomö cönshichai nono de'wä cönemotäi yaawä; Tameedä shootoi chäjäjadä cönä'jato tōwomöcomo tishijäe mmaja. ³³Jonadab Simea ne'dö, David acoono cöne'cwajäacä cönä'döacä: "Mä'dä manecamjäi cajiichana tameedä ännacomo yäjajojocomo, Amnon mmane tōwämä na. Absalon jenaadä cöntötamecioi Amnon emaatojo, töjaduichö Tamar tänawä cönnönäjöicha wä. ³⁴Yääjemma yaawä cajiichanai jooje mma manemjäiche, tameedä ännacomo wäja, 'jococomo, Amnon mmane tōwämäna. ³⁵Absalon cöntämä cönä'neji yaawä. Cajiichana sotoi enemadöje cönä'jadö cönedantäicho soto wejöcomo ämatai, jöö dösenno shii wejacatojo dösenno. ³⁶Yääjemma yaawä Jonadab cönä'döacä cajiichana wä; "Ene'cäma cajiichana nacomo wejödö. Chäänöngato damma osotoi necammanö." ³⁷Yääjemma

yaawä yadeuwödö wäcadöje deamma cajiichana nacoomo cönä'döicho, jooje täta cöna'moicho yaawä. cajiichana mmaja, shootoi mmaja cöna'moato dea wentumje töweichöcomo quee.³⁷ Yaawä Absalon cönä'nejei töwö köntämä Talmai döiña, ñääädä Amiud ne'dö, cajiichana Gesur ñano. David wentumje cönä'jacä tönnedö jäcäichädä anooto wadäi.³⁸ Yääjemma yaawä Absalon cönänejei Gesur ña kömtämä inña cönä'jacä aduwawä wedu to'cwacä.³⁹ Cajiichana David tö'tajätödö cönä'jacä Absalon döiña tö'täse e'ne, wentumje yeichö töwejadäe cönä'jacä yaawä, tönnedö Amnon wä'majödö jäcä.

Chapter 15

¹Yää'jeje Absalon tadaada chänönge cönnö'jätöi, cawayu mmaja, aacä sotooto de'wä amoojadä (50) dhanwacomo mmaja dhawaajo töötä cönä'jato. ²Näädä Absalon jenaadäneeto waadäi jata nata'tajo töwö'dö'e cönä'jaacä. Ääma tawä töwaatajiima cönä'jaacä soto a'deejadöcomooje. Tameedä ñanno cajiichana döiña wätä'cujänä jäcä töwätämmencajaamo wwäiñe töwö aashicha töwa'deuwe cönä'jacä, edäärje töwö'döancädä: !¿Ääshannoto we 'ajä amäädä? quee. Näädä dhanwa edäärje cöne'cujä'acä: "Yää Israel ñanno jataawäno öwö; quee yä'döa 'jäcä." ³Absalon töwö'dö'e cönä'jacä chäwwä: "Adha'deddu aashicha na, chäänönge mmaja. Yaawäne: cajiichana täde'da na, ä'wa'täjaicha, quee töwö'dö'e cönä'jacä." ⁴Edäärje mmaja töwö'dö'e cönä'jacä: "¡Jataawä ämencaaneije ye'tä se jeene, öwwadädäne töwätä'cujä'amo eejöiyeto, öwööne aashicha emmencajaiñe wa yaawä, quee töwö 'dö'e cönä'jacä!" ⁵Aneeja töwwadädä tå'mudhe töwö dö'se yeichawä, töwö dhamäädö tönajäiñe cönä'jacä shumuumadö wetä. ⁶Mäddäärje tönnöe töwö cönä'jacä tameedä cajiichana wwä ätämmencajo yä'döa'como, Israelita tō'tajätödöcomo chaana'cancädä. ⁷Aacäichea weduuto ai Absalon cönä'döacä cajiichana wwä: "Hebron ña wötä'ñojo, Wanaadi wwänooje wääcamma'jöödö täjemjönö wutuiye. ⁸Siria ñanno Gesur ña wä'jaquennawä, öwö adhaanonö wääcammane edäärje: 'Cajiichana Wanaadi wwä Jerusalen ña önnaca'jäcä, aashichato chäwwä wänü'a'de, quee wäcammane, quee cönä'döacä Absalon David wwä.' ⁹Cajiichana cönä'döa'cä chäwwä: "Täncanoode'da ma'che." Töwö cönääma'täi yaawä Hebron ña töö'tädö wetä. ¹⁰Yääärje mma yaawä Absalon tanoonöcoomo cönenno'jaicho tameedä Israel ña. Edäärje cönä'döato soto wäiñe: "Jana'cwa äwwäiñe eta'jäcä, edäärje caichäcä'de: 'Absalon cajiichanaje na Hebron ña, quee caichäcä'de.' ¹¹Jerusalen ñanno amoojadä sotooto cwa'cä(200) dhanwacomo Absalon jadä çöntonto, töwö ña'deejadöcöcoomo. Täwoichadöiñe tönwanno cönä 'jato, chö'tajätödöcomo dhowaanäcäiñe'da. ¹²Sacrificio tödöödawä Absalon wwä, töwö cöna'dejai Gilonita Ahitofel. Näädä David wätujaanei. Absalon jadä aata'deu'cwe yä'döa'como jooje jeene cönä'jato yaawä. ¹³Yaawä jeene anontaaajä David döiña cönä'döi cönä'döacä: "Tameedä Israelita Absalon nijummaato, quee." ¹⁴Yääärje mma yaawä David cönä'döacä tösootoi wwäiñe, ñanno Jerusalen ña cönä'jatodö: "Äämatätääcä cäänejetäiye, Absalon wä'dööd owaajo cääwanaacatäiye. Tamjä'ne quejacatäiye, jadheedä cojoodöto'no cöjaajodöcomooje mma, mädäärje cöjaatawäncomo sauda quee ämjajo'daiñe ejaiñ ña." ¹⁵David sotoi cönä'döato: "Ñaa anontäcä, tameedä aneecammadö woijen ñaa nödööa'de, quee cönä'döacä." ¹⁶Cajiichana cöneeja'cai yaawä, tameedä töwö'jimmä'tädö jadäiñe, tömmäi eda'chännamooje amoojadä töjiiñamooja'como'jöödö ñängancädäiñe. ¹⁷Tameedä tösootoi jadäiñe Jerusalen ñanno David cöneeja'cai yaawä, mänseedäcä töweejata'tädöcomo wetä. ¹⁸Chää'jadä cönojoima'to tameedä dhanonöcomo, tameedä cereteocomo mmaja, peleteos, geteo coomo mmaja, dhowajoiñe cönta'to 600 dhanwacomo, Gat ñanno yoojoima'jocomo. ¹⁹Yaawä David cönä'döacä Itai wä ñäädä Geteo weichö: "¿Ane'cämö e 'nei amäädä mmaja ñaa jadä mötannea? Adhennacacä cajiichana jadä meiye, aneiñajanno we'ajäärne aweiayä, ñaa jataawä noojönö. ²⁰Eduuwaiche mma mädö'ne. ¿Äwwä aashicha ca nichö'tano ñaa jadä ä'täädö?

Yoowanäcäda na eduuwa ää'tätoojo. Adhennacacä äjiimä jadäiñe moojodöiyede. Yaawä ajummancädä Wanaadi aashicha ädhöödöi'ñojo'de, quee cönä'döacä David. ²¹Itai cajiichana cöne'cujä'acä cönä'döäca: "Nudä aweichö joi mmaja, ää'täjätöödö wadäi öwö adhanonö wö'tade, nudä weichojoje yeiya'jäcä, wäämatoojoje jieñe mma; quee cönä'döacä Itai." ²²Yaawä David cönä'döacä chäwwä: "Yääärje yeiya'jäcä ma'cheene'quene." Itai ñäädä Geteo cönä 'matäi yaawä tösootoi jadäiñe, tameedä töjimmä jadäiñe mmaja. ²³Töcä'de töwaamoancädäiñe tameedä ñanno soto Cedron soodö cöni'yätäicho cajiichana jadä, jata'jemjönö wwadädä töö'tädööcomoje. ²⁴Yaawä Sadoc cönäärnejoi, levitacomo mmaja, Wanaadi wääcamma'jöödö imennajä dha'me. Yääärje cöneenötoicho yaawä, Abiatar tameedä soto ncäciñe cöne'acä. ²⁵Yääärje mma yaawä cajiichana cönä'döa'cä Sadoc wwä: "Wanaadi jatuuwai jataaca iiñacaatäcä. Wanaadi wacö'je weiya'jäcä töwö yoiye yennaca'de. Wanaadi weichojo tawä 'jaatuuwai weneea'dede yaawä. ²⁶Yaacö'je'da weiyajäcä. Eetä wa tumjummadö woijen yöödöi'ñojo; quee cönä'döacä." ²⁷Yaawä cajiichana cönä'döacä sacerdote Sadoc wwä: "¿Aneenei jönca amäädä? Jataaca töncanode'da canno ännedö Ahimaas, Abiatar nnedö Jonatan mmaja. ²⁸Etaatäcä'ma, etä woi awä wiyoomo'ca'de aneecujätöödö weichojo yoowanääcä yeichö wetä. ²⁹Jerusalen ña Wanaadi jatuuwai Sadoc, Abiatar mmaja, cöniñacaicho, yääärje cöno'nomjoicho yaawä. ³⁰David cönäncui yaawä Olivo jöödö de'cäi, töowamoancädä cönojoimacä, tuju'jä ta'due tösaajatuiche'da mmaja. Tameedä chääjadäncomo töje'duca'como tuju'jäcoomo ta'due cönäncuicho dea jooje cönaamo'a'to. ³¹Yaawä David wwä cöneecammaicho edäärje: "Ahitofer ñanno Absalon jadä aata'deu'cwe yädöa 'como antawäiñe na; quee. David cönä'döacä: "Amäädä Wanaadi, Ahitofel niyäätuujadö i'jedäärjäcä; quee cönä'däcä." ³²Wanaadi ya'deme'cöjöödö de'cäi David wä'döacä jäcä, Husai arquita cöneeja'cai ejoodödö wetä, nono'je tuju'jädö, töwoomö töshiichammaja. ³³David cönä'döacä chäwwä: "Jaadä ääta'jäcä, tadäämöje mma aweiyo na. ³⁴Dha'daque jataaca awennaca'jäcä, edäärje äwä'döa'jäcä Absalon wwä. "Cajiichana adhanonöje wa'de, oowajaano anoonöje wä'jaquennöje, quee ca'jäcä äwwä, Ahitofel niyäätuujadö owaatäjai ma. ³⁵¿Yääärje jönca

naicho ñanno Sacerdote Sadoc, Abiatar mmaja? Cajiichana mai chaca tameedä metaajä́á'dedö chäwwäiñe ecammajä́cä́de. ³⁶Yäätä naato dea iiaccontoncomo Sadoc ne'dö Ahimaas, Abiatar nnedö Jonatan mmaja. Ñanno wwäilñe yää metaajä́á'dedö öwwä ecammajoojä́táde". ³⁷Mädääje David jadääno Husai Jerusalen ña cönä́ döi Absalon wä'dödö owaajädä.

Chapter 16

¹Jöö de'cäcä David wedeetönnacadawä, Mefiboset anoonö Siba ñäädä David a'deeja cöneeja'cacä, aacä cawaayu töjaadä; Tönwanno cönä'döa'to 200 uu ecauwöjödö, 100 dha'jäsedeichö uva sede'nanö'ajä, higo sede'nanö'ajä chääwacä mmaja, tooni jí'jämjödö vino mmaja. ²Cajlichana cönä'döa'cä Siba wwä: "¿Aaqueneto edä meneejädö?" tōwö cöne'cujä'cä: "Äajimmä adännamo canno cawaayu, osootoi ewanshiñööcomo mädä uu, tameemö mmaja, vino mmane ejai ña jata'jemönö awä yasutacomo wöcödöcoomo je, quee cönä'döa'cä"³Cajlichana cönä'döa'cä: "¿Ñäädä'na, adheehajä jaano jadö'jödö ääsha nai tōwö? Siba cöne'cujä'acä: "Jerusalen ña tōwö cöno'nōmjo, edääje cönä'döa'cä: 'Eduuwa jaaja nwacaanoje Israelita cajiichanai chomooje ye'taato'de." Yaawä cajiichana Siba wä cönä'döa'cä: ⁴"Ene'cäma, tameedä Mefiboset wwä naadö äwwä tödö'cäde." Siba cöne'cujätöi: O'jodhe tö 'tajäancädädä tömudhe wädöa äwwädädä, amäädä yedhajä Cajlichana."⁵Yaawä Bahurim ña yä'döa'jäcä Gera ne 'dö, Simei cöneejacai, David euwancädä. Tōwö cönä'jacä Saul wäjimmä'tädö. ⁶David wadädä tääju cömja'acä, shootoi inñäcä towewänä'tamo wadädäiñe mmaja, ñanno ääjato ämu'demjönö dö'se, ämu'dato dö'se mmaja cönä'jato döö. ⁷E'wödööje Simei cönä'cä tömöi cönä'döa'cä, ⁸"Ajääne amäädä, dhanwa conemjönö, soto töja'namo! Wanaadi nojota Saul sotoi äwwä töja'jocomo, ñäädä inwacaano cajiichanaje maadö. Tōwö Wanaadi ännedö Absalon cajiichanaje newaaca eduuwa. Ene'cöma soto töja'namooje aweichö tacade yädöajä na." quee cönä'döa'cä Simei. ⁹Yaawä Sarvia nnedö Abisai cönä'döa'cä cajiichana wä: "¿Ane'cätoojoje mä'dä sö'na wäämajä yedhajä neuwanä? Wijöncä'to'ñojo, quee cönä'döacä Abisai." ¹⁰Cajlichana cöne'cujä'acä: "¿Ane'cämenei ajä'cäiñe ejai tu 'tano änwanne Seruvia nnacomo? Wanaadi wojjeene yeuwanä, änääcö mmaja edääje chäwwä ä'dödö deade: 'Ane'cätoojoje mädääje adha'deuwänä; quee cönä'döa'cä David." ¹¹Abisai wwä David cönä'deuvwöi yaawä, tösootoi wwäiñe mmaja, cönä'döa'cä: "Ene'cöma, amäädä önnedöcä ane'cotoojo yema'se manä. ¿Töwa'cöje mma mä'dä Benjamin atöödö? Cone'dada yeuwöiñjoode, Wanaadi wojjato jeene yeiyajä. ¹²Wäntunamjödö Wanaadi naichö jäcä, aashichato quee yeejemadö wetä; quee cönä'döa'cä David." ¹³Ääma tai tösootoi jadäiñe David wötäädawä, Simei dhowaajoiñe jöö de'cäcä cöntaacä David e'wancädä, täju emaaajätöödö quee sa'dada emeecantancädä mmaja. ¹⁴Yaawä David tameedä ñanno chäjadäncomo mmaja töquincha cönä'döicho, cönäädeetato yaawä cojjai. ¹⁵Absalon mmane, chäjadäncomo Israelita mmaja, Jerusalen ña cönä'döicho, Ahitofel töjadäiñe. ¹⁶Yaawä Husai ñäädä arquita David weichacoono, Absalon wwadädä cönä'döi, cönä'döa'cä: ¹⁷Cajlichana aashichato!, ¹⁸Cajlichana aashichato!" ¹⁹Absalon cönä'döa'cä Husai wä: "¿Mädääje aweichacono mejeemanä? ¿Ane'cäämö e'nei aweichacoono jadä tå'da meiya? Quee cönä'döa'cä." ²⁰Husai cöne'cujäacä: "¿Wanaadi newaacadö anoonöje wa'de öwö, soto newaacadöcomo dea, chäwä tödööneije." ²¹¿Äänäcö anoonöje ca weichojo nai? ²²¿Liñedö anoonöje töweiyemö jöön'ca öwö? Oomo emjaatawä dhanoonöje wä'jaquennöje dea, amäädä dhanonööje weichojo na; que cönä'döa'cä. ²³Yääje mma yaawä Absalon cönä'döa'cä Ahitofel wwä: "Iiña wä ecammacä ane'cämö coödöato eduuwa." ²⁴Ahitofel cönä'döa'cä Absalon wwä: "Oomo jiiñantoncomo enaawäiñe ädhäänü'cä'de. Tameedä soto dhowaanäcäiñe na'de yaawä oomo wacö'jeda äwä dö'se aweichö. Mädääje ajaadäncomo jooje'cä nä'jädutato'de quee cönä'döa'cä Ahitifel ñäädä Absalon wwä." ²⁵Yaawä ä'saca cönaajujiiñaicho cajiichana mai jödoodoi cawääto de'wä. Yaätä Absalon tömö jiiñantocomoja como enaawäiñe cönnöjätöi tameedä Israelita neneedöcoomoje. ²⁶Ñäädä Ahitofel niwä'tuujadö aashicha töneeta soto töweiyen cönä'jato, Wanaadi a'deddu etaadö wa'cä dea, cajiichanaje David weichawä, Absalon weicha wä mmaja.

Chapter 18

¹David cömmecutoicho ñanno tösotoi töwe'wänätamo töjaadäncomo neene, cajiichanacomo miide como, cajiichanacomo ciento como mmaja yeewäiñe yeichö. ²Yää'jeje David cönennujaicho ñanno ñanno tòwewänätamo, aduuuwawä yatocajödö' to'cwa' cä Joab nesetäädöje, yaato queene cöntonto Abisai nesetäädöje daja, ñäädä Servia ne'dö, Joab acoono, yaato quene Itai nesetäädöje daja cönä'jato ñäädä Geteo ñanno. cajiichana cönä'döa'cä tòwewänätamo wäiñe: "chääönöge mma yääje wä' döa, ajadääiñe wöta'de.³Yaawä dhanwacomo cönä'döa'to: "amäädä ewäänätä täjai'chama, Ñaa wäänejeajäcä chojonnoiñe chäwwäiñe cöne'dada ejaiña, yaada quene anaicho'cwa'cä iña wäjaajäcä cone'dada na iñaa wä. jamäädäne ñaawä täje'ma, amoojadä miide ñaa weijödö'cwa'cä! Yaawäne aashicha jene nichöta töncanode'da aweichö, woowononä jedeamma jata wonnne ñaa miwatäiye. ⁴Mädääje cajiichana cöneccujätöicho: "Öwö wödö'a'de aashicha öwwä yäänedö woije, tòwö cajiichana wanön'ajä cönä'jacä jaata naatatajö, yaawä tòwewänätamo cöneejacato cien mil ñe yaatocacomo, joojecäjene cönejaacato yaawä miles jene mmaja jeene.⁵Ñäädä cajiichana cönanontoicho, Joab, Abisai, Itai mmajacönä'döa'cä chäwwäiñe: "Aashicha tödötäcade yetööjoi ñäädä äjöömanö Absalon." Tamedäädä soto cönetaicho mädääje cajiichana wanontädö ñäädä Absalon jääcä yeichö. ⁶Mädääje ñanno tòwewänätamo cöntonto chutai Israel wänä'täiñe; Yewäänätädawäiñe joojecämma ñaano David sotoi wäiñe; Yäätä iyä anooto dea jooje cönä'jajoicho viente mil tòwewänätamo. ⁸Cöneewänätoicho cönäjajoicho yaawä chuu'taca tòweichöcomo canadöje, sauda canaadöje tòwäjaajojocomo ejodhe'cä. ⁹Edääje cönejadääcä, ñäädä Absalon cönedantoicho ñanno David sotoi. Absalon wänúcajä cönä'jacä täcönö mula de'wä, cöne'jadää'a'cä chuta ajäädö adaijoto o'cäcä cöntämä adaijä yää chuta cönä'jacä, a'cäde dee yeijädö wäcä, ijujädö cönatashichudäi dee ajäädö adaijoto ajädö jääcä. Mädääje tötädö cönacoichäjoi, nono ejodhe cönä'jacä sanneque ca'wä, ñäädä mula yeewä cöntadö cöntämä edennada mädääje cönonomjoi chäwwä. ¹⁰Aaneja cöneneacä cönä'döa'cä Joab wä, "¡Ene'cäma, Absalon wädhannetajä weneanä dee adaijoto jääcä!" ¹¹Joab cönä'döa'cä ñäädä dhanwa cä cöneccammaichö wä Absalon weichö jääcä. "¡Ene'cäma! jamäädä ca meneanä! ¿Ane'cotojo anaijucuda meiya dea noonijo mema'joiye yaawä? Äwwä utuudu weiya amoojadä jöödata, tooni mmaja a'dhämötö. ¹²Ñäädä dhanwa Joab cöne'cujätöi, "Yääje mil jöödata öwwä u'tame, yamäädö anannäjöda dea eichö weiya, ajoojochä mmaja cajiichana ne'dö wäjanä, Edääje yeijäcä, tameedädä cönwanno queta'quene cajiichana wä'dödö äwwä, Abisai wä, Itai wä mmaja, cönä'döacä, 'manajoojotäiche ñäädä äjöömanö Absalon, quee.¹³Öwö mmaja wäda'cha'dea aquene etoneetootojojeda, cajiichana emjatawä määdäje amäädä yenomjadö meiyaqueene."¹⁴Yaawä Joab cönä'döa'cä: "Tääde'dawä öwö, owomoocööda waade." Mädääje Joab aduuuwawä tösaudai tänwawä cönnannäjöi Absalon cönwäi chäwaanö jääcä, nudä'dea yeichö yädhannetajä. ¹⁵Yääjemma yaawä amoojadä dhanwacomo cönä'jato Joab waichadö dha'me, cönawädhentoicho yaawä Absalon tòwä'jätödö jemma, cöneemaicho yaawä. ¹⁶Yääjemma yaawä Joab cöne'töjoi corneta, Ñanno töwe'wänätamo cönenncacaicho dea, Israelita ajecannamo. Joab jadäncomo töwe'wänätamo. ¹⁷Tönwanno Absalon cönewacaicho ya'tadö adaijoto aca chuu'taca; cöna'duicho tääju täde'que cönnnewonotoicho chä'quejädö dee'wä. Israelitacomo dhanwacomo cönä'nejeicho tä'sadöcomo wadai.¹⁸Yaawä Absalon nuudä töweichö tääjuque cönamojoi adaijä caawä, cajiichana woicho awä tòwö cönä'döa'cä: "Önnedö jedana öwö yetöjoi tää'tämö chä'tajätöcomo je'da. Määje¹⁹Yaawäne Ahimaas, ñäädä Sadoc ne'dö cönä'döa'cä: "Yeecatömöiñojo cajiichana wätunnä wecammaye, cajiichana Wanaadi wä chude'tomo chanacatocomo utuujudö.²⁰Joab cöne'cujäac: "Edä anooto awä wätunnä ecamma täja'cha ma cajiichana needö wämaajödö weijäcä.²¹Yaawä Joab cönä'döa'cä cusita wä: "Äjääne amäädä aneenejödö nöngé cajiichana wä mecammaiye." Joab wadädä tomudhe tòwädödöjä ñäädä cusita cöneccatömöi. ²²Yääjemma yaawä Ahimaas acädetö jaiñone Joab wä cönä'döa'cä: "Yääje yeichame wötoñojo cusita ncäcä wajecaañojo." Joab cöne'cujätöi: "¿Önnedö, ane'cädöe mötäädö deade, aashichato äwwä tuemö'je yeichöjöön määdä ecammajädö?" ²³"Yääje yeichame" quee cönä'döa'cä Ahimaas: Yecatömöiñojo." Yaawä Joab cöne'cujäac: "Adhecatöncä." Yääje Ahimaas cöneccatömöi äämatai, woi ai cusita cönejodöi cömjadtäi yaawä.²⁴Yaawä David wataajimajä cönä'jacä mönaatata jödonaano acä äsacä yomomödö yeichö antawä. Ñäädä jata eda'chänei mmane caawä cönoncui mönaatata jääjudu'chädö de'wonne ene'madö wetä. Yäätonno tòwwä ene'madawä cönedantäi tooni dhanwa wenääje, tamjäne, töjä'quejene. ²⁵Ñäädä jata eda'chänei cöncätömöi yaawä cajiichana wä cöneccamai chea. Yaawä deamma cajiichana cönä'döa'cä: "Töjä'quejene yeiyajäcä aashichato wätunnä ecamma nea." Tòwö tòwecatön' emöö cönäädöi amoncheda jata jääcä.²⁶Yaawä tòwö jata eda'chänei, aneeja dhanwa wejöödo da'ja cönedantäichea tòweecatönge mmaja, mönatata edachänei tòwö cönä'dejai cönä'döa'cä chäwwä: "Ene'cäma aneeja dhanwammaja neadea dha'cä." Cajiichana cönä'döa'cä: "Mää'dä mmaja aashichato wätunnä nenea dea."²⁷Edääje jata edachänei cönä'döa'cä: "Edääje öwö tötajä'a mää'dä awaade necatö'adö öwwä nääne Ahimaas nöngé ñäädä Sadoc ne'dö." Cajiichana cöne'cujäac: "Mää'dä ñäädä

aashichato soto, aashichato wätunnä dhame nea.²⁸ Yaawä deamma Ahimaas cönaadejai cönä́döacä cajiichana wä: "¿Aashicha tameedädä maato." Cönootommoi cajiichana jee'ta ca töö jedö nono wadädä cönä́döa'cä: "Aashichato cajiichana Awanaadiyö, ñäädä äwä cuntuichö cajiichana tu'dé tännamo cana' catoojo." ²⁹Mädääje cajiichana cöne'cujätöi: "¿Aashicha ca tameedädä maato, ñäädä äjömanö Absalon mmaja?" Ahimaas cöne'cujätöi yaawä: "Yaawä iña Joab wä ñaa anontajäcä, joojato wewodoichanä wenee aquene yoowanäcäda näjanä yeejadääätädö. ³⁰Yaawä cajiichana cönä́döa'cä: "Määätä jiidi eichä a'dhe." Mädääje Ahimaas a'dädäiche cönä́döi chea, yääta jiidi yanöönga'jä cönä́jacä yääätädä. ³¹Yaawä che deamma cusita cönä́döi cönä́döa'cä: "Aashichato wecamma äwwä eduuwa cajiichana, Wanaadi äwwä nuutui ätude' tännamo chanacatocomo." ³²Yaawä deamma cajiichana cönä́döa'cä cusita wä: "¿Aashicha tameedädä maato, ñäädä äjömanö Absalon mmaja? "Ñanno cajiichanai tuude'tomo, tameedä chäjäcä näjudu'tajää to dömmaja, ná'jaato de määdä äjömanö nönge." ³³Yaawä ñäädä cajiichana cöne'da cönä́döjoi, cöntämä cönääncui ca'wä möönatata ejodhe cönääjadö taca. Wemituje töweijäcä: ";Önnedö Absalon, önnedö, önnedö! ;Öwöne äämajai wä'jaquene änwatcanojödöje önnedö, Absalon!"

Chapter 20

¹Edä mmaja yäätä cööneja'dätäi, tööweiye cönä'jacä watansu'dänä töödönei Seba quee töwö chääötö, Bicri ne'dö töwö, Benjamin atöödö töwö cönä'jacä. Jaanau'cwa töwö cöneetöi edäaje cönä'döa'cä: "David jaadoncomo jönö cönwanno, ca'semjäjeeda mmaja caato Isai needö wonno. Yääje yeijäcä tameedä dhanwacomo Israelitacomo nötä'ñato tõmmaichomo waadäi." ²Mädääje tameedä Israelitacomo dhanwacomo David cönsa'cwaicho, Seba tönwanno cönajecaicho amuncheda äämatai cönta'to, Jordan jonno Jerusalen ña tödö'ene. ³Yaawä David cönä'döi Jerusalen ña tõmmai iiñata'jaato a'ca, tösotoi töwö töjiiñantomo amoojadocomo cöneicho, ñanno cönnöicho maa taca edachännamoje töwö cönnöi. Tameedä töwö chäwwäiñe tujunnato tunu'e cönä'jacä, yaawäne öncöda mmane chänawäiñe cönä'jacä. Mädääje tönwanno tunnujutä töweiyе cönä'jato, iiñojenjuncomo nöngé yääjajodöcomo jonane. ⁴Yaawä cajiichana cönä'döa'cä Amasa wä: "Aaduwaawä anooto ai adejacotode dhanwacomo Judha ñancomo ye'jummadöcoomo wetä, amäädä mmaja yäätä aweichojo na'dea. Quee cönä'döa'cä cajiichana David." ⁵Mädääje Amasa cömtämä Judha ñancomo a'dejadöcomo wetä ijummadö wetä mmaja töwö mmane cönonomjoi numa'cäiche cajiichana nanontädö woiye. ⁶Edäaje David cönä'döa'cä Abisai wä: "Eduuwa mmane Seba ñäädä Bicri ne'dö joje'cäjene conemjönö cööjäcäiñe nöödö'ade. Absalon jääcä cönnöichöje mmaja. Yääje yeijäcä adhedhajä sotoi aneichooto. Äwä suddau mmaja, äwwä ajeca'dö wetä, jäjudujanomma jata anedantono mädääje cönwäiñe a'nejo'da a'döjono. Quee cönä'döa'cä cajiichana David." ⁷Yääje'je dhanwacomo jäädu'jacomo tòwewännotoco mmaja cöntonto Joab sotoi, cereteo sotoi mmaja. Seba Ajecadö wetä töwwäiñe ñäädä Bicri ne'dö, Jerusalen ñanno tönwanno cöntonto. ⁸Yaawä tääju adaijoto döötä töweicha wäiñe, yää Gabaon ña naadö, Amasa cöneeja chääjadäiñe töwojödödö wetä. Joab wewonototojo awä wewontänäje cönäjacä, Yää deewä cönä'jacä yoomö chöcatojo, yää töcömöi ewötö mmaja tödhau'cäcä cönmöi chea. Dhowajoiñe töötä dawä chöömöi cöne'du'cai. ⁹Yääje'je Joab cönä'döa'cä Amasa wwä: "Chääänönge ca manä, yaaconocä?" Shummadöque Amasa cönajäi chäätamujä'to jääcä äämu'denjönö taamädöque töwwä shumadö wetä. ¹⁰Amasa aneneda cöneiyacä dhaamä'dö äämudato döse cöömö'nedö cä dha'me Joab weichö. Amasa töwö cönwäi iwe'nö jääcä shootö cönä'mei nono de'wä. Yää'je je Joab äänwä'da cööneiyacä, mädääje Amasa cönä'mai. Yääje mma yaawä Joab Absai aacä, ñäädä dhacono Seba cönajecaicho ñäädä Bicri ne'dö. ¹¹Yääje mma yaawä, toni Joab sotoi cönammöi Amasa döötä, edääje töwö dhanwa cönä'döa'cä: "Ñäädä Joab woiye naadö, ñäädä David jadä naadö, nejiiñjojo Joab wa'dä'dä. Quee." ¹²Ääma annawäne Amasa cönä'jacä wäncödönäje dea taquiyö aca, Joab sotoi cöne'neacä tameedä soto yedennadöcomo enemadö wetä. Mädääje töwö Amasa tänaawä cönaadäi ääma'naacäi cöneesecai woi awä cönnöi. Yeewä ñejoonö töwö cönnöi yäätäcä töwejadätädöcomo wadäi soto enemadö wetä. ¹³Äämatawonno Amasa ese'ca'jääcä tameedä soto Joab jadä cönejacaicho, Seba ajeecadö wetä töwwäiñe ñäädä Bicri ne'dö. ¹⁴Seba cöne'jadhatäi tameedä Israel wäjimmätädö waadäi Abel döiña tödö'ene Bet Maaca döiña tödö'ene mmaja. Tameedä Bicri tanñano nonodö dewä naatodö naatodö mmaja canno jaiñone cönojödöicho Seba ajecadö wetä töwwäiñe. ¹⁵Tönwanno cönejödöicho yaawä cönawodhentäicho Abel ñano Bet Maaca ñano mmaja. Tönwanno cönnöicho jaata cudadaichädö jäädujato tödöajä deewä, tameedä töowewänätamo Joab jaadä cöönä'jatodö jää'judu cöneemajato. ¹⁶Yääje mma yaawä toni wodi tösejecaato cöncätömöi jatawono jödo'nanno: "¡ Etaatäcä, etaatäcä'quene, Joab etaacä! ¡Äcääde amuncheda öwwadädä adhacä waadeu'wödö wetä!" ¹⁷Mädääje Joab chäwwädädä cöntämä yaawä edääje wodi cönä'däcä: !¿Amäädä ca ñäädä Joab?" töwö cöne'cujäacä: "ñäädä öwö quee." Yääjemma yaawä edääje wodi cönä'döacä: "Etaacä osotoi ade'ddu quee." Töwö cöne'cujäacä: "Öwwä etaadö määdä quee." ¹⁸Yääjemma yaawä töwö cönä'döa'cä: Jenadä soto edääje töwädöe cönä'jato: "Abel niwä 'tujadö jeiñe mma cunäjato,' inwätujadö mmane chänöngemönö acoichojojai yeiyajä, quee cönä'döa'cä. ¹⁹Töweconecacoomo jatawono ñaa, Israelitacomo yäätädäcomo. Amäädä mmane Israelitacomo jataadö chone'mase ma. ¿Ane'cotojo Cajiichana Wanaadi nutuudu chone'mase manä a'que tödö'se mmaja?" ²⁰Yaawä Joab cöne'cujäacä cönä'döa'cä: "Amunche määdä jääcä na, amunche mmaja jääcä naa'dea chonemase weichö a'que tödödö mmaja. ²¹Chääönngato jönö määdä. Yaawäne tooni dhanwa Efran ñano jöö jaano, Seba quee chätö, Bicri ne'dö töwö, cajiichana jääcä cönä'judutäi David jääcä cönä'judutäi. Uucä määdä wwä jatajoono wötäiye yaawä." Edääje wodi cönä'döa'cä Joab wä: "Jääjudu deewonno äawadädä iju'jämjödö nätääma'de quee cönä'döa'cä ñäädä wodi." ²²Töösejedö quee wodi cöntämä tameedä soto wadädäiñe. Yaawä tönwanno Seba juujä cömjöncätäicho, ñäädä Bicri ne'dö, Joab wadädä iju'jämjödö cöneemaicho. Yaawä jana'cwa töwö cöneetäi Joab sotoi jata jonno cöntonto, tõmmaichomo waadäi soto cuntäjä'töicho, Joab Jerusalen ña cönenacai töcajiichanai wadädä mmaja. ²³Joab cönä'jacä töwewä'tamo Israelitacomo edhajätoncomoje Benaia mmaja, Joiada ne'dö cönä'jacä cereteos edhajätoncomoje. ²⁴Adoram cönä'jacä tadaawajo jädu'jaato tödönnamo edhaajetoncomoje Josafat queene Ahilud nedö töwö. Tacaada'como wejaadä'töjödö imennäneije. ²⁵Seba mmane cönä'jacä imennäneije, Sadoc queene

Chapter 20

Äbiatar acä Wanaadi wono wa'deuwödö.²⁶Ira jaireo ñano cönä'jacä David jaadäncoomo cajiichana edhajätoncoomo je.

Chapter 23

¹Edä yää tōwā'cadö David wa'deuwō'jödö ñäädä Isai nnedö David, ñäädä o'jodhe Wanaadi cönnöichö, Jacob Wanaadiyö ne'tä'jödö, Israel ñano caado töwecantaña cönä'jadö. ²"Öwö taaí espiritu santo cöna'dewöi, dha'deddu töneecammajä' e wäänene.³Israelita Wanaadiyöcomo cönä'deuwöi ñäädä Israelita wäncomo taju nöngato cänä'döa'cä: 'Chääönögatooje acu'shana ejai ña Wanaadi nontänei. ⁴Töwö na'de jenanneto wawaanadö nöngé anooto ca'dutu'jemjönö awä shii niweijodö nöngé mmaja, natö tönatanöjo conoojo töweiye naichöje mmaja.

⁵Medeejedane Wanaadi emjataawä waanontädö na. ⁶Yääje yeichame aashichato wäcammanä yaacä cönnöi? ⁷Tadeu'jödö antuda yeichödöto cöneiyacä öwwä? ⁸Tameedä umjummadö ejööse'tada yeichame yää aashicha jeene weichojo?⁹Wanaadi onnontäjöncomo nätu'cajato'de wesoooca u'cajäätdö töweiye naichöje tamäädö que tajaiyemjeda tönwanno naato. ¹⁰Sucuuji sejaadadi döajä quee mmane e'jodhenchadööcomo töweiye nai. Yeicho'como acoodö ya'cwadöcomo we'tä yää'jeje. ¹¹Canno ñanno David sotoi tösaadenjöncomo: Joseb, basebet, ñäädä Tacmonita cajiichanacomo edhajotoncomo. Yää anooto awä dea 800 dhanwacomo cömjajoichomo yaawä. ¹²Ñäädä'jeje cönä'jaacä Dodo nedö Eleazar ñäädä Ahohita nedö. Tameedä israelita wäinñe tätöömo'jäcoomo jeje, aduwawä tösaadem jöncomo Filisteo we'juumacomo cönwänä'ta'to. Ñanno antawäiñe Eleazar cönä'jacä.

¹³Eleazar Filisteo cömjajoicho wanna, taamäädö töquinchanö'joone, tösaudai ummichajaicha tödööene. Yää anooto awä Jehová cuntui chäwwäiñe tutu'de'tännano cana'cato'como. Töweewänä'taamo yöiña cönennacaicho yaawä Filisteo önsomadö comojödö ejätödö wetä. ¹⁴Yää'jeje töweiye cönä'jadea Age nnedö Sama, ñäädä ararita. Ane'dawä anooto awä Filisteo cöne'juumaicho, Yäätä cönä'jacä natö'cä, lenteja natö'tajä Filisteo nomtädööcomooje chäädhajä wäneje'jädö. ¹⁵Töwö yää natö enwontädöje dhantawä jidi cönämmöi, jooje Filisteo cömjajoicho Wanaadi wwä chanacatocomo utu'jödö weijäcä. ¹⁶Tooni sototo de'wä amoojadä (30) töwewänätamo edhajotoncomo cönä'jato dhantawäiñe cönä'jato aduwawä imennäcomo. Amu'tojo cu'nädawä Adulam ñano yadö tawä David weichö tönwanno yöiña cöntonto Refaim woichö awä Filisteo tujuuma cönä'jato yaawä. ¹⁷Belen ña mmaja Filisteo cönä'jato yadö jädu'tajä tawä David cönä'jacä yaawä. ¹⁸Yääje mma yaawä David cönä'döacä: "¡Wocöödö tuna aneeja näntuñojo, yää Belen ñano nata'tajoono tuna wa'donnajä acanno!" quee cönä'döa'cä.

¹⁹Yaawä deamma ñanno aduwawä'como tösademjöncomo Filisteo wejata'tacoomo dötäiñe cöneje'dätäicho. Yää Belen ñano nata'tajono tuna wa'donatojo acanno tuna cönammöicho David wadädä cönadoicho yaawä, Yää enö'seda töwö cönä'jacä yaawä. Jehova wänooe nonojo mma cöna'cai. ²⁰Edääje töwö'döa'cädä: "Mä'dä emjaicha wa, amäädä Jehova amunche jääcä aweiijödödä, Mäda'ca emjai wanä dhanwacomo wä'jajojocomo aquiyöcomo?" Quee cönä'döa'cä ane'nöda töweiyançädä. Yää cönnöicho ñanno dhanwacomo aduwawocomo tösademjöncomo. ²¹Sarvia ne'dö Abisai, ñäädä Joab acoono cönä'jacä yäätä ädhajä'je. Töwö aneedawä anooto cöne'wänätäi tusuucuiyyöque cömjajoicho 300 dhanwacomo ñanno aduwawäcämö jadäiñe tänejuque töwädödö wetä.

²²Ñanno toni sototo de'wä amojadocomo (30) antawäiñe tacade jeene Abisai cönä'jacä chädhajotoncomoje töwö'döene, Yääje yeichame ñanno aduwawoncomo wa'cäiñe jene tänejuque ä'döda cöneiyacä. ²³Tänejuque mmaja cönä'ja dea ñäädä dhanwa Joiada nedö Benaia tätö Cabseel ñano. Töwö cönjaicho Ariel nacoomo ä'dädä ñäädä Moab ñano. Yää jeje i'chädawä töcaajä aca cönä'täi mado amöiñäcadöje mmaja. ²⁴Egipto ñano cawooto mmaja töwö cöneemai chea. Ñäädä sucuuji nuwato dha'ma'no töwwadädä yeajäcä, dee quee dhamädö cönaijucöi, shucuujiyyö quee emaadöje mma. ²⁵Mädaäje cönnöi ñäädä Joiada nedö Benaia, tacade cönä'jacä yaawä aduwawocomo jadäiñe. ²⁶Tänejuque cönä'jacä ñanno toni sototo de'wä amojadocomo (30) antawäiñe ñanno aduwawäcomo wacäda yeichame David cönnöi yaawä täda'chännamo edhamoje. ²⁷Ñanno tooni sototo de'wä amojadocomo antawäiñe cönäjätödea: Joab acono Asael, ñäädä Dodo ne'dö Elhanan mmaja Belen ñano, ²⁸Sama ñäädä harodita, Elica mmaja, ²⁹Heles mmaja ñäädä el paltita, Iques nedö mmaja Ira ñäädä tecointa, ³⁰Abiezer ñäädä anatotita, Mesunai mmaja ñäädä husatita, ³¹Salmon ñäädä Ahihita, Maharai mmaja ñäädä netofatita; ³²Baana nedö Heleb ñäädä netofatita, Ribai nnedö Itai ñäädä guibea ñano Benjamin atöödö, ³³Benaía ñäädä piratonita, Hidai mmaja ñäädä Gaas cwawääno, ³⁴Abi Albon ñäädä arbatita, Azmavet ñäädä barhumita, ³⁵Eliaba ñäädä saalbonita, Jasen nacoomo, Jonatan mmaja Sama ne'dö ñäädä ararita; ³⁶Ahiam ñäädä Sarar nedö ararita ñano, ³⁷Elifelet mmaja ahasbai nedö ñäädä el maaca, Eliam ñäädä Ahitofel nedö el gilonita, ³⁸Hesrai ñäädä carmelita, Paarai ñäädä arbita ñano, ³⁹Igal ñäädä Natan nedö Soba ñano, Bani mmaja Gad atöödö weichö. Selec ñäädä amonita, Naharai ñäädä beherotita, Joab wowontotojo adonei (Joab cönä'jacä Sarvia nedö), ⁴⁰Ira ñäädä itrita, Gereb mmaja ñäädä itrita, ⁴¹Urias mmaja ñäädä hitita weichö cönä'jato 37 tamedädäto.

1 Kings

Chapter 6

¹Mädääje Salomón cönaajäntäi Wanaadi mmái amäädö, mädä cöneeja'dätäi 480 wedu yeichö, Israelita weja'ca'jocomo'jeje Egipto nonoodö de'wänno, Salomón acäichea wedu cajiichanaje yeichö cönä'jaacä Israelitacomo jadäiñe Zif nuunä yeichö, aacädeeto nuunä ai. ²cajiichaana Salomón Wanaadi mmái cönaamäi tooni sotooto de'wä aacä amoojato nuwee yeichö, aacäichea amoojato tajujuñe yeichö, amoojadooto de'wä aaduwaawä, töwäädetööe cawä yeichö cönä'jaacä. ³Jääjudu cönä'jaacä Wanaadi mmái chaca awa'deene womontojo dö'se, aacäichea amoojato nuwee yeichö cönä'jaacä, yää'cä wa'cä mmaja tajujuñe yeichö, aacäichea töwäädetööe ye'wä, nono aca ewacaajä cönä'jaacä yää chä'sejei. ⁴mmaa mentaanai cönnöjäätöi she'caasa'cäifiemma jödo'nano o'nä mma. ⁵Jääjudu dawä awa'deene womontojo dö'se mmaa'cä cönaamäi, ä'sacoomo'cä cönä'jaacä dhawoodhe'cäacä amääjä'ajä tawoodhentäane. ⁶Nono de'wä ä'sa cönä'ja'dö mmaane aacä metro, tooni sotooto de'wä ijaatodea centimetros tajujuñe yeichö, aanawäane cönä'jaacä aacä metro, tooni sotooto de'wä aacä amojato tajujuñe yeichö, aaduwaawäto cönä'jaacä aaduwaawä metro, juujatonnä tajujuñe yeichö. Jödo'o'na mmaane cönnöi taawa'cä jääjudu jääcä tajoiijoä' e mmaa tawoodhentäane, mädääje deecomoo'cä täwaaca'da cönä'jaacä jääjudu angwaca. ⁷Mmaa amääjä cönä'jaacä täju que, yäätä deamma täju u'catoojo cönä'jaacä, mädääje cönä'caicho amäädö. Ääta'da cönä'jaacä yää ä'saca maaditiyuque ewaacadö, wööwö que yaacadö ääta'da mmaja, anejja sejaadadi wä'dhecwadö ääta'da mmaja, mmaa amäädö wadadäädä. ⁸Shii weja'catoojo dö'se mmaa taca womontojo cönä'jaacä nonoojo'chä, cadeeda joi annawä, aaduwaawä annawoono mmaja. ⁹Mädääje Salomón cönaamäi Wanaadi weichojo, chänönge cönnöi chea, dee acä'jä'ajä que, dee adaijäcomo yaatocaajä'ajä que mmaja. ¹⁰Töwö cönaamäjäätöi Wanaadi weichojo taca womontojo dö'tä aacä metro to'cä wa'cä tooni shai amoinche yeichö, tooni sotooto de'wä ijaatodea cawä yeichö; töwoojodööe cönä'jaacä mmaa tauda'jano amääjä acä. ¹¹Wanaadi cöna'deuwacä Salomón wwä cönä'döaacä: ¹²"Tönoinñe weneea madä mmaa namääaatoodö, waanontänä wä'dödö woije yeijäcä, aashichaato tödöödö mädä, waanontädö wä'dödö woije mädä nöta, mädääje wödöa'de jäjäcä, oomo David jääcä wödöönedööje mmaja. ¹³Öwö wa'de Israelita jadäiñe, ane'nomja'da mmaja waato'dede", quee cönä'döaacä. ¹⁴Mädääje Salomón cönaamäi mmaa, cönä'caichea yaawä. ¹⁵Yä' jeje cönaamäichea töwö jääjudu ncadheedä, mmaacä dee yaatojä'ajäaque, nono jonnoto'jödöödä cawä yeichö, taudaque cönnöi chaaca, töwö cönnöichea taudaque dea wäätäjatojooje. ¹⁶Töwö cönaamäi aacäichea metro, mmaa ncadheedä, taudaque nono jonnoto'jödöödä, cawä tödöene, töwö cönaamäi chea mmaa'cä tönoinñe täneemöje. ¹⁷Awa'deene womontojo cönä'jacä tönoinñe täneemö, juujatonnoto de'wä aaduwaawä metro nuwe yeichö. ¹⁸Töweiyen mmaa cönä'ja'dea ä'saca weiyama nöngä tödöajä, chääjedöödö weichojo je, ta'duqueiñe'da tödöjä'ajä cönä'jaacä. Tamedäädä tödöajä cönä'jaacä taudaque chaaca, jödo'na jonnoto'jödöödä täju töwääne töweiyen cönä'jaacä. ¹⁹Salomón cönconeechai ä'saca womontojooje chaaca cönnöichea ä'saca jeene, caaja'cä Wanaadi nödöödö tödöötojo ewöötö. ²⁰Ä'saca womontojo cönä'jaacä aacäichea amoojato metro nuwee yeichö, aacäichea amoojato metro mmaja tajujuñe yeichö, aacäichea amoojato metro mmaja cawä yeichö cönä'ja'dea. Salomón jääjudu cönnöi oodoque, täjuuque cönnöichea, taudaque mmaja. ²¹Salomón cönnöichea Wanaadi ya'deme'tojo taca oodo que mmaja, jödo'na weja'catoojo cöna'duichea sejaadadiiiche, oodo döaajä cönä'jaacä yää mönatata awa'deene womontojo, oodo que mmaja cönnöichea. ²²Töwö tamedäädä Wanaadi ya'deme'tojo cönä'cä oodo tödöjä'ajäaque cöniñataamajäätöi, ä'sacoomo waadäi. ²³Salomón cönnöichea aacä amoode cu'tacomo olivo tauda yaatocaajäque, tooni shai yeichö cönä'jaacä aacäichea metro töwäädetööene nuwe yeichö ä'saca cönä'ja'dö mmaja. ²⁴Awa'deeto amoode ajä'sai cönä'jaacä aacä metro tooni sotooto de'wä ijaatodea centimetro nuwee yeichö, yä'cä'wa'cä mmaja cönä'ja'dea ijaatono aacä metro tooni sotooto de'wä ijaatodea centimetro nuwe yeichö. Mädääje dhajä'saichomo jötöödö jonno, yeichacoono jötöödö jona tödöjoone cönä'jaacä. ²⁵Yeichacoono amoode ajä'sai cönä'jaacä aacäichea metro töwäädetööene, a'nädä äänöngeñe cönä'ja'to, ääwaa'cäi mmaja cawä yeichöcoomo. ²⁶Nuwee amoode weichöcoomo cönä'jaacä aacäichea metro töwäädetööene, yä'cä'wa'cä mmaja ñäädä yeichacoono amoode cönä'ja'dea. ²⁷Salomón amoodecoomo cönnöicho tönoiña'como ä'saca. Amoode ajä'saichomo töjäädaca cönä'jaacä, mädääje tooni dhajä'sai jääjudu tajojooone cönä'jaacä, mädääje mmaja yeichacoono amoode ajä'sai jääjuudu tajojooone cönä'ja'dea, dhajä'saichomo a'nädä töwoojobööe cönä'jaacä, tönoiñato ä'saca yeichö. ²⁸Salomón amoodecoomo cönnöicho oodo döaajäque. ²⁹Töwö cönnöjäätöi tameedä a'deue ä'saca, mmaa awoodhecäacä amoodecoomo'cä cu'taajä que, deecomoo que, dhadöcomo que mmaja, chääjödö ta'duquemjönö que mmaja, jödo'na, ä'sacoomo waadäi mmaja. ³⁰Salomón cönnöichea ä'sa nonoichädö oodo que, a'nädäncädä chaaca, jödo'na mmaja. ^{31³²}Salomón cönnöi aacä mönaatata tauda olivo yaatocaajä que awa'deene womontojo ä'sa cuartu chaacaancomo a'dutuuje mmaja. ijaatodea mönaatata cönä'jaacä.

2 Kings

Chapter 1

¹Acab wääma'jeje Moabñancomo cönä'jädutäicho Israelita jäcäiñe. ²Aneedawä anooto awä Samaria ñano tä'sawä cajiichaana Ocozias cönä'ja'dawä mentaana tai nonoojo cönejuccai, cöncädäichai yaawä. Yääje yeijäcä tanoonöcoomo Ecrón ña cönenno'jaicho yaawä, cönä'döaacä chäwwäiñe: "Ajoncomo, Baal-zebul ecamma'jotantäcä, ñäädä Ecrón ñancomo wanaadiyööcomo, waadoncatai'checa edä cääädäichö jonno que yeichö", quee cönä'döaacä³Yaawäne' Wanaadi amoodedö cönä'döaacä Elías wwä ñäädä Tisbia ñano: "Ääma'täcä, Samaria ñano cajiichaana anoonöcoomo mejoodöiyeto, edääje caichä'de chäwwäiñe: 'Israel ña Wanaadi je'da caanai, Ecrón ñancomo wanaadiyööcomo Baal-Zebul ecamma'jodö wetä awwäiñe? quee caichä'de. ⁴Edääje mmaja ä'döcä'dede chäwwä, öwö Cajiichaana Wanaadi edääje wä'döa chäwwä: 'Adhe'wötö jonno ä'tä'da ma'de, aadonca'da ma'de, yäätä mmädä äwäämatoojo na,' quee caichä'de", quee cönä'döaacä. Määädäje Elías cöntämä yaawä yää ecamma.⁵cajiichana Ocozias döiña mmaja dhanoonöcoomo wennaca'comjäcä töwö cajiichana cönä'döaacä chäwwäiñe: "¿Ane'que'nei mädä wa'cä tamjä'ne meiyato?" quee cönä'döaacä. ⁶Tönwanno cöneccujä'a'to: "Dhanwa ñaa ejoodöne, töwö cönä'döaacä ñaa wwä: 'cajiichaana döiña adhennacaatäcä, ñäädä adhanontätäänedö, edääje caichäcä'de yaawä chäwwä: "Edääje nä'döa Wanaadi: 'Israel ña Wanaadi'je'da ca nai, Ecrón ñancomo wanaadiyööcomo Baal-Zebul ecamma'jodö wetä? yääje yeijäcä adhe'wötö jonno ä'tä'da ma'de, yäätä mmädä äwäämatoojo na', quee nä'döa Wanaadi; quee cöneccujä'a'to.⁷Yaawä cajiichaana Ocozias cönä'döaacä tanoonö wäiñe: "¿Aaquareeto nä'jaanä ñäädä mejoodötöodö, yääjato a'deu äwwäiñe necammajäätöichö? quee cönä'döaacä. ⁸Tönwanno cöneccujä'a'to: "Töwö nä'jaanä odoocojaato'jotö awä yeewontaaejä, odoocojaato ji'jä i'ya'mötööje," quee cöneccujä'a'to. Yaawä cajiichaana cönä'döaacä: "Elia ñäädä, tibia ñano", quee cönä'döaacä.⁹Yääje cajiichaana suddau edhaajätoncomo cönaanontäi, aacä sotooto de'wä amoojadä (50) suddau jadäiñe Elia ajäichö wetä. Suddau edhaajätoncomo cönäncui yaawä Elia döiña tödöene, jöö de'wä shuucu töwö Elia cönä'jaacä. Yaawä suddau edhaajätoncomo cönä'döaacä chäwwä: "Amääädä Wanaadi anoonö, cajiichaana adhaadäja, ä'cäde ñaa jadä mötäiyé," quee cönä'döaacä.¹⁰Elías cöneccujä'acä, cönä'döaacä suddau edhaajätoncomo wwä: "Wanaadi anoonö neeneje weiya'jäcä, wa'to cajuñanno nä'tä'iñnojo adheematoojope, osootoi töja'to'comooje mmaja", quee cöneccujä'acä. Yaawä deamma jadheedä wa'to cönä'täi cajuñanno, ñäädä ya'cwadööje, ñanno aacä sotooto de'wä amoojadä (50) shootoi ya'cwadööcomooje mmaja.¹¹Aneeja suddau edhaajätoncomo daja cajiichaana cönaanontäi chea yaawä, shootoi aacä sotooto de'wä amoojadä (50) suddau jadäiñe mmaja, suddau edhaajätoncomo cönä'döadea Elías wwä edääje: "Amääädä Wanaadi anoonö, cajiichaana edääje nä'döa awwä: 'ma'da'cä ädhäätäcä eduuwa' quee; quee cönä'döaacä.¹²Elías cöneccujä'acä yaawä cönä'döaacä chäwwäiñe: "Wanaadi anoonö neeneje weiya'jäcä wa'to cajuñanno nä'tä'iñnojo adheematoojope, osootoi töja'to'comooje mmaja canno aacä sotooto de'wä amoojadä (50) naatoodö" quee cönä'döaacä. Mädääje jadheedä wa'to cönä'täi chea cajuñanno, ñäädä ya'cwadööje, shootoi ya'cwadööcomooje mmaja.¹³Aaduwaawädeeto Ocozias suddau cönenno'jaicho deea aacä sotooto de'wä amoojadä (50) mmaja, chäädhaajätoncomo jadäiñe, ñäädä tooni chäädhäjätoncomo cönäncui, tä'mudhe cönä'döi yaawä Elías je'taca, cönä'döaacä: "amääädä Wanaadi anoonö, äwwä we'ca'a wentumje yeenedö, sootoi wentumje eneedöcoomo mmaja, canno aacä sotooto de'wä amojado'como (50). ¹⁴Ñaa owaanäcä na, ñanno yoowajoncomo weejö'jocomo suddau de'cäcäiñe cajuñanno wa'to yeejucca'jödö. Ñaa maane wentumje ñaa eneecä ä'jajo'da ñaa eiye", quee cönä'döaacä ñäädä Suddau edhaajätoncomo.

Chapter 6

¹Wanaadi a'deddu ecammanno nacontoncomo cönä'döa'to Eliseo wwä: "Ñña mmai weichojo dö'tä cöwa'cäiñ'e dana amäädä ajaadä cöweicho'como. ²Aashichaato tödööcä, ñaa adoojäcä Jordancwaca, inña tówaadäiñe dhanwacomo dee nacä'aato cömmaichomo amäätijo, yää que caamääato infia cöweicho'como", quee cönä'döa'to. Eliseo cöneccujä'a'to: "Änwanno täjai maato awa'de" quee cönä'döaacä. ³Tooni ijimmätoncomo cönä'döaacä: "Aashichaato tödööcä, ma'che ñaa jadä osootoi jadäiñe" quee cönä'döaacä. Eliseo cöneccujä'acä: "Wöta ajaadäiñe" quee cönä'döaacä. ⁴Mädääje töwö cöntämä chääjadäiñe, Jordacwaca tönwanno cönä'döicho, yaawä deamma dee acäätädö cönaajäntoicho. ⁵Yaawärne' tooni cönaajäntaacä dee acäätädö, wööwö ejuudu cöneemaichajoi, jadheedä wööwö ejuudu cöne'ducai na'cwaca; töwö cöncä'tomöi cönä'döaacä: "¡Cajaa yeedhajä, a'dhato e'ca'ajä nä'jaanä madä! quee cönä'döaacä. ⁶Mädääje ñäädä dhanwa Eliseo Wanaadi anoonö cönä'döaacä: "¿ä'chä nejuccai? quee cönä'döaacä, töwö cöneecaimai yaawä yeejuca'jödö dö'tä Eliseo wwä. Töwö yä'jeje dee cönaacätäi, na'cwaca cöneemai yaawä, yämma sejaadadi cöntawa'näi. ⁷Eliseo cönä'döaacä chäwwä: "Ajäichä" quee. Mädääje ñäädä dhanwa cönonwojoi, cönaajäi yaawä tamäädö que. ⁸Yaawä ñäädä cajiichaana Aram ñano, Israelitacoomo cönwänä'ta'todaawä, töwö tösootoi jadäiñe cönä'jaacä, edääje cönä'döaacä: "öwö ömmai na'de, umjummadö woije wa'de yäätä", quee cönä'döaacä. ⁹Mädääje ñäädä dhanwa Eliseo Wanaadi anoonö, cönaanontäi Israelita cajiichaanaichomo, edääje cönä'döaacä: "Maadä mötä'i'che tönoiñato mädä, arameos weicho'como, maadä nä'taato", quee cönä'döaacä. ¹⁰Yä'jeje Israelita cajiichaanaichomo tanoonö dhanwacomo cönenno'jaicho, ñäädä Wanaadi tanoonö wwä töneecamma cönä'jaacä weïñäje. Tooni yä, aacäde jeiñemma, cajiichaana nötäämä maadä, töwö nä'jaanä waadiyaaje. ¹¹Cajiichaana Aram ñano tòwääätäncano'tä tòweiyе cönä'jaacä, weïñäje ecammadö weijäcä, töwö tösootoi cöna'dejaicho, edääje cönä'döaacä chäwwäiñe: "¿Ane'cääme'nei ecamma'se'da maato ñäädä Israelita jadäiñe yoojodöajä naadö tacaade'da cantawäiñe?" quee cönä'döaacä. ¹²Yä'jeje mma yaawä tooni shootoi cönä'döaacä: "¡öng'jö amäädä cajiichaana, edääjeene na, tòweiyе na Wanaadi wono wa'deuwödö, ñäädä Eliseo Israelitaa töne'tä weneeneto Israelita cajiichaanaichomoje, töwö töneecamma weneene töcaa jichaanai wwä amäädä awa'deuwö'jödö!", quee cönä'döaacä. ¹³Töwö cajiichaana cöneccujä'acä: "Eneeta ñäädä Eliseo döiña, wanontaato maane yaawä canno dhanwacomo ñäädä ajäiyeto" quee cönä'döaacä. Cönäätäcammai yaawä chäwwä edääje: "Eneecääneja'ma, eetä'da töwö na Dotan ña", quee. ¹⁴Mädäjeene ñäädä cajiichaana tösootoi cönaanontäicho Dotan ña, jooje cönä'ja'to ñanno tòweewänä'taamo cawaayu de'wäncomo, tadaada de'wäncomo mmaja, tönwanno coijai jataaca cönä'döicho, jata cönaawähentäicho yaawä. ¹⁵Wanaadi wono wa'deuwödö sotoi, jenadäädä'cä cönä'ja'i, jödö'na cöne'ja'cäi, cöneedantäicho jata awoodhecäcä yä'döa'como, ñanno tòweewänä'taamo cawaayu de'wäncomo, tadaada de'wäncomo mmaja, shootoi cönä'döaacä: "¡Oh, cajiichaana! ¿ane'cäämö cöödöaato eduuwa cönwanno?" quee cönä'döaacä. ¹⁶Eliseo cöneccujä'acä: "Tösaade'da eichä, cönwanno eetä caatoodö cho'jodhenñe'cäjeene wanna caato, tòweewänä'taamo e'jodhenñe'cä", quee cönä'döaacä. ¹⁷Yaawä Eliseo cöna'deuwöi Wanaadi wwä, cönä'döaacä: "Amäädä Waanadiiyö, äwwä we'ca'a mä'dä enuudu a'ducaacä, eneedö wetä chäwwä", quee cönä'döaacä. Yä'jeje Wanaadi cöna'ducai ñäädä shootoi enuudu, töwö cöneeneaacä yäätä, cawaayu jooje yeichöcoomo jöö de'cäcä, tadaada wa'to wa'cä cönääneacä Eliseo awoodhecäcä. ¹⁸Yaawä aramaeos wä'ta'jäcä tòwwadäädäiñe, Eliseo cöna'deuwöi Wanaadi wwä, cönä'döaacä: "Aneene'da nädöiñato canno canno soto, öwö we'ca'a äwwä", quee cönä'döaacä. Mädääje Wanaadi ñanno cöneenu'däicho, Eliseo ne'catäädö woije. ¹⁹Yä'jeje Eliseo cönä'döaacä aremeoscoomo wäiñe: "Ääma jöönö edä, jatajönö mmaja edä dea, ä'täcä öncäcä öwööne manadätiye ñäädä dhanwa mujiyatoodö döiña", quee cönä'döaacä. Samaria ña töwö cönaadäicho yaawä. ²⁰Samaria ña tòwä'döa'comjäcä Eliseo cönä'döaacä yaawä Wanaadi wwä edääje: "Cajiichaana Wanaadi, canno dhanwacomo enuudu a'ducaacäde eduuwa, töneene ä'döiyetode", quee cönä'döaacä. Mädääje Wanaadi cöna'ducaichea chäänuudu como, töneene cönä'döicho yaawä, mädääje cönäädantäicho Samaria ñano jataawä tòweichöcoomo. ²¹Israelita cajiichaanaichomo cönä'döaacä yaawä Eliseo wwä, ñanno enee'a'jäcäiñe tòwwä: "¿wöja'janto ca, jaaja'cä? ;wöja'janto?" quee cönä'döaacä ²²Eliseo cöneccujä'acä: "amäädä mmaane canno mämä'joicho'de, ¿emaajai cha ätö'taanä ñanno wänä awä soto ajäiya'comjäcä äwwä, asaudai che, äshiimadaiche jeiñemma? yuduucomoone tödööcä ije'tacaiñe, yoocödööcomo mmaja, ääwashinchäiyeto, töwoocödööcomo aneenöiyeto, ennacaiyeto yaawä tädhaajätoncomo döiña", quee cönä'döaacä. ²³Mädääje cönnöjoi ñäädä cajiichaana, jooje chääwanshiyööcomo cöneejödöjoi, cönääwashinchäicho yaawä, töwoocödööcomo cöneenöicho deea, yä'ca'comjäcä cönennojaicho chäädhajätoncomo wadäädä mmaja, ñanno waadiya arameocoomo numa e'jö'da tòweiyе cönä'ja'to, Israelita nonoodöcoomo de'cäi. ²⁴Yä'jeje yaawä äcuude Aram ñano cajiichaana, Ben Adad täätö, tösootoi quini'jummaicho tamedäädä, ñanno tòweewänä'taamo, Samariañano cönwänä'täicho, yää jata cönaajäicho yaawä. ²⁵Mädääje Samaria ñano jataawä jooje ämi cönä'jaacä yaawä, täje

weiñä yeijäcä, tönwanno töneejemaajo cönä'ja'to burro ju'jä'jödö acäichea sotooto'cä wa'cä (80)jödaata tödöjoone, tooni waajädäcanä o'nä (1.23litros), jaduuma wetö eje'jödö mmaane cönä'jaacä ijaatodea (5) jödaata.²⁶ Israelita cajiichaanaichomo wääwannä'taame tömmai mu'dudui de'cäcä, wodi cönca'tomöi chäwwadäädä, cönä'döaacä: "cö'wa'täcä amäädä cajiichaana", que cönä'döaacä.²⁷ Israelita cajiichaanaichomo cöneccujä'acä: "Cajiichana Wanaadi ä'wa'tä'da yeiya'jäcä, töwaacö'jemma öwö ä'wa'täjai'chawa, a'que na natö äwanshije tödöemö, uva a'que mmaja vino je tödööemö", quee cönä'döaacä.²⁸ Edääje mmaja cajiichaana cönä'döa'dea: "¿Ane'cäämö äjääcä neja'dä'anä?" quee cönä'döaacä. Ñäädä wodi cöneccujä'acä: "määdhä wodi edääje cönä'döaacä öwwä: 'ännedö ene'cä'de cotööcooje ca'nätäiyе edä anoto, önnedö daja jenamma ca'naatodea cotööcomooje' quee cönä'döaacä.²⁹ Mädääje jeene önnedö'cä ñaa cöna'näi totööje, tänäädö wetä, aneedawä anoto awä öwö daja edääje wä'döaaquene chäwwä: 'amäädä ännedö daja ene'cäde eduuwa, ca'nätäiyе cotööcomooje', quee. Yaawäne' tòwö tönnedö mmaane cöneetone'täi yaawä" quee cönä'döaacä ñäädä wodi.³⁰ mädääje ñäädä wodi wa'deuwödö eta'jäcä cajiichaana wwä, töwoomö cönshinchai, dho'näno yaamoto'como yoomö tåne cönä'jaacä (tömmai mu'dudu de'cäcä yaademaadawä), soto cöneene'ma'to yoomö yaajoi yeichö.³¹ Yä'jeje tòwö cönä'döaacä: "Eduuwa deamma Eliseo ju'jä wijöncä'ja, Wanaadi maamichanñojo yaawä, yeema'ñojo jeiñenma mädä annö'da weiya'jäcä edä anoto", quee cönä'döaacä.³² Eliseo maane tömmai chaca cönä'jaacä shuucu yaatajimaajä, inchoncomo mmaja cönä'ja'todeea chääjadä yaatajiima'como. cajiichaana tooni dhanwa tanoonö cönaanontäi towajyo, yaawäne' ñäädä dhanwa dhanoonö wä'dödö owaajo yönñanñe, Eliseo cönä'döaacä inchoncomo wwä: "Eneetäcä'ma, mä'dä cajiichaana conemjönö, yeemadö wetä tösootoi nennö'jai öwwadäädä, etaatäcä eduuwa, sadä yä'döa'jäcä mä'dä dhanoonö, mönatata a'dutääcä'de yaawä täije omoomö'da yeichö wetä. cajiichaana maane inchäcäiche deamma yä'dötoojø na", quee cönä'döaacä.³³ Mädääje ya'deutaame deamma chäwwäññe, cönä'döi ñäädä cajiichana anoonö yönñanñe, cajiichaana cönä'döaacä: "Eetä conemjönö naadö Wanaadi wojato mädä, yääje yeijäcä ¿ane'cäämë'nei yoomojai wanä eduuwa ö'wa'tädö Wanaadi wwä?", quee cönä'döaacä.

2 Chronicles

¹Aaduwaawä amoojato (8) wedu Josías cönä'jaacä cajiichaanaje cönaajäntä'dawä Jerusalén ña, tòwö cöne'se'täi yaawä tooni sotooto de'wä amoojadä tooni (31) wedu.² Chäänöngato tönnöe tòwö cönä'jaacä Cajiichaana Wanaadi emjataawä, tadaichö David tönnöe cönä'ja'dö je mmaja tòwö cönä'jaacä, äama chänöngato jonno äsancwajo'da yäätäädä, ämu'demjönö ai, ämu'dato ai que jeiñemma.³ Aaduwaawä amoojatooto wedu cajiichaanaje yeichö, mude'cäje dea tòwö yeichö mmaja, tadai'jödö David Wanaadiyö ujiichö yajäntä'jödö weijäcä chäwwä. Amoojadooto dewä aacä wedu yeichö, yaajäntä'jödö weijäcä mmaja töjaajodö chu'taajä ya'deme'tojo a'tei tödöajä, postes asera tödööjä'ajä oro choonecaajä mmaja, Juda ña cönä'ja'dö, Jerusalén ña cönä'ja'dö mmaja.⁴ Ñanno soto cöneema'jöjätoicho tameedä yää Baales weicho'como'jödö, ñeenedööje; tòwö cönaacä'jätoi she'cäiñe'cä yää ya'cwatoojo ye'wä cönä'ja'dö, tòwö cöni'mojoojätoi chea annai yää dee choonecaajä'ajä Asera cu'taajä wadänono, yää mmaja oro choonecaajä mmaja wedennäje tödöeene cönccone'majätöicho, tòwö yää chääwadööcomo wedennäque cöna'jäi ñanno wadäädä sacrificiaje tönnö'jöcoomo.⁵ Tòwö cöenna'cwaicho Wanaadi woncomo wa'deuwödö dhe'jä, Wanaadi wwä wa'deutojo tawä. Edääje tòwö cöncocai Juda, yää Jerusalén mmaja.⁶ Mädääje dea tòwö cönnöi Manases jataawä, Efrain ñäädä Simeón, Neftalí ña tödöjoone, a'que töweiyancädä töweiyancädä tawoodhecäacä.⁷ Tòwö cöncadaacajäätöi Wanaadi wwä wa'deutojo, cöñaju'jätoi tameedä, tòwö cöneema'jojötöi yää chu'tajä'ajä tönoiña'como wedennä je tödöene, yaawä tòwö tameedä yää cöneesejäätöi altares incienso tameedä Israel nonoodö eetöjoi, yaawä tòwö cönenacai Jerusalén ña.⁸ Yaawä decimo octavo año cajiichaana je e'tä'jödö awä, yä'jeje Josías wwä nono choccajo'dawä, templo mmaja, tòwö cönenno'jai Safán, Azalía nedö, Maasías mmaja, cajiichaana jatawono, Joa mmaja, Joacaz nedö secretario mmaja, Wanaadi mmai choonecaaneije.⁹ Tönwanno cöntonto Hilcías ña, ñanno Wanaadi wwä tòwa'deuwaamo, yaawä tönwanno cuntuicho jödaata Wanaadi maichacaano ene'jaajä, yaawä ñanno Levita, waadiya mönaatata eda'chännamo cönançuicho Manases wonooje, Efraín mmaja, tameedä Israel weicho'como, tameedä Judá weicho'como, Benjamín mmaja, soto Jerusalén ñancomo mmaja.¹⁰ Tönwanno cöneecamoicho yää jödaata, ñanno dhanwacomo Cajiichaana weichojo taca tadaawaaju enmencannamooje cönä'ja'todö, ñanno dhanwacomo cöneejemaicho töweetadawa'cajaamo, yää Wanaadi weichojo cöncconeecaichodö.¹¹ Tönwanno cöneejemaicho deea ñanno dee joconcomo wetaadawa'cajoodö, amääjä'nñamo mmaja, yää ejemadö wetä täju shacwaajä, dee weichojo mmaja, yää mmaa annä'ajä imu'duduichädö ñanno cajiichaanacomo Judá ñancomo cöneema'jojoichodö.¹² Yäätäädä ñanno dhanwacomo cönnöichoi tötadawaajuichomo, ñanno enmencannamooje

cönä'ja'to Jahat, Abdías mmaja, Levitas weichö Merari nacoomo, Zácarías, Mesulam mmaja, ñanno Coat nacomo. Levita weichö mmaja, tameedä ñanno könä'ja'to shiwoo etönnamo aashichaacomo, tönwanno cónese'täicho ñanno töweetadaawa'cajaamo amoiche'da tödöene.¹³Canno Levita könä'ja'to ñanno mmaa amääjo'tojo könijumma'todö edaichännamooje, tameedä anejjacoomo dhanwacomo töweetadaawa'cajo könä'ja'todö töwojenñe. Töweiyé könä'ja'to deea Levita imennännaamo mädä mmaja, jödaata edaichännamooje, mönatata edaichännamooje. ¹⁴Yaawä ñanno wäiñe jödaata ene'a'jäcä yää cajiichaana weichojo taca adäajä könä'ja'dö, sacerdote Hilcia cónedantäi yää jajeedä Cajiichaana wanontadö u'ajä könä'ja'dö Moisés jonnoto. ¹⁵Yaawä Hilcías könä'döaacä Safán wwä ñäädä imennänei: "Wedantäi yää wanontänä jajedaichädö Cajiichaana weichojo taca", quee könä'döaacä. Hilcías cónnejä yää jajeeda Safán wadäädä. ¹⁶Safán cónaadäi yaawä yää jajeeda cajiichaana wadäädä, cónecammaichea chåwwä, könä'döaacä: "Osootoi mmaane tameedä tödöödöje naato chääjäcäiñe mecaanö'adöje. ¹⁷Cónencaicho yää jödaata Cajiichaana weichojo tawä medantäneedö, cuntuicho yaawä ñanno enmencannamo enwawäiñe, töweetadaawa'cajaamo wäiñe mmaja", quee könä'döaacä. ¹⁸Ñäädä owaanomaanei Safán könä'döaacä cajiichaana wwä: "Ñäädä sacerdote Hilcías öwwä cuntui jajeeda" quee könä'döaacä. Yaawä Safán cóna'de'täi cajiichaana netaadöje. ¹⁹Yaawä töwwä eta'jäcä yää wanontänä, cajiichaana töwoomö cónsedeichai. ²⁰Töwö cajiichaana cónaanontäi yaawä ñäädä Hilcías, Ahicam Safán nedö mmaja, Micaías nedö mmaja ñäädä Abdón, ñäädä owaanomaanei Safán, Asaías mmaja ñäädä sotoi cheamma könä'döaacä:
²¹"Ojoncomo yaawä ecamma'jotääcä'de yää jäcä öwwänoje yeichö yää Wanaadi waanontadö, ñanno mmaja yaawä Israel ña yo'nomjo'jocomo, Judá ña mmaja, yää a'deu jajeeda cónedantäichodö jäcä naadö. Adai'jä na yää Cajiichaanaa eede'cwadö cójäcäiñe naadö. Adai'jä na cadai'choncomo deene aneeta'da yeiyeetöcoomo'da yää jajeeda jäcä a'deu naadö tameedä yoije eicha cónesiya'to yää imennaajä könä'ja'dö nöngé", quee könä'döaacä.
²²Yaawä Hilcías, ñanno mmaja cajiichaana cónanontäichodö cöntonto yaawä Hulda döiña ñäädä profetiza, Salum jinñamo ñäädä Ticva nedö, Harhas nedö mmaja, womö shoomanei (Jerusalén töwö yeichö könä'jaacä aacäto jata) tönwanno cóna'deuvöicho chåwwä yää jäcä. ²³Yaawä töwö könä'döaacä: "edä yää Cajiichaana Wanaadi, ñäädä Israel Wanaadiyö wä'dödö: Edääje caichä ñanno dhanwacomo öwwadäädä cónenno'jaichodö wwä, ²⁴edääje Cajiichaana Wanaadi ná'döa: "Eneecä'ma amoiche'da ná'döi yää edä jata ansu'dotojo, ñanno soto jäcäiñe mmaja tameedä conemjönö yää jajeeda jäcä tömennä naadö, tönwanno mmaja cónade'täichodea cajiichaana Judá ñano je'taca. ²⁵Tönwanno jonno könä'sancwajoicho incienso mmaja tönna'cwa weneeneto aneija töwaanadiyyöcoomo wonooje, mädäje tönwanno wäätötomojo cóniejodöjoicho, conemjönö tödöödöque töwwäiñe, yääje yeijäcä yeede'cwadö wene'ja'de edä jata jäcä. ²⁶Yaawäne Judá ñano Cajiichaanaichädö mmaane ñäädä öwwadäädä adhaanontätäänedö Cajiichaana ecamma'jo chåwwä tödötojo jäcä, edääje ecammatääcä'de chåwwä, edääje cajiichaana, Israel Wanaadiyö ná'döa: "Yää a'deu meta'quennö, ²⁷sacuudajesaane adhewanö yeiyajä, wentumje mmaja töwäänejo määnene dea Wanaadi je'taca, dha'deddu metaanedaawä edä jata juntaca yeichö edä jataawäncomo soto jäcäiñe yeichö mmaja, wentumje öwwä äwäänejo'jödö weijäcä mmaja, owoomö shiicha'jödö weijäcä mmaja, öwö mmaja maneeta dea mädääje Cajiichaana näcamma. ²⁸Eneecäjaane adhaadai'chomo jadä maneejodööja'de. Amäädä adheequejödö wannä'ja'de, täncanoode'da yeichö wetä, adheenudu aneene'da na'de conemjönö weja'dätäädö yää edä jataajäcä weneeja'dedö ñanno soto jäcäiñe mmaja. Yaawä ñanno dhanwacomo edä a'deu cónaadäicho deea cajiichaana wadäädä. ²⁹Yä'jeje yaawä cajiichaana cónaanontäichea tanoonö cóni'jummaicho deea ñanno inchoncomo Judá ñancomo, Jerusalén ñancomo mmaja. ³⁰Yääjemma yaawä cajiichaana cónäncui Cajiichaana Wanaadi weichojo taca, tameedä ñanno Judá ñancomo dhanwacomo, soto Jerusalén ñancomo mmaja, sacerdotecoomo, levitacoomo mmaja, tameedä ñanno soto mmaja, adaijäcoomo, shiminñia'como'cä mmaja. Yä'jeje töwö cóna'de'täi soto antawäiñe tameedä yää a'deu jajeeda jäcä utu'jödö cónedantäichodö yää Cajiichaana Wanaadi weichojo taca. ³¹Töwö cajiichaana jödö cónammöi töweichojo dö'tä ta'deddu cuntui Cajiichaana Wanaadi emjataawä, Cajiichaana Wanaadi ncäcä töttätojo jäcä, yää yaanontädö yäätäädä tödötojo jäcä mmaja, tameedä täwaanö jadäädä, töweicho jadäädä mmaja, dha'deddu utuajä wojie töweicho'como yää jajeeda jäcä tömennä könä'ja'dö. ³²Töwö cónnöi tameedä ñanno Jerusalén ña cónedantäichodö, ñanno mmaja Benjamín cóniejodööjoichea yää a'deu utuudu aca. Ñanno Jerusalén ñancomo soto cónnöicho Wanaadi wanontadö wojie, yää Wanaadi ta'deddu cuntuichö, ñäädä dhadai'chomo Wanaadiyö.
³³Josías cóncoccai tameedä yää conemjönö Israel nonoodöje könä'ja'dö. Töwö tameedä cónnöi Israel wäiñe Cajiichaana Wanaadi ya'demeecödö wetä, tameedä anooto yeichö wa'cä, tönwanno ane'nomja'da cónesiya'to Cajiichaana Wanaadi jadä töweichöcoomo ñäädä tadal'jäcoomo Wanaadiyö.

Chapter 36

¹Yä'jeje soto cönaajäicho nono, Josías nedö Joacaz cajiichaanaje cönnöicho, yuumöemeetacano'jödööje Jerusalén ña. ²Joacaz cönä'jaacä tooni sotooto de'wä aaduwaawä (23)wedü, cajiichaana je töweichö cönaajänta'dawä, aaduwaawä nuunä mma cajiichaana je cönä'jaacä Jerusalén ña. ³Egipto ñano cajiichaana cöne'jimö'joi Jerusalén ñano, nono cöneejemaajoi tooni sotooto de'wä amoojadääto de'wä aacäichea jödaata weijödö wa'cä (34 kilogramo de plata), tooni sotooto de'wä ijaatodea, aaduwaawä amoojato oodo (25,8 Kilogramo de oro). ⁴Egipto ñano cajiichaana, Eliaquim cöneewaaacai tacoono cahjiichaanaje, Judá weichö Jerusalén ña, chääötö cöncamjiyaacai Joacim, quee chääötö cönä'jaacä yaawä. Yä'jeje Necao cönei Eliaquim acoono, Egipto ña cönaadäi. ⁵Joacim cönä'jaacä tooni sotooto de'wä ijaatodea (25)wedü, cajiichaanaje töweichö cönaajänta'dawä, amoojadääto de'wä tooni wedummaa töwö cajiichaanaje cönä'jaacä Jerusalén ña, töwö cönnöi conemjönö tödiyyoi Wanaadi emjataawä. ⁶Yä'jeje Nabucodonosor, Babilonia ñano cajiichaana, cöngwänä'täi, cöniiwadö'täi chea sejaadadiche Babilonia ña adäädö wetä. ⁷Nabucodonodor cönaadäichea anejjacoomo tödööjä'ajä'cä Wanaadi weichojo tacaano Babilonia ña, inña cönnöi Babilonia ña inñataajato mmaa taca. ⁸Anejjacoomo tödööjä'ajä Joacim nödööjätöödö cönä'jaacä, töwö cönnöi chääänöngemjönö, mädääje cöneedantoicho chääänöngel inñö'jödöje'da, eneetäcä'ma, töwö tömennä na Judá, Israel cajiichaanaichomo jajeedai jäcä. Yä'jeje inñedö Joaquín cönääwaacai cajiichaanaje tumö weichojo dö'tä. ⁹Aaduwaawä amoojato (8)wedü Joaquín cönä'jaacä, cajiichaanaje töwääwacadaawä, töwö cajiichanaje cönä'jaacä aaduwaawä nunnä mma, Jerusalén ña maane amoojadä anooto mma, töwö cönnöi conemjönö töwaanadiiyö Wanadi emjataawä. ¹⁰Conoojo wajäntadaawä, cajiichaana Nabucodonosor cönaanontoicho dhanwacomo, Babilonia ña cönne'joi, tödööjä'ajä Wanaadi e'saca cönä'jaacä, inñataaja'como tödööjä'ajä Sedequías joi cönnöi, ijaamidiyyi cönä'jaacä ñääädä, Judá weichö cönä'jaacä cajiichaanaje Jerusalén ña. ¹¹Sedequías cönä'jaacä tooni sotooto de'wä tooni (21)wedü, cajiichaanaje töwääwacadaawä, töwö cajiichaanaje cönä'jaacä amoojadooto de'wä tooni (11)wedü, Jerusalén ña. ¹²Töwö cönnöi conemjönö töwaanadiiyö Wanadi emjataawä, töwö töjökiye'da cönä'ja'dea Wanaadi a'deddu ecammamei Jeremías neneedöje, Wanaadi nanontädööde töwa'deuwe cönä'jaacä. ¹³Sedequías mmaja cajiichaana Nabucodonosor wojie ännö'da cöneiya'dea, töwö cönäcammai Wanaadi netaadöje, Sedequías töjöömödööque Wanaadi nanontädö ännö'da cöneiya'dea, täwaanö jadääädä aneecamjö'da cöneiya'dea Wanaadi nanontä'jödö, ñääädä Israel Wanaadiyö. ¹⁴Yääje mma yaawä, tameedäädä Wanaadi wwä töwa'deuwaamo edhääjätoncomo, ñanno soto cönä'ja'to conemjönö tödönnamo, aashichaato inñödööcomo je'da, tönwanno mädä conemjönö tödöödöje töweiyen cönä'ja'to, yää jataadä tönwanno cönccone'maicho Wanaadi e'sadö yää aashichaato tönoiñato mmaja cönä'ja'dea Jerusalén ñano tödöajä. ¹⁵Töwö Wanaadi jenaado'jocomo ijimmä, töwö ta'deujödö cönaadäjoi, chäwwädäädäine dha'deujocomo ecammamei wwä, wannade ta'deujödö cönaadojötöi töwö cone'da tönnöe cönä'jaacä töjaatadö mädääje yeijäcä, yäätääne töwö ijaatadö weiyajä. ¹⁶Yääwåne' tönwanno tönenno'jä'e cönä'ja'to Wanaadi a'deddu ecammamei, eta'se'da dha'deddu töweiyen cönä'ja'to, Wanaadi wwä töwa'deuwaamo tönenno'jä'e cönä'ja'to, mädääjeene Wanaadi cönäätömai tösootoi jäcäine, aniiwa'tätäine'da töweiyen cönä'jaacä. ¹⁷Mädääjeene Wanaadi cönrejä, Caldeos cajiichaanaichomo, ñanno yääjöma'como cönjajoicho, cömö nuwaatoque yää satuario tödöötojöque, töwö cone'da'da yääjömaadööcomo wodiñamo'cä dhanwa'jemjöncomo, inchoncomo'cä ijuujadööcomo juduumeiche cönä'ja'todö. Wanaadi cuntui tameedä chängwawä mädä tödötojo. ¹⁸Tameedä tödööjä'ajä'cä Wanaadi e'saca cönä'ja'dö, adajä'coomo, shiminña'como'cä mmaja, Wanaadi e'sacaano jatuuya'cä, cajiichaana jatuuyaichomo, waadiya edhaajätoncomo nödöödö mmaja, tameedä yäätä cönä'ja'dö cönaadäjätöi Babilonia ña. ¹⁹Tönwanno cönnä'cwaicho Wanaadi mma, jääjudu cöni'moicho deea Jerusalén ñano, cönnä'cwaicho tameedä inñataajato'jödö, cöneema'jojötöicho tameedä inñataamaajä cönä'ja'dö yäätä. ²⁰cajiichaana cönaadäicho Babilonia ña, ñanno cönootone'täichodö cömö nuwaato ñontädööje. Tönwanno dhanoonöje cönä'döjoicho, inñacontoncomo mmaja, cajiichaana Persia ñano anoonöje cönä'döjoicho. ²¹Mädääje cöneea'dätäi Wanaadi a'deddu necamma'jödö nönge yeichö wetä, ñääädä Jeremías tai töwa'deuwe cönä'ja'nei nono chääänöngel yä'dödö wa'cä, yäädetadö wa'cä mmaja. Mädääje cöneene'maicho yäädetadö anootochädö jona tödöene tätööma cönä'jaacä, setenta wedu yä'dödö wa'cä ²²Eduuwa maane wedu wajäntädaawä, cajiichaana Persia ñano, Wanaadi wa'deuwödö ecammamei Jeremías tai töwa'deuwe cönä'ja'nei edääje tönaadä cönä'jaacä Wanaadi aashichaato cönnöi Ciro espiritu ai Persia ñano cajiichaana, tameedä cajiichaanacomo joi tödöödö wetä, mädä tödöemö ecammaajä, tömennä tödöödö wetä chäwwäine, töwö cönä'döaacä. ²³"Mädä iyä Ciro nödöödö, Persia cajiichaanai, edääje nä'döa töwö Wanaadi cajunñano tameedä cuntui, edä nonoodö de'wä cajiichaanaje yeicho'como, töwödea cuntui mmaa amäätojo Jerusalén ña, Judá weicho'comooje naadö. Anejja adhantawäine naanei töwe'shato yeiya'jäcä, ejai naadea töjaatawääne töweiyajä, ädhäänu'cä nono de'cä Wanaadi yaanadiiyö chääjadä na'de" quee cönä'döaacä

Ezra

Chapter 5

¹yääje ma yäwä Hageo Wanaadi anonö, tönecamajäe cönäjato Israelelita como Wanaadi etöjo Judiocoomo wä Judaña, Jedesadeña mmaja. ²Zorobabel, Sadatiede nedö Jesúa mmaja, Josadac nedö, Cöntötajolöicho Cönajontochodea Wanaadi weicho amädö Jeduuusadeña ñanno awanomanamo Jadaiñe todöse töweichö coomo quee. ³Yääjema yäawa Tatnai, Jatacoomo tuna jonno madä cajuichanei, Setar Boznai, jimmä mmaja cönejoto cönädoato dea chäwäiñe : " ¿ äänääcö äwäiñe necamai edä mma amootojo edä mu'ddu coomo tödötojo mmaja?. ⁴Tönwano cönädoato dea yaawä : ¿ anäcamo täätöcoomo ñanno edä mma namojatodö?. ⁵yawäne Wanaadi emjatawä cönäjato ñanno inchocomoiä Judiocoomo. Ñanno chudetänanamo anedenanäjoda cöneyato. tönwano cömocato jajeeda imenajä adojodö cajuichana wadädä yää jajeda imennajä ecujätödö daja tönwano cömocato dea. ⁶Edä yää jajeda imenanjä tatnai, Star Boznai, jimma, shotoichomo maja nadojodöcomo cajuichana Dario Wadädä. ⁷Tönwano jajeda tömena' docomo cönädojoicho cajuichana Dario Wadädä: " Täncanodedä weiña äwä täweiye neiñojo. ⁸Cajuichona wa ecammatäca ñaa wötäjötöjödö Judaña Wabaadi machaca. Yää namäatodö täju adaijocomoque taadä imuduje iñödöcomo. Mädä nödöatodo tamjäneiche namoato ashicha mmaja nödötodea. ⁹Ñaa cönecamajoicho nanno inchocomocä : ¿änääcö äwäiñe cönecamai edä mma amotojo edä muududu tödötojo mmaja? ¹⁰Ñaa mmaja cönecamajoichea chätöcomo odowanäcä yeichö weta chätöcomo odowanäcä yeichö weta chäwadaiö öanno anontänamojödö. ¹¹Töowano cöneccujäato cönodöato : " Ñanno ñaa Waanadi anonö cajuñano nonodewono mmaja edä mma chonecadöje ñaa na jenadojä mma amäaja cönäjadö yawa israelitacoomo cajuichanai namojocomo tögäcane. ¹²Yawäne, ñaa adaichomajödö Wanaadi cajuñano jäcä cönätömaicho, Tögö Nabucodonosor wä cönätömaicho, Babilonia ñano cajuichana, nädä edä mma amäcäneijödö cönadächo yäwä tösotöichomoje Babiloniaña. ¹³Yäwä awadenato wedu awä deama Babiloniaña Ciro cajuichanaje yeichö, wanontä Ciro cömenai dai mmaja Wanaadi mmai amotojo. ¹⁴Cajichana Ciro Cönoñacajätöi tameda tödöaja jödata, odo cönäjadö wanaadi mmai esaca yää Nabudoconosor cönejätöichö Wanaadi weichajo tacanno jedusadenñano, Babiloniaña cönäi Tögö cunujätñi sesbasar wä, cajuicanje tögö cönäichea.. ¹⁵Tögöcönädöacä chäwä: " Edä tödöjä'ajä äwä tödocä. äjäne inña Jedesadenña Wanaadi mmaichaca mödöjätöiy, Wanaadi mmai tamämöje yeijacä yäätä ". ¹⁶yääjema yaawä Sesbasar cöntämä cönäjätöi tameda yää tödöjä'ajä imöque Jedesadeña Wanaadi mmaichaca, amödöjedea natodö döiña. ¹⁷Eduuwa mane, cajichana wacöje yeijajäcä, nujiñato Babiloniaña yää Jajeda weichojo taca , Cajichana Ciro tñwanontädö imennäjodö töweiye yeichö, Cajichana Wanaadi mmai tödötojo jaca jedusadenña. Cajichana nenejoñojo töötajätödo ña wadädä ".

Chapter 6

¹Yääjemma yääwä cajichaana Dario cöönanontäi Babilonianña maa taca shoomajä́a jä töödöajä. ²Jajeda iimon’ a jä cöönendantoicho Acmetanña medianñano jaata muudujano: Edääje chää́ja’cä yäädödö; ³Awaadeto weedu cajichana Ciro weicho, töwö waanontänä cönnöi maa jäacä Wanaadi esadö Jedsalenña naadö: ” Iiyä maa dea neconacañojo saacrificio töödötojoje. Eedäje iwowadö neiñojode, cawä yeichö secentato’cwa’cä imecutäjödö taaaju’ju’ñe yeichö mane secentatowacä imecutajödö, ⁴Aduwawä shadimiyö töödötäcade täju adaijocomo tooni shadimiyö dee shadamajä. Cajichana esacano Jödata edachänei täje yeichö neejemaiñode quee. ⁵Eedäje mmaja, taamedä ninñacañato töödö’ja, jöodata, oro mmaja wanaadi maichano töödöajä nabucodonosor cöönnejädö babilonianña töwanadöyöcomo maichacanoje. nadojoñato Jerusalenña mmaja wanaadi maichaca töödötäcade. ⁶Eduwa quene Tatnai, Setar Boznai, äajimätoncomo suddawo edhajontocomo mmaja, tuna mänse maatodö; Amonche eichäcä. ⁷Manacömai trabaju töödö wanaadi maajääcä. Eetä Acushana naamä́a’de judio inchoncomo Jadä Wanaadi maai. ⁸Eedäje ääwö mananonta’to canno inchocoomo Judio töödotocomo Wanaadi maai amädö jäcä. cajichana judaatai tuun mänsemjo, naadö canno dhanwacoomo ejematocoome töödötäcä’de trawaju edennada yeichö weetä. ⁹Chää́waiñe tujunnaato mmaja, jaaca deedö’cä, carnero cordero weichö jenñema sacrificioje tödhacwamö Wanaadi tuemöje, trigo, sayu, vino chaatöjenñema Wanaadi woncomo wadewödö necaatädöcomo woiye Jerusalenña naatodö, anooto waadäi u’täcade ämudäda ñecatädocomo. ¹⁰Eedä töödötäcä’de Wanaadi cajuunñano woonoje nadewönñato Jääcä, caajichana jäacä, önnacomo jäacä mmaja. ¹¹Eedä waanontädö imennajä eiyoneijödö, tooni inmai dhadadö ucatacäde iyäque töwätäcä’de. määdä töödöjödö weijäca inmai jäjudu amäcatä’cäde shecäsacä inmaai eye. ¹²Ñäädä wanaadi yäätä täätö cönnöicho töwö ucajainña caajichanacomo cooneda na’deuwadö wanaadi maai jäacä Jerusalenña na’dö. öwö, Dario määdäje wanonta.; Chänönge määdä wanontädö nöö ”dönñojo !¹³Määdäje Tatnai, Setar, Boznai chääjadoncoomo mmaja cönnöicho cajichaana Dario wanontänä inñojödö. ¹⁴Määdäje ñanno inchoncoomo Judio cönamoicho Hageo, Zacarias, necanmajödö nonge owanomadöcoomo aai, cönecamajoichö. cönamoicho cajichaana Israel wanaadiyöcomo wanontädä ñöngé Ciro, Dario, Artajerjes mmaja persianñano cajichaana. ¹⁵Maa chänönge cönädoi aduwawä nunö, Adar weichö, tooni amoojato Dario cajichaana yeichö mmaja. ¹⁶Israel nacomo, Wanaadi woncoomo wadeu’wödö mmaja, Levitacoomo taamedä ñanno ye’á’ como mmaja tacwaiñe töweichöcomo quee cönäwadöñoicho Wanaadi esadö jäcä. ¹⁷Töönwanno cuntuicho cien (100) carnero, cuatrociento (400) cordero mää’dä cönäjacä Wanaadi maai yademetojo jäcäno. Amojadato de’wä aaca (12) macho cabrio, cuntuicho täjenjönöje Israeliscomo conediyyo jocono jee, Israel nacomo weichö tooni chäwadäiñe. ¹⁸Wanaadi woncomo wadeu’wödö woiñe contuicho chadawajoicho, Levitacoomo queene wowanomanö jäacä mädäje tadawajo töödödö wetä Wanaadi maaichaca Jerusalenña naadö. Moise nimennäjödö nadöje jajeeda jäacä.⁸Yääje yeijäcä ñanno täjatawonnoiñe cönatajoichodö pascua cönwademeöicho amojadoto de’wä acäichea anooto awadeto nunä weejacadawä.

²⁰Taamedä Wanaadi woncomo wade’wödö Levitacoomo mmaja cöneccocaicho cordero cönaminñäcaicho sacrificio pascua anotochädö awä tamedä ñanno töjatadöcomojonno cönatadojoichodö jadäiñe mmaja. ²¹Canno ñanno Israelitacoomo shunujödö cönonoichodö pascua awä töjatacäiñe cönejotodö töwätäminchadöcomojonno. no ’saje töweichöcoomojonnno cönäsanwajoichodö soto edä noono de’wä jadonnoiñe mmaja cajichaana Wanadi ujjödö weijäcä. ñäädä Israelitacomo Wanaadiyö. ²²Töönwanno cönäwadiñoicho amojato de’wä acä (7) anooto, uu unmanöcatojojenjönö to’tojo awä, cajiiuchana Wanaadi dhacwaniyicomo cuntui chäwwäiñe. Cajichana Wanaadi määdä cönnejä yääwademetocomo Cajiuchana Asirianñano ewaanö cöncañiacai cönjodötöichea Wanaadi maai amäädö jäacä, Israelitacomo Wanaadiyö eesadö.

Chapter 8

¹Cajiichana Artajerjes yeichö canno ädhamoje cönäjato Babiloniañano cönejacaichodö jaadä. ²Ñäädä Finees, Gerson weichö. Itama, Daniel weichö mmaja. David, Hatus weichö mmaja. ³Cönäjacä Sacanias weichö, Paros weichö conäjacä; Zacarias mmaja, tōwö chääjadä cönämecutoicho aacä amoojato soototo de'wä amoojadä (150) cönäjato. ⁴Pahat Moab weichö: Elioenai, Zerahias ne'dö. tōwö chääjadä amoojadö soototo'cwacä dhanwancomo cönemennajoicho. ⁵Secanias weichö: Ben Jahaziel. Cannō jaadä da'ja amoojato sooto de'wä ijatodea sooto (300) dhanwacomo. ⁶Adin weichö maane: Ebed, Jonatan ne'dö. Aacä soototo de'wä amoojadä (50) dhanwacomo cönämennajoicho dea. ⁷Elam weichö: Jesaias, Atalias ne'dö. Aaduwawä soototo de'wä amoojadä (70) dhanwacomo cönämennajoicho. ⁸Sefatias weichö: Zebadias, Micael ne'dö. Aacächea sooto (80) dhanwacomo cönämennajoicho. ⁹Joab weichö: Obadias, Jehiel ne'dö. amoojadoto sooto de'wä amoojadä aacä amoojato dhanwacomo cönämennajoicho. ¹⁰Selomit weichö, Josifias ne'dö. aduwawä amoojato sooto (160) dhanwacomo cönämennajoicho. ¹¹Bebai weichö: Zacarias, Bebai ne'dö, tooni soototo de'wä aduwawä amoojato(28). ¹²Azgad weichö: Johanan, Hacatan ne'dö. Ijatodea soototo de'wä amoojadä (110) dhanwacomo cönämennajoicho.

¹³Adonicam weichö cönejoto dea. Edä iyä chäätöcomo: Elifelit, Jeiel, Semaias mmaja. Aaduwawä soototo cwacä dhanwacomo cönejoto. ¹⁴Bigvai weichö: Utai, Zabud mmaja. Aaduwawä soototo cwacä amoojadä (70) dhanwacomo cönämennajoicho. ¹⁵Esdras cönädöacä: "öwö weejodöjoneto tō'tamo Ahavanñano waadädä, aduwawä anooto cwacä yäätä cöönäjato. Wenmencaneto ñanno sooto Wanaadi ade'ddu ecanmanamo, yaawäne anedantäda weiyauquenee Leví wääjimmätädö yäätä. ¹⁶Yääje yeijäcä wanontäne Eliezer, Ariel, Semaias, Elnatán, Jarib mmaja, Elnatán, Natán, Zacarías, Mesulam mmaja, Cajiichanacomo cönäjato, Joarib, Natán mmaja, owanomanamooje cönäjato. ¹⁷Yääje yeijäcä Iddo döiña wadojeneto, Casifianñano cajichana waadädä. Edäaje Iddo wä yäjimmätädö wäiñe mmaja tamedä Wanaadi yademetoj mmaichaca naatodö casifianña natoodö wäiñe, määdäje naa cöwadädäiñe nenejoicho Wanaadi mmaichaca tödönamo. ¹⁸Ashicha Wanaadi yeijäcä cöwadädäiñe cö'nejoicho tooni dhanwa Serebías täätö, dhanwa aashichato. Mahli weichö tōwö, ñäädä Leví ne'dö, Israel nedöje naadö. Tōwö Cönejä amoojato dewä aduwawä amoojato (18) iiñacomo dhacontomo mmaja. ¹⁹Hasabías mmaja cönejä dea chäjadöiñe cönäjadea, Merari ne'dö mmaja cönäjadea. Dhacontomo iiñacomo mmaja, tooni soto (20) tamedädäto dhanwacomo cönäjato. ²⁰Chäwäiñe cönätu chäwäiñe tödöemö mmaicha, ñanno David tösotoi jadäiñe cönewanacaichodö: amoojato soototo de'wä tooni soto (200), chäwadädäiñe chäätöcomo joi u'a'ja cönäjacä. ²¹Yääje yeijäcä wecanmane wänematojo tuuna Ahava dö'tä tämudhe cöwädötocomo Wanaadi je'taca tōwö cöwäiñe utuiyede sa'donna cö'totocomo, mudhesi wäiñe mmaja tamedä cönöjatodöcomo mmaja. ²²Töjöiyе wäjaquene cajichana wwä ecatädö shotoi cawayu dewoncomo ñaa edachäneije yeichöcoomo we'tä ämaatai ñaa ewontädö wetä conenjönö jääcä, Cajiichana wwä ñaa cöncamai: " Wanaadi tönedaichä yeichö ñanno tamedä ujinñamo wäiñe tōwacöje ijädu tädewade yeichö mmaja tōwacöje ñanno chäjacä chä'tada natoodö". ²³Yääje yeijäcä Wanaadi cujichäiyede quecatäiye chäwwä määdä jääcä ²⁴Yääje yeijäcä amoojato dewä aacä (12) dhanwacomo we'täneto cajichana Wanaadi a'deddu ecanmanamo jadäiñe; Serebías, Hasabías amoojato de'wa cönäjato dhacontomo. ²⁵Wonejane jödata iñödöcomo, oodo tamedä iñödöcomo mmaja täjemjönö Wanaadi e'saca naadö, iiya cajichana wätujannamo, äädhamo mmaja, tamedä Israelitacoomo nuutudu conenjönöjeda. ²⁶Yääje yeijäcä wonejanechä chäawanocomo tooni amoojato soototo de'wä aaca soto amoojadä (650) talento jödata, ijatodea soto cwacä (100) tödöjääjä, ijatodea soto cwacä (100) oro talento. ²⁷toni soto (20), tasacomo täje tödöjääjä miideto cwacä dáricos aacä tödöjääjä ewötö bronce weicho tudinñe tödöjääjä, inñatajacomo oro nöngacomo.

²⁸Edäaje wädoaquene chäwwäiñe: "Anwanno cajichana Wanaadi äcönätätäne edä tödöjääjä mmaja, Edä jödatacoomo oro mmaja tōwoijato tääjenjönö uajä Cajiichana Wanaadi wwä, jenadäjocomo wäämmaja.

²⁹Aädachätäcäde o'somatäcädede äcunädöcomo aca yädödö cwacä, Wanaadi adeddu ecanmanei ädhamo jatacäiñe adhejadätode, Levitacoomo tamedä chajichanaje naatodö tōwäjinmätädö jadoncomo Israelitamo ada 'chomo naatodö Jerusalenña Wanaadi maai yatocajä ta'ca. ³⁰Wanaadi adeddu ecanmanamo Levitacoomo mmaja, jödata, oro onejajä cönajioicho tödöjääjä mmaja määdäje a'dudu we'tä Jerusalenña iña Wanaadiyo e'saca. ³¹Iiña cönejacai tuuna Ahava dötänno amojaadotode'wä aacä nuunä weichö Jerusalenña wötänä wetä. Wanaadi amäädö iña jadä cönäjacä, tōwö iña enwontäne iña tudetännamo jääcäiñe, conenjönö iña jääcä tödöse cönäjaatodö ämatai wötänöwä. ³²Yääje yeijäcä Jerusalenña iña cönödöi yäätä iña cönöjacä aduwawä anooto. ³³Yääjemma yaawä acäichea anooto awä jödata, oro mmaja, taamedä tödöjääjä mmaja taamedä cönonejaicho Wanaadi maaichaca cönäjadö Meremot enwawä cönäjadö, Urías needö ñäädä Wanaadi adeddu ecanmanei. Eleazar chääjadä cönäja 'dea Finees ne'dö, Jozabad, Jesúa ne'dö, Noadías mmaja, Binúi ne'dö ñäädä Levita weichö. ³⁴Taamedä onejajätödö cänämecutäi cönedeinai; Taamedä onejajätödö cñnmenoicho dhanotoicho wojje. ³⁵Ñanno jedesuje cönäjatodö cönennacaicho, tōweijocomo döönña mmaja, tönwanno täjemjönö yacwajä cuntuicho Israelita

wanadiiyöcoomo wwä: Amoojato de'wä acä (12) jaaca nacomocä Israelitawoncomoje, acäichea soto dewä amojadä tooni amojjato (96) carnero, aduuuwawä soto dewä acä (12) macho cabrios yää cönäjacä täjemjönö uajä, conenjönö tödöjödö ejematojje. Tamedä iyää cönäjacä töjemjönö uajä yacwajä cajiichana Wanaadi woonoje.
³⁶Yääjemma yaawä tönwanno cuntuicho cajiichana wanontödö imennajä ädhamowäiñe cajiichana jadoncomo tuuna mänsenjo natodö acushanacomo wäiñe tönwanno cöniwatäicho Wanaadi maichaca sooto cönäjatodo.

Chapter 9

¹Yawa cönöcächodawa. Sodhoucomo quenejoto dönña yo'je cönödöato yawa: Israelitacomo Sacerdote. Levitacomo maja osancunada töncuanno nato aneja nonoda jonno, Hititas, Fereisos, Jebuseos, Amonitas, Moabitas, Egipciós, Amorrecomo maja. ²Mede töncuanno iñacomo cönnöcho latu ashichacomo cuönñe anejacomo jatacomo adanñe maja, cajichanocomo quintonto awadetoje anecamjöda queneyato yawa. ³Yawä cuetanedowä, womi wishijöne jujö wöjönñöjone yetamjötömaja watajömane wentunje. ⁴Tamedädä tösadé cönödöcho yawä Wanaadi adedhu etajöcö anecamjöda yeijocomo jöcä. quenejummacho yawä cuatajöma'jö dätä töjöyenñe. yötä ñaa cönöjacä Sacrificio tödötojo jonane. ⁵Tojenjönö tödödö Wadadädä chommödawö yeichä wanönne wöjaquemnödo Wanaadi jetaca wadöne. ⁶Wodöoque yawä: "Wanaadi yijöyewa owoijeda wejödö weijöcä, ñaa conenadiyi jojecömana, ñaa wojjato ajetaca tönena. ⁷Yää anoto awö ñaa yadachomo ñaa wojjato nädä. Ñaa conenadöyi cajichanacomo, Wanaadi adedhu ecammanamo ñaa uneto cajichanacomo wonñe tacadeda, jedesuje dönñamo önwöjiñenamo jadanñe töjiyacomo maja eduwa ñaa nedöje maja. ⁸Yoje yeichame, ade eduwa chönöngoto cajichana Wanaadi quineja soto wodätöjocomo cönwönñe quiwatotoconco utudo wetä yää tönoñato taca. Mödö quina Wanadi yicomo cönudecomo yeijodö weta mädäje cöwatajai mayawo yää cöwotömanächodecomo. ⁹Conwanno yanno shotoi chomo, yawane co'Wanaadi yicomo conömjötönñeda mödaje ashicha töwechö cöwemne mejana. dä cöwonñe nödöä ñäädä perciañano emjetewo tojodudu enejodöweta, nadöje amädaweta Wanaadi esadä emajajonno annödä weta. Edo töwö conwanno cöwanodiyicono connai tojocänñe töije yää imudude toije yeich weta iñña Jerusaleña. ¹⁰Eduuwa cönwanno cöwanodiyicono ¿Aquene ödöjoi cato eduwa edajöcä? ñaa cöntöta quejoi awonontödöjöcö, ¹¹Yää wanontönö munedä osotoi wönñe profeta mödö a queyemajo: "Eda nono önwanno matodö owomöncöse matodä conemjönö mädä nono. Töwö töconemana ñaano soyo edödeaoncomo conemjönö tödödöque töncacanno nöchucanojoiche sadä önwanmajo. ¹²Yoje que yawä eduane nuato connacomtocomo, önñacontocomo manajöchai önacontocomoje, chötogötöda eichöcä chiöjöcönñe numa, joduje mechökiye oshicha nonodewanu dewa, Mede önñacomo oshicha yeichöcomo wetä yeichö däje. ¹³Mede yeichamenñe cönemjönö tödötame, ñaa wojjato medejeña Wanaadi bonenijönö ñaa nödödä majönenñe mune yawa yädätöjocomo. ¹⁴¿onnödane quechuntöche dea eduwa yää wanon tono, jötajönö otoi edä nono dödewo? ¿ötömadaca mechai ämjajodanñe maja aque tödöene am jacañöjodanñe maja? ¹⁵Cajichana Wanaadi Israelñano, chönöngato amädä, medeje cönonomjocho yonemjacomo jadönñe ñaa amoto ienecö! etä ñaana ajetaca, aquena ajetaca töweyemö mädä jöcanchödä.

Nehemiah

Chapter 1

¹Edää yäcä Nehemias wa'de'awöjö'dö, hacalías medö cönäjacä töwö: yää, cönee'jadääaacä Quisleu nunä awä toni soto weedu yeicho, yää jata ettö tädachä cönäja'cä. ²Ñanno yacontomo, Hananis, anejaacocomo soto cönnejooto Judá ñancomo yaawä öwö wecaamajone Judios coomo jääcäiñe töwääneje yeichöcoomo jäca. Judíos wädee'to'jocooma yäta cönäjato'to'dö Jerusalem jäcä mmaja. ³Töncwanno öwö cönädöato: "ñanno yäänejeejocoomo Wäde'tööjocoomo jojaato conemjönö, Jerusalemñano muduudui ema'joojä'do weijäcä inñatataat'ado tödha'ewa mmaja. ⁴Numa'damma Ya'de'wödöcomo eta'jäcä wataajimmane. wamonee, wanna anooto wentumje wäjaquene wäneemanä jemmaja Wanaadi cajunñano wwä wa'de'wancödä. ⁵Yä'jeeje wädö'aaquene: "aamädä ñäädä Ojo'dha'to Wanaadi, caju'nñano Wanaadi, Ojo'dha'to Wanaadi ñöngato jemjönö, jemjöno: ta'deu'ddu chänönge täcanöniaamo jääcoiiñe tödöönei awanontänä tödonnamo. jääcäiñe awaanontö jödo chänönge tödonnacomo jacaiñe. ⁶Eta'ca äwwä wa'de'uwo'dö cäne'ma'cä, osootoi wa'de'uwo'dö etaadö wetöi äwwä, conemjönö Israeltacomo nödöjomö wecamma äwwä, ñaa äjääcä conemjönö cönnöchö, anäädäncada öwö, jaaja maichacancomo conemjönö cönnöe. ⁷äjääco coneeda ñaa cönäjäduutai amädä awanontä'dö ännö'da cöne'yadea, waanontänä eseetootojo michonecane ñaadä osootoi Moisés wwä. ⁸Yääcä ashiichato tödöö'cä, ätö'tajä'tödö u'cä a'dha'deu'du oncoonecädö munedö osotoi Moiseswä. chäämönge'da ane'camjöödö yeiya'jäcä, maneemecanta'tode jatacomo wadäi Waadäi. ⁹öwwa'daadä awenna'cä'jäcä waanontädö woije tödö'ää yaawä ada'coto'de töwä'mecantä yeichameiñe amoicheiñe edä caju o'na, yääje yeichame wijummaja'tade tämecane yeichöcoomo jonno wene'ato yeicho'coomo öwö necamadöiñña yätäädä ye'tö yeicho weta. ¹⁰Yääje yeijäcä adhanonöje tönwanno nato osotoije mmaja ñanno mewaanacanetodö yää ada'jooto äjäduuduque adha'mädö

Chapter 1

jäduudu que mmaja.¹¹Ojo'dhato Wanaadi, äwwä weeca'a. eta'cä eduuwa adhanoonö wa'de'wöödö osotoi wa'deu'wöödö mmaja. Eduuwa mmane adhetöjoi awa'demecade. Eduwwa, mmane osotoi awa'de'meca yäje yeijäcä wentumje äne'tä aweiijäcä mädha adhemjata'wä nadö." öwö dea wäjaquene acu'shana wocödö unei.

Chapter 2

¹Nisän Nunäi'cha'dö'awä toni soto (Neite) wedu weichö ñadä Artajerjes, cajichanaje cönäjadö cönmencai cino iya wajäiñe vino iyä wane yawä cajichanawä. eduwa, öwö wentumje echa wänene tinendöje. ²Yawä cajichana cöna döacä öwä "¿aneguenei wenteimje'manä? cadäi'jemjedatecä made. Adhewanöne wentumje nichöta?" madäjäje tösade wajaquicne joje. ³Jäje wädöaque cajichanawä: "iCajichana, yeichödäje nudä neiñojode! ¿wentunje jedö ejatadö. wentumjena muhatata'como'na töweconemäjäe tamedädä." ⁴Yäje cajichana cönadöacä öwä: "¿anecämö tödöjose manä?" edäje odaje wädöne Wanaadi'wä cajunñano'wä. ⁵Edäje weucäjäne yawä cajichanai "ee chänön'ee eajichanawä yeiya jäcä shotoy chanön'ee yeiyacomjäcä chamjatawä, amadä connojajaimä judanña jaja ewadö jatawä." ⁶Cajichana yecucu'jäne (yätäcönäjadea wodi cajicha watajimaja iññäcä): "¿äwasacä numa eichai jödon aichänna'wäcä enna'cataiche?" cajichana tacuainñe cönä'jaca yenno'jadö yäcä fecha ecamma'jö'dö weijaca öwä. ⁷Yajemma yawä wadöaque cajichana'wä: "ee'cajichana eartai imem'näse yeiyajäcä ööwä tu'eemö cajichana'na'como waiñe iyä junia mansedäcä'jene utaiyeto weja'dotojo ñonodö'como decäca Judä wadädä.

⁸Tödö'Jose wedeä carata Asaf'wäno tuemö, nädä woi watadujö'dö edachanei cajichana sotowä. madäje de'e shadajää'jä utuiye yawä munata'ta ejiyo choneca'tojoje iñatamatoj'o'näcä. jata mududuje, iyä ma'a weichojoje nadedo" madäje ajicha weichö woije Wanaadi jadä'naa. mädäje cajichena ööwä cuntui necatädö. ⁹Wötäne tawä cajichana'como döinñanñe iyä tuna töjadäene wune yawä iyäjajeda imemnajä, cajichana'wä yäje cajichana cönemojai jadä, sudao edhajotoncom cabayu dewancomo meja. ¹⁰Yawä ñadä Sambalat Horonita maja yätä Amonita sotoi cönetaicho yä etadöjo iönwanno coneda cönadöjoicho aneja yejöjödö wejaca Israel jactadö iwatäneije. ¹¹Mädäje weiyakuene jedusadinña yätä wäja'quene aduwawä anoto. ¹²wäjäne coijai aneja'como dhawacomo maja jadä conäjato. anecammada wäja'quene anejacomo'wä Wanaadi necam'madö öwä yewanö jäcä Jedusadenñano tödö toro jacä. ¹³Yotonno yejacane coijai. mutatá tana wejacato tödöajä döse jata'jemmönö döse. tuna wejacado döse mönataja jenadojo dösem'maja wenmecane imududui'chomojedusadenñano. iyä tadtuquedä cönajadö töwesedeijäe maja decomo tötawati'i'yo em'majä yä cönconemaicho wato'que. ¹⁴Yäje wötäne mönatataä esetaje de'cäcä cajichana nadö yeichojo töcajä dötäcä iyä weichojo cöna'jacä shecasä tödöajä odocojato weichojo ñadä yewa wöta quennö wejadotojo'je. ¹⁵Mädäje yonune jata'jemmönö döse mädäje wenmencane imududui yotonno yenna'cane yomonne yawä chutajato döse medäje yenna'cañe. ¹⁶Ñanno cajichana como dhowanacanñeda cöna'jacä ötäjätöjödö onnö'jödö maja aneca'mmadadea wäjaquene judhio'waiñe, Sacerdote'waiñe maja, ñanno cajichana'como dösencomo waiñe maja cajichana'como waiñe, maja ñanno dhantai tadawaju cönnö'chodö wäiñe majo. ¹⁷Yäje wadöa'quene chäwäiñe: "anwanno mene'meto conem'jönö cöjacäiñe nadö mädä Jerusalénñano tacoichajo'na tamedä mönatata'como tödhatusa wato'que. ätäcä quichonecatäiye iyä imadudui'chomo jedusalenñano cöwojotädö'como jeda yeijacä eduwa." ¹⁸yäje wadöa'quene chawanñe ashichato Wanaadi nutudu öwänä cajichana adedujäca maja cönadeuwöi'chea öwä. tönwamo cönadöato: "iñawä onucä chonecatoyo." mädaje tötawanno cönojudutoicho tamadö como ajicha tötawatadawaca' joto'como maja. ¹⁹Yawä sanbalat weichawä Horonita maja Tobias sotoi'chomo ñadä Gesem adaweweichö cönetaicho iyä traju dödö'toja jäcä tön wanno quinquin'maja'ato füije cödö joto que cönedöato: ¿anecämö mödöato? ¿cajichana juntacaca aweshenñe mato? ²⁰Yäje we'uconeto yawä tönwanno: "Wanaadi ne iñaa'wä nua tödötojo yojedana awänñe. ecammajäjäicha'jödödä yotunnäi chäddö adeujäjaicha'jödöjä Jerusalén'nano jäcä."

Chapter 3

¹Yääje ma yawä Eliasib, wanaadi adhedu ecamanei, cönojudutäi tijimma wanadi adhedu ecamanamo jadäiñe tönwano cönnöicho oveja natatadö coomo. Tönoiñe Tönwano cönnöicho yawä yä mönatata cönoatodö. Tönwano amunche cönöicho mma cawoto hamea jödö jonno mma cawoto Hananeel jodö jona todöene. ²Yawané cönetadawacojoicho danwacomo Jerico ñancomo, cönetadawacäjoichea zacur imri nedö. ³Senaa nacomo mönatata cönöicho na'cwano tätö. Tönwano cönajoi'jocho mönatata töije iñuju'tojo cönöichodea. ⁴Meremot mane cöconeacai yäjato cönäjadö, töwö cönäjacä Urias nedö, cos nedö. Mesulam yäjato cöconeacachea. Berequias nedö towö cönäjacä, Mesezabeel nedö. Yäjajato mane Sadoc cöconeacai. Baana nedo töwö cönäjacä. ⁵Tecoita como mane yäjato cöconeacaicho dea, yawane cajichanacomo tödösedä cönäjato ñanno emencanamo woije. ⁶Joiada, Paseah nedö, Mesulam mmaja Besodías nedö jenadojä mönatatacomo ajoijotojo maja. ⁷Yajejata mane Tönwano Melatías Gabaonita weichö, Jadón Meronotita weichö, Gabaón Mispa ñano sotoije cönäjato, cönconeacacho tamedä mänsemjono tuna cajiichana wejatatajä cönäjadö enwawaiñe. ⁸Yäejato Uzie, Harhaía nedö oro chonecanei, cöconeacai, töwö chäjadä cönäjacä Hananias, Jushimijotojo amodenänei. Tönwano cönöicho Jesusadeñano amunche yää müdu tajujuñe naichö wacä. ⁹Yäeje mane Refarías, Hur nedö cöconeacato dea. Töwö cönäjacä cajiichana je Jesusadeñano anaicho cwaca. ¹⁰Yäejato mane cönäjacä Jedaías, Harumaf nedö, cönconeacato tön maichomo dötä. Yäejato Hatús cönconeacachea Hasabnías nedö. ¹¹Malquías, Harim nedö, Hasun mmaja Pahat Moab nedö cöconeacaicho aneja daja, mma cawoto Hornos ñano. ¹²Yäeje'jeto mane cönäjaca Salum, Halohes nedö, Jesusadeñano annacho cwaca yedatocajodö cajiichanaje cöconeacaicho tamedä tönnaocomo wodi ñamo Jadaiñe.

¹³Ñadö Hanún zanoa ñancomo jadäiñe cöconeacaicho zanoa womontojo natatadö. Tönwanno cöconeacaicho möna tata cönajoichodea inñujutojo cönjodutä jtöichodeayawa. Tonwano cöconeacachodea tooni mide cwaca nue amunche Muladar natatadö Jona tödoene. ¹⁴Malquías, Recab nedö, yää jata esetänamo Bet-Haquerem ñano Muladar natatadö cönconeacai. Töwö cöconeacachea yää mönatata connäjätäi töije cömjudutäjätäi ajoijotojo mmaja. ¹⁵Salum, coi Hoze nedö, Jata Mizpa ñano cajiichanachädö, cönnöi tuna wejacatojo natatadö. Töwö cönäjätäi tamedä yää mönatata como iñujutojo ijädu'tojo maja. Töwö dea cönäi Siloe mu'du como cajiicjana natödö ñatötäaja dötä, amunche David jatajödo jona tödöene. ¹⁶Nehemiás, Azbuc nedö, Caiichana Bet Su Jata annacha 'cwaca ñesetädö, cöconeacai chea David ewadö cadeda wajäntä do Jonane, Tuna wejacatojo töcajä ñanno soto nödöcomo, Danwacomo Jodujacomo esadöcomo jona tödöene. ¹⁷Yäejeje töwö je, tevitacoomo cönconeacaicho, ñadö mmaja Rehum Bani nedö, canno'jeje, cajiichana Hasabias Jata Keila ñano annacho cwaca cönesetacä, yää jata.

¹⁸Töwö jeje cöconeacaicho yäjimmätädo, Bavai, Henadad nedö, cajiichana annachocwacä Jata keilañano esetänei.

¹⁹Yäejeje cönächea Ezer, Jesúanedö, cajiichana Mizpa ñano, cöconeacachea yawä aneja arsenal woncudö dötä cönäjadö, mu'du ijuntaijäcä. ²⁰Yäejato Baruc, Zabai nedö ashichato cönnöchea, müdu ijuntaijäcä Eliasib mmai jona Tödöene, nädä wanontänä adheu ecamanei. ²¹Töwö jeje, Meremot, Urias nedö, cos nedö, cöconeacaicho tooni daja, Eliasib mmai iñatataö jonna Tödöene. ²²Yäeje cönöichea ñanno wanontänä adheu ecammanamo daja, ñanno sooto Jesusadeñano jata awedecäcä cönajatodo cöconeacaicho dea. ²³Yäeje'je Benjamin daja Hasub mmaja cöconeacachodea tönmaichomo döseñe daja. Canno jeje Azarias mmaja Maasías nedö, Ananías nedö, cönconeacicho dea tönmaichomo dötäeäiñe. ²⁴Yäejeje Bunuí, Henadad medö cöconeacaicho dea aneja daja, Azarías mmai jonno cudada müdu ijuntai jonna tödöeñe. ²⁵Palal, Uzai nedö cöconeacachodea dojudu juntai jona mma cawoto wadadädä cahiichana mmai, nädä imai edachänei nonodö jadä cöconeacaicho. Yäeje'je Pedaias faros nedö cöconcecaichea. ²⁶Eduuwa ñanno danonöcoomo wanaadi Yademetojø tacancoomo Ofel ñandocomo cöconeacaicho dea mma cawoto shii wejacatojo döse yää tuna natatadö jona todöene. ²⁷Yäejeje Tecóitas coomo conconeacaicho aneeja daja, mma cawoto aneja döse, amunche Ofel mu'ddu Jona tödöene. ²⁸Ñanno wanaadi adhedu ecammanamo cöconeacaicho dea caballo natatadö jona tödöene töwadöiñe tönmaicho dösenñe. ²⁹Yäeje ma yawä, Sadoc, Imer nedö cönconeacachea aneja daja tönmai döse. Madaje Samaías, Secanías nedö, mönatata shii wejacatojo döseno edachänei, cönconeacachea. ³⁰Yäejeje cönnöchea Hananías, Selemías nedö, Hanún mmaja tooni amoojato Salaf nedö, aneja daja cöconeacachea canno jeje daja Mesulam, Berequías nedö cöconeacachea tömai dötä. ³¹Yäejeje, Malquías, oodo chonecajänei, cönnöchea ñanno wanaadi adhedu sotoi mai chomo dötä, wätäti 'jatojo dötä mmaja ñanno edachänamo dötäcäine, imaichomo sudadawa ijuitai dötä tödödoene. ³²Ñanno oodo chonecanamo, ejemojonamo mmaja cönconeacaicho tönmaichomo sudawawä ijuntai dona dötä oveja natatadö mmaja coconecacho dea.

Chapter 4

¹Yääje'ma yaawä Sanbaat cönetai imudduiñaa wä tödödö. yaawä tötaca tojodhene yätömadö cönejä, Judio e'tanatäjtödöcomo cönajäntäi yawä. ²Tocontomo netadöje Samaria ñancomo töwewänätamo netadöje masa, töwö cönädöcä: ¿anecämö canno jadajemjöncomo Judios nödöanto? ¿tönwanno dea'ca jata chonecajai naicho? ¿täjemjönö ujaicha nöchötanto? ¿toni anoto ca tadalafilä äcajai naicho? ¿tamedia iyä taju dhatuajä enejaicha naicho? ³Näädä tobia amonita weichö yätä cönäjacä, cöna döacä: "odocajato wänucajacä mma imu'ddui namääatodö dewä tamedä educajaiña yawä." quee cönädöcä. ⁴Wanadiyö, Etaca Eduwa, ñeaa ennojätödö madäje maja inñacacäde yääje maja ucäde tamedä jedesu nonodöcomo dewonno töjacanöjamoje yeichocomo.

⁵Conemjönö inñodöcomo manetonetäi, chonenadiyöcomo maja moncoicaichede adhemjatawa nadö, tönwanno ñejodjödöcomo ne mädä yeiyayä amännamo doiña töätöcomo. ⁶yawä tamedä chänönge tödöe cönäjacä tödöse töweichöcomo quene soto tödöetöda iyä tadalafilä. ⁷Yawäne ñanno sanbalat, Tobia, Arabe maja, amonita weichö mmaja, Asdodeo maja. Jerusalén ñano töwwaiñe eta jäcä töwwädäiñe cñnätömaicho yawä. ⁸Tujuum cönojodoicho yawa ñaa juntacadädä töwajadatadöcomo weta, cönejoto yaawä Jerusalénñancomo jaadä ewänata ashichu däine mmaja. ⁹Yaawäne töcajichanai Wanaadi wä ñaa cönadewwöi, chajanoiñe tädachanei suddau ñaa cönetai yaawä, ano, coijai maja ñaa jäcä coneda yeichom jäcä. ¹⁰Yääjeje ñanno Judá nancomo soto cönädäato: tödöjä adännamo jäduducomo nejäduquca, joje deja nosajato nadea, ñonge maja iyä imududui tödöjaicha cato. quee. ¹¹Ñanno cutudetännamo cönnädäato: tönwanno dhowanäcaineda notode, aneneda maja natodede. yönñianñe cöötädöcomo wacä cöjaatode yawä, mädäje tadalafilä que dennenöjatode, que cönädöcä. ¹²Yawä iyä cönejadäadawä, ñanno Judio como amancheda yejatatacom cönäjatodö tamedä cönejoto töjatadocomo wadäi wannade ñaa'wa cönadeuwöicho amojadoto. cä wacä (Diez 10) ñaa awajo töwejadäemo jäcä ecammancädä. ¹³Yaaje yeijäcä soto wennojaneto yawa iyä imuddui tönonñato owawä. yawä yäjimmatädö como wadi wajäne iyä yaichadöcomo, sucuji shimada maja. ¹⁴Waje dennacane yaawä wanönne dea ñanno chanöngacomo wäiñe wädöaquene ädhamo wäiñe maja, tamedä jatawoncomo wäiñe maja, "tösadeda eichäcä. "awanadiyöcomo atotajatodöcomo aca tödötäcä, ñada yatonnojenjonö. äwäjimmatadocomo jacanchadäne adhewanatatacä, annacontoncomo maja, ajinñantoncomo maja ajatadöcomo jäcänchädä maja. ¹⁵Yaaje ma yaawä ñanno ñaa tudetännamo cönetaicho iyä tödöemo tödöaja cönajadö. Wanaadi mmane ännöjoda cöneiyacä, ñaa cönennacaichea yawä ñaa wä tödöemo tödödö wetä. ¹⁶Yaaje yeijäcä annaicho'ca waä sotoi cönétadowacajoicho, iyää muddui tödödö jäcä annaichocä wacä maja töwaichadöcomo sucuji, shimada dhame cönäjato, tamedä judanñancomo wäjimmatädö cadhedä. ¹⁷Yaawä ñanno imuddui jäcä töwetadowacajamo'dea, tödöajä adätame töwwaiñe, töweichöcom cönédachato. tamedä tönwanno cönétadowacajato toni tamädöcomoque, toni tamädöcomoque quene töwa'chadöcomoque conadachato. ¹⁸mädäaje ñanno iyä amannamo cönétadowacajaato töwaichadöcomo tödötäiñe, janacwa etönöimane öwö döta cönäjacä. ¹⁹Yawä öwö wädöaquene ñanno chänöngacomo waine, suddau adhajotoncomo wäiñe maja, tamedä jatawoncomo wäiñe maja. tadalafilä adaijä na atamejaicha maja, töudäjeiñe cato quijimmotoncomo jäcä amoiche maja. ²⁰Tamjane äsecatäcä yätä janacwa äwwaiñe nätdö döta awejummadöcomo wetä. cöwanadiyöcomo cöjotatode. ²¹Madäje maja ñaa tönnöe cönajadea annaichocäwacä sauda dhame cönäjato yawanadö jonnotojödödä shidiichä wejacadö jonane. ²²Ijatadöcomo wadai maja wecammanedea: "chawadäiñe osotoichomo dhanwancomo tödötäcä, Coijaicho ijadojonnamoje Jerusalénñano nonodö dewä chawwaiñe Cadachadocomo weta ano Coijai maja. quee wadöaaquene. ²³Yaaje yeiyäcä tameda öwö jadäjödödä yacontomo maja, sotoi maja tameda jadoncomo wämannäjödö maja töwomöcomo äncamjiacada cöneiyato töwadaiñe töwaichadöcomo tönadä ñaa cönäjacä, tuna wötammada ñaa wötätame maja.

Chapter 5

¹Yäjemma yaawä ñanno dhanwacomo tööjinñantomo jadä cönanmöicho töwwänñe ada'jä e'catädö wetä ñanno töjiimmä judiocomo. ²Yäjemma yaawä yätä cönä'ja'to dhataí yätä cönädö'to: cöönwanno cönnaconto coomo'ja tönwanno mudeshi. mädäje cödööjato töweiyе cööweichöcoomo wetä äwansi mädäje yätädä ejai cato nudä.

³Tööweiyе anejacoomo mmaja cönäädöö'a'to de a: "cönwano cönatödöcoomo uva ejö" yä cönwano cönmaichomo taca töweiyе äwansi ejaiña mädä ämi Wadädä. ⁴Anejacoomo mmaja cönädönä'dö'a'to: tödöjaiñe'caato jodata e'catödö mädä ejematojo cajichana wäcönodonöcoomo de'wä yäcönwanno cönatödöcoomo uva ejö.

⁵Chäwa'cä'daadea shomajäna cönwanno cujucoomo yäcaguýöcoomo mmaja. mädäjemmaja cönwanno quijinmotion coomo cönwanno cönnacomo cönnacontoncoomo mmaja mädäje jeinñema tanontämöje. ahantai cönnacontoncoomo yäje tönwanno cönwanno cökädududdcoomo niwa'tato'de yaawä. anejacoomo dhanwacomo wä yeiyäjä cönondöcoomo yä cönatödöcoomo uva ejö. ⁶Öwö wäjaquene joje töwätöma wä'jaquene. yaawä wetaquennawä adaijä cöneca'acä edä a'deuque. ⁷Yaawä tö'ta'jää'quene mädäjeconno cajichana coomo wäiñe. wädöaquinene chäwäiñe" äwwanna meca'ato inchana'cadöcoomo. chäwäiñe töjimmä Wadai mmaja. yäje wejummanä wödöjone chäjadaiñe ijuntacaiñe. ⁸Yaawä chäwwäñe wädöaquinene: cänwannone tödöjai cato, eduwanw que'to ñange tödöe tanontamoje cöjimmotón coomo Judios jadaiñe. ⁹Änäcä cönejamajoi cönondöcooma ane'cotojo ejemajojai adhacontomo ajaduichomo täjemaje naato tönwanno täjemajo naato cöjadäñe? tönwanno cänäja'to äucwätä'da anedantäda cöneiya'to töwade'utäcomo ecammatoj'je'da. ¹⁰Edäje wädöa änwanano mödöato hashichatojönö mädä. mädäjedane täjai cato cöwanaadiyöcoomo onotädane tamedä nono weichö wa'ca tätana'täda cöweichöcoomo wetä, cutudeton coomo wäiñe. ¹¹Öwö yacontomo mmaja yanonäje natodö mmaja jädata tuneña wenene, chäwashiñöcoomo mmaja. yä inchana'cadö ännöjödada ñawenene chäwäiñe ña nutu'jödö. ¹²Yä anoto awädeamma iñacacä ñionodöcomo, uva ejöö ñiatötätojo olivia ñatötätojo, imaihomoo mmaja. mädä jödata nichana'cadö mmaja äwansi, vini eduuuwato mmaja yäshimi meca'tanedö.

¹²Yäjäje tönwanno cönädö'a'to: ña ninca'de yäña cöneichö chowonoiñe, ämjamma'da ñanna'de. mädäje ña nödöa'de wanontänä nädöadöje mädöatodöje mmaja. ña näcamma. ¹³Öwö mane wäatumane mädäje wecammane jimmä wäiñe wödöaquinene: Wanandi wä cutumacä jädaje que, ämmaicha conno mmaja mädäje na'de ecamacä tamedä dhacwacomo wä yätädädane nödöña'to ecammaajä tu'emö: nichu'mañatone tasedammaja. tamedä wejammanawä cönäacä "amen" que cönädöato töwanno cönwa'de me'cato cajichana. ñanno soto cönnöncho yä anoto aeä wötänedawä. ¹⁴Mädaje wo'nomjono yäänoto awä wötänedawä mädä mecammadö yowanäcä cönädi cajicha nonodö Juda, yä wedu(toni soto yeicho aduuwä soto weda tödöene) nädä cajichana Artajerjes töwö (doce aña amojadäto de'wä acä), öwö yacontomo mmaja äwashinchäda cöneiya'to tödöse'dane cajichana yeitöda.

¹⁵Mädaje jenadä cajichana cönäjoto yowajä cönnö chodö taminñato tönaadä cönäjato soto de"wäiñe tönajoiyo cönäja'to ñanno,(cuarenta acä soto) yawädhe möjödö jödata ijadajoyöcoomo anoto Wadäi chäwashiñöcoomo yä vino. shotoichomo deamma coneda cönnöicho jata. öwö mane anöda, weiyaque tönönñe Wanaadi weneaque. öwö nane wetadawa'cajonojeda. ¹⁶Öwö mane wetaaduwa cajonojeea wäjanä yä mu'ddudu jäcä. Nono anejamada ña cöneiyacä. Tamedädä töwetadawa'cajomo ne'jumaicho yätä wetadawa'cajonä yaawä. ¹⁷Öwö mesai de'wä cönäja'to ñanno judiocomo cajichana dösencocomo, (ciento cincuenta a'cä amoojato sotoodo de'wä amoojadä). ahacwa coomo, yäde'wäm maja ñanno cönejoto ña mmaja jata awädhecööncoomo. ¹⁸Eduwamane nato chänögee tödöe ñanno buey cönäja'to anoto waadai,(seis ovejas toni amojato oveja)cönäjato e'caa'coomo tadinñamo mmaja, (cada 10 dias, amoojadä anoto waadai). tomedä yeichö wa'cä vino joje töweiyе cönä'jacä, yäje yeichame tamedä öwö yoije'da ane'catäda weiyaque yaawä, mädä cajichana ewaashiño wäja'adetööjodö, ane'cotojo jojedeja töneca'e cönäja'to, jojetätö jata ejodheene mmaja. ¹⁹Tötäjätödö aca eichä amädä Wanaadi, Aashicha weiyе, tamedä wödönedö edä jata jäcä que cönädöoca.

Chapter 6

¹Edwwa maane Sanbalat, Tobias Gesem mmaja Aranbe töwö. Tameedää cäwwö'seiöe naatodö cöneetaicho iyää mu'duudu wödöönödö, ädetö'da cöneiyacä toni'chä äsä conemjönö, ännö'dadea wäjaquene mönaaatatacoomo.

²Sabalat Gesem mmaja, öwadäädä connenojaicho ta'deu jocomo cönädöato ätäcä yäättä coojedötäiye, acaanajato awä töngwanno cone'da yödöjo'se cönäja'to.³öwö wadooijone ya'deddu ecamanei chäwadääiññe edäje wädoaque: öwö tödödöje wa tadowaju aja'faiñño, ä'täjai cha wa yaawä. ¿äneçäme'nei que'ja amoichene mädä yeijäyä tadowaju mädäje yeijäcä ä'täjäicha wa ädöiñña? ⁴Töngwanno cönennojaichodea iyäädea ta'deujocomo aacäicheade, öwö majaa wecujä'netodea dha'deujoco nöng'e dea.⁵Sanbalat tanonñ cönenno'jai öwadäädä ijaatodeato, iyäädea ta'deufödö, jajeda imennajä ta'duque'da chängwawä cönäjacä. ⁶Edäje imennajä cönä'jaca: Gesen majaa mädäje näädöadea ämädä, Judhio coomo majaa chäbög'e nä'döato, mädäje yeijäcä mu'duudu tödöje naato. Mädääje necamajä'ato, ämädä ma'de chajichaanaicho moje.⁷ämädä majaa me'tänedea Wanaadi a'deddu ecammajä'neije, äjäcä ecammajä'namo Jedusadén ñä edäje mä'döäquene: ;töwiyena cajichaana Judha weichö! ämädä tödöjaima, ñadä cajichaana etajätöye ecamajätödö, yääje yeijäcä nä'dewö ña'to tumjumadöcomo wojie töwääiññe.⁸Yää jema yawä, öwö waadooijoneeda ya'deujödö chäwadääädä wä'döäquene "A'quena iyää ämädä mä'döadöje'da, wädoaque: "A'quena iyää ämädä mä'döadöje'da, adhaewanñ jonno ne'adö iññamäsäto mädä,⁹Tamedäädä mädääje tödö'se cönä'jato tösa'de cöwichö como wetä, tö'tajätödä mäda: "Töngwanno nijaamato tadowaja e'nonjadö, tödöoe'ga yeichö weta". Edwwa mane Wanaadi nu'a fäädudu.¹⁰öwö wötääne Semaias mai chaaca, Delaianedö tömai chaaca. töwö cönä'döacä: Ma'chomo que'jumatäiye Wanaadi mai doiñña, comontäiye Wanaadi mai doiñña, comontäiye Wanaadi ya'deme'tojo taca, ca'duwato dea mönaatata yaawä, töngwanno ne'ato ädheema.¹¹öwö wecajäne:"öwö nöngato dhangwa änejejai na, äñwjejaicha maane wa yaawä, ¿omomja' waadö'je Wanaadi ya'deme'tojo taca nudä nichö weya? omoomö'da maane wa'de.¹²Weichö'tame'ne maane, Wanaadi jönö cönaanontäi, töwö yeecanö'jone jäcä cone'da yeichö wetä Tobiass Sanbalat acä mädä cönnöicho.¹³Töngnno cönnöicho mädä, tösa'de weichö wetä, ya'dewödö nöng'e tödöödö wetä öwwä, conemjönö tödöödö weta majaa. , mädäje töngwanno cone'da yödöjo'se cönä'jato, mädä ai quimajätö'se cönäja'to. ¹⁴äto'tajätödö ai wene'neto Tobias Sanbalat majaa, öwö Wanaadi yö. töngwanno tamedäädä cönnöicho majaa. Mädäje Noadias wene'ne äto'täjä tödö ai Wanaadi a'deddu ecamannamo ashicha cönnöicho.¹⁵Mädäje cönä'cai mu'duudu tödöödö toni sotootode'wä ijaatodea yeichö, Elul jäcä, aacä sotooto de'wä, amoojadä to de'wä acca yeichö.¹⁶Yäje ma yäwä, tamedäädä cäwö'seiññe naatodö wa'cä cawoodecäcäiññe näätodö töwäcätonca cönäja'to. Töngwanno cönäcamjöicho aja'ufä töwichö como töwwädäiññe. Edäje yaijäcä dhownaanäcäiññe. Edäje Yeijäcä dhownaanäcäiññe cönäjacä tadowaja tödö'jödö, cöwaanadi yö como ni'watädöje.¹⁷iyää anoto awädea, ñanno Judha weichö ashicha'como, jooje jajeeda aimennajä cönenno'jaicho Tobias wadäädä, Tobias nimennädö majaa cönädöichea chäwadäädäiññe.¹⁸Yää jema yawä, jooje cönäjato judha weichöcomo yäättä chäädä cajichanaje yäwacadawä, Secanias ijannödöje töwö cönäjacä Aranedö. Johanán nedö töjiiñaamoje cönnöi Mesulam nedö Berequias nedö majaa.¹⁹Töngwanno majaa cöna'dewwoichodea öwwä, ashichato tötaadawajuichomo jäcä cöneecammaichodea öwwö ya'deufödö chäwwä, Tobias nimennäjödö cönaadojaicho öwaadaäda yecatoncädö wetä.

Chapter 7

¹Yawä cudada (muralla) tödödö yäcajäcä öwö mönatata wödöjäne yaichojo dñtä, iyä Waadäi cönajato edachänamo, yotonno wetäneeto ñanno töwecantañamo Levita maja. ²Jerusalen ñamo edajäje wewacane weichacomo Anani, A.nanias Acä, töwö cönäjacä maaatäncjucato edachäneije, dhawa tönönfi änenei cönäjacä Wanaadi ñontänöi maja. ³Edäje wädäaqueñe chäwäiñe: "Jerusalen naño natatadöma Manaducatäche shiwatundö jonane, yätä mönatata Edachännamo Wichawäiñe, chänöng'e adutäcäde mönatata täijemmaja. Jerusale ñanno anetätäcäde sudadawojw, sudadawo Wichocomo acammaja, dhantai tödötäcäde ämmachomo jetaca ". ⁴Edä jata cönäjacä inchomo, adaijä maja, jojeda mmame cönäto iyä jatawä Jojedamma cönäjacä maa chonecajä⁵Wanaadiyö öwö cuntui Ashichacomo soto ijummatocomo, sudadawo Edajotoncomo iyä jatawoncomo chätöcomo imennädö watä yäminmätädö wadöi. öwö wedantäne Jajeda jenadojo imennajä iyä aca cönajato awaadennacomo yennacajocomo etö, edäje cönäjacä iyä imennajä wädödö. ⁶"Edä" Jatawoncomo soto cänätucaicho conemjönö acanno, ñanno Nabucodonosor, cajichana Babilonia ñanno enwawä cönäjatodö. tönwano cönennacaicho Jerusalen ña, Judaña maja, töjatadöcomo wadäi. ⁷Tönwano cöncnacaicho Zorobabel, Jesúá, Nehemia, Azarias, Raamias, Nahamani, Mardoqueo, Bilsan Misperet, Bigvai Nehum, Baanañan como maja, Edäcwacä conäjato dhawacomo ñanno Israel nonodöcomo acancomo⁸Paros wäjimmätädö, cönajato dos mil ciento setenta y dos.

⁹Sefatias Wäjimmätädö cönajato, trescientos setenta y dos. ¹⁰Ara, wäjimmä cönäjato seisciento cincuenta y dos¹¹Pahat Moab, Wäjimmätädö wojodöacomö cönäjato dos mil ochociento dieciocho. ¹²Elam, wäjimmätädö cönäjato mil docientos ciencuenta y cuatro. ¹³Zatu wäjimmätädö cönäjato, ochocientos cuarenta y cinco. ¹⁴Zacai wäjimmätädö cönäjato setecientos sesenta. ¹⁵Binúi wäjimmätadö cönäjato seiscientos cuarenta y ocho. ¹⁶Bebai wäjimnätädö cönäjato, seiscientos veintiocho ¹⁷Azgad wäjimmätädö cönäjato, dos mil trescientos veintidos.

¹⁸Adomicam wäjimnädö, cänäjato seiscientos sesenta y siete¹⁹Bigval wäjimmätädö cönäjato, dos mil esenta y siete. ²⁰Adin wäjimmätädö conäjato, seisciento cincuenta y cinco. ²¹Ater wäjimmätädö Ezequias wäjimmätädö cönäjato, noventa y ocho. ²²Hasum wäjimmätädö cönäjato, trescientos veintiocho. ²³Bezai wäjimmätädö cönäjato, trescientos veinticuatro. ²⁴Harif wäjimmätädö cönäjato, ciento doce²⁵Gabaón noventa y cinco. ²⁶Belen, Netofa wäjimmätädö conäjato, ciwnto ochenta y ocho. ²⁷Anatot Jadäncomo cönäjato, ciento veintiocho, ²⁸Bet Azmayet Jadäncomo cönäjato, cuarenta y dos . ²⁹Quiriat Jearim, Cafira, Becrot Jadancomo cönäjato setecientos cuarenta y tres. ³⁰Rama, Geba Jadäncomo cönäjatosecientos veintiuno.³¹Micmas Jadäncomo cönäjato, ciento veintidos. ³²Betel Jadäncomo, Haijadäncomo maja cönäjato, ciento veintitres. ³³Aneja Nebo Jadäncomo cönäjato, cincuenta y dos. ³⁴Aneja Elam nonodö dewoncomo cönäjato, mil docientos cincuenta y cuatro. ³⁵Harim Jadäncomo cönäjato, trescientos veinte ³⁶Jerico Jadäncomo cönäjato, trescientos cuarenta y cinco ³⁷Lod, Hadid, ono Jadäncomo cönäjato, setecientos veintiuno. ³⁸Senaa Jadäncomo cönäjato, tres mil noveciento treinta. ³⁹Sacerdote weichö: Jedaias (Jesúa maa chacacomo) wäjimmätädö conäjato, novecientos setenta y tres. ⁴⁰Imer wäjimmätädö conäjato, mil cincuenta y dos. ⁴¹Pasur wäjimmätädö cönäjatu, mil docientos cuarenta y siete. ⁴²Harim wäjimmätädö⁴³Canño ñanno Levita weichö: Jesúa wäjimmätädö, cadmiel wäjimmätädö, binai wäjimmätädö hodavia wäjimmätädö, Binui wäjimmätädö Hodavia Wajimmätädöcaanno wojodöacomö cönäjato setenta y cuatro. ⁴⁴Cantante wichö: Asaf wäjimmätädö cönäjato ciento cuarenta y ocho. ⁴⁵Salum wäjimmätädö, Ater wäjimmätädö, telmon wäjimmätödö, Acab wäjimmätädö Hatita wäjimmätädö, sobol wäjimmätädo, canno wojodöacomö cönäjato, ciento treinta y ocho. ⁴⁶Wanaadi yademetijo Acancomo wetadawacajadöcönäjato: Ziha wäjimmätädö, Hasufa wäjimmätädö, ñanno tabaot wäjimmätädö, ⁴⁷Queros wäjimmätädö, Siaha Wäjimmätädö padón wäjimmätädö. ⁴⁸Lebana wäjimmätädö, hagaba wäjimmätädö, Salmai wäjimmätädö. ⁴⁹Hanan wäjimmätädö, Gidel wäjimmätädö, gahar wäjimmätädö maaja. ⁵⁰Reais wäjimmätädö, REzin Wäjimmätädö necoda wäjimmätädä. ⁵¹Gazam wäjimnätädö: Uza wäjimmätädö, Paseah. ⁵²Wäjimmätädö, Nefisesin wäjimmätädö maja. ⁵³Bacbuc Wäjimmätädö, Hacufa wäjimmätädö, Hacufa wäjimmätädö, harhur. ⁵⁴wäjimmätädö Bazlut wäjimmätädö, mehida wäjimmätädö, Harsa wäjimmätädö, ⁵⁵Barcos wäjimmätädö, Sisara wäjimmätädö, tema. ⁵⁶wäjimmätädo; Mezia wäjimmätädö hatifa wäjimmätädö. ⁵⁷Salomon Sotoi wäjimmätädö: sotai wäjimmätädö, Soferef wäjimmätädö perida. ⁵⁸Wajimmätädö, Jaala wäjimmätädö, Darcon wäjimmätädö, Gidel wäjimmätädö, ⁵⁹Sefatias wäjimmätädö, Hatil wäjimmätädö poqueret-Hazebam wäjimmätädö, Amon Wäjimmätädö. ⁶⁰Tameda ñanno Wanaadi yademetijo acancomo wetadawacajodö, ñanno Salomon sotoijödö wäjimmätädö cönäjato, trescientos novengta y dos. ⁶¹Canno soto cönomomöcho, Tel-Mela ñancomo Tel-Harsa ñancomo, Querub nancomo, Adon e Imer ñancomo maja. canno anedantäda quene yato, Israelita como wäjimnätädeye yeichöcomo: ⁶²Delaia wäjimmätädö canno cönäjäto 642. ⁶³Canno cönäjato sacerdote wäjimmätädö: Habaia wäjimmätädö maja (töwö cöng' nøi töjinñaaatomoje Baziläi, de Galaad nacomo mädäje chätöjoi cönetäjätöchö). ⁶⁴Canno aque cönäjato imennajä acada dhadaijocomo jonnoto jödödä, tönwänno anedantäda coneito. Mädäje yeijäca cunucaicho Wanaadiwä töwadeuwamo yeichöcomo

jonno, conemjocomo yeichöcomo jonno, conemjöcomoje cönnöocio. ⁶⁵Edäje caajichana cönädöacä cannomma Anajöjoicho de Wanaadi wancomo wadewödö ewanshiñö Ewanshiñö iyä sacrificio jecönäjadö, aneja Wanaadi wano wadewödö, wejacadö cwcz tòwö nödöade urim ,tuminche. ⁶⁶Cuarenta y dos mil trescientos sesenta Wejummanä chäwacä cönäjacö. ⁶⁷Shotoichomo Jadänñeda, edä ewacä cönäjato siete mil trescientos treinta y siete. tönwano chäjadoncomo cönäjato cuarenta y cinco wodinñamo töwecantañamo. ⁶⁸Chäcönöcomo(caballo) conäjato treinta y siete cwacä, mulas mane cönäjato, dosciento cuarenta y cinco. ⁶⁹To'cwacä, chäcönöcomo camello mane cönäjato cuatrocientos treinta y cinco, chäcñnñcomo burro mane cönäjato seis mil setecientos veinte. ⁷⁰Dantai cajichana'je cönäjatodö täjemmjönö cuntucho tadaijöchon'como nödöjödö wetadawacajoto'joje cajichana(gobernador) mane cuntui täjeto, mil to'cwacä jödata odo'jato, cincuenta nono Amodenajä, quinientos treinta Wanaadi wä wadewödö'como womöcomo. ⁷¹Dantai adhamo täjeto cuntucho tadachon'como Jödataijöcomo tradawaja tödöto'joje, veinte mil jödata odoje tödöajä, jödata mane cönäjacä dos mil doscientos to' cwacä. ⁷²Jatawon'como cuntucho veinte mil jidatato cwacä odo, dos mil to'cwacä jödata'je, sesenta y sietes cwacä Wanadi wä täwade' wamo Womöcomo. ⁷³Mädöje ñanno Wanaadi'wä towadewamo, Levitta mmaja, mönata edächänamo mmaja, töwecanta'ñamo maja, Jata woncomo maja, Wanaadi yademetajo acan'como wetadawacajodö'como mmaja, mädäje Israelita como cönnöjätöcho töjata' wäiñe. acä amojato'to nunä wichö Israel cönejata'toicho töjatawäiñe

Chapter 8

¹Tamedäädä yää jatawoncomo tooni ijujä cönejummaicho yäätä yeichojo dötä tuna natatadö je'etaca. Edäääje Esdraswä cönadöato ene'cä yää jajeeda wanontänä Moisés nimennäjödö, yää Wanaadi nutuudu Israel wäiñe.

²Yaawä aacä amojato nuunä wajäitädawa, Esdras cönnejä sacerdote töjadä yää wanontänä dhame yejummadöcomo owajo, ñanno dhanwacomo woodiñamo mmaja tamedäädä chäuwäne etadö wetä mmaja.

³Mädäje töwö connön töweichojo tuna natatadö taduquemjönö jetaca, cönädetäi yaawä jenadäneto jonnotojödödö änunacäi shii tädöene ñanno dhanwacomo, jetacaiñe woodiñamo mmaja anejacomo mädä mmaja etaíyeto. Tamedäädä soto cönetaícho yää jajeda wanontänä imennajä. ⁴Yää jatawä wadetojo tödöajä cönäjadö dewä Esdras cönäcui yää imennajä dhame yää jatojeda yää tödöajä cönäjacä, Sema, Anías, Urías, Hilcías, Maasdías, mmaja, amudemjönö döse cönäjato Pedadías mmaja, Misael, Malquías, Hasum, Hasbadana, Zacarías, Mesulam mmaja ämudato döse daja yannögacomo cönäjatpdea. ⁵Esdras jajeda cönaducai tamedäädä soto nenedöcomoje, yaawä töwö soto ejodheiñe yanöngajä cönäjacä yaawä chäuwä aducajäcä tamedäädä soto cönammöcho. ⁶Esdras cönädöacä chänöngena ojodhato Wanaadi tamedäädä soto tamädöcomo nannäjöicho neccujätöicho dea: "¡Amén! ¡Amén!" Yääjemma yaawä amädä chajichana Wanaadi awademecödöje notommojätöicho töjedöcomo que noono Wadäädä que cönädöacä Esdras. ⁷Jesúa, mmaja Bani, Serebías, Jamín, Acub, Sabetai, Hodías, Maasías, Kelita, Azarías, Jozabed, Hanán, Pelaías levitas como mmaja cöniwatoichodea yää jatawoncomo wanontänä etadö jäcä, töweichocomo döta soto yeichameiñe. ⁸Cönadetoicho yää jajeda cajöichana Wanaadi, wanontäö, chanönge tödöancädä ecammadö soto waiñe ashicha adetädö etadö wetä. ⁹Nädä acushana Nehemías sacerdote Esdras mmaja ñanno levitacomo waiñe cönecamjäato soto yätä cönäjatodö waiñe, mmaja edäje cönädöato soto waiñe: "Edä anoto ashichato cajichana Wanaadi anotoichädö edä. Wentumjeda eichacä amoda maja." Yääje yeichame cönamoato wanontänä etajäcä. ¹⁰Yääjemma yaawä Nehemías cönädöacä chäuwäne: "Ojoncomo, töcacato mänätäye tacwötödhato anajäichäcade, anadojotäcade ñanno anejodöda natodö waiñe, cöwanadiyöcomo edä anooto anotoichädöje yeijäcä. Wentumjeda eichäcä, cacwaniyöcomo nua cajichana cöwanaadiyöcomo cöjädtänei chomoje mmaja nadea." ¹¹Yääjemma yaawä ñanno levita soto äuwätäda cönnöjoicho cönädöacä: "¡Äucätäda eichäcä!" Ashichatone yeiyaja edä anooto. Wentumjeda eichäca."

¹²Tamedäädä soto cöntonto tämadöcomotaí áwashinchä, töwocödöcomo cönenächodea tumjummadöcomo wacä cönäwashinchäicho mädäje cömjadojicho, jooje cönäwamecöicho töuwäine etajödö weijäcä yää tacammamö.

¹³Aacä anotoao ñanno ädhamo como jenadojäcomo jimmotoncomo mmaja tamedäädä soto, sacerdotecom levitas, como mmaja, cönädöicho tujuuma Esdras, töwö cönmennäi ashicha yätadö wetä yää wanontänä.

¹⁴Tönwanno cönedantoicho wanontanä imennajä Wanaadi nichonecjödö Moises ai yää Israel jatadöcomo yäätäne ejai naato wäwadiñänäjene aacä amojato nuunä tocä waacä. ¹⁵Mätäne ejai naato e'canamojene jatacomo Jedusadenña, nadöcömo edaje ädoyai nato: "Ojoncomo chutaca awennacadöcomo awä ännetäcade olivo ajädö yää olivo chutacano, chäjedäödö mmaja (mirto) chuuta ännetäcade dee adajoto weichö edä imennajä wädödö nadöje." ¹⁶Soto cöntonto cönnennacaicho yaawä yää dhajädocomo dhame yäätä cönnöjätöicho tömmaichomo cänämäjätöicho tönonodöcomo dötä amoncheda Wanaadimai dötä yeichojo dötä tuna natatadö jacä amonchea Efraín dodoi dötä mmaja. ¹⁷Tamedäädä yejummacomo cönäjatodö töwennaca cönäjato cönnatötoicho yaawä tömmaicho cönamäjätöicho yäätä cönejatatoicho, Josué weijocomo dötä dea nädä Nun nedö yawotojödödä soto áwademecöda cönäjato yääje mane adajoto acwani cönäjacä. ¹⁸Yotonno yaawä anoto wadäi awedene yajäntäjödö jonnotojödödö yäcadö jona tödöene, Esdras cönädetäi yää jajeda Wanaadi ade'udu. Yätadä cönäwademecöicho aacä amojato anooto aduuwawä amojato anoto cönejummaicho äucwätäda, ñontancädä yääje yädöjocomo weijäcä

Chapter 9

¹²Eduwa toni sototo dewö acöchea anoto iyää nunä jöcö dea, israelita como cönata dejacho tönwono cönönemacho cönewontochdea wedennö que tujucomo dewä maja cönnöchdea. Israelita weichöcomo cönösancwacho yawö tamedädä ñanno anejocomo jonno. Cöno sancwacho, cönecamacho töconenadiyicomo jenadojocomo cönenadiyicomo moja.³Cönönmöcho yawä yätä cönöjatodä dötomno yawade'a acachea anoto awö cönadetochwanadi wanotodä töcajichanachomo, yawodea tönwanno töconenadiyicomo quenecamacho. Tomudhe cönödächo cojichana wanodhi jetaca. ⁴Levita como , Jesúa, Bani, Cadmiel, Sabanias, Buni, Seberias, Bani Quenani maja cönanmöcho cawoche quenecatocho yawä cajichu tawanadiyi comowo.⁵Yä'jemma yawö levitacomo, Jesúa Cadmiel maja Bani, Hasabnias, Serbias, Hodias, Sabanias Peatis maja, cönöoläato: "ötökä cajichana Wanadi cöyademetöye yechödöje" adhetöjoi awademequiñato ashicha töwecatañadoque maja. ⁶Cajichona amädä, caju amodenönejädä Tamedä Suddau jadädä, iyaää tamedädä nonodewö nadä do'maa maja Tamedä mädä taddonnñë mödöa osuddau awademecato cojuña.⁷Calichana amädä, Wanadi cönei Abram conucai yawä Ur caldea acano, chötä cuntui Abrahamje. ⁸Cönedantai töwö neneque ñecamjädä, amädä mune adhadeddu inñaacomtocomo wo utudu wetä cananeoñancomo nonodä. Hititañancomo, amorreñoncomo, ferezeonñancomo, jebuseo, gergeseoñono maja, amädä mecanmane ecammaajä tu'emö chönönge aweiyojäcä.⁹Töwö cönontunamjöti tödochomo Jadöiñe egiptonña, yamodöcomo metanane, tuna caña dätö. ¹⁰Menejone ashichato faraón wönñë, tamedä shotochomo, tomedä sotoi iyää nono dewoncomo maja, odowanöcä amädä cönöjacä egyptoñaoncomo cönedä cönnäi chöjöcänñë, mädäje ämöölä adetä möölöne eduawa jonno tödöene.¹¹Yöjemmu yawä, amädä mösamcajone tuna shetacanñe tönwanno ywjadotodöcomo wetä, tuna yatocajäainono sedejatodewö cöntonto, möjatöne ñanno cönajecatodä tuna ocoi söje, toju emadö tuna söjatoca nönge.¹²Cönodocho yawä cadutuque tadue anonñadada watoque cönweijocho cojai tötotocomoje medeje mödöque tödawadäcomoque cöntonto. ¹³Sinajödä dewono töwö cönötöi cönadewöi chöwonñe cajunñanno, chöwonñe mune chäänöngato, wanontoné nene, wanontönö imennajö maja.¹⁴Dhowanöcä cönojocho öwödetatojo anoto awä, munei chöwönñe waanantänä imennajö, Moises waanontänä imennajöai maja. ¹⁵Mu'ne chöwänñe chäwanshicom cajunñanno, toju anñano tuna wecomodä yocödäcomoje maja chöwonñe mädäquene yawä ojoncomo chanacätäntäcä iyöö nono, a'dhodeu munedä chöwönñe munedä.¹⁶Yawone tönwanno cadaijocomo maja cöntonto tönönñeda cujeje, iyää wanontönö anetada queneyato. ¹⁷Tönwanno etaseda cönöjato, äntötamecäda ushichato tödädöjöcä yätönñë, yöje yecheme anetadadea quene'yato, yöje maja töjäädodocomo que töcajichanachomo quenetocco, inña maja Jedesuje töchöcomo jonno töwenacadöcomo weta. Smädä ñödä Wanadi tamedä conemjömö encwanojonei dha'mano, chänöngato, oshicoato enejonei maja, conemjönä'je inño wechome amädä wajummanäje ma inña cösancwadamaja.¹⁸Smädä änsacwada meyaquento jaca nedäcä yacwajä mamodenätäneda wa, mädä tödäjädä awenchamenñe wanadi asancwadanñe wuene yacä, yawä cönädäato "Mödö ñädä wanadi Egipto ñanno adhucanädä" mädeje yädätame wotoncutojo'neje cönöjato. ¹⁹Smädä, wentumje önetö awechö yeijäcä önsancwada meyaquento chutajemmönä acu yeichameiñe, nunä cönadocho yawä chämadä ecammeneije änsanwoda anonñadädä queneiyato, yo'je maja öntontodea coijai chämadacomo yeijancödä wato enmanajaque.²⁰Smädä mune ashicha aweichä ecammadä wetä chöwönñe maja imsancwodä meyaquento yawä, emjätöse yeicöcomo yocuducomo numedea. ²¹Scä soto (40) wedutoco wacä ashichoto cönnäi chöjöcänñë, tujumnatojedada töweije cönäjacäto, yomöcomo atameda, ijuducomo awojotädä maja.²²Mune yanontädäcomo wetä täsotojjadäinñe nono chöwönñe mune yawa suntachomo wa'dai mede tönwanno cönäjötitöcho töjoducamoque Sehon nonodä, Hesbón cajichona chädäi og nonodä maja Basán cajichana cha'dä.²³Smädä mädäne joje inña como cajunña siidächä nöneadäcä wacä jeje yeichä meneneto yawä ñonodöcomo dewä. Odomonto ajöchöcä yawä ojoducomoque que cönödäacä jenadojocomo wänñë. ²⁴Mede soto cöntonto nono dänña töjoduducomo que amädämäne mödö shetacanñe ñanno soto iyöö nono yejatatocomo cönäjätodä, cananeo ñancomo smädä chöwönñe mune, chödajotoncomo shotochomo maja, israelita tädäiyе yawä tunjumadä como wacä.²⁵Tönwanno quönedamtocho jata nono jojato natä ja'no, quö'nedamtocho dea äsa chönönge tödäajä, tuna ewötä'je, Olivo ñatä jajato chöjödadä janö töweije majo mede tönwanno cönöwoshinechoho joje mede Wanaadi nutudu ashichato cönwademeccäho.²⁶Yawöne tönwanno yojedammaja queneyatodea eduwa, awanontodä täjeda cönnöchö. Tönwano quenemaicho ñanno Wanaadi adhedu ecamjönechomo cannorea quenecamacho yenecadö wetä äwadä tönwanno önonöncetojotöcho. ²⁷Yöje que amädä mune conemjönöcomo wönñë yontunamjödöcomo wetä, yawa cönöntunänä atodawä tönwanno queneato Wanaadi wä töwö cönetacä cajunñanno wannade mewanacaneto cönemjönäcomo jonno ashicha awechö wojie.

Chapter 10

¹Canno ñanno täätöcoomo ajoinamojödö jajeda imadacañajäcä: Nehemías, Hacalías needö, acushönö, Wanaadi wono wadeuwödo maja sacerdote coma töötöcomo cämennoicho dea tönwanno cänöjato: Sedequías, ²Seraías, Azariás, Jeremías, ³Pasur, Amarías, Malquías, ⁴Hatús, Sebanías, Maluc, ⁵Harim, Meremot, Obadías, ⁶Daniel, Ginétón, Baruc, ⁷Mesulam, Abías, Mijamín, ⁸Maazías, Bilgaí, ñaadämäaja Semaías. Canno ñanno sacerdote como yawä cänöjatodö.⁹Levitacomo mane cönöjato: Jesúa, Azanía nedö', Binúi, Henadad, wäji'mötödä mane, Cadmiel; ¹⁰ñanno levita ji'motoncomo, Sebanías, Hodías, Kelita, Pelaías, Hanán, ¹¹Micaía, Rehob, Hasabías, ¹²Zacur, Serebías, Sebanías, ¹³Hodías, Bani Beninu maaja. ¹⁴Iyää jata cajichanaichödöcomo mane cönöjato: Paros, Pahat, Moab, Elam, Zatu, Bani, ¹⁵Buni, Azgad, Bebai, ¹⁶Adonías, Bigvai, Adín, ¹⁷Ater, Ezequías, Azur, ¹⁸Hodías, Hasum, Bezai, ¹⁹Harif, Anatot, Nebai, ²⁰Magpías, Mesulam, Hezir, ²¹Mesezabeel, Sadoc, Jadúa, ²²Pelatías, Hanán, Anaías, ²³Oseas, Hananías, Hasub, ²⁴Halohes, Pilha, Sobec, ²⁵Rehum, Hasabna, Maasías, ²⁶Ahías, Hanán, Anán, ²⁷Maluc, Harim Baana maja.

²⁸Ñanno yaato iyää jatawä eänöjato sacerdote, tamedöi soto yää jatawoncomo Wanaadi como wadewödö maja levita, mänatata edaichñamo, töwecantanamo, Wanadi maaichaca töwetadawacajamo, tamedä ñanno eänösancwajoicho amoícheda yääjata cänöjadö jonno yawä tönwanno cänöcamaicho yätädä töweichöcomo Wanaadi wanontödö wojje, töjiñantoco, tönnaccontocomo, inñacontoncomo maaja, tamedä ñanno maja dowanäcäiñe cänäjatö, töntätameque cänöjatodö maaja, ²⁹yawä cäneju'maicho töji'motoncomo jadäiñe, töjadoncomo chänöngamo jadä maaja atadeuque cänödöicho yawä cone'jomö que tönwanno cänöcamaicho Wanaadi wanontödö wojje tötdöcomo wetä iyää Moisewä cänätuichö ñädä Wanaadi sotoi yää enemadä wetä yoije tamedä cajichana Wanaadi, wanontöda tädödö wetä maaja. ³⁰Ññaas tadhchu cuntui tönnedö äntudä ñña weichojo edä nono jatawoncomo wäiñe inñacontoncomo maja anecha iñña nadede. ³¹Mädäjo maja tadedu iña cuntuichea iyää jata nono dcwoncomowä ene'ajäcä nadänane tödöjöajä chöjedödöje'ñemma wädetatojo anotoichödä awä. Anejemada ñña nade, wädetatojo anotoichödä awäda yeichame maja. Acää amojatoto wedu wadäi (séptimo año) iñña nedetanöade tönonodö mädäje ñña nenemade tönejequenöjödö anejacomo judíos nequenöjödö maaja. ³²Wanontänö wojje tönnöe ñaa wenene yää utudu jiatodeatocwäcä shecä yeichö wedu wadöi cäwanadiyöcomo esadö wätäsetotojoje. ³³Toweiyе yeeichö wetä iyää äwanshi, ashichato utudu yeichödäje iyää chöjedödä, ashichato yacwajö utudu wädetatojo omotochödö awä, awedenato nunö wejacadö yademecödö yää maaja yademetijo eca'majö, yää maja töje'mänö tönoiñato, yää maja töje'mänö Israel conenadiyö enmencatojoje, mädäje änön'e tamedö tadawaju cänödöi yää cawanadiyocomo esaaca. ³⁴Ñanno sacerdote como, levitacomo yää jatawoncomo maaja wäcanacatojoje cännöicho yää ashichato tödödö dee jääcä. Yää wäcanacatojoje cäneca'mai anö'camo ñanno cäjamidiaichomo enetaichode yää dee cäwanadiyö como esaca yää wedu anotoichödö eca'majö nadawä. Yää dee yacwadö wetä sacrificio dötojo dewä cajichana Wanaadi wonoje, mädöje imennnajö wädädä weijäcä. ³⁵Edäärje maaja ta'de'ddu iñña cuntuichea cajichana Wanaadi esaca enetojo iyää awadenato chöjedödö ñña nonodö awä ñatötajö. iyää maaja tamedö awadenato chuta wedu wadäi yejösötadö. ³⁶Iyää wanontönä imennnajö mödöadöje yödödö wetä, ññaas tadhedu cuntui Wanaadi esaca enejödä ñanno woncomoje maaja sacerdote como yötö töwetadawacajo cänöjatodö, ññaas nacomo awadecomö maaja, ññaas ecäntomo maaja. ³⁷Ññaas neneadede iyää awadenato äiña täcääajö ñña nuade töje'mönö natö ejedödö, iyää maja tamedö chuta ejedödö, yää maaja uva ecudui eduuwato, chaatö maajo ñaa meneade sacerdote como wonoje, yää äwanshi weichojo Wanaadi esaca cänöjadö. Anaichocwacä yatocajö ññaas neneade levita woncomoje, mädöje tönwanno levita tönamuque wenenoje tamedä yää jata ññaas wetadawacajotoja wadäi yää yatocajö. ³⁸Toni sacerdote, toni maja Aarón wäji'mä tödö, ejai nato ñanno levita jadöiñe yää ashichato yatojoajö ajaichö wetätowöiññe. Ñanno levita wäiñe enejödö tujumnena Amojadoto annaichocwacä yatocajö cäwanadiyöcomo esaca yää töjeto shomatojo acca. ³⁹Yääje yeijöcä israelitañancomo ñanno levi wäjinmätödä maaja eneejai naato yää chöjedödö tuemä, uva eduuwato, chaatö maaja yää maa tönoiñato tödöjöajö shomatojo tava yää sacerdote tönnöjöe cänöjatodö majaa mönata edaichönamo, töwecantanamo yäätö ejai naato. Cäwäiñe edaichödö tujunnena iyää cäwanaadiyöcomo esadä.

Chapter 11

¹Jerusalenña, jaata cajichana'chödocomo töweiye cönäjato, ñanno dantai yää yatawoncomo dea mmane wä'cana'canö tönnöe cänä'jato, mädäje amojadoto'cwacä enejödocomo wetä yaawä Jeduadenña yeichäcomo wetä, jata ashichatonña, ñanno dantai acä'chea amojato mmane, aneja jatawä töweiye cänäjato. ²Mädäje iyäjatawoncomo ashichato tönnöe cänäjato, tamedä ñanno ashicha töötajätädocomoque, Jeduadenña cäneatodö jäcaíñe.³Canno ñanno noono cajichanachädöcomo, Jeduadenña töweiye cänäjatodö. Yaawäne, Judánonodö a'wä, tameedä yeichä wa'cä, tönonodöcomo dewä töweiye cönäjato, anejacomo israedita weichöcomo mmaja, sacerdotecom, levita weichö mmaja, Wanaadi weichojo ta'ca töwetadacajamo mmaja, tamedä Salomóm sotoi atödöweichö mmaja. ⁴Jeduadenña dantai Judá atödö toteviye cönäjato, dantai Benjamín atödö mmaja. Anejacomo Judá jatawä töweiye cönäjato dea: Ataías, ñäädä Uzías ne'dö, ñäädä Zacarías ne'dö, ñäädä Amarías ne'dö, ñäädä Sefatías ne'dö, ñäädä Mahalaleel ne'dö mmaja, ñäädä Fares atödöcomo weichö. ⁵Yäaje mma yaawä Maasías cänäja dea, ñäädä Baruc ne'dö, ñäädä Col Hoze ne'dö, ñäädä Hazaías ne'dö, ñäädä Adaías ne'dö ñäädä Joiarib ne'dö, ñäädä Zacarías ne'dö, ñäädä Silonita ne'dö mmaja. ⁶Tamedä ñanno Fares nacomo cänäjato 468 yejatatacomo Jeduadenña. Tönwanno cönäjato dhanwacomo towanojonacomo. ⁷Canno ñanno Benjamín wäjimmätädö: Salú, ñäädä Mesulam, ne'dö, ñäädä Joed ne'dö, ñäädä Pedaías ne'dö, ñäädä Colaías ne'dö, ñäädä Maasías ne'dö, ñäädä Itiel ne'dö, ñäädä mmaja Jesaías ne'dö. ⁸Mädäje que'ne, tamedädäto cönäjato 928 to'cwacä Gabai, Salai weichöcomo. ⁹Joel, ñäädä Zicri ne'dö, enmencaneije cönäjacä, yawäne, Juda ñäädä Senúa ne'dö, tö'wö cönäjacä acäto cajichanayä jatawä. ¹⁰Ñanno sacerdote cönäjato: Jedaías, ñääädä Joarib ne'dö, Jaquín. ¹¹Seraías, ñäädä Hilcías ne'dö, ñäädä Mesulam ne'dö, ñäädä Sadoc ne'dö, ñäädä Meraiot ne'dö, ñäädä Ahitob ne'dö mmaja, cajichana, Wanadi mai edhajä. ¹²Ñanno yäjimmatödä mmaja, 822 tocwacä cänetadawacäjoicho dhan'wa'como Wanaadi weichojo ta'ca, Adaías mmaja, ñäädä Jeroham ne'dö, ñäädä Pelaías ne'dö, ñäädä Amsi ne'dö, ñäädö Zacarías ne'dö, ñäädö Pasur ne'dö, ñäädä Malquías ne'dö. ¹³Yu'chomo mmane töweichöcomo edhajaje, 242 dhanwa cwomo, Amasai mmaja, ñäädä Azareel ne'dö, ñäädö Azai ne'dö, ñäädä Mesilemot ne'dö, ñäädä Imer ne'dñö, ¹⁴dhaconto'mo mmaja, ñanno soto tösademjuncomo töwewonotamo, 128 töcwacä cönäjato; Zabdiel, cänöjacä chädajotoncomo je, ñäädä Gedolim ne'dö. ¹⁵Levita ñancomo mmaja: Semaías, ñäädä Hasub ne'dö, ñäädä Azricam ne'dö, ñäädä Hasabías ne'dö, ñäädä Buni ne'dä mmaja, ¹⁶ñäädä Sabetai mmaja, Jozabad mmaja, tönwanno cänäjato levitanñacomo edhamoje, Wanaadi weichojo tadaeajochädö tödönnamoje mmaja. ¹⁷Matanías mmaja, ñäädä Micaía ne'dö, ñäädä Zabdi ne'dö, ñäädä Asaf wäjimmätädö. Määdä cönäjacä, awadeto ashichato utudö töwejäntawö, Bacbuquías mmaja, ñäädä acato shinmotioncomo, Abda mmaja, ñäädä Sanúa ne'dö, ñäädä Galal ne'dö, ñäädä Jedutún ne'dö mmaja. ¹⁸Yaatä inñatajato jata wä, tamedo'to cönäjato 284 tocwacä ñanno levitas weichä. ¹⁹Wömontojo edachännamo: Acub, Talmón, shinmotioncomo mmaja, tamedö soto cönäjato 172, ñanno mönatata edachännamo. ²⁰Yaawäne tamedä ñanno israelita, sacerdote mmaja, levitas weichöcomo mmaja, yejatatacomo cänäjato Judá nonodö awö. Yäätä yejatatacomo cänäjato, chäcwänñe ecammaja cänäjadö dä'tä. ²¹Wanaadi weichojo ta'cancomo wetadawacojodö mmane Ofelña cänäjato, ñanno Ziha, Gispa mmaja chädhamoje. ²²Yäaje mma yaawä levitas edhajatoncomo, Jersusadenña cönäjacä Uzi, ñäädä Bani ne'dö, ñäädä Hasabías ne'dö, ñäädä Matanías ne'dö, ñäädä Micaía ne'dñmmaja, Asaf wäjinmätädö, ñanno Wanaadi ma'chaca töwecantañamoje cönäjätodö. ²³Cajichana cuntui chä'cwäne wanontänä ashichato, tujunne anoto wadäi cänäjadöcwacä. ²⁴Petaías mmaja, ñäädä Mesezabeel ne'dö, ñanno Zera wäjinmätädöcomo, ñäädä Judá ne'dö, cajichana wanontädö tödöjoneije cönäjacä, iyää jatawä. ²⁵Yäaje mma yääwä iyä jatacomo, ñonodöcomo mmaja, dhantai Judá jimmä, cöントо Quiriat Arba ña, shatadö manäja, Dibón ñancomo mmaja, shatadöcomo mmaja, Jecabseel mmaja shatadö jadädä. ²⁶Canno Jesúa mmaja, Molada, Bet Pelet, ²⁷Hazar Sual, Beerseba mmaja, tamedä shatadöcomo jadädä. ²⁸Siclag mmaja, Mecona, shatadöcomo mmaja. ²⁹Rimón mmaja, Zora, Jarmut, ³⁰Zanoa, Adulam mmaja shatodöjadädä Laquis, Azecajatadö ñonodö mmaja. Yä jemma yääwä tönwanno cönäjato Beerseba ñanno, Hinom tödöene. ³¹Benjamín wajimmatädä mmane cönäjato Geba jonnotojädädä, Micmas, Aíá, Betel mmaja, tamedä shatadöcomo mmaja. ³²Anatot mmaja cönäjato dea, Nob, Ananías, ³³Hazor, Ramá, Giraim, ³⁴Hadiel, Seboim, Nebalat, ³⁵Lod, Ono mmaja, tucajänamo weichomo jatawä. ³⁶Ñanno dhantai Judá ña cönäjatodö, levitas weichö cenojodi' ho Benjamín jimmä jadänñe.

Chapter 12

¹Canno ñanno WANAADI wää täawadewamo levitacomo, Zorobabel jadä wöötäjäcomo, Salatiel nedö, Jesúa jadä: maane cöntonto Seraías, Jeremías, Esdras, ²Amarías, Maluc, Hatús, mmaja ³Secanías, Rehum, Meremot, mmaja. ⁴Cöönajatö Iddo, Ginetón, Abías, ⁵Mijamín, Maadías, Bilga, ⁶Semaías, conno Joiarib, Jedaías, mmaja, ⁷Salú, Amoc, Hilcías, Jedaías mmaja. Canno ñanno WANAADI wää tööwadewamo edhajacamo chääjadoncomo mmaja Jesúa anotochäädö awää. ⁸Ñanno levitacomo cönäjato Jesúa, Binúi, Cadmiel, Serebías, Judá y Matanías mmaja cöönäjatö wecantoñatojo tödöjonja moje ashichato utojo jääcä tööjadoncomo jadönñe. ⁹Bacbuquías Uni acä, shinmontoncomo mmaja cöönanmöcho shetacanñe töödödö wadadödö. ¹⁰Näädä Joiacim cöönäjacä Jesúa ne'dö, cöönäjaca Eliasib äämö, Eliasib, cöönäjaca Joiada äämö. ¹¹Joiada, cöönajacä Jonatán äämö, Jonatán cöönajacä Jadúa äämö-¹²Joiacim dhanotochodö awää, canno cöönäjato sacerdote, jinmä odhajotoncomoje mmaja: Meraías cöönäjaca Seraías edhajäje, Hananías cöönäjacä Jeremías edhajäje, ¹³Mesulam cöönajaca Esdras edhajäje, Johanán cöönäjacä Amarías edhajöje, Johanán cöönäjacä Amarías edhajöje. ¹⁴Jonatán cöönäjacä Melicú edhajäje, José cöönäjacä Sebanías edhajöje yaawä-. ¹⁵Madadacä adäädö weta, Adna cöönajacä Harim edhajöje, Helcan, cöönajacä Meraiot edhajöje, ¹⁶Zacarías cöönäjacä Iddo edhajäje, Mesulam cöönäjacä Ginetón edhajäje, ¹⁷Zicri cöönäjacä Abías edhajöje yääwää... Miniamin jonno. Piltai cöönäjacä Moadías edhajäje. ¹⁸Samúa cöönäjacä Bilga edhajäje, Jonatán cöönäjacä Semaías edhajäje, ¹⁹Matenai cöönäjacä Joiarib edhajöje, Uzi cöönäjacä Jedaías edhajäje, ²⁰Calai cönäjacä Salai edhajä, Eber cänäjacä Amoc edhajä, ²¹Hasabías cönäjacä Hilcías edhajä, Natanael cönäjacä Jedaías edhajäje mmaja. ²²Eliasib, anotochädawä, ñaanno levitas we'chocomo, Joiada, Johanán, Judúa mmaja cöanatotoicho tijimmotoncomo edhaja'toncomoje, sacerdote mmaja, cönototojicho dea yaawä Persianñano cajichanaje yeichö. ²³Ñanno Leví wääjinmätädö jinmä edhajotoncomo majaa cöönmenocco yää wenña jajedachöödö jaacä ñaadä Johanán Eliasib needö anotochäädö joona töödöene. ²⁴Levitacomo edhajotoncomo cöönäjacä Hasabías, Serebías, Jesúa aacä Cadmiel nacontomo, jinmä jadönñe mmaja cöönämöncho ñanno antawänñe yademecödö utudö weto mmaja töwadönñe David, wanontodö ninge Wanaadi sotoi. ²⁵Matanías, Bacbuquías, Obadöias, Mesulam, Talmöon, Acub mmaja canno cöönöijato mösoma ewätö edachänamoje möönatata näöcä. ²⁶Canno töönnöe cöönajato Joiacim anoto chäädö awää Jesúa needö, Josadac jaadö, Nehemías acushanaje yeichö anotochöödö aawä Esdras sacerdoteje owanomannamo. ²⁷Jerusalenñano mu'ddu yaadamecödaa wä, sooto Jerusalen ñancomo levitacomo weetä cöoneyato imaichomo waadöi, Jerusalenña yädamecödö weta tacwaniyi como que, ashicha tööweichöcomoque, tööwecantañacädönen töönnecwatocomo que címbalo, arpas, liras maja. ²⁸Tamedö tööwencotañomo cöonejumaichö Jerusalenñano awedhecöcä cöönäjatodo jadöjöödö Netofatitas jatadöcomoca cöönäjatodö maja. ²⁹Bel Gilgal ñancomo mmaja cöoneyato Geba Azmavet nonodö acancomo mmaja, tööwencantañamo töjotadö töönme cöönajato Jersusalén awedhecäcä. ³⁰Sacerdotecomo levitacomo mmaja töötötäjatödöcomo cönconecaicho, soto tötä'tödöcomo cöoneoneichodea, mönatatocomo mu'ddu como mmaja. ³¹Yääjemma yaawä ädhomocomo Judá ñancomo wanujoneto mu'ddui de'wä, wichonecanedea yaawä acä juiyä töwecantañamo ashichacho utuudö weto. Toomjuijä cöntäömä omu'uddemönö döse Muladar määnatata chäädö wa dädä. ³²Ädhumocomo Judáñacomoo anaicho wacä Osaías cöönajecaicho, yääwää inchökänñe cöntato Azarías, Esdras, Mesulam, ³⁴Judá, Benjamím, Semaías, Jeremías, ³⁵dhantai sacerdote nacoomo mmaja janacwa tänwawänñe, Zacarías mmajo cöönäjacä Jonatán cöönäjacä Semaías needö, cöönajacä Micaías nedö, cöönäjaca Zacur needö, tooni Asaf wäjinmätädö cöönäjato yaawä. ³⁶Zacarías jinmä cöönäjato dea yaawä, Semaías mmaja, Azareel mmaja, Milalai mmajo, Gilalai mmaja, Maai mmajo, Natanael mmaja, Judá mmaja, Hanani mmaja, cöönadöato töödhecwamö David nöötödhe'cwamö dhame cöönädöato iyä, döjätödö ñäädä Wanaadi sotoi. Ñaadä Esdras imenäneije cöönajadö cööntacä dhowajonñe. ³⁷Fuente määnatatachädö ay cadeda de'cä David jatadä antai mu'ddu wonutojo döötä, David weichojo de'wä, yää möönatata sshi woomontojo sudawawä döötä cönäjadö. ³⁸Ñanno tööwencañamo ashichauto utunamoje cöönäjatodo ijunta'ca'dä daja cööntontodea. Ewö mmane soto wää detöjädö como jodönñe wajecaneto mu'ddö de'cäi töödöene, yää ya'cwatojo Maa cawoto döötöcä mu'ddö tajujuñato jona töödöene, ³⁹Efraín natatadö decäcä, nenadojo määnatata de'cacä mmaja, Nacucanoñano Natatadö de'cä majo, Hanaeel öano Maacawoto decäcä mmaja, Cientoñano Natatadä decäcä maja, Ovejañano Natatadö de'cäcä jona töödöene, Guardianñano Natatadö jonno cööneneacaicho yaawä. ⁴⁰Yääjo yeijäcä aacä jaja tööwencañamoje ashichato uneije cöönajatodö cöönadöicho tööweichocomo döötä Wanaadi escaa, eewö mmaja weichojo döötä wäädöne ñanno jinmäja'däje jaadä cöonejotodö. ⁴¹Ñanno Wanaadi woncomo wade'wöödö mmaja tööweichocomo döötä cöönadöicho dea: ñanno Eliacim, Maasías, Miniamín, Micaías, Elionai, Zacarías, Hananías, mmaja janacwa tönwawöñe. ⁴²Canno Maasías, Semaías, Eleazar, Uzi, Johanán, Malquías, Elam, Ezer mmaja. Tööwencantañamo cöönecañicho yaawä Izrahías chäädhajotoncomoje. ⁴³Töönwa'no joje sacrificio

cöönöicho yää anoto, cöönacwanchoicho dea yaawä, Wanaadi acwaimaicom weijacä joje tacwaine tööwejidöcomo weijäcä mmaja. Ñanno woodiñamo medeshichä mmaja cöönancwaicho dea. Amuncheeno cöönötaaca taacwaine weiña Jerusalenña yeichö.⁴⁴ Yää anoto dea cööneitoicho dhonwacomo Maa töödöajä ewöötö ecetäänomoje inchuducomo ewöötö, yää awadenato wootudö, inchanacadöcomo yatojoajä amuera weetä chääwadänñe yatojäajä waanontono wääädödö wojie Wanaadi wää tööwadewamo como wää tuemö levitacomo wöönñe tuemö mmaja. Chääwadönñe cöönätui chadwajächömo noono jataacomo jäacä amunchera. Judä ñancomo cöönanewachaicho WANAADI woononcomo wadd'e waadewöödö jaacä ñanno levitacomo dhowajonñe cöönäjatodö.⁴⁵ Ñanno cöönesetoicho tööwanaddiyi como wää töödemö cöönajadö chääwäiñe tööwodötocomo mmaja cööne cetoicho dea David töönedö Salomón acää waanontodö wojie, möödööje ñanno tööwencantañamo möönatata edachöönamo mmaja cöönwademedé quiicho dea.⁴⁶ Numa määdä töödödöje cöönajato David Asaf acää anoto chäädöcomo awää, tööwecantañamo ecetääneichomo tööweiye cöönajacä, WANAADI yademetojö tööweiye cöönäjadea, ashichato utudö mmaja.⁴⁷ Zorobabel anotochäädö awää Nehemías anotochäädö awää mmaja, taamedä Israelñancomo tunue cöönäjato töönatocadöcomo anoto waadöi tööwecontañamo woncomo wono möönatatoi edachänamo woncomoje mmaja. Levita nöödödöcomo mmaja töönatoca cññänäjatodea. Ñanno levitacomo töödeujo töönää cöönäjato Aarón wääjimätädö como woonoje.

Chapter 13

¹Iyää anotoo awä Moisés nimennädö jaajeda cönadeetoicho soto netadöcoomeje. Imennajä cönedantoícho ñanno amoabita tonichä yejummadöcomo Wanaadi jadä omomjaicha yeichöcomo. ²Edä cönejadätai ñanno Israel äwanshi, tuna dhameda cönejotodö jäcänfëe, coneedamma isadaeritacomo jäcäänñe tö́wadewödö cönajäntoicho Balaam woiye. ³Yääje yeichame, conemjönöje eijaicho ashichaato je Wanaadi cönnöi tögwäinñe etajäca dcamma iyää wanontänä ñanno israelita'como cömjacanö'joicho tameda ñanno aneejacomo sooto chäjadäiñe cönäjatodo. ⁴Yaawä edä owajo ñaadä Eliasib sacerdote, cönäjaca Wanaado esadö mä tödö'jäajä shomatojo edachäneije, töwö cönajacä Tobías wääjimmatädö. ⁵Eliasib cönconecai shomatojo maa adaijoto iyää ashichaato wajajä shomatojo'je cöönä'jädö chäjedödö, tödööjä ajä, anejamma ja, awaadenato anatödö ejedödö, vino eucudu tödöenö aceite maja, levita wäiñe tuemöje töweiyé cönajadö, töwecantañamowä, mönatata edachananowä mmaja sacerdote como tuemöje töweiyé cönajadö. ⁶Yaawä eda cönejadäädawä, Jeduadenña'da wäjaquene yaawä aduawooto amojadä acä Artajerjes, cajichana Babilonianña yeichö, cajichana dönña weiyaquene. Yäjeeje numacäiche ⁷yäädöajäcä chäjadonno wejacatojo weecane cajichananawä Jeduadenña yennacane yaawä. Eliasib chänöemjönö inñö'jödö wetane Tobiá wä iyää maa ujäajä shomatajo Wanaadi mai jödodochödä utujödö mmaja. ⁸Wäättömane yaawä jooje yaawä tamedä Tobías nödödö shomajä cönajadö iyää mataca tamedä wöja'ne. ⁹Yaawä wanäntäne iyää maa amoichädö jäcä amochajäcä wishomanedea yaawä tameda iyää Wanaadi nödödö, täjenjönö chäjedödö, iyää cadono ijojotojo mmaja. ¹⁰Yaawä yowanäcä wödööne dea ñanno anontacomo levita ñödödöcomo ujänamo äntujätöda yeichöcomo, töwadänñe cöntäjätöicho tönadäjocomo aca, ñanno levitacomo töwecantañamo mmaja cönetadawacojoicho. ¹¹Yääje yeijäcä ñanno etaacomo wä joje yadenne wödöaqueene yaawä: "¿Aaquena yeitäcäcä mädäawacä odhoeonchadäiñedeja matodea Wanaadi mai jaacä?" mznijunmatäne manetätäne dea aweichocomo utudu weetä.

Obadiah

Chapter 1

¹Tänemö Abdias nenejödö. Edääje cajiihana Wanaadi Edomñano jäcä nödöa: Naa cönetacä Wanaadiwä ñaa wätuujadö: Tooni dhanoru cönanontoicho jatacomo wadäi. Cönädöacä: "! Äjäduutätäcä! Cäjäduutätäiye quewänätätäiye chäjadäjä ²Enecäma täjeda männöade jaata antawä mänquiñemejadede yacöjenñeda männöade. ³Adhewanö jonno ojodhe aweshe aweichöque töwätäncutojomma amadä täjuu dötöno immai nadö: Aquene adhewano nichötammecanä: "¿Änääcö nonodö joono yucajainai? " ⁴Jiyana caawä töweiyé naichö waacä aweichame shidiichä do'taca aweichojo yeichame yotonno manejemade, quee nädöa Cajiichana Wanaadi. ⁵Amäädä ädöiña tomenacomo yädöacommjacä adhememmenamo mmaja coijai, (Aqueene äwämatojo eichache!). ¿Ememjejaícha naicho jooje töwäiñe? Ñanno uva töjänamo neatodö äwwadäädä, ¿Ñänjacha naicho tönwanno dhaadö jadäjödödä? ⁶Esaú enwajinñajätöjödö nonge iyää inshomadö täjeeto quee.